A

DESCRIPTIVE CATALOGUE

OF THE

SANSKRIT MANUSCRIPTS

IN THE

TANJORE MAHĀRĀJA SERFOJI'S

SARASVATĪ MAHĀL LIBRARY

TANJORE

BY

P. P. S. SASTRI, B. A. (OXON), M. A. (MADRAS), M. R. A. S.

ADDITIONAL PROFESSOR OF SANSKRIT

PRESIDENCY COLLEGE, MADRAS

Published by the Administrative Committee with Grant-in-aid sanctioned by the Government of Madras

---

VOL. IX. KOŚA, CHANDAS & ALAṄKĀRA.

SRIRANGAM

SRI VANI VILAS PRESS

Price 2 Rupees only] 1930 [Foreign: Four Shillings only

CONTENTS.

		PAGE.
I.	List of Important Abbreviations and the Scheme of Transliteration.	I—II
II.	General Introduction to the Library.	III—VIII
III.	General Scheme of the Descriptive Catalogue.	IX—XVIII
IV.	Detailed contents of Mss. noticed in Vol. IX.	XIX-XXIV
V.	Preface to the contents of Vol. IX.	XXV-XXXVI
VI.	Descriptive notices of Mss. noticed in Vol. IX.	3717-4113
VII.	Errata et addenda of Vol. IX.	1-2
VIII.	Appendix. A. Index of Authors (Vol. IX)	3-7
IX.	Appendix. B. Index of Owners of Mss., (Vol. IX)	8-9
X.	Appendix. C. Index of Scribes of Mss., (Vol. IX)	10
XI.	Appendix. D. Index to dated Mss., (Vol. IX)	11
XII.	Appendix. E. Index to Works noticed (Vol. IX)	12-17

LIST OF IMPORTANT ABBREVIATIONS

1. J. L. Collection=Jambunātha Bhaṭṭa Lāṇḍagai Collection.
2. S. K. Collection=Seturāma Rao Kagalkar Collection.
3. P. A. Collection=Patanga Avadhūta Collection.
4. T. S. Collection=Tyāgarāja Svāmi Collection.
5. S. S. Collection=Subrahmaṇya Śāstri Collection.
6. N. S. Collection=Nīlakaṇṭha Śāstri Collection.
7. D. S. T. Collection=Deva Śankara Tawker Collection.
8. G. K. D. Collection=Gopāla Kṛṣṇa Devalekar Collection.
9. P. S. S. Collection=Peshwa S. Subrahmaṇya Rau Collection.
10. K. M. Collection=Kṛṣṇāji Mehta Collection.

[ ]=The Right-angular brackets indicate the suggestion of the removal of the letters therein.

( )=The Circular brackets indicate sometimes the suggestion of correct reading and sometimes the supply of omitted portions at the beginning and end of incomplete Mss.

*=Stars indicate the continuity of the text in the manuscript.

...=Mere dots indicate the omission of the text in question.

THE SCHEME OF TRANSLITERATION.

The System of Transliteration adopted in this Descriptive Catalogue is as follows.—

अ	a	ग	ga	न	na
आ	ā	घ	gha	प	pa
इ	i	ङ	ṅa	फ	pha
ई	ī	च	ca	ब	ba
उ	u	छ	cha	भ	bha
ऊ	ū	ज	ja	म	ma
ऋ	ṛ	झ	jha	य	ya
ॠ	ṝ	ञ	ña	र	ra
ऌ	ḷ	ट	ṭa	ल	la
ए	e	ठ	ṭha	व	va
ऐ	ai	ड	ḍa	श	śa
ओ	o	ढ	ḍha	ष	ṣa
औ	au	ण	ṇa	स	sa
Anusvāra	ṃ	त	ta	ह	ha
Visarga	ḥ	थ	tha	ळ	ḷa
क	ka	द	da	ழ	ḻa
ख	kha	ध	dha		

II

GENERAL INTRODUCTION TO THE LIBRARY.

THE Tanjore Mahārāja Serfoji's Sarasvatī Mahāl Library, which is described by Dr. Burnell "to be perhaps the largest and most important in the world" and which Dr. Bühler says "contains a great many useful and a number of very rare or nearly unique books many of which are quite unknown or procurable only with great trouble and expense" was till recently the private property of the Rājas of Tanjore.

The earliest beginnings of the Library must have been about the end of the 16th century when Tanjore was under the rule of Telugu Nāyakas who collected Sanskrit Manuscripts written in Telugu character. In the 17th century the Mahrāṭhas conquered the country and since that date the Library has been increasing. By far the greater portion of the collection was made by Serfoji during a visit to Benares during 1820—1830. Śivāji his successor added a few. There has practically been no addition of any value till very recent times. A good number of Sanskrit Manuscripts including rare and valuable manuscripts representing the collection of generations of a family of scholars, known as the "Jambunātha Bhaṭ Lāṇḍagai Collection" was added to the Library in 1921.

Regarding the origin and importance of this collection, Dr. Hultzsch has the following interesting information in "No. III. Reports on Sanskrit Manuscripts in Southern India", edited by him in 1905 at Madras :—

" The manuscripts described in this Report belong to Jambunātha bhaṭṭa, a Mahrāṭha Brāhmaṇa at Tanjore, who is the eldest son of a certain Mannambhaṭṭa. He is a no mean Sanskrit Scholar and knows the whole Ṛgveda by heart. As he is continually teaching the text of this sacred book to students, even his blind daughter has learnt to recite portions of it. The existence of this Library was brought to my notice by Mr T. S Kuppuswāmi Śāstrī, of the Educational Department, who is favourably known to Sanskritists by his paper on Rāmabhadra Dīksita. During my absence on furlough in Europe, my First Assistant, Mr. V. Veṅkayya, M.A., was deputed to Tanjore in order to catalogue Jambunātha's collection. He spent three months at this work, in which he received the valuable aid of Mr. Kuppuswāmi Śāstrī. Both the list and the extracts testify to the throughness and care with which he has accomplished his task. From his *Annual Report* on Epigraphy for 1898—99 I quote the following details about Jambunātha's collection :—

" He is the eldest of the three brothers and is descended from a family whose influence is reported to have been very great when the Mahrāṭha Kingdom of Tanjore was in existence. When manuscripts were obtained for the Palace Library from Benares and other places in Northern India, the ancestors of Jambunātha bhaṭṭa appear to have systematically used their influence to make their collection of Sanskrit works. This accounts for the existence in this collection of a large number of ancient manuscripts evidently copied in Northern India. The texts were transcribed by the members of the family, who appear to have been learned men. This according to the present owner of this Library, was how this collection came into existence. The manuscripts are all written in Nāgarī characters and on loose sheets of

paper. Having been frequently handled by ignorant and careless men the manuscripts became mixed up, and the owner, who despaired of restoring order among them, made them into bundles and tied them with cloth. About two years ago, Mr. Kuppuswāmi Śāstrī, to whom examination of Sanskrit manuscripts is a labour of love, prepared a tentative list of the contents of these bundles. When I went to Tanjore on the 2nd January, Jambunāthabhaṭṭa showed me about one hundred of these bundles. A cursory inspection of them satisfied me that the Library was an important one and it should be carefully examined. This meant that not only should these works which were still complete be registered in my list but that an attempt should also be made to put together pieces which, through careless handling, had got out of their places".

In 1922, the Library received other valuable collections of rare interest, known as the "Kāgalkar" and the "Pataṅga Avadhūta" collections. The former is about 159 and the latter, about 100 years old. The collection made by the Kāgalkar Family of learned Sanskrit Scholars of Tanjore especially versed in Sanskrit Grammar (व्याकरणम्) contains the autograph copies made by some of them of the works composed by themselves and others. Its prominent feature is the collection of works on Sanskrit Grammar. The collection made by Pataṅgāvadhūta whose descendants settled at Tiruvaḍamarudūr in Tanjore District contains a large number of works on Vedānta (वेदान्तः) and Bhakti (भक्तिः). Both these collections comprise several Manuscripts which do not already exist in this Library.

The attention of the Government of India and through it of the Government of Madras was directed in 1868 to the importance of the examination, purchase or transcription of Sanskrit Manus-

cripts in Indian Libraries and the framing of printed lists or catalogues of the same. (Proceedings of the Government of India in the Home Department (Public), No. 4338-48, dated Simla, 3rd November 1868).

In respect of magnitude as well as the range of subjects dealt with, not to speak of the diversity of languages employed, the Tanjore Library is probably second to none among Oriental Libraries in India.

In December of the same year, the Government of Madras asked Mr. Pickford, Professor of Sanskrit, to carry out the instructions of the Government of India. He commenced to catalogue the manuscripts at Tanjore; but he fell seriously ill and had to return to Europe in March 1870 and never came back to India. It is not known how much he had done as his unfinished catalogues could not be found. (Letter from the Professor of Sanskrit, Presidency College, Madras, to the Chief Secretary to the Government of Madras, 22nd May 1876, and Letter No. 1560, dated Madras, 7th June 1876, from the Director of Public Instruction, Madras, to the Chief Secretary to the Government of Madras).

Thereupon Dr. Burnell, District and Sessions Judge, was appointed in G O. No. 71, dated 16th March 1871, to catalogue the Sanskrit Manuscripts in the Library at Tanjore. That learned Scholar devoted a great deal of research and labour to the task and his catalogue which he styled "A Classified Index to the Sanskrit Manuscripts in the Palace at Tanjore," was published in three parts between 1878 and 1880 in London. This is now the chief key to the huge Sanskrit collection in this Library, But unfortunately a great many manuscripts, above 4,000, seem to have been omitted and his catalogue cannot be said to be complete.

During the course of his preparation of the catalogue Dr. Burnell wrote to the Chief Secretary to the Government of Madras from Bangalore on 6th August 1873 as follows :—

"It may perhaps be asked if the Library is worth the labour spent on it. I can answer unhesitatingly that it is. It is now a recognised fact that nearly all Sanskrit Works of importance exist in different recensions. The Tanjore Library is unrivalled in this respect : it contains several good manuscripts of all the most important ones known as yet, including a few that are new... ..... The Tanjore Library, however, contains additional manuscripts of most of the works which I had discovered elsewhere, and this is a matter of great importance.

I believe that this Library must sooner or later, escheat to the Government. The preparation of this catalogue will therefore protect property of enormous value. Sanskrit Manuscripts have long been very dear and the cost of making proper transcripts is now very heavy. As far as I can judge, it would not be possible to form a Collection like that at Tanjore at a less cost than £50,000 but many manuscripts are unquestionably unique."

The Tanjore Mahārāja Serfoji's Sarasvatī Mahāl Library is now a public library in the full sense of that term, the Government of Madras through the Treasurer of Charitable Endowments being responsible for its administration. The collection belonged to the reigning princes of Tanjore—the Mahrāṭha Mahārājas. When the last of them died leaving no direct male heir and after the death of the last surviving Rāṇi this collection together with the other properties formed the subject of litigation in civil courts. There was a rumour a few years ago that the collection had attracted the attention of some wealthy patrons of learning from

Overseas. And it would appear that arrangements were very nearly ready to sell the whole collection outright at an assessed value, when public attention was focussed on certain remarks of Dr. Burnell to the effect that "it would not be possible to form a collection like that at Tanjore at a less cost than £ 50,000". The parties concerned had perforce to wake up and the deal was not immediately concluded. The public of Tanjore also began to interest themselves in the affair adequately. It was rightly considered as a question of National pride. The parties in O. S. No. 26 of 1912 on the file of the Subordinate Judge of Tanjore agreed that it was eminently fit that the Library should be preserved and maintained as a Public Library in trust for the public and removed the Library and one lakh of rupees to provide for its up-keep, from the subject-matter of the suit. The Government of Madras in G. O. No. 1306 Home (Education), dated 5th October 1918, accordingly took possession of the same under the Charitable Endowments Act and have framed a scheme for the management of the same.

Since the Library became a Public Trust there has been a marked improvement in the reception accorded to it by the public. Various liberal and generous-minded benefactors have come forward with magnanimous offers. The Library has been enriched with several very fine collections of manuscripts, every one of them rare, valuable and very interesting. The Kāgalkar collection, Jambunātha Bhaṭ Lāṇḍagai collection and the Pataṅga Avadhūta collection—all these three alone number 2181 manuscripts. Besides these, the Tyāgarāja Svāmi collection which alone contains more than 1000 manuscripts; then the minor collections—the Subrahmaṇya Śāstri collection, Subrahmaṇya Rao collection, Rāmacandra Gaṇapat collection, Nīlakaṇṭha Śāstri collection, Devaśankara Tawker collection, Gopālakṛṣṇa Devaleker collection, and Kṛṣṇāji

Mehta collection—all are of great and paramount importance.

The manuscripts are either on palm leaf or on paper. They are of very different value and come from very different sources. A large collection of these are recent Nāgarī copies of manuscripts in South Indian characters and are at least a century old.

These manuscripts are in more than eleven distinct alphabets being from all parts of India. On the whole, one may easily say that the total number of manuscripts now in this Library is likely to exceed 30,000.

A large number of original records belonging to the last reigning house of Tanjore which will be of very great importance for reconstructing the political and social history of the Mahrātha rule in Southern India has recently been transferred to the care of this Library from the Civil Court by order of the Judge.

Besides these manuscripts there are also a number of books and Manuscripts in almost all the Indian and European languages and on almost all branches of human knowledge. Special mention may here be made of the books and manuscripts in Telugu, Tamil, Mahrāthi and English on account of their number and importance.

Dr. Burnell issued what he modestly styled "A Classified Index to the Sanskrit Manuscripts in the Palace at Tanjore," between 1878 and 1880. Between 1880 and 1918 for very nearly forty years, the Library has been the victim of many an outrage. These who were in possession gave out on loan very many manuscripts which were never returned. And many more somehow or other, found themselves into Libraries other than at Tanjore. Dr. Burnell's Catalogue is very usful to us to trace out lost manuscripts which are never likely to come back to us. Our losses are

probably far more: for even Dr. Burnell's admirable catalogue was by no means a complete catalogue of all that existed. For, where he mentions a single work in a bundle, we are able today to trace two or more works in the same bundle.

The Committee appointed by the Government of Madras took charge early in 1919. Since then, they have been busily pushing forward the work of revising and preparing a fresh catalogue of all the works now in the Library according to the latest scientific methods. Each work is described in detail in a card-index-form which contains all the necessary particulars

In 1920 a Catalogue of printed books in French, Latin, Italian and Greek was published. In 1926 three volumes of a Catalogue of Tamil Manuscripts in the Library were published. From the year 1924 a Catalogue of Mahrāṭhi Mss. and books of this Library is being prepared; the first Volume was published in 1928. These are now on sale and can be had from the Secretary of the Library.

The Administrative Committee of the Library approached the Government of Madras, year after year with the request for a special grant to enable them to prepare and publish a descriptive catalogue of the Sanskrit Manuscripts in this Library. In their G. O. No. Mis. 563 Dated 9th April 1927, the Government of Madras were pleased to allot the necessary funds for a three-year programme for carrying out the long delayed desire of the Committee. The work of cataloguing and printing has since been pushed forward with great rapidity.

MADRAS }
20—3—30 }

P. P. S. Sastri,
Editor.

III

GENERAL SCHEME OF THE DESCRIPTIVE CATALOGUE.

Dr. Burnell issued "A Classified Index of the Sanskrit Mss. in the Palace at Tanjore" in three parts between 1878-1880 and noticed briefly 12,376 Mss. At present the Library possesses more than 25,000 Sanskrit Mss. The present Descriptive Catalogue is expected to furnish detailed notices regarding all the Sanskrit Mss. When the scheme of a descriptive catalogue of the Sanskrit Mss. in the Tanjore Palace Library, Tanjore, was first discussed, I expected that the whole catalogue may not exceed 5000 pages of printed matter. But the experience of the last two years shows that the Descriptive Catalogue would easily exceed 10,000 pages. As the Government Grant sanctioned in G. O. No. Mis. 563 dated 9th April 1927 contemplates only a three-year programme ending with 31st March 1930 for catalogue estimated to extend over approximately 5,000 pages, I have to set forth in detail the scheme which is proposed to serve as a guide for the Sanskrit Mss contained in this Library.

The 25,600 Sanskrit Mss. of this Library may be roughly classified under the following heads.—

PART I—VEDIC LITERATURE.

I. Vedas: Saṃhitās and Saṃhitābhāṣyas.
,, Brāhmaṇas and Brāhmaṇabhāṣyas.
,, Āraṇyakas and Āraṇyakabhāṣyas.
,, Upaniṣads and Upaniṣadbhāṣyas.

Nos. 1677.

II. Vedāṅgas: Śikṣā.

,, Chandas.

,, Nirukta

,, Jyautiṣa (Vedāṅga only).

,, Vyākaraṇa.

(Prātiśākhyas and Vedalakṣaṇas only).

,, Kalpa—Śrauta—Sūtras, Bhāṣyas and Prayogas.

,, ,, Gṛhya—Sūtras, Bhāṣyas and Prayogas.

,, ,, Dharma—Sūtras, Bhāṣyas and Prayogas.

Nos. 2916.

III. Dharmaśāstra :— Smṛtis, Vyākhyās and Nibandhanagarnthas.

Nīti—Rājadharma.

Nos. 2221.

IV. Itihāsa: Rāmāyaṇa, Mahābhārata and Śivarahasya.

Nos. 985.

V. Purāṇas: Mahāpurāṇas, Upapurāṇas, Upākhyānas and Māhātmyas etc.

Nos. 1540.

PART II—POST-VEDIC LITERATURE.

VI.	Kāvya	Nos. 2060.
VII.	Nāṭaka.	,, 443.
VIII.	Alaṅkāra.	,, 179.
IX.	Chandas.	,, 60.
X.	Kośa.	,, 404.
XI.	Vyākaraṇa.	,, 640.
XII.	Nāṭyaśāstra.	,, 50.

XIII.	Saṅgīta.	Nos.	375.
XIV.	Vaidya.	,,	734.
XV.	Kāmaśāstra.	,,	40.
XVI.	Jayutiṣa.	,,	547
XVII.	Darśanas.	,,	3559.
	(a) Nyāya.		
	(b) Viśeṣika.		
	(c) Sāṅkhya.		
	(d) Yoga.		
	(e) Pūrvamīmāṃsā.		
	(f) Uttaramīmāmsā (Vedānta).		
	(1) Advaita.		
	(2) Dvaita.		
	(3) Viśiṣṭādvaita.		
	(4) Śaiva.		
	(g) Śāktadarśana.		
	(h) Gāṇeśadarśana.		
XVIII.	Jaina Works.	Nos.	5.
XIX.	Āgama or Tantra.	,,	494.
	(a) Śaiva.		
	(b) Śākta.		
	(c) Gāṇeśa.		
	(d) Vaiṣṇava etc.		
XX.	Śilpa.	Nos.	48.
XXI.	Mantraśāstra.	,,	2,100.
	(a) Śaiva.		
	(b) Śākta.		
	(c) Gāṇeśa.		
	(d) Saura.		
	(e) Vaiṣṇava.		

(f) Prakīrṇaka (Miscellaneous).

XXII	Stotras. (Sahasranāmas etc.)	Nos.	2580.
XXIII.	Vrata: Vrataprayoga, Vratakathā	„	1994.
		Total	25,601

VOLUME I.

Volume I describes in detail the Saṃhitās of the four Vedas and the bhāṣyas thereon. There are 596 Mss. dealing with the Saṃhitās of the four Vedas. Along with the Ṛg-Vedasaṃhitā the Ṛg-Vedic Miscellaneous Sūktas, the Ṛg-Vedasaṃhitānukramaṇikās and Ṛg-Vedapadapāṭhas are also noticed Similarly, along with the Sāmavedasaṃhitā, the Sāmavedapadapāṭhas, the Sāmavedagānas and their Anukramaṇikās are described. After the Saṃhitās of the four Vedas the Saṃhitābhāṣyas (Nos. 597–697) are noticed. This completes Volume I.

VOLUME II.

The Second Volume begins with the Brāhmaṇas belonging to the various Vedas. Nos. 698-828 describe the Brāhmaṇas. The Brāhmaṇabhāṣyas are then noticed (Nos. 829–859). After the various Brāhmaṇabhāṣyas, the Āraṇyakas are described (Nos. 860 -898). The Upaniṣads are then dealt with (Nos. 899— 1420). They are classified according to the Veda to which they are attached, as is described in detail in the Muktikopaniṣad. Those that are not mentioned in the Muktikopaniṣad are grouped under the general heading ‘ Miscellaneous Upaniṣads.’ Nos. 1421–1426 deal with a few Miscellaneous items belonging to the Brāhmaṇas and Upaniṣads. Here ends the Second Volume.

VOLUME III.

The Third Volume begins with the Bhāṣyas on the Upaniṣads (Nos. 1427–1677). To make the Bhāṣyas more intellegible from the

point of view of a student of Philosophy, these have been classified according to the schools of Philosophy to which the commentators belonged. Nos. 1427-1559 describe the Upaniṣadbhāṣyas belonging to the Advaita school, Nos. 1570-1673 to the Dvaita school and Nos. 1674-1677 to the Viśiṣṭādvaita school.

The Vedāṅgas are next taken up. The Mss. on Śikṣā, Chandas Nirukta and Jyautiṣa (Nos. 1678-1723) are described. These are followed by the Mss. on Vedalakṣaṇa more particularly comprised by Vedic grammar, including Prātiśākhya and other subsidiary texts (Nos. 1724-1816). Nos 1817-1942 contain notices of Mss. belonging to the subject-matter described in Volumes I-III, in the form of a Supplement, as these were detected too late for incorporation earlier. Here ends the Third Volume.

At the end of the Third Volume several Indices are added. For such indices, Volumes I—III are treated as a whole. The indices deal alphabetically with '*Names of Authors, Owners of Mss., Scribes of Mss. and Names of Works.*

VOLUME IV.

Volume IV describes in detail Śrauta-Sūtras, Bhāṣyas thereon and a portion of Śrauta Prayogas. Nos. 1943-2028 describe the various Śrautasūtras belonging to the first three Vedas. The Śrautasūtrabhāṣyas are then noticed in detail (Nos. 2029-2072). These are followed by Mss. on Śrautaprayoga (Nos. 2078-2336) chiefly dealing with the seven Haviryajñasaṃsthās and their accessories. These are the Ādhāna, Agnihotra, the Anvārambhaṇīya, the Darśapūrṇamāsa, the Āgrayaṇa, the Piṇḍapitṛyajña, the Cāturmāsya, the Nirūḍhapaśubandha and the Sautrāmaṇī sacrifices. Under each of these, the Mss. belonging to the Ṛg-

Veda are first noticed; then come those belonging to Sāmaveda and Yajur-Veda, respectively.

VOLUME V.

Volume V describes in detail the manuscripts on Śrauta prayoga, numbering 420 (Nos. 2357—2776). The Volume begins with the description of the seven *Soma Saṃsthas* (i.e.,) Agniṣṭoma, Atyagniṣṭoma, Ukthya, Atirātra, Ṣoḍaśi, Aptoryāma and Vājapeya. The manuscripts dealing with each of these saṃsthās completely are first described in detail. At the end of each complete saṃsthā, the manuscripts dealing with the prayoga relating to individual Ṛtviks are described.

The manuscripts described belong to the three schools of Āśvalāyana, Āpastamba and Bodhāyana.

Independent works on Śrauta, dealing with the various schools find a place next to the manuscripts dealing with the prayoga relating to individual Ṛtviks. These are followed by the description of certain metrical works, technically called Śrauta Kārikās. They summarise the procedure to be adopted in the performance of the various sacrifices.

Manuscripts dealing with the expiatory ceremonies (Prāyaścittas) are dealt with next. Most of these expiatory ceremonies are, it may be observed, in the form of iṣṭis. Other miscellaneous iṣṭi-prayogas are described in detail after the prāyaścittas. The volume concludes with the description of the manuscripts dealing with the various Śastras.

VOLUME VI.

Volume VI describes the Kāvya Mss. in the Library. This Library is particularly rich in Kāvya manuscripts. These are

dealt with in two volumes (i.e.) Volumes VI and VII. The sixth volume deals with the Pañcamahākāvyas, other Mahākāvyas and Khaṇḍakāvyas. The Pañcamahākāvyas are the Raghuvaṃśa, the Kumārasambhava, the Kirātārjunīya, the Śiśupālavadha and the Naiṣadha. Each of these works is represented by a large number of manuscripts and consequently a slight change has been adopted in cataloguing these works. One manuscript is described in detail and the rest have been given in a tabular form, which is self-explanatory. Thus No. 2777 describes in detail a copy of the Raghuvaṃśa and the tabular statement begins with No. 2778 and continues up to No. 2989 Of Mallinātha's commentary on the Raghuvaṃśa there are a number of copies and as before, one of them (No. 2990) is described in detail and the rest are described in tabular form (Nos. 2991-3044). Each Mahākāvya and its commentary are being dealt with in this way—Kumārasambhava (Nos 3045-3080); its Vyākhyā (Mallinātha's) (Nos. 3081-89); Kirātārjunīya (Nos. 3095-3164); its vyākhyā (Nos. 3165-86); Śiśupālavadha (Nos. 3188-3372); its vyākhyā (Nos. 3373-3435); Naiṣadha (Nos. 3444-3605); its Vyākhyā (Nos 3607-3678), Nārāyaṇa's vyākhyā (3679-3689). Apart from Mallinātha's commentary there are certain other commentaries and they have been described in full. For manuscripts noted in the tabular statement, certain special remarks have been, wherever necessary, given and they follow each Mahākāvya in order.

Nos. 3694-3739 describe the other Mahākāvyas. Nos. 3740-3861 describe in detail the Khaṇḍakāvyas.

VOLUME VII.

The seventh volume deals with the rest of the Kāvya manuscripts which have been classified thus.— Sandeśakāvyas, Śatakas, Gadyakāvyas, Campukāvyas, Kathā and Carita

	Nos.	3862-3887	represent the	Sandeśakāvyas.
	,,	3888-3967	,,	Śatakas.
	,,	3968-4027	,,	Gadyas.
	,,	4028-4161	,,	Campūs.
	,,	4162-4206	,,	Kathās
and	,,	4207-4246	,,	Carita.

A word of explanation has to be said in connection with this classification. The works included under the heading śataka do not always contain a centum of verses. In many cases they exceed 100 and in a few they are below that number; and in spite of this apparent inconsistency, the authors of the respective works have named the works as śatakas and they have been given under this heading in our classification.

In classifying the manuscripts under the heading Campukāvyas, certain works, though they are in the Campu style of composition, have been taken from that place and removed to the heading 'carita' since their chief aim is in portraying the history of the times and the individuals about whom they are written. Thus Colacampūḥ (No. 4218), Varadāmbikāpariṇayacampūḥ (No. 4220), Dharmavijayacampūḥ (No. 4231), Bhosalavaṃśāvalīcampūḥ (No. 4240) and Śarabharājavilāsaḥ (No. 4241) have been taken over to the section 'Carita'.

Popular stories like the Hitopadeśa and other works have been included under the section Kathā.

The Carita includes works which ordinarily will form part of other subdivisions of the Kāvyas, but they have been given a separate heading since their main purpose is to depict historical facts. The Harṣacarita of Bāṇabhaṭṭa and the Vīranārāyaṇacarita

of Vāmana Bhaṭṭa Bāṇa should therefore find a place here, but since the fame of these works rests on their merits as Gadyakāvyas, they have been included in the Gadya section The Raghunāthābhyudaya (No. 3722) of Rāmabhadrāmba dealing with the life of Raghunātha Nāyaka, has been by an oversight, included under the heading "Itara Mahākāvyas" and it should have been included under the heading 'carita.'

VOLUME VIII.

The eighth volume deals with the Manuscripts on Nāṭaka in all its varieties.

The chief varieties are:—

1. Nāṭaka	6. Vyāyoga
2. Prakaraṇa	7. Samavākāra
3. Bhāṇa	8. Vīthī
4. Prahasana	9. Aṅka
5. Ḍima	and 10. Īhāmṛga.

Apart from these there are many other sub-varieties the most important of which are:—

(1) Nāṭikā

(2) Prekṣaṇaka

(3) Saṭṭaka etc.

1-4 and the 6th of the major varieties and all the three of the minor varieties noted above are represented by the collection found in this library.

The variety Nāṭaka	is represented by Nos.		4247-4533
,, Prakaraṇa	,,	,,	4534-4571
,, Bhāṇa	,,	,,	4572-4626

The variety	Prahasana is represented by	Nos.	4627-4641
,,	Vyāyoga ,,	,,	4642-4646
,,	Nāṭikā ,,	,,	4647-4678
,,	Prekṣaṇaka ,,	,,	4679-4680
,,	Saṭṭaka ,,	,,	4681-4688

Certain dramas that were detected too late for inclusion in the body of the description are given as a supplement at the end (Nos. 4689-4711)

VOLUME IX.

Volume IX deals with the Mss on Kośa, Chandas and Alaṅkāra.

Nos.	4712-5076	deal with	Kośa.
,,	5077-5128	,,	Chandas.
and ,,	5129-5325	,,	Alaṅkāra.

IV

DETAILED CONTENTS OF MSS. NOTICED IN VOL. IX.

Kośas:	Numbers.	Pages.
Agastyanighaṇṭuḥ	4712	3719-20
Anekārthamañjarī	4713-22	3720-28
Anekārthasaṅgrahaḥ	4723-25	3728-30
Abhidhānacintāmaṇiḥ	4726	3730-31
Abhidhānaratnamālā	4727-30	3731-34
Avyayasaṅgrahanighaṇṭuḥ	4731	3734-35
Uṇādinighaṇṭuḥ	4732	3735-38
Ekākṣaranighaṇṭuḥ	4733-36	3738-41
Ekākṣararatnamālā	4737	3741-42
Aindranighaṇṭuḥ	4738	3743-44
Kalpadruḥ	4739-41	3744-46
Kavijanaśevadhiḥ	4742	3746-47
Kavijīvananighaṇṭuḥ	4743	3747-48
Kavidarpaṇanighaṇṭuḥ	4744-47	3748-52
Kavidarpaṇakośasaṅgrahaḥ	4748	3752-53
Kavidīpikā	4749	3753-54
Kriyāpadanighaṇṭuḥ	4750-51	3754-56
Gaṇamañjarī	4752	3756-57
Gīrvāṇabhāṣābhūṣaṇam	4753	3757-58
Jaiminīnighaṇṭuḥ	4754	3758-59

Kośas :		Numbers.	Pages.
Trikāṇḍaśeṣaḥ		4755-58	3759-62
Trirūpakośaḥ		4759	3762-63
Daśadīpanighaṇṭuḥ		4760	3763-64
Deśyanighaṇṭuḥ		4761	3765
Drāviḍārthadīpikā		4762	3765-66
Dvirūpakośaḥ		4763-65	3766-69
Nānādeśīyakośaḥ		4766	3769-71
Nānārthakośaḥ		4767	3771
Nānārtharatnamālā		4768-85	3772-86
Nānārthaśabdānuśāsanam		4786	3787-88
Nānārthasaṅgrahaḥ		4787	3788-89
Nānārthapadasaṅgrahanighaṇṭuḥ		4788	3789-90
Nāmamañjarī		4789	3790-91
Nāmamātṛkānighaṇṭuḥ		4790	3791-92
Nāmamālikā		4791	3792-94
Nāmaliṅgānuśāsanam		4792-4933	3794-3806
Detailed Remarks		Do.	3806-3810
Nāmaliṅgānuśāsanavyākhyā			
	(Kṣīrasvāmin's)	4934	3810-11
Do.	(Sarvānanda's)	4935-43	3811-17
Do.	(Bhānuji's)	4944-59;	3817-29;
		5004	3856-57
Do.	(Lingayya's)	4960-69	3829-36
Do.	(Rāmakṛṣṇadīkṣita's)	4970	3836
Do.	(Śrīnivāsayajvan's)	4971	3837
Do.		4972-77;	3837-42
		4981-93;	3844-48;
		4998-5003;	3852-55
		5005	3857-58

Kośas :	Numbers.	Pages.
Nāmaliṅgānuśāsanavyākhyā (Veṅkaṭeśa's)	4978-80	3842-44
Do. (Tiruveṅkaṭa's)	4994-97	3849-51
Nāmasaṅgrahanighaṇṭuḥ	5006	3858-60
Nighaṇṭusaṅgrahaḥ	5007	3860
Naighaṇṭukādhyāyaḥ	5008	3860-61
Padacandrikā	5009	3861-63
Padamañjarī	5010	3863-64
Padamaṇimañjarī	5011-12	3864-66
Padasaṅgrahanighaṇṭuḥ	5013-14	3866-68
Pramāṇanāmamālā	5015-18	3868-70
Prayuktapadamañjarī	5019	3871-72
Bālaprabodhikā	5020	3872-73
Bhuvanapradīpikā	5021	3873-74
Mātṛkānighaṇṭuḥ	5022	3874-75
Medinīkośaḥ	5023-27	3875-79
Rasaśabdasaraṇiḥ	5028	3879-80
Rājakośanighaṇṭuḥ	5029-31	3880-83
Varṇadīpikā	5032	3883-84
Viśvaprakāśaḥ	5033-43	3884-94
Vaijayantī	5044-49	3894-99
Śabdacandrikā	5050	3899-3900
Śabdacintāmaṇinighaṇṭuḥ	5051	3900
Śabdapradīpikā	5052-3	3901-2
Śabdabhedanirdeśa	5054	3902-3
Śabdabhedaprakāśa	5055	3903-4
Śabdaratnasamanvayaḥ	5056-57	3904-6
Śabdaratnākaraḥ	5058-61	3906-10
Śabdasāranighaṇṭuḥ	5062	3910
Śabdārthasaṅgrahaḥ	5063-64	3911-12

Kosas :

	Numbers.	Pages.
Śleṣārthapadasaṅgrahaḥ	5065	3912-13
Saḍarthanirṇayaḥ	5066	3913-14
Saṇmukhavṛttinighaṇṭuḥ	5067	3914-15
Sakalagranthadīpikā	5068	3915-16
Sañjīvanī	5069	3916-17
Saṃyamināmamālikā	5070	3917-18
Suprasiddhapadamañjarī	5071	3918-19
Hārāvalī	5072	3919-20
Hemacandrīyam	5073	3920-21
Sarvasaṅgrahanighaṇṭuḥ	5074	3921-22
Nānāvidhanighaṇṭuvacana	5075	3922
Nighaṇṭusangrahaḥ	5076	3923

Chandas :

Chandaśsūtram	5077-78	3927-28
Do. Vyākhyā	5079	3928-30
Chandomañjarī	5080-82	3930-32
Prastāravicāraḥ	5083	3932-33
Prastāraśekharaḥ	5084-87	3933-38
Vṛttamaṇikośa	5088-93	3938-41
Vṛttaratnākaraḥ	5094-5104	3941-49
Do. Vyākhyā	5105-12	3949-55
Vṛttaratnāvalī (Sadāśiva)	5113	3955-56
Do. (Venkaṭesa's)	5114-16	3956-59
Do. Vyākhyā	5117	3959-60
Do. (Kālidāsa's)	5118-20	3960-63
Śrutabodhaḥ	5121-28	3963-67

Alaṅkāra :

Alankāramañjarīvyākhyā	5129-30	3971-74

Alaṅkāra :	NUMBERS.	PAGES.
Alankāratilaka	5314	4107
Alaṅkāraratnākaraḥ	5131	3974-75
Alaṅkārarāghavaḥ	5132-33	3975-78
Alaṅkāravicāraḥ	5134	3978-79
Alaṅkāraśāstrasarvasvasaṅgrahaḥ	5315	4108
Alaṅkārasarvasvam	5135-37	3979-81
Do. Vyākhyā	5138-39	3981-82
Alaṅkārasūryodayam	5140-41	3982-84
Ekāvalī	5142	3984-85
Kavikalpalatā	5143-49	3985-91
Kavitāvatāraḥ	5150-51	3992-94
Kāvyadarpaṇaḥ	5152-56	3994-97
Kāvyaprakāśaḥ	5757-64	3997-4003
Do. Vyākhyā	5165-72	4003-4012
Kāvyavṛttiratnāvalī	5173	012-144
Kāvyasārasangrahatrayam	5174-75	4014-16
Kāvyādarśaḥ	5176	4016-17
Kāvyālankārasūtravrittih	5177-78	4017-18
Kāvyālaṅkārasūtravyākhyā	5179	4018-19
Kuvalayānandaḥ	5180-5204; 5316	4020-23; 4109
Do. Vyākhyā	5205-6	4024-28
Guṇaratnākaraḥ	5207-10	4028-31
Candrālokaḥ	5211-20	4031-36
Do. Vyākhyā	5221 22	4036-39
Citramīmāṃsā	5223-25	4039-42
Daśarūpakam	5226-28	4042-44
Do Vyākhyā	5229-32	4044-46
Dhvanyālokaḥ	5233-34	4046-48

Alaṅkāra :

	Numbers.	Pages.
Dhvanyālokavyākhyā	5235-36	4048-49
Pratāparudrayaśobhūṣaṇam	5237-50; 5817	4049-57; 4109
Pratāparudrayaśobhūṣaṇa Vyākhya	5251-54; 5318-19	4057-59; 4110
Rasataraṅgiṇī	5255-66; 5820	4060-66; 4110
Rasamañjarī	5267-83	4066-69
Do. Vyākhyā	5284-86	4070-72
Rasaratnadīpikā	5287	4073
Rasavivekaḥ	5288	4074-75
Rasasarvasvam	5289-90	4075-76
Rasārṇavasudhākaraḥ	5291-94	4077-79
Lakṣaṇaratnāvalī	5295	4079-86
Lāpilakṣaṇam	5296	4086-87
Vāgbhaṭālaṅkāraḥ	5297, 5322	4087-88; 4111-2
Vyaktivivekaḥ	5298	4088-89
Vyaktivivekakārikā	5300	4090
Śabdabhedanirūpaṇam	5301	4090
Do.	5302; 5825	4091-92; 4113
Do.	5303; 5823-24	4092-94; 4112-3
Śāharājīyam	5304 & 5805	4094-97
Śṛṅgāratilakam	5306; 5821	4097 & 98; 4111
Sarasvatīkaṇṭhābharaṇam	5307	4098-99
Sāhityacintāmaṇiḥ	5308	4099-4100
Sāhityadarpaṇaḥ	5310 & 5311	4101-03
Sāhityābdhiḥ	5312	4103 & 04
Sāhityamīmāṃsā	5313	4104

PREFACE TO THE CONTENTS OF VOL. IX.

The present Volume deals with the manuscripts on Kośa, Chandas and Alaṅkāra. The manuscripts on Kośa number nearly 365, among which are found a number of rare works. We shall here notice the more important of those works.

AGASTYANIGHAṆṬU

Agastya, in South India, is supposed to be the founder of the modern Dravidian-Tamil-Language in its present form and its grammar. But the lexicon that is referred to here has apparently nothing to do with that author of the Tamil Grammar. The colophon of the lexicon under consideration tells us that the words dealt with in this particular work were collected by somebody from a work on grammar whose author was an Agastya. The lexicon is also known as Nāmasaṅgrahamālā.

ANEKĀRTHAMAÑJARĪ.

There are 10 copies of this work (Nos. 4713-22) some bearing the title Anekārthamañjarī and some, Anekārthadhvanimañjarī. In none of the copies is the name of the author of the work mentioned but it may be conjectured on a comparison of this work with the work of the same name published in the Dvādaśakośasaṅgraha in Benares, (1865) that one Mahākṣapaṇaka might have composed this work In the colophon to the Ms. described under No. 4722, the name of the work appears as Kavisañjīvanīnighaṇṭu also.

HEMACANDRA.

Hemacandra is the author of several works on lexicography. The following are some of his works known at present:

1. Anekārthasangraha
2. Abhidhānacintāmaṇi
3. Nighaṇṭuśeṣa

and 4. Deśīnāmamālā

The first two alone are preserved in this library, Nos. 4723-26.

Hemacandra's history is fairly well known. He flourished under the kings, Jayasiṁha and Kumārapāla He was the greatest of the Jain Ācāryas of the times and was known as Kalikālasarvajña. He lived between 1088 & 1175 A. D.

HALĀYUDHA.

Halāyudha is known to be the author of three works i.e. the

(1) Abhidhānaratnamālā

(2) Kavirahasya

and (3) a commentary on the Pingalasūtras.

The last work was composed in honour of Vākpati at the end the 10th century. The Abhidhānaratnamālā is represented by Nos. 4727-30.

ŚĀKALYAMALLUBHAṬṬA.

A poet possessed of mastery in four Languages, Śākalyamallubhaṭṭa appears as the author of the lexicon called Avyayasaṅgrahanighaṇṭu, described under No. 4731.

VEṄKAṬEŚVARA.

A pupil and a near kinsman of Śri Rāmabhadra Dīkṣita, Veṅkaṭeśvara is the author of a lexicon dealing with the words

dealt with in the **Uṇādisūtras** He tells us that he was a contemporary of the famous **Śāhaji**, King of Tanjore (1684-1710) and he was one of the donees of the village of **Śāhajirājapuram** in the Tanjore District. The work under notice (No. 4782) was composed by the author at the request of the Maharaṭha King

IRUGAPADANḌĀDHINĀTHA.

Irugapadaṇḍādhinātha, otherwise known as Bhāskara was the son of Māyaṇa, brother of the famous Sāyaṇa, the author of the bhāṣyas on the Vedic texts. Himself was the commander-in-chief under Harihara II, King of Vijayangara in the 14th century. The works of this author are noted under Nos. 4737 and 4768—4785.

VARARUCI.

A Kośa called **Vāraručakośa** has been published in the Dvādaśakośasangraha issued from Benares but the Kośa under reference—the Aindranighaṇṭu- happens to be different from that work. Who this Vararuci is and why he named the work Aindranighaṇṭu are matters which cannot be determined at present.

KEŚAVA.

The Kalpadrukośa or the Nāmakalpadru, as it is otherwise known, of Keśava Daivajña **Paṇḍita** is described under Nos. 4739-41. The work was composed in A. D 1660. For further information, the reader is referred to the introduction of the Pandit Rāmavatāraśarmā to his edition of the work in the Gaekwad Oriental Series.

ĀDINĀTHAKAVI.

Ādinātha is the author of the Kavijanaśevadhi described, under No. 4742.

DHARMARĀJA.

A Dharmarāja has been already referred to as the author of the Veṅkaṭeśacampu described under No. 4158. Dharmarāja, the author of the Kavijīvananighaṇṭu is perhaps the same as that author.

RĀMA.

The Kavidarpaṇanighaṇṭu, described under Nos. 4744—47 purports to be from one Rāma, about whom we do not know anything.

VIKRAMĀDITYA.

Beginning from Kṣīrasvāmin, we find several writers quoting from the lexicon of Vikramāditya. It is therefore certain that the author is older than the 11th century. In the lexicon that is attributed to Vikramāditya in this library (No. 4749.) we are not able to trace the quotation given from Vikramāditya and hence it is impossible, at this stage to identify both the Vikramādityas.

KAVIBHALLAṬA.

Kavi Bhallaṭa is the author of the Gaṇamañjarī described under No. 4752. From the colophon we are able to see that the author had something to do with Drākṣārāma, the famous place of pilgrimage in the Godāvari District It is therefore likely that this Bhallaṭa is different from his namesake, the author of the famous Bhallaṭa śataka.

PURUṢOTTAMA.

The Trikāṇḍaśeṣa, supposed to be a supplement to the Amarakośa is by Puruṣottama and is described under Nos. 4755-

58. The earliest reference to the work of Puruṣottama is to be found in the Ṭīkāsarvasva of Sarvānanda, which was composed in A. D. 1159. It is therefore certain that he is older than 1159.

COMMENTARIES ON AMARA.

The following Commentaries on the Amarakośa an preserved in this library:

i. By Kṣīrasvāmin.

In an article in the Quarterly Journal of the Andhra Historical Research Society, Mr. Ramakrishna Kavi has shown that Kṣīrasvāmin should be regarded as a native of Uttiramerūr in the Chingleput District. He refers to Bhoja in his commentary and is in turn referred to by writers belonging to the 13th century and onwards. Kṣīrasvāmin thorefore may be assigned to the 11th centry A. D.

ii. By Sarvānanda

Sarvananda was a native of Bengal and wrote the Ṭīkāsarvasva after consulting the ten previous commentaries that existed in his time. His own commentary was composed in A. D. 1179, as stated by himself in the work, (i. e.)

इदानीं च एकाशीतिवर्षाधिकसहस्रैकपर्यन्तेन शकाब्दकालेन (१०८१) शकाब्दकालेन षष्टिवर्षाधिकद्विचत्वारिंशच्छतानि कलिसन्ध्यायाभूतानि ॥

Thus the work was composed in śaka 1081 corresponding to A. D. 1159

iii By Bhānuji Dīkṣita.

Bhānuji Dīkṣita, the son of the famous Bhaṭṭoji Dīkṣita wrote the Vyākhyāsudhā at the instance of Kīrtivarman. Bhaṭṭoji

Dīkṣita was the younger contemporary of Śrī Appayya Dīkṣita and hence flourished in the latter half of the 16th century. The son, therefore should have written in the 17th century A. D. Bhānuji was otherwise known as Rāmāśramin

iv. By Lingayyasūrin

This commentator belonged to the 18th century and was an Āndhra Brahmin. The commentary is known as Amarakośapadavivṛti.

v. By Rāmakṛṣṇa Dīkṣita

vi. By Śrīnivāsayajvan

vii. By Venkaṭeśa

and viii. By Tiruvenkaṭārya

have commented upon the Amarakośa and they are preserved here. There are certain anonymous commentaries also.

Among other noteworthy lexicographical works the following deserve special mention.

i Nāmasaṅgrahanighaṇṭu of Bhārgavācārya

ii. Naighaṇṭukādhyāya of Bāhlikeyamiśra

iii. Padacandrikā of Mayūra

iv. Padamañjarī of Kavibhallaṭa

v. Padamaṇimañjarī of Venkaṭeśvaraśāstrin, Nallāśāstrin and Śrīdhara Venkaṭeśvara all proteges of the Maharaṭha kings of Tanjore

vi. Prayuktapadamañjarī of Īśvarakṛṣṇa Kālidāsa

vii. Bālaprabodhikā of Natkīrakavi—who is very probably identical with the Tamil poet of the same name.

viii. Bhuvanapradīpikā of Sārvabhaumamiśra

ix. Mātṛkānighaṇṭu of Nandanabhaṭṭa

x Rājakośanighaṇṭu of Raghunāthapaṇḍita

xi. Varṇadīpikā of Svātmārāmayogin

xii. Śabdacandrikā and Śabdaratnākara of Vāmanabhaṭṭabāṇa identical with the author of the Pārvatīpariṇaya etc.

xiii. Śabdacintāmaṇinighaṇṭu of Vyāsaviṭṭhalācārya

xiv. Śabdapradīpikā of Kavikumbhīnasanātha

xv. Śabdaratnasamanvaya

xvi. and Śabdārthasangraha of Śāhaji, king of Tanjore (1684-1610 A. D.)

xvii. Samyaminamamālika of Śankarabhārati

and xviii. Suprasiddhapadamañjarī of Murāri.

Thus we find that a number of new lexicons, copies of many of which are not available elsewhere have been described in this Volume.

CHANDAS.

Among the works on Chandas that are described in this volume the following are noteworthy :—

i. Chandassūtravyākhyā of Lakṣmīnātha whose genealogy is given as follows:—

Baṭṭarāmacandra
|
Nārāyaṇa
|
Rāyabhaṭṭa
|
Lakṣmīnātha

This author wrote the work under reference in saṃvat 1657 or A. D. 1600.

ii. Prastāraśekhara and iii. Vṛttamaṇikośa of Śrīnivāsa,

son of Lakṣmī and Veṅkaṭa, of Vājasaneyaśākhā.

iv. Vṛttaratnāvalī of Sadāśivamuni and

v. Vṛttaratnāvali of Veṅkaṭeśa also deserve special reference.

ALANKĀRA.

Nos. 5129-5325 represent the Mss on Alaṅkāra preserved in this library. Among the Mss. described we find a number of works hitherto unknown and special attention is invited to them in the following pages.

SUDHĪNDRAYATI.

It is well known that Vijayīndra was one of the most prominent of the pontiffs of the Madhvamaṭha. His pupil was one Sudhīndrayati and he is the author of the work Alaṅkāramañjarī. The author has composed a commentary also on the text. Unfortunately the text is not preserved here though the commentary alone is found here and is described in Nos. 5129-30.

YAJÑANĀRĀYAṆA DĪKṢITA.

Yajñanārāyaṇa, son of the famous Govinda Dīkṣita has composed the Alaṅkāraratnākara (No. 5131)—a work similar to the Pratāparudrīya of Vidyānātha,—Raghunāthanāyaka, king of Tanjore taking the place of Pratāparudra here. This work is a companion to the Sāhityaratnākara and Raghunāthābhyudaya of the same author. Yajñanārāyaṇa flourished about the end of the 16th century and the beginning of the 17th.

YAJÑEŚVARA DĪKṢITA.

Carakūri Yajñeśvara Dīkṣita, son of Koṇḍubhaṭṭopādhyāya and younger brother of Tirumalayajvan is the author of the Alaṅ-

kārarāghava described under Nos. 5132-33. The author's Citrabandharāmāyaṇaṭīkā, a commentary upon his son's Citrabandharāmāyaṇa has been refered to already under Nos. 3774-75.

MAṄKHAKA.

The Alaṅkārasarvasva described under Nos. 5135-37 is variously attributed to Rucaka or Ruyyaka and Maṅkhaka. There are three distinct traditions regarding the authorship of the work. The Kashmirian tradition makes Ruyyaka as the author of the sūtra and Maṅkhaka as the author of the Vṛtti thereon. Another tradition makes Ruyyaka as the author of both the text and the commentary. The south Indian Tradition makes Maṅkhaka as the author of both the text and the Vṛtti. This Mss. in this library make out Maṅkhaka as the author of both the text and the commentary The author flourished in the 18th century.

DEVEŚVARA.

Three different authors composed different works, all entitled Kavikalpalatā. Of these Arisimha and Amaracandra wrote before Deveśvara, whose work alone is preserved herein (Nos. 5148-49) Deveśvara, we know, was Vāgbhṭa's son and Vāgbhaṭa himself was the minister to the king of Malwa.

COMMENTARIES ON THE KĀVYAPRAKĀŚA.

Among the commentaries on the Kāvyaprakāśa, the following are preserved here:

1. Sāhityacūḍāmaṇi-by Lauhityabhaṭṭagopāla.

So far as our knowledge goes at present the earliest reference to this commentator is to be seen in the works of Kumārasvāmin,

son of Mallinātha. The commentary may therefore be definitely dated in some period prior to the 15th century A. D.

2 Kāvyaprakāśādarśa —by Maheśvara Nyāyālaṅkāra.

The author was a native of Bengal and he seems to have commented upon the Dāyabhāga also This commentatar is referred to by Vaidyanātha and hence he is older than the 17th century.

3. Pradīpa of Govindaṭhakkura

Govinda was the eldest son of Sonodevi and Keśava. He had an younger brother by name Śrī Harṣa also. This Śrī Harṣa, it may be noted, is different from the author of the Naiṣadhacarita. Govinda studied under his step-brother Rucikara and should have lived prior to 1583 A. D. for the Rasapradīpa composed by Prabhākara in the latter year refers to him.

4. Sampradāyaprakāśinī of Vidyācakrvartin has in addition to this, composed a commentary on Ruyyaka's Alankārasarvasva.

NĀRĀYAṆA.

A work by name Kāvyavṛttiratnāvalī by Nārāyaṇā is described unded under No 5173. The author tells us that he consulted works like Pārijātamañjarī, Prayogasāra, Sāhityaratnākaramaṇi, Sārāvali, Kāvyacintāmaṇi, Kāvyasudhodaya, etc. before composing the work under reference Who this Nārāyaṇa is, we cannot say at present

GAṄGĀDHARĀDHVARIN.

Gaṅgādharādhvarin was the minister of the Maharaṭha kings of Tanjore. He was originally a native of Tiruvālaṅgāḍu in the Chingleput District. Invited by the Maharaṭha kings he came down to Tanjore and took his residence in the newly constructed

village of Tiruvālaṅgāḍu on the banks of the Kāveri. He was the contemporary of the famous Bhāskararāya, author of the Lalitāsahasranāmabhāṣya. He belonged to the family of the famous Appayya Dīkṣita and has commented upon his Kuvalayānanda. The opening portions of the copy of the work happen to be the same as the author's Bhosalavaṃśāvali, described under No 4232.

NARASIHMA.

The Guṇaratnākara of this author is described under Nos. 5207-10. The author, Narasihma seems to have been a contemporary of Śāhaji, King of Tanjore (1684-1710) and the author has eulogised his patron by praising him in verses composed for the purpose.

APPAYYA DĪKSITA.

Three works of Appayya Dīksita on Alaṅkāra are noticed in this volume. The Citramīmāṃsā and the Kuvalayānanda, we are already familiar with. The third work is the Lakṣaṇaratnāvalī, a commentary on which is noticed under No. 5295. The work deals with the principles of Dramaturgy.

ŚABDABHEDANIRŪPAṆAM.

Three works of this name are described under Nos. 5801-3. They are respectively by Rāmabhadra Dīkṣita, Veṅkaṭakṛṣṇa, and Nārāyaṇa. Rāmabhadradīkṣita is identical with the author of the Jānakīpariṇaya. Venkaṭakṛṣṇa is the same as the author of the Naṭeśavijaya published in the Srī Vaṇi Vilas Press. Nārāyaṇa is an unknown author, All these writers were living in the Maharaṭha Court.

LAKṢMAṆAKAVI.

Lakṣmaṇa was a contemporary and protege of Śāhaji (1684-1710.) His work called Śāharājīyam is a work on Alankāra, wherein the verses that are given as instances contain eulogies of Śāharāja. The work is described under Nos. 5304-5.

॥ कोशाः ॥

KOŚAS.



A

DESCRIPTIVE CATALOGUE

OF THE

SANSKRIT MANUSCRIPTS

IN THE

TANJORE MAHĀRĀJA SERFOJI'S

SARASVATĪ MAHĀL LIBRARY.

॥ अगस्त्यनिघण्टुः ॥

4712. AGASTYANIGHAṆṬUḤ.

Burnell's Catalogue No. 10463 f. Page 48. Left column. Substance—Palm leaf. Size—16¼×1¼ inches. Leaves—9 (20-28). Lines—4 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—105. Author—?. Complete.

Beginning:

सारस्वतप्रपञ्चस्य निदानं यस्य वाणकम् ।

तस्य शम्भोः प्रसादेन क्रियते नामसङ्ग्रहः ॥

महेश्वरः पशुपतिः श्रीकण्ठः पाण्डुचन्द्नः ।

शङ्करो गिरिशो रुद्रो गिरीशः शशिशेखरः ॥

End:

प्राजापत्यो जनस्तस्माद्ब्रोलोकस्तु तपो भवेत् ।

ब्रह्मलोकः सत्यलोकस्तत्र पुर्यपराजिता ॥

Colophon:

इत्यगस्त्यव्याकरणोक्तशब्दसङ्ग्रहनिघण्टुः समाप्तः ॥

श्रीरामभद्राय परमगुरवे परस्मै ब्रह्मणे नमः ॥

Subject: Agastyanighaṇṭuḥ.

Remarks:—The Ms. is in good condition. For the other works contained herein see remarks under No. 5007.

This lexicon is called Agastyanighaṇṭu but it need not mislead anybody into thinking that the author is Agastya. The colophon clearly says that the list of names contained in the Kośa were collected by somebody from the Vyākaraṇa or grammatical work, of which Agastya was the author.

The other name of this Kośa is Nāmasaṅgrahamālā. This is not available in print.

॥ अनेकार्थमञ्जरी ॥

4713. ANEKĀRTHAMAÑJARĪ.

Burnell's Catalogue No. 5561. Page 50. Right column. Substance—Paper. Size—9½ × 4⅝ inches. Sheets—19. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—250. Author—?. Complete.

Beginning:

प्रत्यूहवनशान्ताय भवानीभवसम्भव ।
लम्बोदर नमस्तुभ्यं जगदानन्दहेतवे ॥ १ ॥

शब्दाम्भोधिर्महान्येन ससृजे परमेष्ठिना ।
यस्तर्तुं को नरः शक्तस्तस्मै वागात्मने नमः ॥ २ ॥

शुद्धवर्णमनेकार्थशब्दमौक्तिकमुत्तमम् ।

कण्ठे कुर्वन्तु विद्वांसः श्रद्धावन्तोऽप्यहर्निशम् ॥ ३ ॥

सरस्वत्याः प्रसादेन कविर्बध्नाति यत्पदम् ।

प्रसिद्धमप्रसिद्धं वा तत्प्रमाणञ्च साधुषु ॥ ४ ॥

॥ शिवशब्दः ॥

शिवः शर्वः शिवः शुक्रः शिवः कालः शिवः पशुः ।

शिवा गौरी शिवा क्रोष्ट्री शिवं भद्रं शिवा भया ॥

End:

पौष्पं मधु मकरन्दं समूहं गुच्छ उच्यते ।

बन्धनं इतमिच्छन्तं विरपं सूनविस्तरम् ॥ २९ ॥

स्वाभाविकाश्मकन्दर्पं दाहारः परुका मता ।

रचितो समनेकार्थो यथास्मृतिरुक्तस्तृतीयोऽपि(?) ।

उपनयनात्सौभाग्यं पठतां श्रद्धावतामनिशम् ॥ ३१ ॥

Colophon:

इति श्रीशब्दरत्नप्रदीपकृतावनेकार्थमञ्जर्यामुक्तकाधिकारश्चतुर्थकाण्डः

समाप्तः ॥

(Sheet No. 9)

इत्यनेकार्थमञ्जर्यां श्लोकाधिकारः प्रथमः काण्डः ।

Subject: Anekārthadhvanımañjarī 1-4 Kāṇḍas

Kāṇḍa		Ślokas
I	श्लोकाधिकारः	102
II	श्लोकार्धगामी	88

Kāṇḍa		Ślokas
III	अनेकार्थमुक्तकम्	27
IV	मुक्तकाधिकारः	31
		248

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

This work is called Anekārthamañjarī and it is not known who the author is. Many of the verses cited herein resemble those found in the Anekārthasamuccaya of Śāśvata. The colophon in this manuscript makes us believe that this forms part of a bigger work by name Śabdaratnapradīpaḥ, which work is not known at present.

In the Dvādaśakośasaṅgraha, published long ago from Benares, a work by name Anekārthadhvanimañjarī by one Mahākṣapaṇaka was included and the present work bears much resemblance to it.

The name of the Kośa appears in some Mss. as Anekārthapadamañjarī, in some as Anekārthadhvanimañjarī and in others as Anekārthamañjarī.

॥ अनेकार्थध्वनिमञ्जरी ॥

4714. ANEKĀRTHADHVANIMAÑJARĪ.

Burnell's Catalogue No. 5565. Page 50. Right column. Substance—Paper. Size—$9\frac{1}{2} \times 4$ inches. Sheets—10. Lines — 9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—190 Author—? 1-3 Kāṇḍas.

Beginning:

शब्दाम्भोधिः •

Same as No. 4713.

End:

वृक्षजातिगणौ पीलू प्रदरौ रोगमार्गणौ ।

कमरः कोमले काम्ये समरो युद्धसङ्घययोः ॥ १९ ॥

Colophon:

इत्यनेकार्थध्वनिमञ्जर्यां पादाधिकारस्तृतीयः ॥

Subject: Anekārthadhvanimañjarī 1-3 Kāṇḍas.

Kaṇḍa	I	श्लोकाधिकारः	Ślokas	94
,,	II	अर्धश्लोकाधिकारः	,,	70
,,	III	पादाधिकारः	,,	19

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ अनेकार्थध्वनिमञ्जरी ॥

4715. ANEKĀRTHADHVANIMAÑJARĪ.

Burnell's Catalogue No. 5566 a. Page 50. Right column. Substance—Paper. Size—$8\frac{1}{2}\times5\frac{1}{8}$ inches. Sheets—10. Lines—12 to a Page. Script—Devanāgari. No. of Granthas—190. Author—? Incomplete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4714.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

The other work contained herein is 'एकाक्षरकोशः'

॥ अनेकार्थपदमञ्जरी ॥

4716. ANEKĀRTHAPADAMAÑJARĪ.

Burnell's Catalogue No. 5568. Page 50. Right column. Substance—Paper. Size—$9\frac{3}{8}\times4\frac{1}{8}$ inches. Sheets—19. Lines—6 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-

thas—170. Author—?. 1-3 Kāṇḍas only.

Beginning—Same as No. 4721.

End:

सङ्गो घातौ परे पूरः पूरः सूर्यनरेन्द्रयोः ।
शुक्तिधान्ये स्मृतौ योगे स्थूले निष्णातमानसे ॥ १७ ॥

Colophon and subject—Same as No. 4714.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. According to this Ms. Kāṇḍas 1, 2 and 3 consist of ślokas 99, 54, and 17 respectively.

॥ अनेकार्थध्वनिमञ्जरी ॥

4717. ANEKĀRTHADHVANIMAÑJARĪ.

Burnell's Catalogue No. 5369. Page 50. Right column. Substance—Paper. Size—9¾ × 4¼ inches. Sheets—18. (2—19). Lines—6 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—160 Author ? Incomplete.

Beginning:

आत्माभावो मनोभावो भावः सत्ता भवोऽपि च ।
भवः सूज्य तमो लोके पदार्थो भाव इष्यते ॥ ११ ॥

End, colophon and subject—Same as No. 4716.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ अनेकार्थध्वनिमञ्जरी ॥

4718. ANEKĀRTHADHVANIMAÑJARĪ.

J. L. Collection No. 680. Substance—Paper. Size—5½ × 3¾

inches. Sheets—13 (2-14). Lines—11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—240. Author ? Incomplete

Beginning:

हारशब्दः ॥

इष्टकानि च यो हारो हारो मुक्तागुणः स्मृतः ।
हारो मानविशेषः स्यात् हारः क्षेत्रं च कथ्यते ॥

End:

दोषातिक्रमणे दण्डे स्यादत्यय इति श्रुतिः ।
स्वभावे तेजसि स्थाने धामशब्दो निगद्यते ॥ १३ ॥

Colophon. Nil.

Subject: Anekārthadhvanimañjarī.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

On the last sheet is given

विकारिसंवत्सरमाशी तेति ११ सतीर्थे गोविन्दभट्टसुतत्यागुकट्टन

यादवभट्टासवृकोपाख्याने पाठविलि अनेकार्थमञ्जरी ।

॥ अनेकार्थमञ्जरी ॥

4719. ANEKĀRTHAMAÑJARĪ.

J. L. Collection No. 681. Right column. Substance—Paper. Size—$9\frac{1}{2} \times 4\frac{3}{8}$ inches. Sheets—13. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī No of Granthas—164. Author—? I and II Kāṇḍas only.

Beginning—Same as No. 4714.

End:

रुद्रः स्यात्सूपकारः स्यात्सूदो ज्ञेयः कुटुम्बिकः ।
परायणं रिपोः सैन्यं तत्परश्च परायणः ॥ ६८ ॥

Colophon:

इत्यनेकार्थध्वनिमञ्जर्यामर्थश्लोकाधिकारः ॥ इदं पुस्तकं

धर्माजीनायक दोन लिखित (in moḍi script)

Subject: Anekārthadhvanimañjarī I and II Kāṇḍas.

॥ अनेकार्थध्वनिमञ्जरी ॥

4720. ANEKĀRTHADHVANIMAÑJARĪ.

P. A. Collection No. 373. Substance—Paper. Size—10¼ × 4¾ inches. Sheets—14. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—216. Author—? Incomplete.

Beginning—Same as No. 4714.

End:

हिःस्याद्धेतौ तु रश्यान्ते तथा...ह्यवधारणे ॥ ३६ ॥

कुत्रापस्नेहमोक्षेषु........... ... .

Colophon:

इत्यनेकार्थध्वनिमञ्जर्यां पादाधिकारः सप्तमः ॥

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ अनेकार्थध्वनिमञ्जरी ॥

4721. ANEKĀRTHADHVANIMAÑJARĪ.

Burnell's Catalogue No. 5567. Page 50 Right column. Substance—Paper. Size—8¾ × 4½ inches. Sheets—12. Lines—7 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—78. Author—? Incomplete.

Beginning:

गुरुवर्णं • Same as No 4714.

End:

गोविषाणः फणा ज्ञेया भुजङ्गमफणः फणाः ।
फणा जाता फणा तृष्णा फ............... (॥ ७९ ॥)

Subject. Anekārthadhvanimañjarī. First Kāṇḍa.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ अनेकार्थध्वनिमञ्जरी ॥

4722. ANEKĀRTHADHVANIMAÑJARĪ.

Burnell's Catalogue No 10468 h Page 50. Right column. Substance—Palm leaf. Size—$16\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves —4 (34-37). Lines—4 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—35. Author—?. Complete.

Beginning—Same as No. 4714.

End:

भ्रूणो भीरुर्द्विजो भ्रूणो भ्रूणो गर्भः स्त्रियाः स्मृतः ।
भ्रूणो दण्डः शिशुः भ्रूणो भ्रूणो विकल उच्यते ॥

Colophon:

इति कविसञ्जीवनीनिघण्टुः समाप्तः ।

Subject: Anekārthamañjarī. First Adhikāra.

Remarks:—The Ms. is in good condition. The name of the work appears in the colophon as Kavisañjīvanīnighaṇṭu, though as a matter of fact the work happens to be almost the same as the one described under the name Anekārtha mañjarī.

For other works contained herein see remarks under No. 5007.

This work is not available in print.

॥ अनेकार्थसङ्ग्रहः ॥

4723. ANEKĀRTHASAṄGRAHAḤ.

Burnell's Catalogue No. 5572. Page 49. Left and Right column. Substance—Paper. Size—9⅜ × 4¼ inches. Sheets—67. Lines—11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—200. Author—Hemacandra. Complete.

Beginning :

श्रीवेदव्यासाय नमः ॥

ध्यात्वा भक्तकृतैकार्थशब्दे सन्दोहपूरिताः ।
एकस्वरादिषट्काद्याः कुर्वेऽनेकार्थसङ्ग्रहम् ॥ १ ॥

अकारादिक्रमेणाद्यात्र कादिक्रमोऽन्ततः ।
उद्देश्यवचनं पूर्वं पश्चादर्थप्रकाशनम् ॥ २ ॥

यत्रैक एव रूढोऽर्थो यौगिकस्तत्र दर्शने ।
अनेकस्मिंस्तु रूढेऽर्थे यौगिकः प्रोच्यते न च ॥ ३ ॥

पदानां भुञ्जतो योऽस्मिन्ननेकार्थः प्रकाश्यते ।
प्रदर्शनीयो नैवासौ तस्यां न(?)तत्त्वसङ्गतः ॥ ४ ॥

को ब्रह्मण्यात्मनि हरौ मयूरेऽग्नौ यमेऽनिले ।
कं शीर्षे च सुखे कं खः संविदि व्योमनीन्द्रिये ॥ ५ ॥

End :

अहहेत्यद्भुते खेदे वरेणान्तर्विनार्थयोः ।

अहो बतानुकम्पायां खेदामन्त्रणयोरपि ॥

Colophon:

........हेमचन्द्रविरचितेऽनेकार्थसङ्ग्रहेऽव्ययकाण्डः समाप्तः ।

Subject. Anekārthasaṅgraha 1—6 Kāṇḍas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

Hemacandra, the author on this work flourished under the kings Jayasiṁha and Kumārapāla. He himself flourished between 1088 and 1175 A. D

Hemacandra, is the author of several works on lexicography. For detailed remarks on Hemacandra, please refer to the Introduction. This work of Hemacandra has been published by Dr. Zacharia from Vienna.

॥ अनेकार्थसङ्ग्रहः ॥

4724. ANEKĀRTHASAṄGRAHAḤ.

J. L. Collection No. 682 Substance—Paper. Size—10¼ × 4¼ inches. Sheets—24 Lines—25 to a page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2000. Author—Hemacandra. Complete.

Beginning:

ध्यानार्हतः कृतैकार्थशब्दसन्दोहसङ्ग्रहः ।

एकस्वरादिषट्काण्डः कुर्वेऽनेकार्थसङ्ग्रहम् ॥

Same as No. 4723.

End, colophon and subject—Same as No. 4723.

Remarks:—The Ms is in a fairly good condition. A running commentary is given on the side margins.

॥ अनेकार्थसङ्ग्रहः ॥

4725. ANEKĀRTHASAṄGRAHAḤ.

J. L. Collection No. 683. Substance—Paper. Size—12×4¼ inches, Sheets—47. Lines—14 to 17 to a page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1240. Author—Hemacandra. Incomplete.

Beginning—Same as No. 4724.

End:

मङ्गल्यो रुचिरे…थेत्रायमाणे मसूरके ।
बिल्वे मङ्गल्यतुदधि मङ्गल्या रोचना शमी ॥ ९१ ॥

Colophon: (Sheet No. 27)

इत्याचार्यहेमचन्द्रविरचिते द्वितीयः काण्डः

Subject: Anekārthasaṅgraha.

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition. On the title page is given

रङ्गणाभट्टगोस्वामिनां पुस्तकम्

॥ अभिधानचिन्तामणिः ॥

4726. ABHIDHĀNACINTĀMAṆIḤ.

Burnell's Catalogue No. 5542. Page 46. Right column. Substance—Paper. Size—9¾×4⅛ inches. Sheets—65. Lines—11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1700. Author—Hemacandra. Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

प्रणिपत्यार्हतः सिद्धसाङ्गशब्दानुशासनः ।
रूढयौगिकमिश्राणां नाम्नां मालां तनोम्यहम् ॥

व्युत्पत्तिरहिताः शब्दा रूढा आखण्डलादयः ।
योगोऽन्वयः स तु गुणक्रियासम्बन्धसम्भवः ॥ २ ॥

गुणतो नीलकण्ठाद्याः क्रियातः स्रष्टृसन्निभाः ।
स्वस्वामित्वादिसम्बन्धस्तत्राहुर्नार्हतद्गताम् ॥ ३ ॥

End:

बहिर्बहिर्भवेद्यःस्यादतीतेऽह्निश्च एष्यति ।
नीचैरल्पे महत्युच्चैः स चेस्ति(?)दुष्टनिन्दने ॥

ननु च स्याद्विरोधोक्तौ पक्षान्तरे तु चेद्यदि ।
शनैर्मन्देवरे त्वर्वाक् रोषोक्तावुनतौ नमः ॥

Colophon:

इत्यार्यहेमचन्द्रविरचितायामभिधानचिन्तामणौ नाममालायां
साधारणकाण्डः षष्ठः ॥

Subject: Abhidhānacintāmaṇi 1-6 Kāṇḍas.

Remarks:—The Ms. is in good condition. Alternate sheets are sulpherated.

Abhidhānacintāmaṇi is another work on lexicography from the pen of Hemacandra. This has been published in Yaśovijaya-Jaina granthmālā, Bhavanagar.

॥ अभिधानरत्नमाला ॥

4727. ABHIDHĀNARATNAMĀLĀ.

Burnell's Catalogue No. 10460 a. Page 46. Right column.

Substance—Paper. Size—14¾ × 1 inches. Leaves—46. Lines—6 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—800. Author—Halāyudha. Complete.

Beginning:

शब्दब्रह्म यदेकं यच्चैतन्यश्च सर्वभूतानाम् ।
यत्परिणामं त्रिभुवनमखिलमिदं जयति सा वाणी ॥
इयममरदत्तवररुचिगोपालिकादिशास्त्रेभ्यः ।
अभिधानरत्नमाला कविकण्ठविभूषणार्थमुद्धियते ॥
स्वः स्वर्गः सुरसद्म त्रिदशावासस्त्रिविष्टपं त्रिदिवः ।
द्यौर्गौरमर्त्यभवनं नाकः स्यादूर्ध्वलोकश्च ॥

End:

सनातना च नित्यत्वे स्वस्ति स्यान्मङ्गलादिषु ।
इतिर्हेतुप्रकरणप्रकारादिसमाप्तिषु ॥

Colophon:

इति भट्टहलायुधविरचितायां नानार्थरत्नमालायां नानार्थकाण्डः समाप्तः ॥

Subject: Abhidhānaratnamālā.

Remarks:—The Ms is in a fairly good condition The other work contained herein is, Meanings to Sanskrit works alphabetically arranged.

Bhaṭṭa Halāyudha's Abhidānaratnamālā has been published as early as 1861 by Dr. Aufrechet from Germany.

The date of Halāyudhā falls in the 10th century of the Christian Era.

॥ अभिधानरत्नमाला ॥

4728. ABHIDHĀNARATNAMĀLĀ.

Burnell's Catalogue No. 10401. Page 46, Right column.

Substance—Palm leaf. Size—12½ × 1¼ inches. Leaves—33 (104-136). Lines—8 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—180. Author—Halāyudha. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4727.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ अभिधानरत्नमाला ॥

4729. ABHIDHĀNARATNAMĀLĀ.

J. L. Collection No. 684 Substance—Paper. Size—9¼ × 4 inches Sheets—35. Lines—11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—800. Author—Halāyudha. Complete.

Beginning, end colophon and subject—Same as No. 4727.

Remarks:— The Ms. is in a fairly good condition.

॥ अभिधानरत्नमाला ॥

4730. ABHIDHĀNARATNAMĀLĀ.

Burnell's Catalogue No. 5552. Page 46. Right column. Substance—Paper. Size—14 × 6 inches. Sheets—30. Lines—11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—770. Author—Halāyudha. Incomplete.

Beginning—Same as No. 4727

End:

परभागो गुणोत्कर्षः स्पर्धा सङ्घर्ष उच्यते ।

आयामः स्मृत आनाहः परिणाहो विशालता ॥

Colophon:

इति भाट्टहलायुधकृतायामभिधानरत्नमालायां सामान्यकाण्डश्चतुर्थः ।

एकार्थो बहुभिः शब्दैः कथितः कथ्यतेऽधुना ।

एकस्यैव हि शब्दस्य बहुष्वर्थेषु वर्तनम् ॥

समासोऽयं हलधरनैघण्टिका ॥

Subject: Abhidhānaratnamālā. 1—4 Kāṇḍas.

Remarks:—The Ms. is in a very good condition.

॥ अव्ययसङ्ग्रहनिघण्टुः ॥

4731. AVYAYASAṄGRAHANIGHAṆṬUḤ.

Burnell's Catalogue No. 10465]. Page 51. Right column. **Substance**—Palm leaf. **Size**—17½×1¼ **inches. Leaves**—5 (95-99). Lines— 4 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—50. Author—Śākalyamallubhaṭṭa. Complete.

Beginning:

प्रणम्य शिरसा देवं भद्राद्रिनिलयं हरिम् ।

अथाव्ययानि कतिचित्सङ्गृह्यन्ते यथाश्रुतम् ॥

अः स्याद्भेदे निषेधार्थे स्वल्पे चाप्यनृतार्थके ।

आस्तुसन्तापने कोपेऽप्याङ् च स्यादीषदर्थके ॥

End:

समन्ततः सर्वतोऽर्थे शोभनान्तसुखान्तयोः ।

उपान्ततः पुरोऽर्थे च स्यादाद्यर्थेऽग्रवाचके ॥

Colophon:

इति चतुर्भाषाकवितापितामहाङ्कशाकल्यमल्लुभट्टविरचिताव्यय-

सकृमहनिघण्टुः समाप्तः ॥

श्रीरामभद्राय परमगुरवे परस्मै ब्रह्मणे नमः ॥

Subject: Avyayasaṅgrahanighaṇṭu 1-4 Adhyāyas.

I एकाक्षराध्यायः

II द्व्यक्षराध्यायः

III त्र्यक्षराध्यायः

IV चतुरक्षराध्यायः

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

It is not known who this Śākalya Mallubhaṭṭa is. It is said in the colophon that he was a poet in four languages. His date is uncertain.

The lexicon itself is one of avyayas or indeclinables. The work is not available in print.

For other works contained herein. see No 4790.

॥ उणादिनिघण्टुः ॥

4732. UṆĀDINIGHAṆṬUḤ.

Burnell's Catalogue No. 10453 a. Page 52 Right column.

Substance—Palm leaf. Size—$16\frac{1}{8} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—30 Lines—6 or 7 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—720. Author—Veṅkaṭeśvara. Complete.

Beginning:

वन्दे धाम विचित्रं तत्प्रत्यूहध्वान्तशान्तये ।
यत्करद्विरदाकारं लास्यं वामार्धजानिना ॥ १ ॥
शातकौम्भिककोटीरकुटीरमणिकोटिभिः ।
आटीकिताङ्घ्रिनिकटं निकोटीश्वरमाश्रये ॥ २ ॥

अस्ति तञ्जापुरं नाम हस्तिवाजिकुलाकुलम् ।
अशेषचोलधरणीविशेषकमनोहरम् ॥ ३ ॥

अमरावतिकाबद्धसमरागारमञ्जुलम् ।
इन्दिरानर्तकीनृत्तमन्दिरायितमायतम् ॥ ४ ॥

तत्रास्ति शाहनृपतिः सुत्रामसमवैभवः ।
प्रतापतपनस्फूर्तिप्रकाशितदिगन्तरः ॥

कीर्तिकेलिपराभूतकार्तिकेन्दुपरम्परः ।
वापनीकृतकन्दर्पकामनीयकदुर्मदः ।
धिषणोरुतरप्रज्ञाकषणोक्तिविशारदः ॥

अंहतिख्यातकल्पादिसंहतीकृत्य वैभवः ।
प्रत्यनीककिरीटाम्बुनित्यनीराजिताङ्घ्रिकः ॥

* * *

तेन साहित्यसर्वस्वनिधिना कविबन्धुना ।
भोसलाम्बुधिचन्द्रेण दीपाम्बाभाग्यराशिना ॥

नियुक्तः करुणापूर्वं नितरां प्रीतिशालिना ।
पुत्रः श्रीदक्षिणामूर्तेर्गङ्गापावितवर्ष्मणः ॥

रामभद्रमखिश्रेष्ठदयासर्वस्वभाजनम् ।
वेदश्रौतनिधिः शब्दशास्त्रमार्गाध्वनीनधीः ॥

कौण्डिण्यकुलमूर्धन्यः सुमतिर्वेङ्कटेश्वरः ।
निघण्टुं पण्डितप्रीत्यै निबध्नाम्येष नूतनम् ॥
उणादिपञ्चपाद्यां ये शब्दाः पूर्वैरुदाहृताः ।

व्युत्पादितक्रमेणैव सविमर्शं वदामि तान् ॥

अत्यन्तदुष्करेऽप्यस्मिन्भवाम्यहमकातरम् ।
श्रीरामभद्रमखिनां देशिकानामनुग्रहात् ॥

भ्रान्तेः पुरुषधर्मत्वादत्र दोषो भवेदपि ।
वीक्ष्यैनमनुगृह्णन्तु सन्तो निर्धूतमत्सराः ॥

निघण्टौ सुखबोधार्थं परिभाषात्र गद्यते ।
पुंस्त्रीक्लीबं क्वचिज्ज्ञेयं सामीप्याद्रूपभेदतः ॥

End:

कल्याणे स्याचद्धति तु वाच्यलिङ्गं भवेद्ध्रुवम् ।
एवं शब्दाः परेऽनुक्ताश्चाप्यूह्या लक्ष्यदर्शनात् ॥

प्राचीनैः पञ्चपाद्यां ये शब्दा व्युत्पाद्य दर्शिताः ।
तानेकार्थाननेकार्थान्नानालिङ्गानलिङ्गकान् ॥

स तान् क्रमाज्ज्ञापयितुं कवीनां वेङ्कटेश्वरः ।
निघण्टुं कृतवान्विद्वत्कविसञ्जीवनामृतम् ॥

Colophon:

-श्रीवेङ्कटेश्वरकृतौ शाब्दिकविद्वत्कविप्रमोदकरे ।
अभवदुणादिनिघण्टौ .. पूर्णः पञ्चम. परिच्छेदः ॥

शुभमस्तु ॥

Subject. Uṇādinighaṇṭu.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

The other work contained herein is Pārvatyaṣṭakam. A paper transcript of this Ms. is available in this Library. See T. V. No. 456.

Veṅkaṭeśa, the author of the Uṇādinighaṇṭu was a native of Tanjore and was a contemporary of Śāhaji (1684-1710 A. D.). He was the pupil of Rāmabhadra Dīkṣita and was also a near relation of his. His father was one Dakṣiṇāmūrti. It is very likely that he is identical with the Veṅkaṭeśa whose commentary on the Patañjalicarita of Rāmabhadra Dīkṣita was described under No. 3827. The Uṇādikośa brings together all the words that have been dealt with in Uṇādi sūtras. This work is not available in print.

॥ एकाक्षरनिघण्टुः ॥

4733. EKĀKṢARANIGHAṆṬUḤ.

Burnell's Catalogue No. 10446 a.

Substance—Palm leaf. Size—13½×2⅝ inches. Leaves—5. Lines—4 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—60. Author—?. Complete

Beginning:

अकारो वासुदेवः स्यादाकारस्तु पितामहः ।
इकार उच्यते कामो लक्ष्मीरीकार उच्यते ॥ १ ॥

उकारः शङ्करः प्रोक्तो ऊकारश्चापि रक्षणे ।
ऋकारो देवमाता स्यादॄकारो दनुजप्रसूः ॥ २ ॥

End.

हः कोपे [वे]वारणे हश्च तथा शूलिनि कीर्तिता ।
क्षः क्षत्रे रक्षसि प्रोक्तः बुधैः क्षः शब्दशासने ॥

Colophon:

इत्येकाक्षरशब्दानुशासनं समाप्तम् ।

Subject: Ekākṣaranighaṇṭu.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. The other work contained herein is—Viśvaprakāśa

The Ekākṣaranighaṇṭu is by an anonymous writer. Herein each letter of the alphabet is associated with some meaning or other. The Nirṇayasāgar Press, Bombay, has published an Ekākṣarakośa, but it it not known whether this is identical with that.

॥ एकाक्षरनिघण्टुः ॥

4734. EKĀKṢARANIGHAṆṬUḤ.

Burnell's Catalogue No. 5566 b. Page 50. Right column.

Substance—Paper. Size—$8\frac{7}{8} \times 5\frac{1}{8}$ inches. Sheet—1 (10th). Lines—11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—10. Author—? Incomplete.

Beginning: —Same as No. 4733.

End:

चं चन्द्रमाः समाख्यातो भास्करश्च प्रकीर्तितः ।
निर्मलं छं.......... .... ॥

Subject: Ekākṣarakośa 1-10 ślokas.

Remarks:—The Ms. is in good condition. The other work contained herein is

'अनेकार्थध्वनिमञ्जरी'

॥ एकाक्षरनिघण्टुः ॥

4735. EKĀKṢARANIGHAṆṬUḤ.

Burnell's Catalogue No. 10523 d.

Substance—Palm leaf. Size—12⅝ × ¾ inches. Leaves—1—58. Lines—4 to a Page Script—Grantha. No. of Granthas—35. Author—?. Incomplete.

Beginning

यः किल पाणिनिरपरो
वररुचिरितरः पतञ्जलिश्च परः ।
वैयाकरणाचार्यं
तं वन्दे रामभद्रमखिवर्यम् ॥

श्रीवेषरचना शोभा सम्पत्सरलशाखिषु ।
वाणी लक्ष्मी लवङ्गेषु विषे बिल्वेऽपीति नानार्थ-
रत्नमाला ॥

End:

गोदशब्दो गवादिदातरि त्रिलिङ्गः । नदीविशेषे स्त्री-
लिङ्गः । इति यथासंभवमूहनीयम् ॥

Snbject: Ekākṣaranighaṇṭu

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. The other works contained herein are:

This is another lexicon of monosyllabic words in Sanskrit. The author seems to have been a pupl of Rāmabhadra Dīkṣita, whom he invokes at the outset as his teacher, His admiration to his teacher went to such an extent as to look upon his teacher as a second Pāṇini, a second Vararuci and a second Patañjali.

The lexicon is accompanied by a commentary in this Ms. The work is not available in print.

॥ एकाक्षरनिघण्टुः ॥

4736. EKĀKṢARANIGHAṆṬUḤ.

Burnell's Catalogue No 12106 c. Page 208. Right column. Substance—Palm leaf. Size—15¾ × 1½ inches. Leaves—3. Lines—3 to 8 to a page. Script—Devanāgarī No. of Granthas—20. Author—? Incomplete

Beginning:

अकारस्य = कं शिरः निवृत्तिः केशवः कीर्तिः श्री-
कण्ठः पूर्णोदरी अमृता विघ्नेश्वरः श्रीः वातः ॥
आकारस्य = आननवृत्त(?) प्रतिष्ठा नारायणः कान्तिः
अनन्तः मानदा विघ्नराजः ह्री मरुत् अङ्कुशः पाशः ॥

End:

टकारस्य दक्षोरुमूलं जरा मुकुन्दः विमदा सोमेश्वरः
खेचरी त्वष्टा सुमुखः भूतिः नादः ॥
ठकारस्य दक्षा जानुपालिनी नन्दकः सुनन्दा. ॥

Colophon: Nil.

Subject: Ekākṣaranighaṇṭu.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

This is another work of the same name and is not available in print.

॥ एकाक्षररत्नमाला ॥

4737. EKĀKṢARARATNAMĀLĀ.

Burnell's Catalogue No. 10432. Page 49. Right column. Substance—Palm leaf. Size—14¾ × 1½ inches Leaves—7. Lines—7 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—100. Author—Irugapadaṇḍādhināthā. Incomplete.

Beginning:

यत्रैकदा वा द्वित्रिवार्प्येकमावृतमक्षरम् ।
तत्पदं लिङ्गभेदेन वदामि सुजनावृतम् ॥
अकारो ब्रह्म फ....कमलेष्वम्बुकेऽजयोः ।
अन्तःपुरे भूषणे च चरणे कारणे रणे ॥

End:

हरः स्त्रियां कथिते श्री...देह्यव्ययं दिवसे गते ।
आद्यान्तावपि शक्तौ....पद्मानीय उच्यते ॥

Colophon:

यस्त्यागेन सुरद्रुमं रघुपतिं सत्येन धर्मात्मजं
धर्मेणानुकरोत्यसौ हरिहरो नाम क्षमावल्लभः ।
तत्सम्राजिधुरन्धरो गुणनिधिः श्री[रा]मायणाख्यात्म(मात्य)जो
मन्त्री मारगुरोर्निघण्टुमकरोन्नानार्थमेकाक्षरम् ॥

Subject: Ekākṣararatnamālā.

Remarks:—The Ms is in a decaying condition. On the title page is given

'मेलक्कावेरि शेषाद्रिदीक्षितानां पुस्तकमेकाक्षररत्नमाला श्रृङ्गारकोश-
भाणश्च' ॥

This Ekākṣararatnamālā is a portion of a bigger work by name Nānārtharatnamalā The author is variously known as Irugapadaṇḍādhinātha or Bhāskara. He was the son of the famous Māyaṇa, brother of Sāyaṇa and the work under reference was composed under the patronage of Harihara II in the middle of the 14th century, A. D. Harihara was the king of Vijayanagar.

The work is not available in print

॥ ऐन्द्रानिघण्टुः ॥

4738. AINDRANIGHAṆṬUḤ.

Burnell's Catalogue No. 10464. Page 52. Left column. Substance—Palm leaf. Size—17 × 1½ inches. Leaves—4 (31-34). Lines—4 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—36. Author—Vararuci. Complete.

Beginning:

पूर्वं पद्मभुवा प्रोक्तं श्रुत्वेन्द्रेण प्रकाशितम् ।
तद्बुधेभ्यो वररुचिः कृतवानैन्द्रनामकम् ॥

अकारो वासुदेवः स्यात् ०

Same as No. 4738.

End:

षकारः कीर्तितः श्रेष्ठः बूश्च गर्भविमोचने ।
शङ्कावधारणे हास्यात्तथा शूलिनि कीर्तितः ॥

क्लेशे त्यागे गते हः स्याद्धि प्रसिद्धौ च हिः शुचिः ॥
है स्याज्जवे घने कुम्भौ क्षं क्षेत्रे रक्षसि स्मृतः ।

Colophon:

इति वररुचिकृतौ ऐन्द्रानिघण्टुः समाप्तः ॥

श्रीरामभद्राय परमगुरवे परस्मै ब्रह्मणे नमः ॥

Subject: Aindranighaṇṭu.

Remarks:—The Ms. is in good condition. For other works contained herein see No 4792.

This lexicon is called Aindrânighaṇṭu and the colophon ascribes the work to Vararuci. Evidently this Vararuci is different from his great namesake. Certain verses in this

happen to be identical with the Ekākṣaranighaṇṭu described under No. 4733.

This is not available in print.

॥ कल्पद्रुः ॥

4739. KALPADRUḤ.

Burnell's Catalogue No. 5553. Page 48. Right column. Substance—Paper. Size—10×4⅝ inches. Sheets—206. Lines— 9 or 11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—4250. Author—Keśavadaivajña. Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥

श्रीगुरुभ्यो नमः ॥ श्रीरेणुकायै नमः ॥

गुरुं श्रीदक्षिणामूर्तिं विभुं विश्वेश्वरं परम् ।
सर्वज्ञं तमनाद्यन्तं रात्रिन्दिवमुपास्महे ॥ १ ॥

कात्यवाचस्पतिव्याडिभागुर्यमरमङ्गलाः ।
साहसाङ्कमहेशाद्या विजयन्ते जिनान्तिमाः ॥ २ ॥

समालोच्य मतान्येषां कल्पद्रुरखिलार्थदः ।
क्रियते केशवेनायं नामप्रकृतिबोधनः ॥ ३ ॥

End:

अस्मिन्कोशे त्रयः स्कन्धाः प्रकाण्डाः सप्तविंशतिः ।
श्लोकाश्चतुःसहस्राणि पञ्चाशच्चा शतद्वयम् ॥ १ ॥

श्रमेणानेन मे देवो दक्षिणामूर्तिरीश्वरः ।
विबुधैः सकलैः सार्धमनुकूलोऽस्तु मे विभुः ॥ २ ॥

Colophon :

इति श्रीकेशवदैवज्ञकृतौ नामकल्पद्रुमाख्यः कोशः सम्पूर्णतामगात् ॥

श्रीरेणुका जयतितराम् ॥ श्रीत्रिपुरसुन्दर्यै नमः ॥

विक्रमाब्दे शरद्भूर्जे राकायां शनिवासरे ।

लिखितः केशवः कोशः तञ्जायां शिवसूरिणा ॥ १ ॥

Subject: Nāmakalpadru.

Remarks:—The Ms. is in good condition. After the colophon the following is given:—

कोपो मैत्रावरुणेः शापो वा तार्किकस्य मुनेः ।

स्मृतिविषयो भवति यदा शत्रोरपि मास्तु शकपदम् ॥ १ ॥

लम्बोदर तव नारदमादरतो न पूजयते ।

सोऽत्रिर्विश्वामित्रो दुर्वासा अपि गौतमो भवति ॥ २ ॥

The author of this Kośa, Keśava by name, flourished in the 17th century. The work was composed in A. D. 1660. Till recently there was some confusion regarding the identity of this Keśava with the author of the Nānārthārṇavasaṃkṣepa, another lexicon by Keśava. After the publication of the Kalpadru kośa in the Gaekwad Oriental Series, this confusion, it is believed, will cease. The other Keśava belonged to a much earlier period.

॥ कल्पद्रुः ॥

4740. KALPADRUḤ.

Burnell's Catalogue No. 5554. Page. 48 Right column. Substance—Paper. Size—12×4¾ inches. Sheets—178. Lines—8 to 10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of

Granthas—4250. Author—Keśavadaivajña. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4739.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ कल्पद्रुः ॥

4741. KALPADRUḤ.

J. L. Collection No. 685. Substance—Paper Size—10¼×3 inches. Sheets—179 Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī No. of Granthas—4280. Author—Keśava. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4789.

॥ कविजनशेवधिः ॥

4742. KAVIJANAŚEVADHIḤ.

Burnell's Catalogue No. 10463 p. Page 48. Right column. Substance—Palm leaf. Size—16¼×1¼ inches. Leaves —4 (83—86). Lines—4 to a page. Script—Telugu. No. of Granthas—35. Author—Ādināthakavi. Complete.

Beginning

श्रीमद्गणाधिपतये प्रत्यूहदमनाय च ।
नमस्कृत्वादिनाथेन क्रियते कविशेवधिः ॥ १ ॥

शिवस्त्रिलोचनः शम्भुः मार्ताण्डः क्रमभैरवः ।
विषमाङ्गः खङ्गवत्सः सर्वश्रीः प्रियदर्शनः ॥ २ ॥

End:

गोरक्षकः कुमटकु(?)वसुकन्या कलेश्वरः ।

शूद्रः सङ्करजो भृत्यः पल्लिकः पादजोऽङ्घ्रिजः ॥

मालस्तु पञ्चमः शून्यो महरः स्वादवाच्यकः ।
तुरुष्को यवनो नीचो बौद्धाः सर्वेश्वराः स्मृताः ॥

Colophon:

इति श्रीमदादिनाथकविवर्येण विरचितः कविजनशेवधि-
निघण्टुः समाप्तः ॥
श्रीरामभद्राय नमः ॥

Subject: Kavijanaśevadhi.

Remarks:—The Ms. is in good condition. For the other works contained herein see Remarks under No. 5007. No more information is available about the author of this work Ādinathakavi. The work is not available in print.

॥ कविजीवननिघण्टुः ॥

4743. KAVIJĪVANANIGHAṆṬUḤ.

Burnell's Catalogue No. 10463 a. Page 52. Left Column. Substance—Palm leaf. Size--16¼ × 1¼ inches Leaves—9. (61—69) Lines—4 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—81. Author—Dharmarāja. Complete.

Beginning:

कल्याणैकनिवासाय जानकीजानये नमः ।
आसीदनुचरो यस्य शब्दब्रह्ममयोऽनुजः ॥ १ ॥

प्रयोगान्बहुधा वीक्ष्य शब्दान्सङ्गृह्य सर्वतः ।
कविना धर्मराजेन कथ्यते कविजीवनम् ॥ २ ॥

वसुन्धरा धरा रामा श्यामा धामा पुराणिका ।
मध्ये तस्या वर्तुलः स्याज्जम्बूद्वीपः कुमारकः ॥ २ ॥

End:

उद्धृते नवनीते च मथितं निर्जलं मतम् ।
पादाम्बु तक्रमित्युक्तमर्धाम्बूदश्विदीरितम् ॥

गोमयस्तु शतानन्दः स्यात्करीषस्तु दोहलः ।
गोमहिष्यादिकं जीवधनं स्यात्पादबन्धनम् ॥

Colophon:

इति श्रीधर्मराजकविविरचितधर्मराजीयनिघण्टुः समाप्तः ॥

Subject: Kavijīvana, otherwise known as Dharmarājīya.

Remarks:—The Ms is in good condition. For the other works contained herein see Remarks under No. 5007.

This Dharmarāja is perhaps identical with the author of the Sabhāpati Vilāsanaṭaka? The work is unpublished.

॥ कविदर्पणनिघण्टुः ॥

4744. KAVIDARPAṆANIGHAṆṬUḤ.

Burnell's Catalogue No. 5576. Page 50. Left column. Substance—Paper. Size —9⅞ × 4⅛ inches. Sheets—73. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1800. Author—Rāma ? Complete.

Beginning:

कल्याणैकनिवासाय जानकीजानये नमः ।
आसीदनुचरो यस्य शब्दब्रह्ममयोऽनुजः ॥

प्रायः सन्दर्भयोग्यानि पदान्याहृत्य कोशतः ।

स्थाने नपुंसकक्रूरदृष्टौ चेद्वाच्यलिङ्गकः ॥

इति क्षान्तवर्गः ॥

(श्रीमच्चोकरुपाध्यायश्रीरामेण महर्षिणा ।
यान्ताद्या दर्शिताः सम्यङ्नानार्थाः कविदर्पणे ॥)

यथा बिम्बे प्रणीयन्ते दर्पणे पुरथ(तः)स्थिते ।
तथा शब्दाः प्रणीयन्ते नानार्थाः कविदर्पणे ॥

जानन्ति कवयो भावमिति मत्वा क्वचित्कचित् ।
औचित्यापेक्षया ख्यात्या न कृतो लिङ्गनिर्णयः ॥

कविलोकप्रमोदाय निर्मितः कविदर्पणः ।
यत्र पश्यन्ति रूपाणि त एव प्रौढवीक्षणाः ॥

नान्धाः पश्यन्ति मुकुरे रूपं यदि सुनिर्मले ।
मुकुरस्यास्ति को दोषस्तत्कर्तुर्वा विचिन्त्यताम् ॥

Colophon : Nil.

Subject: Kavidarpaṇa, vargas क to क्ष

Remarks:—The Ms. is in good condition.

The name of the author of this lexicon could be made out to be Rāma but who he is and what his date is are unknown at present.

The opening verse of this happens to be identical with that of No 4748. The work is unpublished.

॥ कविदर्पणनिघण्टुः ॥

4745. KAVIDARPAṆANIGHAṆṬUḤ.

Burnell's Catalogue No. 10448. Page 50. Left column.

Substance—Palm leaf. Size—16 × 1½ inches. Leaves—54.

Lines—4 to 6 to a page. Script—Telugu. No. of Granthas—1300. Author—Rāma. Complete

Beginning, end and subject—Same as No. 4744.

Colophon:

इति कविदर्पणनिघण्टुः समाप्तः ॥

इति साम्बशिवार्पणमस्तु ॥

Subject· Kavidarpaṇanighaṇṭu.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ कविदर्पणनिघण्टुः ॥

4746. KAVIDARPAṆANIGHAṆṬUḤ.

Burnell's Catalogue No. 10449. Page 50. Right column. Substance- Palm leaf. Size—18⅞ × 1¼ inches Leaves—47. Lines—6 to a Page. Script—Telugu No. of Granthas—1300. Author—Rāma. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4745.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ कविदर्पणनिघण्टुः ॥

4747. KAVIDARPAṆANIGHAṆṬUḤ.

Burnell's Catalogue No. 10450. Page 50. Left column. Substance—Palm leaf. Size—17½ × 1½ inches. Leaves—31. Lines—9 to 10 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—1400. Author—Rāma. Complete.

Beginning, end and subject—Same as No. 4745.

Colophon :

कविदर्पणनिघण्टुः सम्पूर्णः ।

அக்ஷய ௵ ஆவணி௴ மாடபூசி புராணம் அரங்கய்யங்கார்

பிள்ளை கிருஷ்ணனுடைய ஸ்வஹஸ்தலிகிதம். தேதி: ௨௯.

[illegible]

विश्वप्रकाशामरवैजयन्त्यर्णवाः ।

केशवयादवौ च हलायुधः शाश्वत उत्पलश्च ॥

धनञ्जयश्चेति निघण्टवः स्युः ॥

Subject: Kavidarpaṇanighaṇṭu.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ कविदर्पणकोशसङ्ग्रहः ॥

4748. KAVIDARPAṆAKOŚASAṄGRAHAḤ.

Not Noticed by Dr. Burnell Ms. No.

Substance—Palm leaf Size—$15\frac{3}{4} \times 1\frac{1}{8}$ inches. Leaves—8 Lines—3 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—40. Author—? Complete.

Beginning.

नाटिका चतुरङ्कास्यात्स्त्रीपात्रबहुला तथा ।

श्रीकारिणी प्रकरणं नाटकान्तर्गता मता ॥

इतिवृत्तकथावस्तुशब्दाः पर्यायवाचकाः ।

वस्तुशब्दः कथावाची पात्रवाची क्वचित्स्मृतः ॥

End:

सर्वं विज्ञाय मतिमान्नाम्नां भेदमिमं कविः ।

पश्यन्मुखी प्रयुञ्जीत बुद्ध्या दर्पणभूतया ॥

Colophon ·

इति कविदर्पणकोशसङ्ग्रहः संपूर्णः ॥ हरिः ओम् ।

Subject: Kavidarpaṇakośasaṅgraha.

Remarks:—The Ms. is in good condition. The other works contained herein are

कोशरसायनम् and लापिलक्षणम्

The Kavidarpaṇakośasaṅgraha is an anonymous work. The work is unpublished.

॥ कविदीपिका ॥

4749. KAVIDĪPIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 10463 Page 52 Left column. Substance—Palm leaf. Size—16¼ × 1¼ inches. Leaves —5 (29-33). Lines—4 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—49. Author—Vikramāditya. Complete

Beginning:

यस्य द्विरदवक्त्राद्याः पारिषद्याः परः शतम् ।
विघ्नं निघ्नन्ति भजतां विष्वक्सेनं तमाश्रये ॥

पुरा मुनीन्द्रैः संप्रोक्तान् शब्दान्संगृह्य शास्त्रतः ।
विक्रमादित्यराजेन कथ्यते कविदीपिका ॥

स्वर्गे त्रिविक्रमपदं सुरावासः सुधाशनः ।
जयञ्जयः(?) सुरो मर्त्यो द्योधुनी तु सितासिता ॥

End:

सिंहाननो महापक्षी चतुरङ्गो गिरीन्द्रजः ।

तद्भेदे गजतुण्डश्च व्यालपक्षीति कथ्यते ॥

Colophon:

इति विक्रमादित्यराजविरचितकविदीपिकानिघण्टुः समाप्तः ।

श्रीरामभद्राय परमगुरवे परस्मै ब्रह्मणे नमः ।

Subject: Kavidīpikānighaṇṭu.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

A Vikramādityakośa is known to us through quotations in commentaries but it is not known whether this is the same as that work. Who this Vikramāditya is, is not known at present. The work is not available in print.

॥ क्रियापदनिघण्टुः ॥

4750. KRIYĀPADANIGHAṆṬUḤ.

Burnell's Catalogue No. 10458 a. Page 52. Right column.

Substance—Palm leaf. Size—15 × 1¼ inches. Leaves—9. Lines—5 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—120. Author—?. Complete.

Beginning:

भवत्यर्थे भवत्यस्ति जायते विद्यते तथा ।
संपद्यते निष्पतति निष्पद्यत उदश्वति ॥

End:

कषत्यास्फालयति संघट्टयत्यथ सीव्यति ।
वयति व्यजते दोग्धि जुहोति जुषते मुदा ॥

गुणाभिरामश्रीसूक्तिमौक्तिकोदरबिम्बितः ।
क्रियानिघण्टुसंज्ञोऽयं ग्रन्थसन्दर्भ ईदृशः ॥

Colophon:

क्रियानिघण्टु. समाप्त: ।

Subject Kriyāpadanighaṇṭu.

Remarks:—The Ms is in good condition. After the colophon is given the following:

शुभमस्तु ॥ याहशमित्यादि—

क्रीणाति जानाति पुनाति पुष्णा-

त्यश्नाति मुष्णाति लुनाति चैवम् ।

क्लिश्नाति बध्नाति गृणाति मथ्ना-

त्यतश्च गृह्णाति तथा वृणीते ॥

* * *

इति श्नुविकरणिन: ।

तनोति तनुते चैव क्षिणोति कुरुतेऽपि च ।

मनुते च.........................

The other work contained herein is a copy of the same work which appears to be the original of this Ms.

In one of the copies of this work, described in the Descriptive Catalogue of Sanskrit Mss in the Government Oriental Mss. Library, Madras under No. 1599 we find a colophon attributing the authorship of the work to Bhaṭṭoji Dīkṣita, the famous author of the Siddhāntakaumudī. The work is not available in print.

॥ क्रियापदनिघण्टुः ॥

4751. KRIYĀPADANIGHAṆṬUḤ.

Burnell's Catalogue No. 10458 b. Page 170. Right column.

Substance—Palm leaf. Size—14½ × 1⅜ inches. Leaves—
Lines—5 to 6 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—120 Author—?. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4750.

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition.

॥ गणमञ्जरी ॥

4752. GAṆAMAÑJARĪ.

Burnell's Catalogue No. 10465 c. Page 53. Left column.

Substance—Palm leaf. Size—17¼ × 1½ inches. Leaves—4 (52-55). Lines—4 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—47. Author—Kavibhallaṭa. Complete.

Beginning:

गणप्रयोगसिद्ध्यर्थं कविजीवनसाधनम् ।
विना विभक्तितोऽस्माभिः कथ्यते गणमञ्जरी ॥

आदिमध्यावसानेषु यरता यान्ति लाघवम् ।
भजसा गौरवं यान्ति मनौ तु गुरुलाघवम् ॥

End.

करजो जलजश्चेति गिरिजं वनजं तथा ।
लवजं सहजोऽपि स्यात्करटो विकटो वटुः ॥

कमठो जरठश्चापि द्रुहिणो वरुणो वटः ।
प्रघणः सरणिश्चाथ मसृणं घुसृणं स्मृतम् ॥

Colophon:

इति नगणः ॥ इति श्रीमद्राज्ञारामनाथवरप्रसादलब्धसकलभाषा-
कवितानिर्वाहककविभल्लटविरचिता गणमञ्जरी समाप्ता ॥

Subject. Gaṇamañjarī.

Remarks:—The Ms. is in good condition. For the other works contained herein see Remarks under No. 4790.

In giving the name of the author of this work, Dr. Burnell has misread the manuscript and gives the name as *Nirhaka-kavi-vallabha*. As a matter of fact, the name clearly appears as Bhallaṭa. Whether this Bhallaṭa is identical with the author of the familiar Bhallaṭaśataka or not, we cannot say at present. The work is not available in print.

॥ गीर्वाणभाषाभूषणम् ॥

4753. GĪRVĀṆABHĀṢĀBHŪṢAṆAM.

Burnell's Catalogue No. 10465 k. Page 49. Left column. Substance— Palm leaf Size—17¾ × 1½ inches. Leaves —6 (100–105). Lines—4 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—46. Author—Trivikramācārya. Complete.

Beginning

एकैकशब्द एव स्याद्भाषायोषाविभूषणम् ।
तान् गृहीत्वाऽथ गीर्वाणभाषाभूषणमुच्यते ॥
स्वर्गे महामहे च स्यादिन्द्रे विक्रमदर्शनः ।
अग्नौ कीलालकः सूर्यो विप्रवर्य इतीर्यते ॥

End.

शूद्रः सदारकश्चारुवाको विष्णुपदोद्भवः ।
यावनाद्यतिनीचेषु म्लेच्छा इति निगद्यते ॥

Colophon:

इति त्रिविक्रमाचार्यविरचितभाषाभूषणनिघण्टुः समाप्तः ।

Subject: Gīrvāṇabhāṣabhūṣaṇa.

Remarks:—The Ms. is in good condition. For the other works see Remarks under No. 4790.

Trivikramācārya is the author of this lexicon. Particulars regarding the author are not available. The work is not in print.

॥ जैमिनिनिघण्टुः ॥

4754. JAIMININIGHANṬUḤ.

Burnell's **Catalogue No.** 10463 d. Page 48. Right **column.**
Substance—Palm leaf. Size—$16\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves —5 (13-17). Lines—4 to a Page Script—Telugu. No. of Granthas—53. Author—Jaimini. Complete.

Beginning

चिदानन्दमयं देवं भूतासु निलयं हरिम् ।
नमस्कृत्याथ शब्दानां .... ॥

भा..........त्रि विश्वकृष्टी पुनर्वसू ।
विश्वम्भरा विश्वधरा रोहिणी रससुन्दरी ॥

End:

भ्रमरे तु मिलिन्दश्च शलभे तु पतङ्गकः ।
मशके मधुरावासो माक्षिके तु लताप्रियः ॥

Colophon:

इति जैमिनिनिघण्टुः समाप्तः ॥

Subject: Jaimininighaṇṭu.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. For the other works contained herein see Remarks under No. 5007.

It may be easily seen that Jaimini, the author of this Nighaṇṭu is not identical with the traditionally old Jaimini, the great Mīmāmsaka. Some recent writer should have had that name.

The work is not available in print.

॥ त्रिकाण्डशेषः ॥

4755. TRIKĀṆḌAŚEṢAḤ.

Burnell's Catalogue No. 5573. Page 45. Right column. Substance—Paper. Size—$9\frac{7}{8} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Sheets—57. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1100 Author—Puruṣottama. Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

जयन्ति सन्तः कुशलं प्रजानां
नमो मुनीन्द्राय सुराः स्मृताश्च ।
स्तुतासि वाग्देवि दयस्व मातः
विधेहि विघ्नाधिप मङ्गलानि ॥ १ ॥

अलौकिकत्वादमरः स्वकोशे
नयानि नामानि समुल्लिलेख ।
विलोक्य तैरप्यमुना प्रचार
मयं प्रयत्नः पुरुषोत्तमस्य ॥ २ ॥

वर्गक्रमस्तथा नामलिङ्गयोस्तूपदेशता ।

परिभाषाधिकं सर्वमत्राप्यमरकोशवत् ॥ ३ ॥

स्वर्लोको देवलोकः स्यादवरोहः फलोदयः ।

मन्दरः सैरिकश्चक्रभवनं खं दिवं नभः ॥ ४ ॥

End:

करणे ल्युट् त्रिषु यथा तस्य व्याख्यानमित्यदः ।

सूत्रकृद्भाष्यकृत्प्रोक्तावनुमान इतीच्छति ॥

Colophon:

इति लिङ्गादिसङ्ग्रहवर्गः ॥

कृतप्रयोगा ये शब्दाः प्रायस्त इह कीर्तिताः ।

अप्रयुक्तास्तूत्पलिन्यादिष्टदृष्टाप्युपेक्षिताः ॥

इति पुरुषोत्तमविरचितं त्रिकाण्डशेषाख्यमभिधानं समाप्तम् ।

श्रीरस्तु ॥ शुभमस्तु ॥

Subject: Trikāṇḍaśeṣa

Remarks :—The Ms is in good condition.

The Trikāṇḍaśeṣa as the name itself implies is intended to be a supplement to the Nāmaliṅgānuśāsana of Amarasihma. Those words which have been left out by Amara are here taken, in practically the same order and explained.

Puruṣottama, the author of this work should be referred to a period, earlier than 1159 A. D.; for in the latter year Sarvānanda wrote the Ṭīkāsarvasva, wherein we find references to the works of Puruṣottama.

The work has been published both in the Nirṇayasāgara Press and the Venkateśvara Steam Press, Bombay.

॥ त्रिकाण्डशेषः ॥

4756. TRIKĀṆḌAŚEṢAḤ.

J. L. Collection No. 686. Substance—Paper. Size—9¾ × 4½ inches. Sheets—**44**. Lines—11 to a **Page**. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1100. Author—Puruṣottama. Complete.

Beginning, end and subject—Same as No. 4755.

Colophon:

इति श्री + कोशग्रन्थः समाप्त. ॥

शालीवाहनशके १७५४ नन्दनसंवत्सरे ज्येष्ठमासि शुक्लपक्षे वृकोप-नाम्ना श्रीशिवपदकमलभृङ्गायमानचेतसः मान्यादीक्षितस्य पौत्रेण गङ्गाधरात्मभवेन महादेवेन शिवप्रीत्यै लिखितः ।

कोशोऽयं पूर्णः ॥

तस्यैवेदं पुस्तकमिति ज्ञेयम् ।

Remarks:—The Ms. is in good condition. On the title page is given,

इति त्रिकाण्डीशेषाख्यकोशपुस्तकं मान्यादीक्षितपौत्रस्य गङ्गाधरसूनो-र्महादेवस्येति ज्ञेयम् ।

This manuscript was copied in śaka 1754, corresponding to A. D. 1832 by Mahādeva, son of Gaṅgādhara and grandson of Mānyādīkṣita.

॥ त्रिकाण्डशेषः ॥

4757. TRIKĀṆḌAŚEṢAḤ.

J. L. Collection No. 687. **Substance**—Paper. **Size**—9¾ × 4½

inches. Sheets—30. Lines—9 to 11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1100. Author—Puruṣottoma. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4755.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. After the colophon is given

ग्रन्थसङ्ख्या त्रिंशदुत्तरसहस्रपरिमिता । १०३० ॥

॥ त्रिकाण्डशेषः ॥

4758. TRIKĀṆḌAŚEṢAḤ.

J. L. Collection No. 688. Substance—Paper. Size—10 × 4½ inches. Sheets—23. Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1000. Author—Puruṣottama. I and II Kāṇḍas only.

Beginning—Same as No. 4755.

End:

चञ्चुरी तिंतिडी चूते पञ्चनाम्नारिम्श्रृङ्खला ।
अष्टकाङ्गं नयवटी नयस्तु जतुपुत्रकः ॥ १९ ॥

Colophon:

इति शूद्रवर्गः ॥

इति द्वितीयकाण्डः सम्पूर्णः ॥

Subject: Trikāṇḍaśeṣa. 1-2 Kāṇḍas only.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ त्रिरूपकोशः ॥

4759. TRIRŪPAKOŚAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10464 k. Page 52. Left column.

Substance—Palm leaf. Size—17 × 1½ inches. Leaves—6 (101-106). Lines – 4 or 5 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—69. Author—Bilhaṇakavi. Complete.

Beginning:

प्रणम्य सर्वलोकानां जननीं सर्वमङ्गलाम् ।
सचतुःपञ्चरूपत्रिरूपकोशोऽथ उच्यते ॥
देवकीदेवकिर्दैवकी दुरंभिदुरंभिदुः ।
वाग्वाचा च वचश्च स्यादिग्दिशा दिश इत्यपि ॥

End:

शैवालं शैवलञ्चापि शेवालं शेवलं तथा
शिवालञ्चेति रूपाणि पञ्चधा परिचक्षते ॥

Colophon:

इति श्रीमदुमामहेश्वरवरप्रसादलब्धचतुर्विधकवितानिर्वाहचणबिल्हण-
कविप्रणीतत्रिरूपकोशः समाप्तः ॥

Subject: Trirūpakośa.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. For the other works contained herein see Remarks under No. 4792.

The colophon gives the name of the author of this lexicon of triplets etc. as Bilhaṇa. Perhaps this Bilhaṇa is the same as the author of the Corapañcāśikā.

The work is not available in print.

॥ दशदीपनिघण्टुः ॥

4760. DAŚADĪPANIGHAṆṬUḤ.

Burnell's Catalogue No. 10463 a. Page 51. Left column.

Substance—Palm leaf. Size—16¾ × 1¼ inches. Leaves—4 (1—4). Lines—4 to a Page. Script—Telugu. No. of

Granthas—46. Author—Vedāntācārya. Complete.

Beginning.

जगत्कल्याणपोषाय हेषा यस्य प्रशस्यते ।
कलयामि तमश्रान्तं कन्धरोपरि सैन्धवम् ॥

एकैकस्य पदस्यार्थान् दशधा कल्पयन्बुधान् ।
मोदाय रचये कोशं दशदीपकनामकम् ॥

सुधः सुधाकरे वृक्षभेदे धर्मव्रतेऽपि च ।
सुधा क्षीरे लताभेदे विद्यायामिक्षुवाचके ॥

अमृते चूर्णकल्के स्यात्सुधामाध्वीककिट्टके ।

End:

नाभ्यादौ निहतः क्षीरे पारदे पित्तलोहिके ।
मणिभेदे पुण्डरीकं सिताम्भोजे जलाशये ॥

फलभेदे व्याघ्रदन्ते शिलाभेदे स्थलान्तरे ।
खड्गपात्रे सुराभाण्डे भृङ्गवक्त्रे घनोपले ॥

Colophon:

इति वेदान्ताचार्यविरचिते दशदीपनिघण्टुः समाप्तः ।

Subject: Daśadīpanighaṇṭu.

Remarks:—The Ms. is in good condition. For the other works contained herein see Remarks under No. 5007.

The name of the author is given here as Vedāntācārya. One conclusion is possible that the author was a Śrīvaiṣṇava. But his identity has to be investigated into. The work is not available in print.

॥ देश्यनिघण्टुः ॥

4761. DEŚYANIGHAṆṬUḤ.

Burnell's Catalogue No. 10463 b. Page 52. Left column. Substance—Palm leaf. Size—16¾ × 1¼ inches. Leaves —2 (5 and 6). Lines—4 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—21 Author—Rājacandra. Complete.

Beginning:

देश्यान्शब्दान्समाहृत्य प्रयोगांश्च विशेषतः ।
क्रियते राजचन्द्रेण नित्यं देश्यनिदर्शनम् ॥

दुने दारौ वजीरश्च भूपे स्यात्क्षत्रियेऽपि च ।
राहुत्तश्शूरसामान्ये हंवीर इति कथ्यते ॥

End:

छलिका चपला प्रोक्ता रगडा सङ्गतिः कथा ।
तरला मालिकाभेदे रत्नभेदेऽपि कथ्यते ॥

Colophon.

इति राजचन्द्रविरचितदेश्यनिदर्शननिघण्टुः समाप्तः ॥

Subject: Deśyanighaṇṭu.

Remarks:—The Ms. is in good condition. For the other works contained herein see Remarks under No. 5007

This is a dictionary of Deśi words. The meanings are given in Sanskrit. The author's name appears as Rājacandra. The work is unpublished.

॥ द्राविडार्थदीपिका ॥

4762. DRĀVIḌĀRTHADĪPIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 104606. Page 46. Right column.

Substance—Palm leaf. Size—$14\frac{1}{2}\times 1$ inches. Leaves—7. Lines—6 to a Page. Script—Grantha No. of Granthas—20. Author—?. Incomplete.

Beginning:

मामलः திடடம	अ(ज)मोदकम् அசமோதகம்
अम्बरम् அபபிரகம	अजाज சீரகம்
अश्मगर्भम् மரகதம	अजा ,,
अमिका குசமபை	अजाजी ,,
अर्घ காஞ்சி	गुणा ,,
अबोधनि வசமபு	अविगन्धिका நாயவேளை

End:

ककुभ லவஙகம	कषायी ஆட்டுச்செவிமருது
कर्दभी சிறு வெளளருகை	कदभासनपुष्प சிறு சந்தனம
कटपलाकम् கருகில	कर्मभासरम् ....
कर्षफला நாணரி	कन्दतृण கணபு
करञ्जपूति ஆவில்	करभीतृण செபபுநெரிஞசில்
करञ्जवलिम् வலஙகிரிகொடி	खरमञ्जरिका நாவி

Colophon: Nil.

Subject: Drāviḍārthapradīpikā.

Remarks:—The Ms. is in good condition. This gives the Tamil meanings of the Sanskrit medical and botanical terms. The author is unknown.

॥ द्विरूपकोशः ॥

4763. DVIRŪPAKOŚAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10459. Page 51 Right column.

Substance—Palm leaf Size—14⅓ × 1½ inches. Leaves—6. Lines—6 to 8 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—120. Author—? Complete.

Beginning:

विद्यादगारमागारमापगामपगामपि ।
अरातिमारातिमथो अम आमश्च कीर्तितः ॥

भवेदमर्ष आमर्षोऽप्यङ्कुरोऽङ्कुर एव च ।
अन्तरिक्षश्चान्तरीक्षमगस्त्योऽगास्तिरेव च ॥

End:

रिष्टारिष्टावभिन्नार्थे भिन्नार्थे च क्वचिन्मते ।
वाग्मी वाल्मीकिमित्रोल्कासत्रच्छत्रपतत्रिणः ॥

Colophon:

दुर्घटनिघण्टुः सम्पूर्णः ॥
साम्बाय ब्रह्मणे नमः ॥

Subject: Dvirūpakośa.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

The colophon in this manuscript gives the name of the work as Durghaṭanighaṇṭu. It need not therefore be supposed that the author is one Durghaṭa. The text of this Dvirūpakośa or lexicon of doublets is the same as that ascribed to Śrīharṣa in the next number. (No. 4764). The author therefore is Śrīharṣa. Under the name of Rūpabhedaprakāśa, the work has been published by the Nirṇayasāgar Press, Bombay.

॥ द्विरूपकोशः ॥

4764. DVIRŪPAKOŚAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10464 g. Page 51. Right column.

Substance—Palm leaf. **Size**—17 × 1½ **inches. Leaves**—11 (74-84). Lines—5 to a Page. Script—Telugu. **No. of** Granthas—165. Author—Śrīharṣa. Complete.

Beginning:

प्रमोदमाधातुमशाब्दिकानां
कृपामवाप्तुश्च सतां कवीनाम् ।
द्विरूपकोशो रचितो विचार्य
बहुप्रबन्धस्थितशब्दभेदान् ॥
ज्ञात्वा च पूर्वप्रचुरप्रयोगा-
न्प्रामाणिकोदाहरणानि मत्वा ।
रूपादिभेदेष्वपि लक्षणेषु
विलक्षणो निश्चिनुयात्सुशब्दान् ।
क्वचिन्मात्राकृतो भेदः क्वचिद्वर्णकृतोऽत्र च ।
क्वचिद्विभक्तिभेदैश्च शब्दानां रूढितः क्वचित् ॥
विद्यादगारमागार०

Same as No. 4763.

End:

पराक्रमो विक्रमश्च चञ्चलं चलमित्यपि ।
सोदरश्चोदरश्च स्याद्बान्धवो बन्धुरुच्यते ॥

Colophon:

इत्थं सत्कविराजराजमकुटालङ्कारहीरायितं
श्रीहीरात्मभवेन नैषधमहाकाव्योज्ज्वलत्कीर्तिना ।
उद्वृत्तप्रतिवादिमस्तकतटीविन्यस्तवामांघ्रिणा
श्रीहर्षेण कृतो द्विरूपविलसत्कोशः सतां श्रेयसे ॥

श्रीरामभद्राय परमगुरवे नमः । परस्मै ब्रह्मणे नमः ॥

Subject: Dvirūpakośa.

Remarks:—The Ms. is in good condition. For the other works contained herein see Remarks under No. 4792.

This Śrīharṣa, author of the Dvirūpakośa is identical with the author of the Naiṣadha. For a discussion regarding the date of Śrīharṣa, please refer to the Introduction to Volume VII.

॥ द्विरूपकोशः ॥

4765. DVIRŪPAKOŚAḤ.

S. K. Collection No. 275. Substance—Paper. Size—9×4 inches. Sheets—24. Lines—7 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—165 Author—Śrīharṣa. Complete.

Beginning and subject—Same as No. 4763.

End :

शैवालं शैवलञ्चापि शेवालं शेवलं तथा ।
शिवालयञ्चेति रूपं पञ्चधा परिचक्षते ॥

Colophon:

इत्थं सत्कवि + सतां प्रीतये ॥

इति द्वित्रिचतुष्पञ्चकोशः समाप्तः ॥

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ नानादेशीयकोशः ॥

4766. NĀNĀDEŚĪYAKOŚAḤ.

Burnell's Catalogue No. 5571 a.

Substance—Paper. Size—10⅛×4⅜ inches. Sheets—4

(1-4). Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—45. Author—Kavirājaśekhara. Complete.

Beginning:

सारस्वतरहस्यानि रसमुञ्चि पदे पदे ।
सर्वस्वानि कवीन्द्राणां शब्दतत्त्वानि बोधत ॥

समाजः सिन्धुजः [र] कुम्भीमद्वृन्दो महामृगः ।
कुञ्जरो कलभे वाले(?)रणः स्यात्तुमुले युधि ॥

End:

कटेरखा तु रेवायुग्ङ्कुरे च स्तुलाधिपौ ।
एवमन्यच्च देशीयमव्ययं कण्ठभूषणम् ॥

* * *

नातिरम्या न च ग्राम्या देशीया ये च संस्थिताः ।
ये पञ्चालतिलङ्गानां प्राणप्रणयिनो मताः ॥

पदगुम्भानुसारेण रसदो वस्तुगोचरः ।
नृत्यन्निव समासेन स शब्दः शाब्दिको मतः ॥

Colophon:

अभूदपूर्वः कविराजशेखरः
प्रसिद्धनामा विबुधैकसंमतः ।
कृतेन तेन व्यरचि प्रसन्नधीः
स एष कोशः कविकोशभूषणः ॥

इति कविराजशेखरकृतौ नानादेशीयः कोशः समाप्तः ।

Subject: Nānādeśīyakośa.

Remarks:—The Ms. is in good condition. The name of this work is Nānādeśīyakośa and it contains words from the most

prominent of the Prākṛts like Māgadhī, Pāñcālī etc. The author is one Kavirājaśekhara.

॥ नानार्थकोशः ॥

4767. NĀNĀRTHAKOŚAḤ.

J. L. Collection No. 689. Substance—Paper. Size—$9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Sheets—46 (26-71). Lines—11 to a page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1400. Author—? Incomplete.

Beginning:

योगोपतिः शिवः षण्डयोः * *

तृणता धनुषि तृणत्वे दंशितमपि जातदंशे स्यात् ।

कवचाचिते द्विजातिविप्राण्डयोश्च पुंलिङ्गः ॥

End:

कुलं जनपदे गोत्रे सजातीयगणेऽपि च ।

भवने च तनौ क्लीबं कण्ठकार्यौषधौ कुली ॥ ९ ॥

अथ कूलं तटे सूर्ये सैन्यपृष्ठतटाकयोः ।

कोलं कोलफले क्लीबं पिप्पली च............ ॥

Colophon: (Sheet No. 71)

रांतवर्गः ॥

Subject: Nānārthakośa.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. This is a fragmentary work without beginning and end.

॥ नानार्थरत्नमाला ॥

4768. NĀNĀRTHARATNAMĀLĀ.

Burnell's Catalogue No. 5570. Page 49. Right column.

Substance—Paper. Size—$10\frac{1}{8} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Sheets—75. Lines—8 to 9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1200. Author—Daṇḍādhinātha. Complete ?.

Beginning:

वेदानामपि मूर्धानो यच्छिर्धारणभीरवः ।
तदपास्ततमस्तोमं वस्तु वन्दामहे वयम् ॥

यत्पादाम्बुरुहच्छाया देवचूडामणीयते ।
यस्य ज्ञानदयानन्ता स देवः श्रेयसेऽस्तु नः ॥

अस्ति श्रीमान्निरुपमदण्डनाथः प्रचण्डधीः ।
सद्वृत्तोच्छेदद्दण्डेशवंशमुक्तामणिर्गुणी ॥

द्वितीयमन्तःकरणं राज्ञो हरिहरस्य यः ।
राजकार्यं प्रजारक्षां द्वयं धत्ते कुल... ॥

भारं हरिहराधीशो भुवः कूर्मादिदुर्वहम् ।
ज्ञानाङ्कुशं प्रसूद्मायां यस्य.......... ॥

यथोचितं प्रयुञ्जानो नयन......... ।
सोऽयं गृह्णाति नानार्थरत्नमालां गुणोज्ज्वलाम् ॥

श्रीमान्निरुपदण्डेशो नात्यल्पं नातिविस्तरम् ।
काण्डैश्चतुर्भिरेकद्वित्रिचतुर्वर्गवर्णितैः ॥

  

अकारो ब्रह्मविष्ण्वीशकमठेष्वङ्कणे रणे ।
गौरवेन्तःपुरे हेतौ पूषण्यङ्घ्रियुगान्त्ययोः ॥

End:

अयसोमरीचेपि स्युरपां वह्निष्ठमुस्तयोः ।
मातुर्नामानि पार्वत्यां रन्ध्रस्यागसिदूषणे ॥

Colophon: (Sheet No. 62).

इति जगदुपकारिण्यां निरुपमदण्डाधिनाथरचितायाम् ।
एष त्र्यक्षरकाण्ड. पूर्णो नानार्थरत्नमालायाम् ॥

Subject: Nānārtharatnamālā. 1-3 Kāṇḍas.

Remarks:—The Ms. is in a good condition. For detailed remarks on the author, Irugapadaṇḍādhinātha, please refer to the Remarks on No 4737. This work is unpublished.

॥ नानार्थरत्नमाला ॥

4769. NĀNĀRTHARATNAMĀLĀ.

Burnell's Catalogue No. 5571 b. Page 49. Right column. Substance—Paper. Size—$10\frac{1}{8} \times 4\frac{3}{8}$ inches. Sheets—5(4-8). Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—75. Author—Irugapadaṇḍādhināthā. First Kāṇḍa only.

Beginning :

अकारो ब्रह्म॰ Same as No. 4768.

End:

क्षान्ती क्षमायां निद्रायां क्षं क्लीबे क्षिपदक्षयोः ।
मसृणे च त्रिलिङ्गस्तु परोक्षश्रेष्ठयोरयम् ॥

Colophon:

इति श्रीनानार्थरत्नमालायामेकाक्षरकाण्ड: समाप्त: ॥

Subject: Nānārtharatnamālā. First Kāṇḍa.

Remarks:—The Ms. is in good condition The other work contained herein is

नानादेशीयकोश:

॥ नानार्थरत्नमाला ॥

4770. NĀNĀRTHARATNAMĀLĀ.

Burnell's Catalogue No. 10427. Page 49. Right column. Substance—Palm leaf. Size—14½ × 1½ inches. Leaves—64. Lines—6 or 7 to a Page. Script—Nandināgarī. No. of Granthas—1800. Author—Bhāskara. 1-7 Kāṇḍas.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4768.

Remarks:—The Ms. is in good condition. Some of the verses found in 4768 at the beginning are missing in this Ms.

॥ नानार्थरत्नमाला ॥

4771. NĀNĀRTHARATNAMĀLĀ.

Burnell's Catalogue No. 10428. Page 49. Right column. Substance—Palm leaf. Size—16 × 1½ inches. Leaves—46. Lines—7 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—1000. Author—Bhāskara. Incomplete (wants end).

Beginning—Same as No. 4770.

End:

निषेधवाक्यालङ्काराजिज्ञासानुनये खलु ।

शक्तिभूषणपर्यायनिवारणे गर्धकेष्वलम् ॥

Subject: Nānārtharatnamālā.

Remarks:—The Ms. is in good condition. The Ms. abruptly breaks off in the middle of the Avyayakāṇḍa.

॥ नानार्थरत्नमाला ॥

4772. NĀNĀRTHARATNAMĀLĀ.

Burnell's Catalogue No. 10429 a. Page 49. Right column. Substance—Palm leaf. Size—15 × 1¼ inches. Leaves—26 (1-26 out of 91). Lines—7 or 8 to a Page. Script—Grantha. No of Granthas—400. Author—Bhāskara. Dvyakṣarakāṇḍa only.

Beginning:—Same as No. 4770.

End:

दक्षः प्रजापतौ विज्ञे ताम्रचूडे हरे मुनौ ।

त्रिष्वभिज्ञेऽप्यन्यवत्तु रूक्षो निष्प्रेक्षचिक्कणे ॥

Colophon:

॥ क्षान्ताः ॥

श्रीजगदुपकारिण्यां भास्करविबुधेन सङ्गृहीतायाम् ।

अक्षरपदकाण्डोऽयं पूर्णो नानार्थरत्नमालायाम् ॥

हरिः ॐम्

Subject. Nānārtharatnamālā. I and II Kāṇḍas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ नानार्थरत्नमाला ॥

4773. NĀNĀRTHARATNAMĀLĀ.

Burnell's Catalogue No. 10480. Page 49. Right column.

Substance—Palm leaf. Size—$15 \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves—84 (46-49 and 58 & 59 are wanting; 3rd & 4th broken away). Lines—5 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—1300. Author—Bhāskara. Complete.

Beginning, end and subject—Same as No. 4770.

Colophon :

इति चतुरक्षराध्यायः ॥

इति जगदुपकारिण्यां + नानार्थरत्नमालायाम् ॥

इति श्रीमता भास्करविदुषा कृता नानार्थरत्नमाला समाप्ता ॥

श्रीमते रामानुजाय नमः ॥

पञ्चषट् + अव्ययग्रन्थ ॥ अविरल + सन्तः ॥

श्रीमद्रामचन्द्राय नमः ॥ गोविंदास कुमारुण्डु रामानुजलकु लक्ष्मणाचार्युलु व्राशिन नानार्थरत्नमाल ॥

Remarks :—The Ms. is in a fairly good condition. There are three stray leaves placed at first, the first of which is dealing with metres and the other two deal with some mantra relating to Viṣṇu. There is a leaf placed at the end containing some lines relating Viṣṇusahasranāma.

॥ नानार्थरत्नमाला ॥

4774. NĀNĀRTHARATNAMĀLĀ.

Burnell's Catalogue No. 5574. Page 49. Right column.

Substance—Paper. Size—9½ × 4 inches. Sheets—57. Lines—6 or 7 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—450. Author—Daṇḍādhinātha. Incomplete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

अर्को मघोनि स्फटिके ज्यष्ठभ्रातरि भास्करे ।
शुभ्रेऽर्कपादपे चाथ मर्को मनसि मारुते ॥

End:

सिंहापुच्छिकन्दरयोर्गुहास्त्री षण्मुखे तु ना ।
कात्युत्सवौ तु महसि पुमांश्चे .... ॥

(Sheet No. 57)

इति शान्ताः ॥

Subject: Nānārtharatnamālā. Second Kāṇḍa.

Remarks:—The Ms is in good condition.

॥ नानार्थरत्नमाला ॥

4775. NĀNĀRTHARATNAMĀLĀ.

Burnell's Catalogue No. 10426. Page 49. Right column. Substance—Palm leaf. Size—14½ × 1¼ inches. Leaves—79. Lines—5 to 7 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—1300. Author—Bhāskaravibudha. Complete.

Beginning.

....पांस्तमस्तोमं वस्तु वन्दामहे वयम् ।
....नश्चतुरः पञ्च पद च यथोचितम् ॥

प्रयुञ्जानोऽनयोर्वेद्यः सम्राड्या यो जिगीषति ।

सोऽयं ग्रथ्नाति (नानार्थरत्न)मालां गुणोज्ज्वलाम् ॥

श्रीनिरुपमदण्डेशो नात्यल्पं नातिविस्तरम् ।

....................चतुर्भि...वर्णवर्णितैः ॥

सङ्कीर्णाव्ययकाण्डाभ्यामिति षड्भिरनुक्रमात् ।

कथ्यन्ते केऽपि नानार्था....न्तराध्वना ॥

अमी सलिङ्गनिर्लिङ्गभेदाद्द्वेधा भवन्ति हि ।

सलिङ्गाः सप्तधावृत्त्या स्त्रियां पु....... ॥

स्त्रीपुंसयोः क्लीबपुंसो स्त्रीनपुंसकयोस्त्रिषु ।

शब्दान् पुंसः स्त्रियः क्लीबाच्चानालिङ्गान्... ॥

प्रायः क्रमात्प्रवक्ष्यामः कान्तादीन् व्यक्षरादिषु ।

रूपभेदात्साहचर्यात् कण्ठोक्त्या च विभा... ॥

* * *

अकारो ब्रह्मविष्ण्वीशकमठेष्वङ्कणे रणे ।

गौरवेऽन्तःपुरे हेतौ .... ॥

आकारस्तु घटे भावे परितापे पितामहे ।

इकारः फणिरत्नार्चिष्वप्रतो..........

End—Same as No. 4776.

Colophon :

....इति च.........राव्ययाः ।

इति जगदुपकारिण्यां भास्करविबुधेनसङ्गृहीतायाम्

अव्ययपदकाण्डः पूर्णो नानार्थरत्नमालायाम् ॥

इति श्रीमता भास्करविदुषा कृता नानार्थरत्नमालिका समाप्ता ॥

श्री (एकद्वित्रि चतुः) पञ्चषट् सप्ताक्षरसंकीर्णमव्ययम् ॥ ग्रन्थ-
१११ ॥ आ (हत्य) ११०० ॥ श्रीः ॥ अविरल + क्षन्तुमर्ह-
न्ति सन्तः ॥

Leaf No. 39.

इति जगदुपकारिण्यां + रचितायाम् ।

एकाक्षरपदकाण्डः पूर्णो नानार्थरत्नमालायाम् ॥

श्रीनिवासमहागुरवे नमः ॥

Subject: Nānārtharatnamālā. 1-9 Kāṇḍas

Leaf No	6	एकाक्षरकाण्डः
,,	38	द्व्यक्षरकाण्डः
,,	65	त्र्यक्षरकाण्डः
,,	74	चतुरक्षरकाण्डः
,,	75	पञ्चाक्षरकाण्डः
,,	75	षडक्षरकाण्डः
,,	75	सप्ताक्षरकाण्डः
,,	76	सङ्कीर्णकाण्डः
,,	79	अव्ययकाण्डः

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ नानार्थरत्नमाला ॥

4776. NĀNĀRTHARATNAMĀLĀ.

Burnell's Catalogue No. 10424. Page 49. Right column.

Substance—Palm leaf. Size—$17\frac{3}{4} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—75

(114-188). Lines—4 or 5 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—1000. Author—Bhāskara. Incomplete.

Beginning:

मात्रापरिच्छदे वर्णे माने कर्णादिभूषणे ।
सैन्याल्पे परिमाणे च छत्रमातपवारणे ॥

End:

अन्तरेणाथसम्बुद्धिकृपाभेदेष्वहो बत ।
समन्ततः सर्वतोऽर्थे शोभनौ त सु... योः ॥

Colophon:

इति जगदुपकारिण्यामिरुगपदंडाधिनाथराचितायाम् ।
अव्ययपदकांडो(डो)यं पूर्णो नानार्थरत्नमालायाम् ।
श्रीमहादेवाय नमः । श्रीभवानीशङ्कराय नमः ।
महादेव्यै नमः ॥ श्रीगोपालाय नमः ॥

Leaf No. 167.

इति जगदुपकारिण्यां भास्करविबुधेन सङ्गृहीतायाम् ।
त्र्यक्षरकाण्डः प्रोक्त. पूर्णो नानार्थरत्नमालायाम् ॥

Subject: Nānārtharatnamālā.

I एकाक्षरकाण्ड;
II द्व्यक्षरकाण्डः
III त्र्यक्षरकाण्ड;
IV चतुरक्षरकाण्डः
V सङ्कीर्णकाण्ड:
VI अव्ययकाण्डः

Remarks :—The Ms is in a fairly good condition The Ms. begins abruptly in the middle of

एकाक्षरकाण्ड

॥ नानार्थरत्नमाला ॥

4777. NĀNĀRTHARATNAMĀLĀ.

Burnell's Catalogue No. 10131. Page 49. Right column.

Substance—Palm leaf. Size—17 × 1¼ inches. Leaves—20. Lines—8 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—500. Author—Bhāskara. Incomplete.

Beginning :

कच्छो गुह्यान्तरप्रान्ते पार्श्वेऽनूपस्थले तटे ।
गुञ्जस्तु स्तवके स्तम्बे हारभेदकलापयोः ॥

End :

कचः शुष्कव्रणे बन्धौ केशे सूनौ बृहस्पतौ ।
कचाः करिण्यामर्चिस्तु सपुमान् ज्वालरोचिषोः ॥

Colophon :

चान्ताः श्रीराम ॥ श्रीनिवास ॥

Subject : Nānārtharatnamālā. Dvyakṣara and Tryakṣara Kāṇḍas only

Remarks : —The Ms. is in a fairly good condition.

॥ नानार्थरत्नमाला ॥

4778. NĀNĀRTHARATNAMĀLĀ.

Burnell's Catalogue No. 5575. Page 49. Right column.

Substance—Paper. Size—9½ × 4 **inches.** **Sheets**—**50.** Lines—6 or 7 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—422. Author—Bhāskara. Trayakṣara only.

Beginning:

सम्पर्कौ रतिसंसर्गौ वितर्कौवूहसंशयौ ।
मरुकौ केकिमण्डूकावालोकौ दर्शनद्युती ॥

End

अखिलौ गर्ह्यनिःशेषौ बहुलौ सान्द्रपुष्कलौ ।

Colophon:

इति ल्लान्ताः

Subject: Nānārtharatnamālā. Tryakṣarakāṇḍa.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ नानार्थरत्नमाला ॥

4779. NĀNĀRTHARATNAMĀLĀ.

Burnell's Catalogue No. 10435 b Page 49. Right column. Substance—Palm leaf. Size—7½ × 1⅓ inches. **Leaves**—**59** **(15-73).** Lines - 5 or 6 to a Page. **Script**—**Grantha.** **No.** of **Granthas**—**400.** Author—**Bhāskara.** **Incomplete.**

Beginning—**Same as** No. 4768.

End:

॥ २९ ॥ कल्या कल्याणवाचि स्यात्रिषु नीरोगरक्षयोः ।
शल्यं वंशशलाकायां शङ्कु............ ॥

Subject: Nānārtharatnamālā. Ekākṣara and Dvayakṣara Kāṇḍas only.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. After the last there are two loose leaves containing 8 subhāṣitas beginning with

एहि स्वागतम् * स्वप्येव सन्दृश्यते ॥ ४७ ॥

The other work contained herein is a portion from the Mahābhārata, Āraṇyaparva.

॥ नानार्थरत्नमाला ॥

4780. NĀNĀRTHARATNAMĀLĀ.

J L. Collection No. 690 Substance—Paper. Size—$8\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—1. Lines—26 to a page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—80. Author—Bhāskara. First Kāṇḍa only.

Beginning, end and subject—Same as No. 4783.

Colophon:

इति जगदुपकारिण्यां इरुगप दण्डाधिनाथविरचितायाम् ।
एकाक्षरकाक्षरकाण्डोऽयं सम्पूर्णो नानार्थरत्नमालायाम् ॥
पत्राणि चत्वारि । एतन्निघण्टुपुस्तकलेखनसमये शुभ्रपत्रं न मिलि-
तम् ॥ तस्मात्तृतीयं पत्रं लोहितशुभ्रवर्णाभ्यां युक्तम् । तस्मिन् पत्रे
लिखितम् । कारणम् । निघण्टौ पत्रात् किं भविष्यति । तस्मादपि
लिखितम् ॥ खरहायने ज्येष्ठ मासे द्वितीयपक्षे द्वितीयायामर्क
वासरे लिखितम् गङ्गाधरपुत्रेण वृकेस्युपनामकेन । इदं पुस्तकं
तस्येति विज्ञेयम् ।

Remarks:—The Ms is in a fairly good condition

॥ नानार्थरत्नमाला ॥

4781. NĀNĀRTHARATNAMĀLĀ.

Burnell's Catalogue No. 11431. Page 49. Right column. Substance– Palm leaf. Size—14¼ × 1½ inches. Leaves—11 (6-16). Lines—? to a Page. Script—Grantha No. of Granthas - 200. Author—Bhāskara. Incomplete.

Beginning:

गुञ्जः कलध्वनौ काकुबिम्बिनाद्यविशेषयोः ।
बीजं रेतसि तत्रेऽब्जे हेतावङ्कुरकारणे ॥

End:

स्कन्दो गुहे नदीकूले साद्यश्वारोहसूदयोः ।
पादुकोपानहौ पादुः छर्दिर्वमनचेतसोः ॥

Colophon: Nil

Subject: Nānārtharatnamālā.

Remarks :—The Ms. is in good condition

॥ नानार्थरत्नमाला ॥

4782. NĀNĀRTHARATNAMĀLĀ.

Burnell's Catalogue No. 10483. Page 49. Right column. Substance— Palm leaf. Size—15¼ × 1¼ inches. Leaves—5. Lines—6 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—100. Author—Bhāskara. Ekākṣarakāṇḍa.

Beginning.

श्रीकमलाम्बिकायै नमः ॥
वागीशाद्याः सुमनसः सर्वार्थानामुपक्रमे ।

यं नत्वा कृतकृत्याः स्युस्तं नमामि गजाननम् ॥

वेदानामपि etc. same as No. 4768.

End:

क्षा स्त्री क्षमायां निद्रायां क्षं क्लीबे क्षेत्ररक्षसोः ।

अप्राचुर्यात्प्रयोगस्य लिङ्गं क्वचिदुपेक्षितम् ॥ ८४ ॥

एकाक्षरेषु शब्देषु तदूह्यं लक्ष्यवेदिभिः ॥

Colophon:

इति जगदुपकारिण्यां भास्करविबुधेन सङ्गृहीतायाम् ।

एकाक्षरकाण्डोऽयं पूर्णो नानार्थरत्नमालायाम् ॥

Subject Nānārtharatnamālā. Ekākṣarakāṇḍa

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ नानार्थरत्नमाला ॥

4783. NĀNĀRTHARATNAMĀLĀ.

J. L. Collection No. 691. **Substance**—Paper. **Size**—$8\frac{1}{2} \times 4\frac{3}{4}$ **inches** Sheets—4. Lines—12 to a Page. Script—Devanāgarī. No of Granthas—800. Author—Bhāskara. First Kāṇḍa only.

Beginning—Same as No. 4768.

End, colophon and subject—Same as No. 4782.

Remarks:—The Ms is in a fairly good condition.

॥ नानार्थरत्नमाला ॥

4784. NĀNĀRTHARATNAMĀLĀ.

P. A. Collection No. 370. **Substance**—Paper. **Size**—$9\frac{3}{4} \times 5$

inches. Sheets—5 Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—75 Author—Bhāskara. Incomplete.

Beginning—Same as No 4769

End:

स्थाणौ कीले मोहने च···रेकः शङ्कापिकयोः ।
काककोकौ पिकौ·················· ॥

Colophon Nil.

Subject. Nānārtharatnamālā. First and Second **Kāṇḍas**.

Remarks:—The Ms, abruptly ends with the beginning of the second **Kāṇḍa**.

॥ नानार्थरत्नमाला ॥

4785. NĀNĀRTHARATNAMĀLĀ.

S. K. Collection No. 274. Substance—Paper. Size—9½ × 4¼ inches. Sheets—4. Lines—9 to 10 to a Page. Script—Devanāgarī. No of Granthas—80. Author—Bhāskara. First Kāṇḍa only.

Beginning and subject—Same as No. 1769.

End :

अप्राचुर्यात्प्रयोगस्य लिङ्गं क्वचिदुपेक्षितम् ।
एकाक्षरेषु शब्देषु तद्बुधं लक्ष्यवेदिभिः ॥

Colophon:

इति जगदुपकारिण्यां + रत्नमालायाम् ॥
इति श्रीएकाक्षरकाण्डं समाप्तम् ॥
कागलकरशेषभट्टस्येदं पुस्तकम् ॥

Remarks.—The Ms. is in a decaying condition.

The lexicon is not available in print.

॥ नानार्थसङ्ग्रहः ॥

4787. NĀNĀRTHASAṄGRAHAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10437. Page Errata XI.

Substance—Palm leaf. Size—15¾ × 1 inches Leaves—17. Lines—4 to 6 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—150. Author—?. Incomplete.

Beginning:

अर्थ इति	निवृत्तौ च वर्तते
विषये	अर्क इति
मोक्षे	अर्क पर्णे
शब्दवाच्ये	स्फटिके
प्रयोजने	सूर्ये
व्यवहारे	ज्येष्ठभ्रातरि च
धने	अविरिति
शास्त्रे	पर्वते
वस्तुनि	मोक्षे
हेतौ	सूर्ये च

End:

प्रघण इति	प्रियंक इति	पेचक इति
कोष्ठे	कृकलासे	गजस्य पुच्छे
मुद्गरे च	वृक्षभेदे च	गजपुच्छमूले च

Subject: Nānārthasaṅgraha Nighaṇṭu.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ नानार्थपदसङ्ग्रहानिघण्टुः ॥

4788. NĀNĀRTHAPADASAṄGRAHANIGHAṆṬUḤ.

Burnell's Catalogue No. 10486. Page ?. Errata XI.

Substance—Palm leaf. Size—$17\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—25 (54-78). Lines—9 to a Page Script—Telugu. No. of Granthas—1000. Author—?. Incomplete.

Beginning:

...हतं वर्त्म त्वन्ताथाधिकमायतम् ।
अनुसृत्याद्य सप्राणं हृष्यन्तां...
अम्भोजबान्धवे चाम्भौ जाल...
थमेव वम्रो वर्त्मनि शोभायां सितव-प्रकीर्तितः ।
करवारिणि प्रभाणि स्यान्मस्तके ब्रह्मणे स्मृतम् ।
कुःस्त्री भूमौ गर्हिते स्यादर्के स्याच्चण्डतेजने ।
आखण्डले च स्फटिके ज्येष्ठे भ्रातरि तावुके ॥

End.

तन्तुवायेऽपि सिद्धान्ते यन्त्रं बन्धनलेख्ययोः ।
तत्र गलति कारज्जुवेदांशे ग्रन्थि वापि च ॥
अङ्घ्रिः स्याद्बुध्नके पादे व्याघ्रः श्रेष्ठे मृगादने ।
व्याघ्रशार्दूलयोषा स्योश्छ्रेष्ठस्त्रीकण्ठकारिका ॥
* * ....यलेथ सङ्करः ।
क्रियाकादेसमा.........

Subject: Nānārthapadasaṅgrahanighaṇṭu.

Remarks :—The Ms. is in a very much decaying condition and is full of scriptorial blunders. The work is anonymous.

॥ नाममञ्जरी ॥

4789. NĀMAMAÑJARĪ.

Burnell's Catalogue No. 10465 a. Page 49. Left column. Substance—Palm leaf. Size—$17\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves —22 (1-22 out of 105). Lines—4 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—212. Author—Hanumān ? Complete.

Beginning:

श्रीराममानम्य गुरून्वाल्मीकिप्रमुखानृषीन् ।
सर्वलोकोपकारार्थं क्रियते नाममञ्जरी ॥

कवीन्द्रजीविताः सर्वव्याकर(?)णप्रशिक्षिताः ।
शब्दा मया प्रयुक्ताश्च सन्त्यत्र निषयो भुवि ॥

त्रिविक्रमाचार्युलु सेसिन व्याख्यानमंदुया श्लोकद्वयान
कुन्नु अर्थं व्यक्तमुगा तेलियुचुन्नदि ॥

फलोदयः सुरावासः स्वर्गो नाकस्त्रिविष्टपम् ।
बो(बु)धायनं महीयी(?) मदिवसावास भूमिका ॥

End :

पाश्चात्या यवना नीचास्तुरुष्का अपि हिन्दुकाः ।
॥ तुरुष्कुलु ॥

म्लेच्छास्तु बाह्लिकाः कीर्णा अजात्यास्तु प्रकीर्तिताः ॥
॥ जातिलेनिवांड्लु ॥

Colophon:

इति हनुमदीये मनुष्याधि(का)रः पञ्चमस्तरङ्गः ॥

श्रीरामभद्राय परमगुरवे परस्मै ब्रह्मणे नमः ॥

Subject· Nāmamañjari. 1-5 Tarangas.

Remarks:—The Ms. is in good condition. Short notes are given at the end of ślokas in Telugu.

The author of this lexicon is one Hanumān, evidentely a Madhva Brahmin of South India. The work is not available in print. The text is accompanied by short notes in Telugu.

The other works contained herein are

1	षडर्थनिर्णयः	Leaf.	23—28
2	शब्दचन्द्रिका	,,	29—39
3	पदमञ्जरी	,,	40—51
4	गणमञ्जरी	,,	52—55
5	बालप्रबोधिका	,,	56—87
6	वर्णदीपिका	,,	88—92
7	शब्दसारनिघण्टुः	,,	93—94
8	अव्ययसङ्ग्रहनिघण्टु.	,,	95-100
9	गीर्वाणभाषाभूषणम्	,,	100-105

॥ नाममातृकानिघण्टुः ॥

4790. NĀMAMĀTṚKĀNIGHANṬUḤ.

Burnell's Catalogue No. 10463. Page 49. Right column.

Substance—Palm leaf. Size—$16\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves—7

(95-101 out of 103). Lines—4 to a page. Script—Telugu. No. of Granthas—60. Author—Varadarājacārya. Complete.

Beginning.

सर्वशास्त्रेषु ये शब्दाः सुप्रसिद्धाः प्रयोगतः ।
तच्छब्दांश्च समाहृत्य क्रियते नाममातृका ॥

स्वर्गो नाकः सुरावासः स्वैरिको भोगभूमिका ।
देवा जयंजयाः सूर्या निलिम्पा मरुतो बुधाः ॥

End

वैश्ये धरास्पृशोऽप्यार्याः शूद्रे गङ्गासहोदरः ।
मालश्चण्डालके भोक्तो मन्दाकी नीचवाटिका ॥

Colophon:

इति श्रीमद्वरदराजाचार्यस्य कृतौ नाममातृकानिघण्टुः
समाप्तः ॥

Subject: Nāmamātṛkānighaṇṭu.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. Varadācārya, a Śrī Vaiṣṇava Brahmin, is the author of this Kośa. Who this Varadācārya is, is not clear at present.

The work is not available in print.

॥ नाममालिका ॥

4791. NĀMAMĀLIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 10464 a Page 47. Left column. Substance—Palm leaf. Size—17 × 1½ inches. Leaves—17 (1-17 out of 106). Lines—5 or 6 to a Page. Script—Telugu. No of Granthas—300. Author—Ahirāja. Complete.

Beginning·

वागीशं वरलक्ष्मीशं गौरीशं गणनायकम् ।
कुमारञ्च हृदि ध्यात्वा क्रियते नाममालिका ॥

स्वर्गो नाकत्रिलोकाग्र्यसुधावासबुधालयाः ।
मन्दाकिनीधरो दिव्यः खपुरं पुन्नपुंसकम् ॥ २ ॥

End·

योवष्टिरज्जुखड्गेषु प्रणत्प्रति स पूरकः ।
करांस्तु तालं कृत्वा ये नृत्तगानञ्च कुर्वते ॥
ते तालवचनाः प्रोक्ता गीतिशास्त्रविशारदैः ।

Colophon:

इति नाममालिकायामहिराजेनैव सङ्गृहीतायाम् ।
भूम्यादि नामधेयप्रकरणमिदमखिलसुकविमतम् ॥

भोजनिघण्टुः समाप्त·

Subject: Nāmamālikā otherwise known as Bhojanighaṇṭu.

Remarks:—The Ms is in good condition.

The name of the work appears in the last verse as Nāmamālikā and the name of the author as Ahirāja. Dr. Burnell conjectured that the author should have been Bhoja since in the margin of the work it is called Bhoja Nighaṇṭu.

The work is not available in print.

The other works contained herein are :—

1. Prayuktapadamañjarī (18—30)
2. Aindranighaṇṭu (31—34)
3. Śleṣārthapadasaṅgraha (35—45)

4. Nānārthaśabdānuśāsanam (46—59)
5. Hemacandrīyam (60—73)
6. Dvirūpakośa (74—84)
7. Padacandrikā (85—93)
8. Naighaṇṭukādhyāya (94—100)
9. Trirūpakośa (101—106)

॥ नामलिङ्गानुशासनम् ॥

4792. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAM.

Burnell's Catalogue No. 5468. Page 44. Right column. Substance—Paper. Size—9¼ × 4¾ inches. Sheets—70. Lines—9 to 10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1560. Author—Amarasimha. Complete.

Beginning:

यस्य ज्ञानदयासिन्धोरगाधस्यानघा गुणाः ।
सेव्यतामक्षयो धीराः स श्रियै चामृताय च ॥ १ ॥

End:

षद्संज्ञिकास्त्रिषु समा युष्मदस्मत्तिङव्ययम् ।
परं विरोधे शेषन्तु ज्ञेयं शिष्टप्रयोगतः ॥

Colophon:

इति लिङ्गसङ्ग्रहवर्गः ।

इत्यमरसिंहकृतौ नामलिङ्गानुशासने ।
शब्दादित्रयकाण्डेदं साङ्ग एव समर्थितः ॥

Subject: Amarakośa. 1-3 Kāṇḍas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. Alternate sheets are sulpherated. After the colophon is given the following:

कण्ठे वहन्तु कवयोऽमरसिंहनाम-
लिङ्गानुशासनविभूषणमार्यधार्यम् ।
रम्यं सुवर्णसुगुणं... सुवृत्तं
श्रीतिम्मनार्यगुरुनिश्चितसम्प्रदायम् ॥

श्रीमीनाक्षीसौन्दरेश्वराय नमः ॥

करकृतमपराधं क्षन्तुमर्हन्ति सन्तः ।

Descriptive No.	Collection No.	Substance	Size inches	No. of Sheets or leaves.
4793	B. L. 5469	Paper.	$10 \times 3\frac{3}{4}$	48
4794	,, 5470	,,	$9\frac{1}{2} \times 5\frac{5}{8}$	76
4795	,, 5471	,,	12×6	84
4796	,, 5472	,,	14×6	57
4797	,, 10328	Palm leaf.	$17\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$	75
4798	,, 10329	,,	$16 \times 1\frac{1}{4}$	79
4799	,, 10330	,,	$15\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{4}$	97
4800	,, 10331	,,	$16\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{4}$	115
4801	,, 10332	,,	$15\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{4}$	88
4802	,, 10333 a.	,,	$11\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{8}$	117
4803	,, 10334	,,	$16 \times 1\frac{1}{2}$	70
4804	,, 10335	,,	$18\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$	58
4805	,, 10336	,,	$13\frac{1}{2} \times 1$	149
4806	,, 10337	,,	$16\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{4}$	81
4807	,, 10338	,,	$18\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{4}$	72
4808	,, 10359	,,	$16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{8}$	109
4809	,, 5473	Paper.	$9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$	41
4810	,, 5474	,,	$10\frac{1}{2} \times 4$	22
4811	,, 10343	Palm leaf.	$17\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{8}$	33
4812	,, 10365	,,	$16 \times 1\frac{1}{4}$	26
4813	,, 5475	Paper.	$9\frac{1}{4} \times 4$	33
4814	,, 5476	,,	$10 \times 3\frac{3}{4}$	19
4815	,, 5477	,,	$10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$	20
4816	,, 5478	,,	$5\frac{1}{2} \times 8\frac{1}{2}$	30
4817	,, 5479	,,	$10\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{4}$	21
4818	,, 5480	,,	$9\frac{1}{4} \times 4\frac{1}{4}$	15
4819	,, 5481	,,	$12\frac{3}{4} \times 6\frac{3}{4}$	15
4820	,, 5483	,,	14×6	14

No. of Lines per Page or Sheet.	Script	Complete or otherwise.
12 or 13	Devanāgarī.	Complete I-III
14	Do.	,,
11	Do.	,,
10	Do.	,,
10	Telugu.	,,
6	Do.	,,
4	Do.	,,
5	Grantha.	,,
6	Do.	,,
6	Do.	,,
7	Do.	,,
6 or 7	Do.	,,
5	Do.	,,
4	Telugu.	Some portions are missing in the middle
5	Grantha.	wants end.
4	Telugu.	Kaṇḍās II and III
11	Devanāgarī.	I—i to II—x.
8—10	Do	I. i—II. iv.
4	Grantha.	I. i—II. ii.
9	Do.	I-vii-II. x wants beginning.
6—7	Devanāgarī.	I
7—11	Do.	,,
8—11	Do.	,,
12	Do.	,,
7 or 8	Do	,,
10 or 11	Do.	,,
11	Do.	,,
8 or 9	Do.	,,

Descriptive No.	Collection No.	Substance	Size inches	No. of Sheets or leaves.
4821	B. L. 5484	Paper.	$13\frac{1}{4}\times6\frac{1}{4}$	12
4822	„ 10339	Palm leaf.	$11\frac{3}{4}\times1\frac{1}{8}$	43
4823	„ 10340	„	$12\frac{7}{8}\times1\frac{1}{4}$	28
4824	„ 10341	„	$11\frac{1}{2}\times1\frac{1}{2}$	44
4825	„ 10342	„	$10\frac{1}{2}\times1\frac{1}{8}$	39
4826	„ 10344	„	15×1	30
4827	„ 10345	„	$12\frac{1}{2}\times1\frac{1}{8}$	33
4828	„ 10346	„	$16\frac{1}{2}\times1\frac{1}{4}$	27
4829	„ 10347	„	$18\frac{1}{2}\times1\frac{1}{4}$	27
4830	„ 10348	„	$14\times1\frac{1}{8}$	18
4831	„ 10349	„	$16\frac{1}{2}\times1\frac{1}{4}$	14
4832	„ 10350	„	$12\times1\frac{1}{2}$	16
4833	„ 10352	„	$18\frac{1}{2}\times1\frac{1}{4}$	13
4834	„ 10354	„	$16\times1\frac{1}{2}$	24
4835	S. K. 278	Paper.	$10\times3\frac{3}{4}$	29
4836	Ms. No. 15421 a.	Palam leaf.	$16\frac{7}{8}\times1\frac{1}{4}$	30
4837	B. L. 5511	Paper	$9\frac{3}{4}\times4$	16
4838	„ 5510	„	$8\frac{1}{8}\times4\frac{1}{4}$	18
4839	„ 5504	„	$9\frac{3}{4}\times4\frac{1}{4}$	29
4840	„ 10355	Palm leaf.	$14\frac{1}{2}\times1\frac{1}{2}$	26
4841	Ms. No. 14696	Paper.	10×4	16
4842	B. L. 5508	„	$8\frac{3}{8}\times5\frac{1}{2}$	15
4843	Ms. No. 15447	Palm leaf.	$14\frac{7}{8}\times1\frac{1}{4}$	26
4844	B. L. 5506	Paper.	$9\frac{1}{2}\times3\frac{3}{4}$	10
4845	J. L. 692	„	$9\frac{1}{4}\times4\frac{1}{2}$	16
4846	B. L. 5505	„	$9\frac{1}{2}\times4\frac{1}{4}$	23
4847	„ 10351	Palm leaf.	$17\times1\frac{1}{8}$	16
4848	„ 10358	„	$11\frac{1}{2}\times1\frac{1}{4}$	13

No. of Lines per Page or Sheet	Script	Complete or otherwise.
12 or 13	Devanāgarī.	I Kāṇḍa.
8	Telugu.	„
4	Do.	„
4 or 5	Grantha.	„
5	Do.	„
4	Do.	„
4	Do.	„
5	Do.	„
4	Do.	„
8	Do.	„
7 or 8	Do.	„
7 or 8	Do.	„
6	Telugu.	„
5	Grantha.	„
7	Devanāgarī.	„
5-6	Telugu.	„
8	Devanāgarī.	I. i—x.
9 or 10	Do.	„
6	Do.	„
6	Grantha.	„
7 or 8	Devanāgarī	„
10	Do.	„
5	Grantha.	„
11	Do.	I. i—viii.
8	Devanāgarī.	„
8	Do.	I. i—vii.
4	Telugu	„
7	Grantha.	„

Descriptive No.	Collection No.	Substance	Size inches.	No. of Sheets or leaves.
4849	B. L. 5513	Paper	10×4½	16
4850	,, 5482	,,	14×6	8
4851	,, 5512	,,	10×4	15
4852	,, 10357	Palm leaf.	13½×1¼	13
4853	,, 5507	Paper.	8½×4½	11
4854	,, 10356	Palm leaf.	15½×1⅛	21
4855	,, 5509	Paper	7½×4⅛	15
4856	,, 10358	Palm leaf	17×1	7
4857	,, 5515	Paper.	:9¾×4½	14
4858	,, 5514	,,	10½×5	10
4859	,, 5485	,,	7½×5¼	81
4860	,, 5486	,,	7⅞×4¾	58
4861	,, 5487	,,	9¾×4¾	58
4862	,, 5488	,,	9⅛×3½	117
4863	,, 5489	,,	9½×4⅛	52
4864	,, 5490	,,	10×4⅛	58
4865	,, 5491	,,	10¼×3⅞	46
4866	,, 5492	,,	10½×3¾	83
4867	,, 5493	,,	10¾×4½	26
4868	,, 5494	,,	13⅛×6	28
4869	,, 10360	Palm leaf	13½×1¼	47
4870	,, 10361	,,	15½×1⅛	85
4871	,, 10362	,,	14¾×1½	72
4872	,, 10363	,,	16¾×1	62
4873	,, 10364	,,	18×1½	72
4874	,, 10367	,,	15½×1¼	45
4875	,, 10371	,,	14×1¼	54
4876	,, 10378	,,	12½×1½	12

No. of Lines per Page or Sheet.	Script	Complete or otherwise.
5-8	Devanāgarī.	I. i—vi
9	Do.	,,
8	Do.	I. i—v
6	Grantha.	,,
10 or 11	Devanāgarī.	I. i—iv
4	Grantha.	,,
7	Devanāgarī.	I. i—iii
4	Telugu.	I. i—ii
5 or 6	Devanāgarī.	I. i
8	Do.	I. iv—x
8-11	Do.	II. Kāṇḍa
10	Do.	,,
9	Do.	,,
6 or 7	Do.	,,
8	Do.	,,
8 or 9	Do.	,,
7-8	Do.	,,
6	Do.	,,
12-14	Do.	,,
14-16	Do.	,,
5	Telugu.	,,
3 or 4	Do.	,,
5	Grantha.	,,
5	Do.	,,
9	Do.	,,
5	Telugu.	,,
6	Grantha.	,,
12	Do.	,,

Descriptive No.	Collection No.	Substance	Size inches.	No. of Sheets or leaves.
4877	T. S. 738	Paper.	9¾×4½	64
4878	B. L. 10368	Palm leaf.	13½×1	79
4879	„ 5516	Paper.	9¾×4	44
4880 Not noticed by Dr. Burnell Ms. No. 15541		„	10⅞×4⅝	67
4881	B. L. 5520	„	8½×4½	21
4882	„ 10375	Palm leaf.	17×1½	30
4883	„ 10376	„	10¾×1⅛	49
4884	„ 10373	„	15×1	56
4885	„ 10372	„	18×1½	47
4886	„ 10374	„	18½×1½	35
4887	„ 10379	„	14×1¼	25
4888	„ 10377	„	16½×1¼	22
4889	„ 5517	Paper.	9½×4	14
4890	„ 5518	„	8×4¾	18
4891	T. S. 741	„	10¾×8½	8
4892	B. L. 5519	„	8½×4¾	10
4893	J. L. 693	„	9¼×4¼	15
4894	B. L. 10370	Palm leaf.	12×1¼	10
4895	„ 5521	Paper.	9×4⅛	43
4896	„ 5522	„	10¾×4¾	71
4897	J. L. 694	„	9¼×4	47
4898	T. S. 743	„	9½×4½	22
4899	B. L. 10369	Palm leaf.	18×1½	15
4900	T. S. 742	Paper.	9×4½	60
4901	B. L. 10366	„	11½×1¼	36
4902	„ 5495	„	9½×3⅞	66
4903	„ 5496	„	9½×4¼	35

No. of Lines per Page or Sheet.	Script	Complete or otherwise.
8	Devanāgarī.	II.
4	Telugu.	II. i—ix
7 or 8	Devanāgarī.	,,
6	Do.	II. i—viii
11	Do.	,,
6	Grantha.	II. i—vii
5	Do.	II. i—vi
4	Do.	,,
5	Do.	,,
7	Do.	,,
9	Do.	,, Tamil notes is found here & there.
5	Do.	II. i—v
7-9	Devanāgarī.	,,
7	Do.	II. i—iv
8	Do.	,,
9	Do.	,,
10	Do.	II. i
3	Telugu.	,,
8	Devanāgarī.	II. iv—x
6	Do.	,,
7	Do.	II. iv—ix
8	Do.	II. iv—viii
8	Telugu.	II. vi—x.
7-8	Devanāgarī.	II. vi—viii
6 or 7	Do.	II. vii—x
,,	Do.	III. Kāṇḍa
8	Do.	,,

Descriptive No.	Collection No.	Substance	Size inches.	No. of Sheets or leaves.
4904	B. L. 5497	Paper	10⅛ × 4½	31
4905	,, 5498	,,	9⅞ × 4	27
4906	,, 5499	,,	8 × 4¼	48
4907	,, 5500	,,	8 × 4⅜	49
4908	,, 5501	,,	7¾ × 5¼	58
4909	,, 5502	,,	10⅞ × 4⅝	71
4910	T. S. 744	,,	10½ × 5	30
4911	5503	,,	9½ × 4	22
4912	T. S. 746	,,	10 × 3⅜	38
4913	,, 745	,,	9¾ × 4½	38
4914	B. L. 5525	,,	10 × 4	18
4915	J. L. 695	,,	8¾ × 3½	49
4916	,, 696	,,	8½ × 3¼	11
4917	B. L. 10381	Palm leaf	16 × 1¼	20
4918	,, 10382	,,	11¾ × 1¼	56
4919	,, 10383 a.	,,	14 × 1⅛	36
4920	P. A. 369	Paper	9 × 4¼	44
4921	B. L. 10384	Palm leaf	14 × 1⅜	34
4922 Not noticed by Dr.	Burnell Ms. No. 15542	Paper	9½ × 4⅛	29
4923	B. L. 10388	Palm leaf	14½ × ⅞	120
4924	,, 10389	,,	13 × 1½	29
4925	,, 10380	,,	17½ × 1	48
4926	,, 10385	,,	11¾ × 1¼	20
4927	,, 10386	,,	16½ × 1½	12
4928	,, 10390	,,	15 × 1	20
4929	J. L. 697	Paper	8 × 6½	10
4930	B. L. 5523	,,	10¼ × 4	16

No. of Lines per Page or Sheet.	Script	Complete or otherwise.
9	Devanāgarī.	III
8	Do.	,,
8	Do.	,
9	Do.	,
9 or 10	Do.	,,
6	Do.	,,
10-11	Do.	,
9	Do	,,
8	Do.	,,
8-9	Do.	,,
8	Do.	,,
6	Do.	,,
7-8	Do.	,, (Wants end)
7	Grantha.	,,
5	Do.	,,
6	Do.	,,
7	Devanāgarī.	,, (wants beginning)
7	Do.	,,
8	Devanāgarī.	III. i—v
4	Grantha.	,,
6	Do.	,,
8	Telugu.	III i—iv
7	Do.	III. i—iii
5 or 6	Do.	,,
,,	Grantha.	,,
17-18	Devanāgarī.	,,
6-8	Do.	III. i—ii

Descriptive No.	Collection No.	Substance	Size inches	No. of Sheets or leaves.
4931	B. L. 10387	Palm leaf	13½×1	8
4932	,, 5524	Paper	8¼×4	20
4933	,, 5526	,,	8¼×4	17

DETAILED REMARKS
On
NĀMALINGĀNUŚASANA MSS.

No. 4793

On the title page is given:—

' राजेश्री श्रीपतिराये चे '

No. 4794

After the colophon is given the following:—

इत्युक्तं व्यवहारार्थं नामलिङ्गानुशासनम् ।
शब्दानां नगतावन्तं तावपीन्द्रबृहस्पती ॥

पद्मानि बोधयत्यर्कः काव्यानि कुरुते कविः ।
तत्सौरभं रभस्वन्तः सन्तस्तन्वन्तु तद्गुणम् ॥

यावच्चन्द्रदिवाकरौ गृहपती क्षोणीसमुद्रा अपि
यावद्व्योमवितानसंनिभतया दिक्चक्रमाक्रामति ।
यावद्देहनिवासिनी पशुपतेर्गौरीमुखं चुम्बति
तावत्तिष्ठतु कोष एष सुधियां कण्ठेषु रत्नोज्ज्वलः ॥

नानाकवीनां यदि नामकोशाः
सन्त्येव शब्दार्थविदां प्रबन्धाः ।

No. of Lines per Page or Sheet.	Script	Complete or otherwise.
4	Telugu.	III. i
10	Devanāgarī.	III. i—ii (wants beginning).
8	Do.	III. iii.

तथापि सूक्तेमरसिंहनाम्नः
कवेरतीरं प्रसृतं मनो मे ॥

श्रीरङ्गसहजबोधपादुकां पूजयामि नमः ॥

No. 4799

On the last leaf is given:—

"वेङ्कटनारायणः"

No. 4802

After the colophon is given

ज्ञातस्तेन समस्तशास्त्रविषय. कस्याप्यनल्पा मतिः
शब्दज्ञानमहोदधेरुपतटं तेनापि दृष्टं पुनः ।
काव्यं कर्तुमलं मनोहरमसौ शक्तो जनानां प्रियो
येनैवामरकोश एष पठितः शास्त्रातिसारो वर ॥

कृष्णावधानि स्वहस्तेन लिखितोऽयं ग्रन्थस्तस्यैव ।

No. 4803

After the colophon is given

श्रीरङ्गनाथस्वामिपादारविन्दाभ्यां नमः ॥

तिरुवेङ्कडय्यन् स्वहस्तलिखितम्

श्रीसुमतीन्द्रस्वामिपादारविन्दाभ्यां नमः ॥

No. 4805

After the colophon is given;—

வெங்கடேசுவரரு அமரசிம்மத்தை எடுத்தவன் கொடுக்கவும்

ஐப்பசி மாசம் ௰௨௳ எழுதி முடிந்தது முற்றும

No. 4807

There is a loose leaf containing 'उपमन्युस्तोत्र'

beginning with

अम्भोधरश्यामलकुन्तलायै

तटित्प्रभातुङ्गजटाधराय etc.

No 4809

On the title page is given:—

बेलंभट्टाचे पोथि अमरतीनि काण्ड

No. 48 8

On the title page is given —

'तुळजामहाराजस्येदं पुस्तकम्'

No, 4819

After the colophon is given

'या काण्डीचर्मसंग्रह सांगतों + एकून बारा वर्गे'

No. 4823

या अमरसिंहमु संन्यासि व्राशि तारणसंवत्सर

No. 4834

On the title page is given

'ईश्वरनिवर्ष शव्वालुमासं हुजूरिनिदि वचिनदु

No. 4853

On the title page is given:—

'भोसलेत्युपनाम तुळजाराजस्य पुस्तकम्'

No. 4862

On the title page is given:—

'तुळजाराजमहाराजस्येदं पुस्तकम्'

No. 4863

Oo the title page is given:—

'रत्नाकरस्यात्मजस्येदम्'

No, 4902

On the title page is given·—

'तुळजामहाराजस्येदं पुस्तकम्'

After the colophon is given:—

कवेरमरसिंहस्य कृतिरेषातिनिर्मला ।

आचन्द्रतारकस्थायी नामलिङ्गानुशासनम् ॥

ज्ञातस्तेन + सारोवरः ॥

No. 4903

After the colophon is given

इदं पुस्तकं रत्नाकरस्यात्मजस्य । परोपकाराय सम्पादितम् ॥

No. 4904

After the colophon is given

इदं पुस्तकमंशेकरथोण्डभट्टसूनुना रघुपतिभट्टेन लिखितम् ॥

No. 4906

On the title page is given:—

'वेङ्कंभट्टाचि पोथि अमरातिककाण्ड'

No. 4907

On the title page is given

राजश्रीत्यागराजस्येदं पुस्तकं लिखितम्

No. 4918

After the colophon is given

பார்த்திவ௵ தை மாஸம் ௰௯ துவாதசி திங்கட்கிழமை ஸமாப்தம்

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4934. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No 5530 a. b. c Page 45. Right column. Substance—Paper. Size—$8\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—245. Lines—14 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—5000. Author—Kṣīrasvāmin. Incomplete.

Beginning .

दिश्याच्छिवानि शिवयोस्तिलकायमानं
गोरोचनारुचि ललाटविलोचनं नः ।
अन्योन्यगाढपरिरम्भनिपीडनेन
पिण्डीभवन्बहिरिव स्फुटितोनुरागः ॥ १ ॥

अथाप्यभियमुद्रो योर्थार्थिभिरमरकोश एष बुधाः ।
उद्घाट्यते यथेच्छं गृह्णीध्वं नामरत्नानि ॥ २ ॥

प्रकृतिप्रत्ययवाक्यैस्त्रसमस्तैर्निरुक्तानिगदाभ्याम् ।
इति सप्ताष्टैः पथिभिर्नाम्नां पारायणं कुर्मः ॥ ३ ॥

भग्ना अभिधानकृतो विचारितरश्च यत्र विश्रान्ताः ।
नामानि तानि भक्तुं गहनमहोऽध्यवसिताः स्मः ॥ ४ ॥

End:

परं विरोधे लिङ्गादि शेष.........

पूर्वांर्धविधेः परलिङ्गं भवति ॥ असुरपर्यायाः

पुस्त इत्यस्य विषमेनैक............

* इदं तेजः यशः....

Subject. Amarakośa Vyākhyā 1—3 Kāṇḍas.

Remarks:—The Ms. is very old and in a decaying condition.

Kṣīrasvāmin's commentary on the Amarakośa is the earliest of the commentaries available at present. The author, it is said, was a native of Uttirameṛūr in the Chingleput District. He belonged to the 11th century A. D

A portion of the work has been published in the Trivandrum Sanskrit Series. A complete edition has been published in Poona.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4935. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 5528. Page 46. Left column.
Substance—Paper. Size—12⅞ × 5 inches. Sheets—310. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—8500. Author—Sarvānanda. Complete.

Beginning:

बर्हिणबर्हापीडः सुषिरपरो बालवल्लवो गोष्ठे ।

मेदुरमुदिरश्यामलरुचिरव्यादेष गोविन्दः ॥ १ ॥

मुदेऽसौ धीराणां न गुणलववान् स्यान्मम परि-

श्रमः किञ्चित्सार्थस्तदिहविबुधाः क्षन्तुमुचितम् ।

अतो ये मासूया अनृजुमतयो नूतनतया

खलास्तेऽमी हेयाः गुणिषु पुनरप्यञ्जलिरयम् ॥ २ ॥

अथ टीकासर्वस्वं दशटीकावित्करोत्यमरकोशे ।
श्रीमत्सर्वानन्दो वन्दिघटीमातुरार्तिहा पुत्रः ॥ ३ ॥

यद्यपि सन्त्यतिगुणिनः श्रमस्तथाप्यत्र मे मौर्ख्यात् ।
ललितं रौति पिकश्चेद्ग्रामं यातु किं काकः ॥

तत्रादौ भगवतः सेवायां परोपदेशेन प्रारीप्सितप्रत्यूह-शमनाय धर्ममार्जयन्नाह ॥

यस्येत्यादि ॥ हे धीराः ॥ सेव्यतामित्यनेन धैर्य-शालिन एव सेवितुं शक्नुवन्तीति तान् सम्बोधयति । यस्य गुणाः अनघाः अनवद्या रागादितापरहिताः । तथा च अजयकोशे "अघशब्दो भवेत्पापे दुःखे व्यस-नयोरपि" इति । गुणाः मैत्रीशमादयः ।

End:

शेषन्तु ज्ञेयं शिष्टप्रयोगतः । यदत्र ग्रन्थे लिङ्गं नोक्तम्, नाम च नोक्तम्, तत्पूर्वाचार्याणां महाकवीनां प्रयोगादव-सेयम् ॥ यथा । 'अनणन्तात्कृत्यन्तं गायत्र्याद्यं तथा छन्दः' इति क्लीबानुशासनम् । अरुणस्येत्यन्यबोद्धव्ये नामानुशासनं यथा ॥ "निलिम्पा ऋभवो देवाः" इ-त्यादि गङ्गाधरादीनाम् ।

त्रीणि व्याकरणान्यधीत्य सकलं साहित्यमालोक्य च
प्राज्ञाध्यापकभाषितानि हृदये न्यस्याकृतेदं स हि ।
प्राज्ञेनानु सनातनेन बहुशः प्रत्यक्षरं शोधितं

जिज्ञासा यदि शब्दवर्त्मनि तदा चैतत्समालोक्यताम् ॥

Colophon:

इति वन्दिघटीयश्रीसर्वानन्दकृतौ

टीकासर्वस्वे लिङ्गादिसङ्ग्रहवर्गः ॥

श्री सीतालक्ष्मणहनुमत्समेतश्रीरामचन्द्राय नमः ॥

शान्ततया काण्डत्रयं लिखितम् ॥

करकृतमपराध क्षन्तुमर्हन्ति सन्तः ॥

Subject. Amarakośavyākhyā otherwise known as Ṭīkāsarvasva. 1—3 Kāṇḍas

Remarks:—The Ms. is in good condition.

Sarvānanda belonged to Bengal and he tells us that he composed his commentary in A. D. 1179. The commentary has been published in the Trivandrum Sanskrit Series.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4936. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10400. Page 40. Left column. Substance—Palm leaf. Size—17½ × 1¼ inches. Leaves—221. Lines—6 to 8 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—6600. Author—Sarvānanda. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4935.

Remarks:—The Ms. is in good condition. On the last leaf is given

ஆதாரதந்தெட்டையூர்க்கிராமவாசந்தடு வெங்கடவத்தீ காளாவில்லை வாராவரா.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4937. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10401 Page 46. Left column. Substance—Palm leaf Size—$16\frac{1}{2} \times 1\frac{5}{8}$ inches Leaves—63. Lines—8 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—1560. Author—Sarvānanda. Incomplete. First Kaṇḍa only.

Beginning:—Same as No. 4935

End:

नाख्यसङ्गतं ध्रुकुंसादि ॥

Colophon:

इति वन्द्यघटीयश्रीसर्वानन्दकृतौ + पातालवर्गः ॥

Subject: Amarakośavyākhyā, otherwise known as Ṭīkāsarvasva. First Kāṇḍa only.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4938. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10402. Page 46. Left column. **Substance**—Palm leaf. Size—$17 \times 1\frac{1}{2}$ inches. **Leaves—105** (1 13, 21-112) Lines—6 or 7 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—1560. Author—Sarvānanda. Incomplete. First Kāṇḍa only.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4937.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4939. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10408. Page 46. Left column. Substance—Palm leaf Size—17×1½ inches. Leaves—60. Lines—6 to 8 to a Page Script—Telugu. No. of Granthas—1500. Author—Sarvānanda. First Kāṇḍa only.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4937.

Remarks:—The Ms is in a fairly good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4940. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10404. Page 46. Left column. Substance—Palm leaf Size—16½×1⅝ inches. Leaves—124 (64—187). Lines—6 or 7 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—3400. Author—**Sarvānanda**. **Second Kāṇḍa** only

Beginning:

वर्गाः पृथ्वीत्यादि ॥

सङ्ग्रहश्लोकः सुखग्रहणार्थः ।

End:

शूद्रादिवदेव स्त्रीपुंसयोरिति ॥

Colophon:

इति वन्दि + शूद्रवर्गः

इदं पुस्तकं वन्दिघटीयं रामाभट्टेन लिखितम् ॥

Subject. Amarakośavyākhyā, otherwise known as Ṭīkāsarvasva. Second kāṇḍa.

Remarks:—The Ms. is in good condition

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4941. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10405 Page 46. Left column. Substance—Palm leaf. Size—17 × 1½ inches. Leaves—91 (66-156). Lines— 8 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—3450. Author—Sarvānanda. Second Kāṇḍa only

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4940.

Remarks.—The Ms is in a decaying condition

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4942. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10406. Page 46 Left column. Substance—Palm leaf. Size—17 × 1¼ inches. Leaves—137 (112-248). Lines · 8 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—2500. Author—Sarvānanda. Second Kāṇḍa

Beginning—Same as No 4940.

End:

जीवेरात्पुंजीवातुः । पुंनपुंसकमिति रभसः ॥

Colophon.

इति क्षत्रियवर्गः

Subject Amarakośavyākhyā otherwise known as Ṭīkāsarvasva. Second Kāṇḍa only.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या॥

4943. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No 5536. Page 46. Left column. Substance—Paper. Size—9¾ × 4¼ inches. Sheets—79. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī No. of Granthas—2000. Author— Sarvānanda. Third Kāṇḍa only.

Beginning

अथ तृतीयकाण्डमारभ्यते ॥

विशेष्यनिघ्नैः + वर्गसंश्रयाः ॥ विशेष्यनिघ्नैर्विशेषणैः । अस्मिन्काण्डे काण्डान्तरे च प्रकीर्णकैः नानार्थैरव्ययै-रलिङ्गैः ॥

End and colophon—Same as No 4935.

Subject Amarakośavyākhyā, otherwise known as Ṭīkāsarvasva. Third Kāṇḍa.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4944. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 5527 a, b and c. Page 46. Left column Substance—Paper. Size—10¼ × 4 inches. Sheets—540 (177+209+154). Lines—5 to 9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—12600. Author—Bhānujidīkṣita. Complete.

Beginning

वल्लवीवल्लभं नत्वा गिरं भट्टोजिदीक्षितम् ।
अमरे विदधे व्याख्यां सूनित्रयमतानुगाम् ॥

प्रारीप्सितप्रत्यूहापनुत्तये कृतं मङ्गलं शिष्यशिक्षार्थ-
मादौ निबबन्ध ॥

यस्येति ॥ हे अनघा भवद्भिः स धीरः सेव्यताम् ॥

End:

॥ मूलम् ॥

परं विरोधे शेषन्तु ज्ञेयं शिष्टप्रयोगतः ॥ ४६ ॥

इति लिङ्गादिसङ्ग्रहवर्गः ॥

इत्यमरसिंहकृतौ+समर्थितः ॥

॥ व्याख्या ॥

यत्तु "गोधापोटा" इत्युदाहृतवान् मकुटः तन्न ।
ङयाबूङन्तमित्युक्तत्वेन शेषत्वाभावात् ॥

Colophon:

इति श्रीभट्टोजिदीक्षितात्मजभानुजिदीक्षितविरचितायां व्याख्यासुधा-
ख्यायां तृतीयः काण्डः समाप्तः ॥ शुभमस्तु ॥

Subject: Amarakośavyākhyā, otherwise known as Vyākhyāsudhā 1-3 Kāṇḍas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. On the last sheet is given

षड्दर्शनीलक्ष्मणभट्ट अमरटीका १ काण्ड सं. शितिकण्ठदीक्षित द्वि-
तीयकाण्डपत्र २०९

The text also is given in this Ms.

Bhānuji Dīkṣita is the son of the famous Bhaṭṭojī Dīkṣita the great Vaiyākaraṇa. The author lived at the end of the

16th and beginning of the 17th centuries. Bhānuji is otherwise known as Rāmāśramin also. The commentary has been published in the Nirnayasagara Press, Bombay.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4945. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 5529 a-c Page 46. Left column.

Substance—Paper. Size—10×4¼ **inches**. Sheets—716 (181+389+146). Lines—5-9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—12600. Author—Bhānujī Dīkṣita. Complete.

Beginning, end and subject—Same as No. 4944

Colophon: (Sheet No. 181.)

इति श्रीवघेलवंशोद्भवश्रीमहीपतिविषयाधिपश्रीकीर्तिसिंहदेवाज्ञया श्रीभट्टोजिदीक्षितात्मजश्रीभानुजिदीक्षितविरचितायममरटीकायां व्याख्यासुधाख्यायां प्रथमकाण्डः सम्पूर्णतामगात् ।

इयं अमरटीका व्ययनामसंवत्सरे उत्तरायणे हेमन्तर्तौ पुष्यमासे कृष्णपक्षे सप्तम्यां इन्दुवासरे श्रीरामभट्टेन लिखिता श्रीशाहराजभूपालानाम् ॥

शिवार्पणमस्तु ॥

करकृतमपराधं क्षन्तुमर्हन्ति सन्तः ॥

अमरे तृतीयकाण्डः ॥

सर्वजिन्नामसंवत्सरे उत्तरायणे वसन्तर्तौ वैशाखमासे कृष्णपक्षे तृतीयायां गुरुवासरे परशुरामभट्टेन लिखितः ।

लेखकपाठकयोः शुभं भवतु ॥

यादृशं+न विद्यते ॥ करकृतं+सन्तः ॥

Remarks: —The Ms. is in good condition. The text also is given.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4946. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ

Burnell's Catalogue No. 5582. Page 46. Left column. Substance—Paper. Size—$10\frac{1}{2} \times 4$ inches Sheets—176. Lines—4 to 8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—3200. Author—Bhānujīdīkṣita First Kāṇḍa only.

Beginning—Same as No. 4944.

End:

वराटकः पञ्चवीजकोशे रज्जौ कपर्दके ॥ ४३ ॥
इति वारिवर्गः । उक्तवर्गान् सङ्गृह्णाति ॥
॥ उक्तमिति ॥ अत्रैकादशवर्गाः ।

Colophon:

इति श्रीवघेलवंशोद्भवश्रीमहीधरविषयाधिप+अमरटीकायां व्याख्या-
सुधाख्यायां प्रथमकाण्डः सम्पूर्णतामगात् ॥

Subject: Amarakośavyākhyā, otherwise known as Vyākhyāsudhā. First Kāṇḍa only.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4947. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 5584. Page 46. Left column. Substance—Paper. Size—$12\frac{1}{4} \times 6\frac{1}{4}$ inches. Sheets—73.

Lines—8 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—3200. Author—Bhānuji Dikṣita. First Kāṇḍa only.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4946.

Remarks:—The Ms. is in good condition. Alternate sheets are sulpherated.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4948. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 5535. Page 46. Left column. Substance—Paper. Size—$9\frac{1}{2} \times 5$ inches. Sheets—125. Lines—12 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—3200 Author—Rāmāśramin. First Kāṇḍa only.

Beginning, end and subject—Same as No. 4946.

Colophon:

इति श्रीवघेलवंशोद्भवश्रीमहीधरविषयाधिपश्रीकीर्तिदेवसिंहाज्ञया श्रीभट्टोजिदीक्षितशिष्यगुर्जरजातीयरामाश्रमविरचितायाममरटीकायां व्याख्यासुधाख्यायां प्रथमकाण्डः समाप्तः ॥

इत्यमर + समर्थितः ॥

खरसंवत्सरवैशाखशुक्लद्वितीया भानुवासरे राजश्री वेङ्काजिनायकाख्यब्राह्मण्यस्यारुणाचलभट्टेन लिखितमिदं पुस्तकम् ।

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4949. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 5580. Page 46. Left column.

Substance- Paper. Size—10½×5 inches. Sheets—171. Lines—11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas-- 3200. Author—Rāmāśramin. First Kāṇḍa only.

Beginning, end colophon and subject—Same as No. 4946.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4950. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10391. Page 46. Left column. Substance—Palm leaf. Size—19×1½ inches. Leaves—153. Lines—5 or 6 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—3200. Author—Bhānujidīkṣita. First Kāṇḍa only.

Beginning end and subject— Same as No. 4946.

Colophon:

इति श्री + संपूर्णतामगात् ॥ हरि: ॐ ।

शुभमस्तु ॥

कालमेघमिव नीलशरीरं शालिहोत्रशिरसि स्थितबाहुम् ।
इन्दिराङ्कनिवेशितपादं वीरराघवमहं प्रणतोऽस्मि ॥

विषुनामसंवत्सरवैशाखशुक्लसप्तमी शनिवारश्रीमत्प्रवसिद्धान्तप्रतिष्ठापनाचार्यराद(?) साङ्गनिगमन्यायमीमांसव्याकरणभाट्टप्राभाकरतर्कवेदान्तादि सकलकलावल्लभराजश्रीमत्सुमतीन्द्रश्रीपाद .... सरस्वतीश्रीनारायणवरद अमरकोशप्रथमकाण्डं सम्पूर्णम् ॥

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4951. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

J. L. Collection No. 698. Substance—Paper. Size—10×4½

inches. Sheets—76. Lines—12 to a page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2730. Author—Bhānujidīkṣita. First Kāṇḍa only.

Beginning, end colophon and subject—Same as No. 4946.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4952. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 5539 Page 46. Left column. Substance—Paper. Size—9½ × 5½ inches. Sheets—106. Lines—10 to 14 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—250. Author-Bhānujidīkṣita. Incomplete.

Beginning—Same as No. 4944.

End:

पुंसि क्लीबेति चेति विषेणापि सम्बध्यत इति केचित् ॥९॥

Colophon:—(Sheet No. 102).

इति नाट्यवर्गः ॥

Subject: Amarakośavyākhyā otherwise known as Vyākhyāsudhā First Kāṇḍa.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4953. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 12039. Page 46. Left column. Substance— Palm leaf. Size—19½ × 1⅔ inches. Leaves

—236 Lines—7 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—6800 Author—Bhānujidīkṣita. Kāṇḍa Second only.

Beginning:

शुक्लाम्बरधरं + शान्तये ॥

द्वितीयकाण्डे वर्गा उक्ताः वदितुमारब्धाः। आदिकर्मणि क्तः कर्तरि च। कीदृशाः, साङ्गोपाङ्गैः पुरादिभिरुपलक्षिताः ॥

End:

कुम्भकारादयस्ते जातिवचनत्वात् शूद्रावज्जातेरित्यादिना ङीषि लिङ्गान्तरे स्त्रीलिङ्गे क्लीबत्वेऽपि बोद्धव्याः ॥ ४६ ॥

Colophon:

इति शूद्रवर्गविवरणम् ॥ इति श्रीमदमरसिंहटीकायां व्याख्यासुधायां द्वितीयः काण्डः सम्पूर्णतामगात् ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

விருஷவர்ஷம ஐப்பசிமீ 14உ சமஸ்திரகிரசுவாமி மடத்துக்கு தேப்பெருமாள் செல்லூர் முதலாரின எழுதிய கிரந்தம்.

Subject: Amarakośavyākhyā otherwise known as Vyākhyāsudhā. Second kāṇḍa.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4954. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 5546. Page 46. Left column.

Substance—Paper. Size—10×4½ inches Sheets—239.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4956. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

J. L. Collection No. 699 Substance—Paper. Size—10¼ × 5 inches. Sheets—32 (1-32). Lines—13 to a page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1150. Author—Bhānujidīkṣita. Incomplete.

Beginning:

वहि युभ्यां णिदित्यसच्। संज्ञापूर्वकत्वान्नवृद्धिः। द्वेगवाघदनीयतृणविशेषस्य।

तृण्यते। तृणु अदने घञ्। संज्ञापूर्वकत्वात् न वृद्धिः। द्वे तृणमात्रस्य। १६७ ॥

End:

अर्धर्चादिः। उपस्थः। शेफसि। ....मदनमन्दिरे इति विश्वमेदिन्यौ ॥ ७५ ॥

Colophon. (Sheet No. 19)

इति मनुष्यवर्गः ॥

Subject: Amarakośavyākhyā otherwise known as Vyākhyāsudhā. II kāṇḍa.

Remarks:—The Ms. is in a good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4957. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

J. L. Collection No. 700. Substance—Paper. Size—10¼ × 5

inches. Sheets—18. Lines—12 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—540. Author—Bhānujidīkṣita. Incomplete.

Beginning—Same as No. 4953.

End:

अत इनि ठनौ । कुमुद्दालयाति दलविदारणे । कर्मण्यण् शकन्ध्वादिः । युगं युग्मं पत्रमस्य । चत्वारि कचनार ख्यातस्य ॥

Colophon: Nil.

Subject: Amarakośavyākhyā. Second Kāṇḍa.

Remarks:—The Ms. is in good condition. The Ms. abruptly ends. On the title page is given

"श्रीमुद्गल इदं पुस्तकं रङ्गभट्टभट्टगोस्वामिनाम् ॥

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4958. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 5547. Page 46. Left column. Substance—Paper. Size—10⅜×5½ inches. Sheets—121. Lines—12 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2200. Author—Rāmāśramin. Incomplete.

Beginning:—Same as No. 4954.

End

'निषादशूद्रयोः पुत्रे तृणोल्कायाश्च कुक्कुभे' इति विश्वमेदिन्यौ ॥ चरण आयु...... ..... ॥

Colophon:

तुक्कोजिभूपालानुज्ञया शिवभट्टेन लिखितमिदं पुस्तकम् ॥

Subject: Amarakośavyākhyā otherwise known as Vyākhyā-sudhā. Second Kāṇḍa.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. Alternate sheets are sulpherated. The text also is found in this Ms.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4959. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 5540. Page 46. Left column. Substance—Paper. Size—10 × 4¾ inches. Sheets—116 (45-160). Lines—5 to 10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2000. Author—Bhānujidīkṣita. Incomplete. Third Kāṇḍa only.

Beginning:

खलिनी । खल्या । * *

अनेकार्थाः केचिदत्रैव वर्गे कान्ता आदयो येषां कान्त-

गान्तादीनां तेषु, वर्गेषु, कथिताः ॥

End:—Same as No. 4944.

Colophon:

श्रीसाम्बशिवार्पणमस्तु ॥ अमरे तृतीयकाण्डः ॥

सर्वजिन्नामसंवत्सरे उत्तरायणे वसन्तर्तौ वैशाखमासे कृष्णपक्षे तृती-

यायां गुरुवासरे परशुरामभट्टेन लिखितः ।

लेखकपाठकयोः शुभं भवतु ।

Subject: Amarakośavyākhyā otherwise known as Vyākhyā-

sudhā First Kāṇḍa only.

Remarks:—The Ms. is in good condition. The text also is found in this Ms.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4960. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10399. Page 45. Right column. **Substance**—Palm leaf. Size—17 × 1½ inches Leaves—148. Lines—6 to 10 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—6000. Author—Liṅgayasūrin. Complete. 1-3 Kāṇḍas.

Beginning:

शिवं गुरुं विधातारं तत्पत्नीस्तत्सुतांश्च वै ।
नत्वा समस्तप्रत्यूहशान्तये मङ्गलाय च ॥

पद्वाक्यप्रमाणज्ञक्षीरस्वाम्यादिसूरिभिः ।
कृतान् ग्रन्थान् समालोच्य बालानां सुखबुद्धये ॥

यत्कृतं सूरिसिंहेन नामलिङ्गानुशासनम् ।
तत्रस्थायाः पदावल्या विवृतिर्वक्ष्यते मया ॥

॥ यस्येति ॥ हे धीरा विद्वांसः । यस्य गुणा अनघा निर्मलाः ॥

End:

अनुक्तं लिङ्गशेषं शिष्टप्रयोगतः वृद्धव्यवहारतो ज्ञेयम् । यथा । अयं पचति । इयं पचति । वेदाः प्रमाणम् । सर्वमनवद्यम् ॥

Colophon:

इति वेंकटं कामयभट्टोपाध्यायसूनुलिङ्गयसूरिविरचितायाममरकोशपद-

विवृतौ लिङ्गादिसङ्ग्रहवर्गोक्तलिङ्गविवेचनं समाप्तम् ॥

Subject: Amarakośapadavivṛti 1-3 Kāṇḍas.

Remarks:—The Ms. is in good condition

Lingayasūri was a Telugu Brāhmin and his commentary is the most popular one in South India The author belonged to the 18th century A. D. Several Grantha editions of this work are available.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4961. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 5533. Page. 45. Right column. Substance—Paper. Size—9½ × 4½ inches. Sheets—49. Lines—11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1250. Author—Liṅgayasūrin. Incomplete.

Beginning:—Same as No. 4960.

End:

नरकसङ्गतं पीडा बाधादि । वारिसंगतं नौकादि च ।

एवं सङ्गत्या उक्तमित्यर्थः ॥

करकृतमपराधं क्षन्तुमर्हन्ति सन्तः ॥

Colophon: (Sheet No. 42)

इत्यमरकोशपदविवृतौ नरकवर्गः ॥

Subject: Amarakośavyākhyā otherwise known as Padavivṛti. First Kāṇḍa.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4962. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 5538. Page 45. Right column. Substance—Paper. Size—$9\frac{1}{2}\times3\frac{1}{2}$ inches. Sheets—86. Lines—9 to a Page Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1200. Author—Liṅgayasūrin. Incomplete.

Beginning: —Same as No. 4960.

End:

चन्द्रेण भागतो न्यस्ता चन्द्रभागा । चन्द्रभागाभ्यां
गिरिभ्यां जाता वा । सरांसि विद्यन्तेऽस्यामिति सरस्वती ॥

Colophon: (Sheet No. 49)

इति नरकवर्गः ॥

Subject: Amarakośavyākhyā otherwise known as Padavivṛti. First Kāṇḍa.

Remarks:—The Ms is in very good condition Alternate sheets are sulpherated.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4963. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10395. Page 45. Right column. Substance—Palm leaf. Size—$16\times1\frac{1}{8}$ inches. Leaves—46. Lines—6 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—1200. Author—Lingayasūrin. Incomplete.

Beginning—Same as No 4960.

End:

दिगीश्वरादिकं गृह्यते । एषा दिग्वर्गादिनां सङ्गतम् ।

Colophon: Nil.

Subject· Amarakośavyākhyā otherwise known as Padavivṛti

Remarks·—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4964. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10396. Page 45. Right column. Substance—Palm leaf. Size—18×1 inches Leaves—68. Lines—4 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—1000. Author—Liṅgayasūrin. Incomplete.

Beginning.

घुरभीमशब्दयोः प्रतिभयम् । भयङ्करनामानि ॥

End.

धरित्री धरिणी च । धृ धारणे । कथादि ।

Colophon (Leaf No 68)

इति स्वरादिकाण्डः ॥

Subject. Amarakośavyākhyā otherwise known as Padavivṛti.

Remarks·—The Ms is in a fairly good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4965. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

T. S Collection No. 748. Substance—Paper. Size—9¼ × 4 inches. Sheets—40. Lines—12 to 14 to a Page. Script Devanāgarī. No. of Granthas—800 Author—Liṅgayasūrin Complete. First Kāṇḍa only.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4961

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4966. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 5549. Page 45. Right column. Substance—Paper. Size—10×4½ inches. Sheets—44 Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1400. Author—Liṅgayasūrin. Incomplete. 2nd Kāṇḍa

Beginning·

अथ द्वितीयकाण्डमारभ्यते । इत्यस्मिन्काण्डे साङ्गो-
पाङ्गैः पृथ्वीपुरक्ष्माभृत् वनौषधिमृगादिभिः + सह वर्त-
मानैः सम्पादिता वर्गा उक्ताः ॥

End:

माता च पिता च पितरौ

मातरपितरौ च प्रसूजनकयोर्नामनी । श्वश्रूश्वशुरश्च ॥

Colophon: (Sheet No. 97.)

इत्यमरकोशपदविवृतौ सिंहादिवर्गः ॥

Subject: Amarakośavyākhyā otherwise known as Padavivṛti.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4967. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 5582. Page 45. Right column. Substance—Paper. Size—$9\frac{3}{4} \times 5\frac{1}{8}$ inches Sheets—64. Lines— 9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas– 880. Author—Liṅgayasūrin. Incomplete.

Beginning—Same as No. 4966.

End:

अक, अग कुटिलायां गतौ । एते प्रत्येकं तृणविशेषाः ।

कौ भूमौ शेते ।

Colophon: Nil.

Subject. Amarakośavyākhyā, otherwise known as पदविवृति Second Kāṇḍa

Remarks:—The Ms. is in very good condition. Alternate sheets are sulpherated.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4968. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10397. Page 45. Right column. Substance—Palm leaf. Size—$17\frac{3}{4} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—127. Lines— 6 or 8 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—3300. Author—Liṅgayasūrin. Incomplete.

Beginning—Same as No. 4966.

End:

अन्यतो वृत्तौस्त्यादिवृत्तौ सत्यां लिङ्गान्तरेऽपि स्त्री-
लिङ्गे नपुंसके एवमूह्याः । तद्यथा मायाकारी स्त्री। माया-
कारमित्यादि ॥

Colophon:

इति शूद्रवर्गः ॥ इति वेंगलकामयभट्टोपाध्यायसूनुलिङ्गयसूरिविरचिता-
याममरकोशपदविवृतौ भूम्यादि द्वितियकाण्डोक्तं वर्गनामविवेचनं
साङ्गमेव समर्थितम् ।

Subject: Amarakośavyākhyā, otherwise known as पदविवृति
Second Kāṇḍa.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4969. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10398 Page 45. Right column. Substance—Palm leaf. Size—16×1¼ inches. Leaves—38. Lines—6 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—1000. Author—Lingayasūrin. Incomplete.

Beginning—Same as No. 4966.

End:

खर्जं व्यथने । चिन्मयान्दुः ॥

Colophon:

इति श्रीवेंगल + विवृतौ वनौषधिवर्गः ॥

Subject. Amarakośavyākhyā otherwise known as 'पदविवृति'
Second Kāṇḍa.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4970. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

J. L. Collection No. 701. Substance—Paper Size —11½ × 5½ inches Sheets—31 (4 to 34). Lines—9 to 16 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1100. Author—Rāmakṛṣṇadīkṣita. First Kāṇḍa only.

Beginning:

अमर + दिवौकसः ॥

॥ व्या ॥

अमर इति षड्विंशतिर्देवतासामान्यस्य । अत एव बहु-
वचनिनो विशेष्यसन्निधौ तल्लिङ्गवचना अपि समुदायेषु
वृत्ताः ॥

End:

उक्तं + सङ्गतं

॥ व्या ॥

क्वचित्तु आदिशब्देन पातालस्यापि ग्रहणम् । अस्या-
पि शेषादिदेवाधिष्ठानत्वेन स्वर्गतुल्य...कथनम् ॥

Colophon:

इति श्रीरामकृष्णदीक्षितीये अमरपीयूषे प्रथमः काण्डः समाप्तः ।

अनन्तभट्टस्येदं पुस्तकम् ॥

Subject. Amarakośavyākhyā, otherwise known as Pīyūṣa.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

It is not known who this Rāmakṛṣṇa Dīkṣita is. The commentary is not available in print.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4971. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 12277. Page errata XII.

Substance—Palm leaf. Size—10¾ × 1⅛ inches. Leaves—3.
Lines—6 to a Page Script—Grantha and Tamil.
Author—Śrīnivāsayajvan. Only a fragment.

Beginning:

वन्दे रामाम्बुदं श्यामं वैदेहीतडिदुज्ज्वलम् ।
यो राक्षसदवं दीप्तं शरवर्षैरशीशमत् ॥

क्रियते श्रीनिवासेन यज्वना बालबोधिनी ।
टीकाह्यमरकोशस्य सम्यगागस्त्यभाषया ॥

End:

स्वर्गनाकत्रिदिवत्रिदशालया....ங்களிலே इंद्रமும்
नासत्यादि स्थलங்களிலே इंद्रமும்
.... ।

Subject: Amarakośavyākhyā

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. The other works contained herein are Mātṛkānyāsa etc.

This commentator is evidently a South Indian Brāhmin. Further particulars regarding him are not known. The commentary is not available in print

---

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4972. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 5531 a. Page 45. Left column.

Substance—Paper. Size—13×5¼ inches. Sheets—61. Lines—10 to 17 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2200. Author—?. Incomplete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रीरस्तु । शुभमस्तु ॥

अध्यास्ते यः सर्वं यत्र इदम् इत्यगोचरो वचसः ।
अहमिति संविद्विषयः पुरुषः स परं पुरातनो जयति ॥

अभीष्टदेवतानमस्काराद्युपनीतमदृष्टं हि विघ्नापरनामकसाध्यप्रतिबन्धकधर्मतिरोधानद्वारा प्रारीप्सितं परिसमापयतीति प्रामाणिकमतो निष्प्रत्यूहं प्रारीप्सितपरिसमाप्तिहेतुस्वेष्टदेवतासङ्कीर्तनात् विशिष्टादृष्टानुवर्तिपादयिषुः ग्रन्थकारः प्रथमं पद्यं निबबन्ध ॥ यस्येति ॥

हे धीराः स भगवान् सेव्यतामाराध्यताम् । धैर्यशालिन एव सेवितुं शक्नुवन्तीति तानेव सम्बोधयति ॥

End:

गान्धारः । यद्वा । गान्धारोऽभिजनो यस्याः । सिन्धुरक्षाशिलादिभ्योऽण् ॥

Colophon: (Sheet No. 61)

इति शब्दवर्गविवरणम् ॥

Subject: Amarakośavyākhyā, First Kāṇḍa.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

This is an anonymous commentary and is not available in

print. The following two numbers 4973 and 4974 belonged to the same author.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4973. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 5550. Page 45. Left column.
Substance—Paper. Size—$9\frac{3}{4} \times 5\frac{1}{4}$ inches. Sheets—94. Lines—12 to a page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2200. Author—? Incomplete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4972.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4974. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 5531 b. Page 45. Left column.
Substance—Paper. Size—$13 \times 5\frac{3}{4}$ inches. Sheets—98. Lines—17 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—5376. Author—?. Incomplete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ द्वितीयकाण्डे वर्गान् सङ्गृह्णा(ह) वर्ग इत्या-
दि । इह द्वितीयकाण्डे ॥

End:

आश्चर्यरससञ्जातोऽस्यां जटा अस्ति । दोः किपि अत्
झटति अच् इय... ।

Colophon: (Sheet No. 88).

इति क्षत्रियवर्गविवरणं समाप्तम् ।

Subject. Amarakośavyākhyā. Second Kāṇḍa.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4975. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No 5531 c. Page 45. Left column.

Substance—Paper. Size—13 × 5½ inches. Sheets—20. Lines—16 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1000. Author—?. Incomplete.

Beginning

श्रीगणपतये नमः ॥

शुभमस्तु ॥

विशेष्येत्यादि वक्ष्यमाणेऽत्र सामान्ये काण्डे विशेष्य-
निघ्नादिभिर्वर्गा वक्ष्यन्ते । ते च स्वतन्त्राः ॥ किन्तु
वर्गाः पूर्वोक्तस्वर्गादिवर्गसंश्रयो आश्रय येषां तादृशाः ।
तथा हि विशेष्यनिघ्नाः ॥

End.

आदिना चार्मणाङ्गारादिग्रहः ॥

Colophon:

सङ्कीर्णप्रधानविवरणं समाप्तम् ।

Subject Amarakośavyākhyā. Third Kāṇḍa only.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4976. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10398. Page 46. Right column.

Substance—Palm leaf. Size—18×1¾ inches. Leaves—246. Lines—5 or 6 to a page. Script—Telugu. No. of Granthas—5500. Author—? Complete. Third Kāṇḍa only.

Beginning:

सर्वज्ञं सर्वगतं भजत सदा शैलजार्धसङ्कीर्णम् ।
नानार्थप्रदमव्ययमनेकलिङ्गैः प्रकाशितस्फूर्तिम् ॥

एवं काण्डद्वयेन तत्तल्लोकप्रतिनियतनामान्यनुशिष्य सम्प्रति साधारणकाण्डान्तरमारभमाणः प्रेक्षावत्प्रवृत्तिसिद्धये वक्ष्यमाणं सङ्गृह्य दर्शयति ।

विशेष्यनिघ्नैः सङ्कीर्णैर्नानार्थैरव्ययैरपि ।
लिङ्गादिसङ्ग्रहैर्वर्गैः सामान्यैर्वर्गसंश्रयाः ॥

सकललोकसाधारणार्थनिरूपणादस्य काण्डस्य सामान्यत्वम् ॥

End:

प्रकृतिप्रत्ययादिमुखेनैव चिरन्तनशिष्टानुशिष्टप्रबन्धशीलनाच्च नामलिङ्गानि च परिज्ञातव्यानीत्युपायोपदेशोऽपि नामलिङ्गानुशासनप्रभेद एवेति तं तदुक्तिप्रतिज्ञया न काचिद्व्याहतिः किन्तु सम्पूर्णतैव निर्व्यूढेत्यभिप्रायः ॥

Colophon:

इति लिङ्गादिवर्गः हरिः ३० ।
इत्यमरसिंहकृत्याख्यातृतीयकाण्डं समाप्तम् ॥
साम्बशिवाय नमः ॥

Subject: Amarakośavyākhyā. Third Kāṇḍa only.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

This is another anonymous commentary, not available in print.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4977. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10394. Page 46. Right column. Substance—Palm leaf. Size—17 × 1½ inches. Leaves—158. Lines—8 to 12 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—5500. Author—? First Kāṇḍa only.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4976.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. There is a loose leaf (No. 12) dealing with Mīmāṃsā.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4978. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10333 b Page 44. Right column. Substance—Palm leaf Size—11¼ × 1⅛ inches. Leaves—48 (118–155). Lines—5 to 6 to a Page. Script—Grantha and Tamil. No. of Granthas—500. Author—Veṅkaṭeśa. Incomplete.

Beginning:

इभवक्त्रं त्रिण(न)यनं गौरीपुत्रं नमाम्यहम् ।
लम्बोदरं शूर्पकर्णं गणानामीश्वरं वरम् ॥
श्रीशैलवेङ्कटाशानावानम्य शिवकेशवौ ।
बालकानन्दजननीं करोम्यमरपञ्जिकाम् ॥

ॐ । यस्य, ज्ञानदयासिन्धोः, अगाधस्य, अनघा, गुणाः ।
सेव्यताम्, अक्षयः, धीराः, सः, श्रियै, च, अमृताय च ॥

हे धीराः युष्माभिर्ज्ञानदयासिन्धोरगाधस्य यस्य अनघाः गुणाः सन्ति । अक्षयः सः श्रियै च अमृताय च सेव्यताम् ॥

Remarks :—The pada of the Amara is given here. Tamil meanings are given for each verse. The other work found herein is Amarakośa

---

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4979. NĀMALIṄGANUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10423. Page 45 Left column. Substance—Palm leaf. Size--$11\frac{1}{2} \times 1$ inches. Leaves—38. Lines—4 to 7 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—500. Author—Veṅkaṭeśa. Incomplete.

Remarks :—This is same as No. 4978 but ends abruptly in the middle of the second kāṇḍa. The Ms. is in a decaying condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4980. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10414. Page 45. Left column. Substance—Palm leaf. Size—$14\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{3}$ inches. Leaves—99 (158-251)). Lines—6 or 7 to a Page. Script—Grantha and Tamil No. of Granthas—1400. Author—Veṅkaṭeśa. Incomplete.

Colophon: (Leaf No 242)

इति श्रीमदात्रेयवेङ्कटेश्वरभट्टविरचितायाममरपत्रिकायां सङ्कीर्णवर्ग-
विवरणम् ॥

शुभमस्तु ॥

Remarks.—The Ms. is in a fairly good condition. This is the same as No. 4978 but contains the IInd and the IIIrd Kāṇḍas.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4981. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10409. Page 45. Left column. Substance—Palm leaf Size—16 × 1¼ inches. Leaves—97 (37-134) Lines—6 to a Page Script—Grantha and Tamil. No of Granthas- 1500. Author—? Second Kāṇḍa only.

Remarks.—The text is accompanied by Tamil commentary in this Ms The Ms. is in good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4982. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10413. Page 45. Left column. Substance—Palm leaf. Size—13 × 1¼ inches. Leaves—46. Lines—6 to 8 to a Page. Script—Grantha and Tamil. No. of Granthas- 650. Author—? Incomplete. (First Kāṇḍa).

Remarks.—The Ms. is in good condition. The text is accompanied by a Tamil commentary in this Ms. The other work contained herein is Amarakośa.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4983. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10413 b. Page 45. Left column.

Substance—Palm leaf. Size—12½ × 1¼ inches. Leaves—10. Lines—6 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas —120. Author—? Incomplete.

Remarks:—This is the same as No. 4982 but breaks off in the middle. The Ms. is in good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4984. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10408. Page 45. Left column.

Substance—Palm leaf. Size 16 | 1¼ inches. Leaves—137. Lines—7 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—3600. Author—? Complete.

Remarks:—The text is accompanied by a Telugu commentary.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4985. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10410. Page 45. Left column.

Substance—Palm leaf. Size—16 × 1½ inches. Leaves—228. Lines—6 to page Script—Telugu. No. of Granthas—3600. Author—?. Incomplete. Wants end.

Remarks:—The text is accompanied by a Telugu commentary in this manuscript. The Ms. is in a decaying condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4986. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10411. Page 45. Left column. Substance—Palm leaf. Size—18×1½ inches. Leaves—18. Lines—7 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—500. Author—? Incomplete.

Remarks:—The text is accompanied by a Telugu commentary in this Ms. The Ms. is in good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4987. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10412. Page 45. Left column. Substance— Palm leaf. Size—16×1¼ inches. Leaves—30. Lines—6 to a Page. Script—Telugu No. of Granthas—500. Author—?. First Kāṇḍa only.

Remarks: —The text is accompanied by a Telugu commentary in this Ms. The Ms. is in good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4988. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10415. Page 45. Left column. Substance—Palm leaf. Size—16¼×1½ inches. Leaves—38. Lines—9 or 10 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—1000. Author—?. Second Kāṇḍa only.

Remarks:—The text is accompanied by Telugu notes. The Ms. is in a decaying condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4989. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10416. Page 45. Left column. Substance—Palm leaf. Size—$17\frac{3}{4} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—40 Lines—5 to 7 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—1000 Author—? Second Kāṇḍa.

Remarks:—The text is accompanied by a Telugu commentary. The Ms. is in good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4990. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10417. Page 45. Left column. Substance—Palm leaf. Size—$16 \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves—57 (101-157) Lines—6 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—1400. Author—? Complete Third Kāṇḍa only.

Remarks :—The text is accompanied by a Telugu commentary in this Ms. The Ms is in good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4991. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10418. Page 45. Left column. Substance—Palm leaf. Size—$16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves—34 (61-94). Lines—8 to 10 to a Page. Script—Telugu. No. of

Granthas—1400. Author—? Incomplete. Third Kāṇḍa.

Remarks:—The text is accompanied by a running commentary in Telugu. The Ms. is in good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4992. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10452. Page 44. Right column. Substance—Palm leaf. Size—18½ × 1½ inches. Leaves—40 Lines—6 to 8 to a Page Script—Telugu. No. of Granthas—1280. Author—? 1-3 Kāṇḍas. Incomplete. Wants end.

Remarks:—The text is accompanied by a running commentary in Telugu. The Ms. is in good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4993. NĀMALIṄGANUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10407. Page 45. Left column. Substance—Palm leaf. Size 15 × 1¼ inches. Leaves—135. Lines—6 to 8 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—3600. Author—? (1-3 Kāṇḍas) Incomplete. Wants end.

Remarks:—The text is accompanied by a Telugu commentary in this Ms. In certain places the text is not to be found. The Ms. is in good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनटीका बालप्रबोधिका ॥

4994. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAṬĪKĀ BĀLAPRABODHIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 10419. Page 46. Right column. Substance—Palm leaf. Size—17×1½ inches. Leaves—109 (68th missing) Lines—7 toa Page. Script—Telugu. No of Granthas—3000. Author—Tiruveṅkaṭārya. Incomplete (First Kāṇḍa only)

Beginning.

श्रीवेङ्कटेशेन सरोजजाता सेयं सरोजालयलालनीया ।
इतीव नित्यं हृदयारविन्दे निवेशिता मां कमलालयाव्यात् ॥

आसीदासेतुनीहारगिरिविख्यातनामवान् ।
बाल्लपाकान्नामाचार्यो वेङ्कटेश्वराश्रितः ॥ २ ॥

ततोऽभवत्तिरुमलगुरुर्गुरुसमानधीः ।
भारद्वाजान्वयपयःपारावारकलानिधिः ॥ ३ ॥

तस्मादभून्नन्दवरवरहारि हरिन्मणिः ।
दीक्षितश्चिनतिम्माख्यो मुक्ताच्छत्रद्वयाङ्कितः ॥ ४ ॥

तदात्मजन्मा तिरुवेङ्कटाख्यो
ऋग्वेदसज्यो विबुधैकवन्द्यः ।
सोऽहं जनानामतिबुद्धिदं प्रियं
बालप्रबोधाख्यमिदं करोमि ॥

आलोक्य दीक्षितीयादिटीका बालप्रबोधिका ।
टीकाममरसिंहस्य रचयत्यान्ध्रभाषया ॥

Remarks:—Then follows the Telugu commentary. The Ms. is in good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनटीका बालप्रबोधिका ॥

4995. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANṬĪKĀ BĀLAPRABODHIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 10420. Page 46. Right column.
Substance—Palm leaf. Size—$17\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{4}$ inches Leaves—209. Lines—8 to a page. Script—Telugu. No. of Granthas—8400. Author—Tiruveṅkaṭārya Incomplete (Second Kāṇḍa only).

Remarks.—This is the same as No 4994. The Ms. is in good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनटीका बालप्रबोधिका ॥

4996. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAṬĪKĀ BĀLAPRABODHIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 10421. Page 46. Right column.
Substance—Palm leaf. Size—$14\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—392 (13-409). Lines—4 or 6 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—8400. Author—Tiruveṅkaṭārya. Incomplete (Second Kāṇḍa).

Remarks:—This is the same as No. 4994. The Ms. is in good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनटीका बालप्रबोधिका ॥

4997. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAṬĪKĀ BĀLAPRABODHIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 10422. Page 46. Right column Substance—Palm leaf. Size—17½ × 1½ inches Leaves—87 (110-196; 177th wanting). Script—Telugu. No. of Granthas—2500. Author—Tiruveṅkaṭārya. Incomplete.

Remarks:—This is same as No. 4994. The Ms is in good condition. The Ms. abruptly ends about the middle of the second Kāṇḍa.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4998. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

J. L. Collection No. 702. Substance—Paper. Size—10¼ × 4¼ inches. Sheets—41 (2-42). Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1800. Author—? Incomplete.

Beginning:

...कान्तिधैर्यमार्दवमेव चेत्यादयो गुणाः । ज्ञानदया-
सिन्धोः । ज्ञायतेऽनेनेति ज्ञानम्, शास्त्रम् ॥

End:

निधिर्नाशेवधिर्भेदाः पद्मशङ्खादयो निधेः ॥ ७१ ॥
पद्मोऽस्त्रियां महापद्मः शंखो मकरकच्छपौ ।
मुकुन्दकुन्दनीलाश्च खर्वश्च निधयो नव ॥

Colophon:

इति स्वर्गवर्गः

Subject: Amarakośavyākhyā

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

4999. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

J. L. Collection No 703. Substance—Paper. Size—10 × $3\frac{3}{4}$ inches. Sheets—68 (out of 3–78). Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1600. Author—? Incomplete.

Beginning:

···मद्ययनादि शं सुखं वृणोति शंबरः । वृञ् वरणे रक्तवर्णः हूस्वं न्यङ्कुनाम ।

End:

भरण्यं भरणं मूल्यं निवेशः पण इत्यपि । कर्मणि साधुः । कर्मण्या । भरण्या वा विधीयते । नयविधाभोज···

Colophon: (Sheet No 72)

इति वैश्यवर्गः ।

Subject: Amarakośavyākhyā.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

5000. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

J. L. Collection No 704. Substance—Paper. Size—10 × $3\frac{3}{4}$ inches Sheets—42 (out of 11 to 78) Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No of Granthas—840. Author—? Incomplete.

Beginning:

पञ्चमौर्वः । वडवायां भवो वाडवः वडवायामनलः
वाडवानलः वडवाग्निनामानि ॥

End:

भरण्यं भरणं मूल्यं निवेशः पण इत्यपि । कर्मणि साधुः
कर्मण्या । भरण्या वा विधीयेते । नथाविधाभोज

Colophon: (Sheet No. 72)

इति वैश्यवर्गः ।

Subject: Amarakośavyākhyā.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

5001. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

J. L. Collection No. 705. **Substance**—Paper. **Size**—10×4½ inches. Sheets—183 (2-184). Lines—8 to 18 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2500. Author —? Incomplete.

Beginning:

क्षेमंकरोऽरिष्टतातिः शिवतातिः शिवङ्करः ।
सुकृती पुण्यवान् धन्यो
अ । पु । क्षेमंकरः
इ । पु । अरिष्टतातिः
इ । पु । शिवतातिः
अ । पु । शिवंकरः

हें ४ हीं बरें करणारांचीनावें

न । पु । सुकृती सुकृतं अस्यास्तीति सुकृती ।

त । पु । पुण्यवान् पुण्यमस्यास्तीति पुण्यवान् ।

अ । पु । धन्यः धनं लब्धा धनगणं लब्धेतीपात

हें ३ हीं पुण्यवंताचीं नावें

End:

दिग्देशकालपूर्वादौ प्रागुदक्प्रत्यगादयः ॥ २३ ॥

इत्यव्ययवर्गः संपूर्णः ।

॥ व्याख्या ॥

दक्षिणाहि आहि च दूरे दक्षिणतः उत्तरतः दक्षिणोत्तरा-

भ्यामतसुजित्यादयो बोध्याः ॥

Colophon:

इत्यव्ययवर्गः ॥

Subject: Amarakośa. III Kāṇḍa.

Remarks:—The Ms. is in good condition. Only the first few lines are wanting. The text is accompanied with Maharathi notes.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

5002. NĀMALIṄGANUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

S. K. Collection No. 279. Substance—Paper. Size—11×4 inches. Sheets—49. Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—650. Author—? Incomplete.

Beginning:

यस्य ज्ञानदयासिन्धोः अगधस्य + अमृताय च ॥

टीका ॥ ज्ञानदयासिन्धोः ज्ञानाचाहिं दया दयेचाहिं

End:

निष्ठुरं परुषम् । कठोरबोल । २ नपुंसक ग्राम्यम् ।
अ... ।

Colophon: (Sheet No. 33)

ऐसा बुद्धिवर्गः ।

Subject. Amarakośa. First Kāṇḍa Maharaṭhi commentary.

Remarks:—The Ms is in good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

5003. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

T. S. Collection No. 749. **Substance**—Paper. **Size**—10 × 4½ inches. **Sheets**—86. **Lines**—3-9 to a Page. **Script**—Devanāgarī. No. of Granthas—1300. Author—?. Incomplete.

Beginning:

विशेष्यनिघ्नैः + संश्रयाः ॥

॥ व्याख्या ॥

विशेष्यनिघ्नवर्ग + लिङ्गादिसङ्ग्रहवर्ग ५ हे पांच वर्ग ॥ कान्तखान्तादि अवान्तरवर्गास आश्रया या सामान्यकाण्डी आरम्भिजेताहेत ॥

End:

॥ मूल ॥

दिग्देशकाले पूर्वादौ प्रागुदक्प्रत्यगादयः

॥ व्याख्या ॥

या प्रकारे अधरादिकछन्दही जानावे ॥ २३ ॥

Colophon:

ऐसा अव्ययवर्गः ॥

Subject. Amarakośa text with Maharaṭhı commentary.

Remarks :—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

5004. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 5537. Page 46. Left column. Substance—Paper Size—11×4½ inches. Sheets —76 (2-77). Lines—13 to 17 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2000. Author—Bhānuji. Incomplete.

Beginning

महानुद्यमोऽस्य०द्रे दुःसाध्यकृत्येऽपि साधनपरस्य ॥३॥ प्रवीणो प्रकृष्टा वीणाऽस्य । यद्वा । वीणया प्रगायति, प्रगीयते वा । सत्यापेति णिजन्तात् पचाद्यच् । कर्मणि घञ् च । एरचि ण्यन्तानामितिनाच् । निपुणति । पुण कर्मणि शुभे । इगुपधेति कः । अभिजानाति विजानाति ॥

End :

तथा ताटङ्कस्त इत्याचार्यप्रयोगात् ताटङ्कशब्दस्य पुंस्त्वं । यथा वा कलिका कोरकः पुमानितीहोक्तम् । कोरकाणीति माधवप्रयोगान्नपुंसकत्वमपि । यत्तु गोधा पोटा इत्युदाहृतवान् मुकुटस्तन्न । ङ्या वृकन्तमित्युक्तत्वेन शेषत्वाभावात् ॥ ४६ ॥

Colophon:

श्रीःशके १५९१ सौम्यवत्सरे माघकृष्ण १२ चन्द्रे विदुरग्रामे लि-

खितमिदम् अम्बाजीश्रोत्रियदैवज्ञपण्डितेन स्वार्थं परार्थञ्च ।
तेन श्रीलक्ष्मीनारायणः प्रीयताम् ।

Subject: Amarakośavyākhyā. Third Kāṇḍa.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. This Ms. was copied in Śaka 1591, corresponding to A. D. 1665.

॥ नामलिङ्गानुशासनव्याख्या ॥

5005. NĀMALIṄGĀNUŚĀSANAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 5548. Page 46. Left column. Substance—Paper. Size—11×4¾ inches. Sheets—15 (2-16). Lines—16 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—500. Author—? Incomplete.

Beginning:

...कन्ते पश्यन्यत्र लोक्यते वा घञ्, लोकः । विष्टपं भुवनञ्च प्रागुक्तम् । विष्टपः पुंलिङ्गोऽपि । "भुवनं विष्टपः पुमान्" इति बोपालितात् । जगदुक्तमेव । एवमस्त्रभूतं पृथ्वी ।

End:

प्रेति । त्रिफला विशरणे । विशरणं विकासः । ञीतः क्तः । आदितश्चेतीडभावः । निष्ठातकारस्य 'अनुपसर्गात् फुल्लक्षीबकृशोल्लाघाः' इति लत्वम् । प्रादिसमासेन प्रफुल्लादित्रयम् । 'उत्फुल्लसंफुल्लयोरुपसङ्ख्यानम्' इति लत्वम् । प्रफुल्लस्तूत्फुल्लसाधनात् पश्चादुपसर्गा...विकसने प्रपूर्वः । पचाद्यचि वा । उपसर्गप्रतिरूपको वा प्रशब्दः । यथा प्रदक्षमित्यत्र व्याचष्टोनि........

Subject: Amarakośavyākhyā.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ नामसङ्ग्रहनिघण्टुः ॥

5006. NĀMASAṄGRAHANIGHAṆṬUḤ.

Burnell's Catalogue No. 10463 t. Page 49. Left column. Substance—Palm leaf. Size—$16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves—3 (101-103). Lines—4 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—30. Author—Bhārgavācārya. Complete.

Beginning.

शुभमस्तु ॥

वन्देऽहं कुन्दमन्दारसन्दोहललिताकृतिम् ।
शङ्करं भार्गवारामभावनं माधवान्वयम् ॥

पदानि कानि सङ्गृह्य सर्वशास्त्रप्रयोगतः ।
भार्गवाचार्यवर्येण क्रियते नामसङ्ग्रहः ॥

ब्रह्मा सुरेशः सर्वेशः स्वयम्भूश्चतुराननः ।
कलावती पुरीनाथः सुरज्येष्ठः पितामहः ॥

नारायणः पद्मनाभः श्रीपतिश्च श्रियः पतिः ।
रुद्रः पशुपतिः शर्वः कङ्कटीक उमापतिः ॥

End.

भेरुण्डगण्डभेरुण्डौ द्विमुखो गजवञ्चकः ।
महापक्षः खड्गदंष्ट्रः सुपर्णो हिमसम्भवः ॥

Colophon:

इति भार्गवाचार्य कृतनामसङ्ग्रहनिघण्टुः समाप्तः ॥

श्रीरामभद्राय नमः ॥

Subject: Nāmasaṅgrahanighaṇṭu otherwise known as Bhārgavanighaṇṭu.

Remarks :—The Ms is in a fairly good condition.

This Nāmasaṅgrahanighaṇṭu is by one Bhārgavācārya. of whom we do not know anything at present.

The work is not available in print

The other works contained in this Ms. are

1	दशदीपकनिघण्टु.	Leaf	1
2	देश्यनिघण्टुः	,,	5
3	लिङ्गनिर्णयनिघण्टुः	,,	7
4	जैमिनिनिघण्टुः	,,	13
5	षण्मुखवृत्तिनिघण्टुः	,,	18
6	अगस्त्यनिघण्टुः	,,	20
7	विक्रमनिघण्टुः	,,	29
3	कविसञ्जीवनीनिघण्टुः	,,	34
9	शब्दप्रदीपिकानिघण्टुः	,,	38
10	धर्मराजनिघण्टुः	,,	61
11	शङ्करभारतीयनिघण्टुः	,,	70
12	रसशब्दसरणिनिघण्टुः	,,	72
13	सुरारिनिघण्टुः	,,	75
14	भुवनप्रदीपिकानिघण्टुः	,,	80
15	कविजनशेवधिनिघण्टुः	,,	83
16	शब्दचिन्तामणिनिघण्टुः	,,	87

17	सनत्कुमारीयनिघण्टुः	Leaf	91
18	वरदराजीयनिघण्टुः	,,	96
19	भार्गवनिघण्टुः	,,	102

॥ निघण्टुसङ्ग्रहः ॥

5007. NIGHAṆṬUSAṄGRAHAḤ.

Burnell's Catalogue No. 12252. Page 208. Right column. Substance—Palm leaf. Size—8×1¼ inches. Leaves—17 (60-65 & 72-85). Lines—8 to 9 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—100. Author—? Incomplete.

Beginning:

...रक्षः कैकसेयाः वायुः हरिः महाबलः झंझावातः
सवृष्टिः वात्या वासना सुगन्धिका घनी द्युम्नं द्रविणम् ।
रा स्वर्ण स्वं वसुविभवः निक्षेपः उपनिः शेवधिर्निधिः ।

End:

पर्यङ्कः शयनं शय्या तल्पश्च तलिमं स्मृतम् ॥
अपटीकाणापटीस्याप्रतिसीरायवनिका तिरस्करिणी ।
उच्छीर्षकमुपधान.. ॥

Subject: Nighaṇṭusaṅgrahaḥ.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. The other works contained herein happen to be a number of Mantras.

॥ नैघण्टुकाध्यायः ॥

5008. NAIGHAṆṬUKĀDHYĀYAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10464]. Page 48. Right column.

Substance— Palm leaf. Size— 17×1½ inches. Leaves—7 (94-100 out of 106). Lines —5 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—120 Author—Bāhlikeyamiśra. Complete.

Beginning:

सर्वशब्दमयीं वाणीं भारतीं परमेश्वरीम् ।
हृदि ध्यात्वा बाह्लिकेयमिश्रेण क्रियते कृतिः ॥
अथ केषाञ्चिदर्थानां व्यवहारोपयोगिनाम् ।
अभिधानानि कतिचित्सङ्गृह्यन्ते यथाश्रुतम् ॥
वसुन्धरा वसुमती रत्नगर्भा मधूद्भवा ।
सर्वसहा विश्वहा सा मही पर्वतस्तनी ॥

End:

हिन्दोलश्चापि सारङ्गो भसलः कुसुमातिथिः ।
रतिपक्षो हरिद्रास्यो द्विरूपो मधुमचकः ॥

Colophon:

इति बाह्लीकेयमिश्रविरचितो नैघण्टुकाध्यायः ॥
पूर्वोत्त(र)भागौ समाप्तौ ॥

Subject: Naighaṇṭukādhyāya. I & II Bhāgas.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

The author's name is given as Bāhlīkeyamiśra but no conclusions are possible from the name.

The work is not available in print.

॥ पदचन्द्रिका ॥

5009. PADACANDRIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 10464 h. Page 48, Left column.

Substance—Palm leaf. Size—17 × 1½ inches. Leaves—9 (85-93 out of 106). Lines—5 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—100 Author—Mayūra. Complete.

Beginning:

ध्यातः सदा मुनिभिरम्बुरुहां सहायो-

ऽन्तस्तमोनिहननं कुरुते गरिष्ठः ।

यस्याकृति............वेंदमयी चिरत्ना

सोऽयं मम स्फुरतु चेतसि चक्रबन्धुः ॥

शास्त्रेषु गूढशब्दानां प्रसिद्धानां प्रयोगतः ।

प्रकाशाय मयूरोऽयं बभाण पदचन्द्रिकाम् ॥

जगन्नेत्रं त्रयीमूर्तिता(स्ता)पनश्च पपी रविः ।

हेलिश्छाया प्रियतमः शोणाभा अलिबान्धवः ॥

End:

शापटीको भुजङ्गारिश्चन्द्रवान् चित्रपिङ्गलः ।

भृङ्गे भ्रमरसारङ्गमसलः पुष्पलोलुपः ॥

Colophon:

इति तिर्यग्वर्गः

इति मयूरकृतपदचन्द्रिकानिघण्टुः समाप्तः ॥

श्रीरामभद्राय परमगुरवे परस्मै ब्रह्मणे नमः ॥

करकृतमपराधं क्षन्तुमर्हन्ति सन्तः ॥

Subject: Padacandrikā

Remarks:—The Ms. is in good condition. It is not known whether Mayūra, author of Padacandrikā, is identical with the famous author of the Sūryaśataka. Very probably, he is not.

We know of a Bhallaṭa as the author of the famous Bhallaṭaśataka. Is this Bhallaṭa, the same as that author ?

The work is not available in print.

॥ पद्मणिमञ्जरी ॥

5011. PADAMAṆIMAÑJARĪ.

Burnell's Catalogue No. 10455 a. Page 52, Right column. Substance—Palm leaf. Size—17 × 1¼ inches. Leaves—42. Lines—5-7 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—800. Authors—Veṅkaṭeśvaraśāstri and others. Complete.

Beginning.

शुक	अक (सुखम्)	शाक (द्विपः)
बक	काक	वाक (उक्तिः)
पिक	पाक	धूक
वृक	राक (रवि)	जूक (तुला)
शक	नाक	मूक

End :

तनूरुह (पक्षश्च)	शिरोरुह (केशः)	परिबर्ह (वृद्धिश्च)
अनोकह	सरोरुह (पद्मम्)	उपबर्ह (उपधानम्)
महीरुह (वृक्ष)	अपवाह (निष्कासनं)	वरारोह (स्त्री)
परिणाह (वैशाल्यं)		गन्धवहा (नासिका)
कर्णजाह (कर्णमूलं)		विश्वरुहा (गळूची)
ओष्ठजाह (ओष्ठमूलं)		
अवगाह (मज्जनम्)		

Colophon:

अत्र सान्ताश्च हान्ताश्च शब्दा दिङ्मात्रमीरिताः ।
ऊह्यन्तामेवमन्येऽपि पाणिनीयैर्मनीषिभिः ॥

(Leaf No. 8)

इति भोसलकुलजलधिकलानिधिशहजिसार्वभौमवात्सल्यपात्रतातिमात्रीकृतमनीषाविशेषैर्वेङ्कटेश्वरशास्त्रिनल्लाशास्त्रिश्रीधरवेङ्कटेश्वरशास्त्रिभिः पदमणिमञ्जरी हान्तपर्यन्तं यथामति विलिखिता ॥

Subject: Padamaṇimañjarī. Ka to Ha.

Remarks:—The Ms. is in decaying condition. The other works contained herein are.

This work was composed jointly by the following writers:—

1 Venkaṭeśvaraśāstrin
2. Nallāśāstrin
and 3. Śrīdhara Venkaṭeśvara.

These Paṇḍits adorned the court of the Maharaṭha King Śāhaji (1684-1710) of Tanjore. The work therefore may be dated in the 17th century.

The work is not available in print.

॥ पदमणिमञ्जरी ॥

5012. PADAMAṆIMAÑJARĪ.

Burnell's Catalogue No. 10455. Page 52. Right column. **Substance**—Palm leaf. Size—$18\frac{1}{4}\times1\frac{1}{2}$ inches. **Leaves**—26. Lines—9 to 11 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—800. Authors—Venkateśvaraśāstrin and others. **Complete.**

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5012.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ पदसङ्ग्रहनिघण्टुः ॥

5013. PADASAṄGRAHANIGHAṆṬUḤ.

Burnell's Catalogue No. 10457. Noticed in the errata list. **Substance**—Palm leaf. Size—15 × 1⅓ inches. **Leaves**—34. Lines—6 to a Page. Script—Telugu. No. **of Granthas**—1000. Author—? Incomplete.

Beginning:

(तात)	
सूर	हंस
सूर्य	(तन)
अर्क	रवि
मित्र	यन
हेलि	(ताना)
भानु	भास्वत्
पूष	(तनन)
ब्रध्न	अरुण

End·

(तानन)	विद्वेषी
आत्रव	संहर्ट
(तानान)	परिपन्थी
प्रत्यर्थि	प्रतिपक्ष

Colophon: Nil.

Subject: Padasaṅgrahanighaṇṭu. Words are arranged into

groups representing the quantity of syllables of each word under a group by 'त' and 'न' such as तान

Remarks.—The Ms. is in decaying condition.

There is a fragmentary leaf at the end containing सालग्रामलक्षण

The name of the compiler of this is not known. The work is not available in print.

॥ पदसङ्ग्रहनिघण्टुः ॥

5014. PADASAṄGRAHANIGHAṆṬUḤ.

Burnell's Catalogue No. 10456. Page 53. Left column
Substance—Palm leaf. Size—$19\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—21. Lines—6 or 7 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—800. Author—? Incomplete.

Beginning:

...पाकोनुराहित । जंप गीर्वाणनायक । शेखर । पुङ्गव । सप्तम । वेममानिदाधिप प्रभु । स्वर्लो................ परिणीतयो । तानानेतनाना । पाकसुरेन्द्रद्दि०जं वृ । तनौ । तानानतनन । पाकसुररिपु... ।

End:

भुजाहवलोल । निबद्धयुद्ध । विवाद...य सुहृद्दनिबद्ध । समुदितसख्य....................

*.........स्मयभञ्जाग्रत सका । पृथनोर्ध्वंकृत् विमवाक्षपकृत् । सतौ...... ।

Subject: Padasaṅgrahanighaṇṭu.

Remarks :—The Ms. is in very much decaying condition.

॥ प्रमाणनाममाला ॥

5015. PRAMĀṆANĀMAMĀLĀ.

Burnell's Catalogue No. 5503 Page 47. Left column.
Substance—Paper. Size—9×4 inches. Sheets—30.
Lines—6 to 8 to a Page Script—Devanāgarī. No.
of Granthas—206 Author—Dhanañjaya. Complete.

Beginning:

तन्नमामि परं ज्योतिरवाङ्मनसगोचरम् ।
उन्मूलयत्यविद्यां यद्विद्यामुन्मीलयत्यपि ॥

द्वयं द्वितयमुभयं यमलं युगलं युगम् ।
युग्मं द्वन्द्वं यमं द्वैतं पादयोः पातु शैवयोः ॥

ऋषिर्यतिर्मुनिर्भिक्षुस्तापसः संशितो व्रती ।
तपस्वी संयमियोगी वर्णी साधुश्च पातु वः ॥

End:

क्षेमं हि पश्च कल्याणं श्रेयो भद्रञ्च मङ्गलम् ।
भाविकं भविकं सौख्यं वसीयं शिवकं तथा ॥ १११ ॥

* * *

ब्रह्माणं..................................

....

....

...............+विदितं ये चापि सत्पण्डिताः ॥

Colophon:

इदं पुस्तकं टोणपे विट्ठलभट्टात्मजेन शेषभट्टेन लिखितम् ॥

नरसिंपुरकररामभट्टस्य ॥ सत्यम् ॥

Subject. Pramāṇanāmamālā. Ślokas 204.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

Dhanañjaya, the author of this lexicon seems to have been a Jain writer of the 12th century A. D. He is identical with the author of the Dvisandhānakāvya a work, which according to Prof. K. B. Pāṭhak was composed in Śaka 1045 or A. D. 1123 The work has been printed in the Dvādaśakośasaṅgraha, published from Benares in 1865.

॥ प्रमाणनाममाला ॥

5016. PRAMĀṆANĀMAMĀLĀ.

Burnell's Catalogue No. 10488. Page 47. Left column. Substance—Palm leaf. Size—$10\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—9. Lines—8 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—200. Author—Dhanañjaya. Complete.

Beginning and subject—Same as No. 5015.

End:

प्रज्ञासिद्धाकाम्यचिरं नामार्थं......(?) ॥

Colophon:

इति धनञ्जयकृतौ निघण्टुसमये शब्दविस्तीर्णरूपणं नाम

तृतीयः परिच्छेदः ॥

Subject: Pramāṇanā namālā 1-3 Paricchedas.

1. शब्दसङ्कीर्णरूपम्

2. शब्दसङ्कीर्णप्ररूपणम्

3. शब्दविस्तीर्णरूपणम्

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ प्रमाणनाममाला ॥

5017. PRAMĀṆANĀMAMĀLĀ.

Burnell's Catalogue No. 10439. Page 47. Left column. Substance—Palm leaf. Size—$17\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—9. Lines—6 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas 206. Author—Dhanañjaya. Complete.

Beginning, end and subject—Same as No. 5015.

Colophon: Nil

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ प्रमाणनाममाला ॥

5018. PRAMĀṆANĀMAMĀLĀ.

Burnell's Catalogue No. 10440. Page 47. Left column. Substance—Palm leaf. Size—$14\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{4}$ inches Leaves—12. Lines—5 to a Page. Script—Nandināgarī. No of Granthas—206. Author—Dhanañjaya. Complete.

Beginning, end and subject—Same as No. 5015.

Colophon:

इति धनञ्जयविरचिता प्रमाणनाममाला समाप्ता ॥

Remarks.—The Ms. is in good condition.

॥ प्रयुक्तपदमञ्जरी ॥

5019. PRAYUKTAPADAMAÑJARĪ.

Burnell's Catalogue No. 10464 b. Page 48. Left column. Substance—Palm leaf. Size—$17 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—13 (18-30). Lines—5 or 6 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—200. Author—Īśvara-Kṛṣṇakālidāsa. Complete.

Beginning

नमस्कृत्य कलां वाणीं कालिकां श्यामलां तथा ।
क्रियते कविमल्लाद्या प्रयुक्तपदमञ्जरी ॥

ऊर्ध्वलोकः स्वयं लोकः सैलिको भोगभूमिका ।
अमर्त्यभवनं स्वर्गः सुरलोकस्त्रिविष्टपम् ॥

End:

स्यादुत्पलं कुवलयं कुनालं कुवलं तथा ।
कुमुद्वती कुमुदिनी तथा कैरविणी स्मृता ॥

नन्दिन्यां पद्मिनी प्रोक्ता कुडा(?)किन्यब्जिनी तथा ।
नालिकं नलिनं पद्मं श्रीवर्णं भोगवर्णकम् ।

Colophon:

इति श्रीईश्वरकृष्णकालिदासस्य कृतौ प्रयुक्तमञ्जर्यां द्वादशः परिच्छेदः ॥

इति प्रगदिता मया निहतधीरशङ्कामया
कवीन्द्रबहुलालिता कलितबुद्धिभिः पालिता ।
प्रयुक्तपदमञ्जरी बुधमरन्दभुञ्जंजरी(?)
....

Subject· Pravuktapadamañjarī 1-12 Paricchedas.

Remarks;—The Ms. is in good condition.

Curiously enough the names of Īśvarakṛṣṇa and Kālidāsa have been brought together and given as the name of the author of this lexicon. There was a time when it was believed that Īśvarakṛṣṇa, the author of the Sāṅkhya Kārikās was identical with Kālidāsa, though the theory has been given up at present.

The lexicon is not available in print.

For other works herein, see under No. 4791.

॥ बालप्रबोधिका ॥

5020. BĀLAPRABODHIKĀ.

Burnell's Catalogue No 10465 f. Page 49. Left column.
Substance—Palm leaf. Size—17¾ × 1½ inches. Leaves—32 (56-87). Lines—4 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—390. Author—Natkīrakavi. Complete

Beginning :

ज्ञानप्रसूनकलिकां नमस्कृत्य महेश्वरीम् ।
बालप्रबोधिका नाम क्रियते शब्दशासनम् ॥
स्वर्गः सुरालयोऽमर्त्यलोकः स्वच्छन्दभूमिका ।
सर्वासुनिलयो देवपुरी स्वैरिक इत्यपि ॥

End :

प्रतीहारी तु राजानं सम्भावयति नापदा ।
अशीन्यन्तःपुरप्रेष्या नाम्नभोगकुमारिका(?) ॥

Colophon:

इति नत्कीरकविविरचितायां बालप्रबोधिकायां पञ्चदशतमोपदेशः ॥

निघण्टुश्च समाप्तः ।

श्रीरामचन्द्राय नम ॥

Subject: Bālaprabodhikā 1-15 Upadeśas. For the other works contained herein see Remarks under No. 4789.

The author of this lexicon is Natkīra. There is a very strong temptation to identify this author with the famous Tamil poet of the same name. It may here be noted that the Tamil poet, Nakkīrar, as he was known in Tamil, was a Brāhmin.

The lexicon is not available in print.

॥ भुवनप्रदीपिका ॥

5021. BHUVANAPRADĪPIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 10463 o. Page 51. Left column.

Substance—Palm leaf. Size—$16\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves—3 (80-82). Lines—4 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—28. Author—Śrīsārvabhaumamiśra. Complete.

Beginning:

भवनं सत्कवीन्द्राणां भुवनं पदसाधनम् ।
तद्दर्शनाय क्रियते दीपवन्नामशासनम् ॥

अजो रुद्रे पशुपतौ विष्णौ धातरि नारदे ।
मेषे लोकान्तरे धाम्नि दन्तेऽपि च निगद्यते ॥

End:

अयोमणिस्त्वयस्कान्ते ग्रावस्त्रमणावपि ।

घनसारस्तु कर्पूरे जले मृगमदेऽपि च ॥

राजा....जन्तु वैक्रान्ते धरणीवलयेऽपि च ।

सुगन्धिः कदलीभेदे रत्नभेदे च कथ्यते ॥

Colophon:

इति श्रीसार्वभौममिश्रेण विरचिता भुवनप्रदीपिका समाप्ता ॥

Subject: Bhuvanapradīpikā.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

This lexicon, Bhuvanapradīpikā, is by Sārvabhaumamiśra, a comparatively unknown writer. The work is not available in print.

॥ मातृकानिघण्टुः ॥

5022. MĀTṚKĀNIGHAṆṬUḤ.

J. L. Collection No. 706. Substance—Paper. Size—9½×4½ inches. Sheets—7. Lines—12 to 13 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—210. Author—Nandanabhaṭṭa. Complete.

Beginning:

श्रीदेव्यै नमः ॥

ॐकारं वर्तुलं तारं वामश्च हंसकारणम् ।

मन्त्राद्यः प्रणवः सत्यं बिन्दुशक्तिस्त्रिदैवतम् ॥

End:

नेत्रयुग्मं तथा वौषट् शक्रदैवतमेव च ।

इति वौषट् ॥

अस्त्रा वौफट्छोटिकास्याद्क्रान्तोऽसुरवाचकः ।

इति फद्

Colophon:

इति नन्दभट्टविरचितं मातृकाभिधानं संपूर्णम् ॥

Subject. Mātṛkānighaṇṭu.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition but full of scriptorial errors.

On the title page is given:—

नन्दनभट्टकृतं मातृकाकोशपुस्तकमिदं जगन्नाथपण्डितस्य ॥

The Mātṛkākośa of Nandabhaṭṭa is not available in print. The work deals with the technical expressions of Mantraśāstra.

॥ मेदिनीकोशः ॥

5023. MEDINĪKOŚAḤ.

Burnell's **Catalogue** No. 5557. Page 51. Right column. Substance—Paper. **Size**—13 × 5½ **inches.** **Sheets**—90. Lines—9 to a **Page.** Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2300. Author—Medinīkāra. Incomplete.

Beginning:

वृषाङ्काय नमस्तस्मै यस्य मौलिविलम्बिनी ।
जटावेष्टनजां शोभां विभावयति जाह्नवी ॥

पूर्वाचार्यकृतीर्वीक्ष्य शब्दशास्त्रं निरूप्य च ।
नानार्थःशब्दकोशोऽयं लिङ्गभेदेन कथ्यते ॥

* * *

नानार्थकोषपुस्तकभारार्जनदुःखहानये कृतिनः ।
मेदिनिकरकृतकोशो विशुद्धलिङ्गोभिलिख्यतामेकः ॥ १३ ॥

॥ केकम् ॥

को ब्रह्मणि समीरात्मयमदक्षेषु भास्करे ।

मयूरेऽग्नौ च पुंसि स्यात्सुखशीर्षजलेषु कम् ॥

End :

शान्ताः स्युर्यद्यपि श्रान्ता वर्णानामनुसारतः ।

...............शुभमस्तु ॥

Colophon :

हान्तवर्गः ॥

संवत् १७२ (?) समये आषाढशुक्लत्रयोदश्यां लिखितम् ॥

लक्ष्मीनारायणेन ॥ शुभं भूयात् लेखकपाठकयोः ॥ राम राम ।

सामराजदीक्षितस्य ॥

Subject : Medinīkośa.

Remarks:—On the last sheet is given:

सामराजीयपुस्तके बाळाजी पन्थानिविधलातीनि मेदिनीकोश न्याय-

सूत्र चित्रपटी ॥

The author of the Medinī calls himself Prāṇakarasūnu, son of one Prāṇakara. We do not know his real name. The date of this author is still open to doubt. Dr. Bhandarkar regards him as later tham Sāyaṇa in which case, the earliest date of the author may be only the 15th century. Others regard him as earlier than Mallinātha. The work has been published by the Chowkhamba Press, Benares. The present Ms. is dated Samvat 171-? The last digit is missing. Anyhow the Ms. belongs to the 17th century (about 1650 A. D.).

॥ मेदिनीकोशः ॥

5024. MEDINĪKOŚAḤ.

J. L. Collection No. 707. Substance—Paper. Size—9½ × 4¼ inches. Sheets—25. Lines—10 to 12 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—550. Author—Medinīkara. Incomplete (Wants end).

Beginning—Same as No. 5023.

End:

ग्रथितं गुम्भिते कान्ते हिंसिते च त्रिलिङ्गकम् ।
गभस्तिः किरणे सूर्ये ना स्वाहायाश्च योषिति ॥

Colophon: (Sheet No 21)

इति णान्तः ॥

Subject: Nānārthaśabdakośaḥ.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. On the title page is given

रङ्गभट्टगोस्वामीयम् ॥
मुद्गलेश्वरो जयति ॥

The work is titled Nānārthaśabdakośa but it happens to be identical with the Medinīkośa described under No. 5023. The present Ms. belonged to Raṅgabhaṭṭa Gosvāmin. The work has been published by the Chowkhamba Press, Benares under the title Medinīkośa.

॥ मेदिनीकोशः ॥

5025. MEDINĪKOŚAḤ.

Burnell's Catalogue No. 5558. Page 51. Right column.

Substance—Paper. Size—9⅞×4½ inches Sheets—19. Lines—10 or 11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—400. Author—Medinīkara. Incomplete.

Beginning:

अथ यान्तवर्गः ॥

ज्यामातरि वसुधायामौर्व्यां शुक्लीबमह्रि गगने च ।

End:

विशालाक्षो हरे तार्क्ष्ये विशालाक्षीरथ स्त्रियाम् ।

सङ्कटाक्षोश्ववद्रैस्यात्कटाक्षसहितेऽपि च ॥

Colophon:

इति आन्तवर्गः ॥

इति मेदिनीकोशः समाप्तः ॥

॥ शुभमस्तु ॥

श्री साम्बसदाशिवो जयतितराम् ॥

श्रीरेणुका जयतितराम् ॥

Subject: Medinīkośa.

Remarks:—The Ms. is in a good condition.

॥ मेदिनीकोशः ॥

5026. MEDINĪKOŚAḤ.

J. L. Collection No. 708. Substance—Paper. Size—10⅞×4 inches. Sheets—59. Lines—9 to 13 to a page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1500. Author—Medinīkara. Incomplete.

Beginning—Same as No. 5028.

End:

क्षीबं निषेदुषि बसेत्वद्वत्...प्रयोज्यवत् ।
मन्दरस्तु पुमान्यद्वच्छैलमन्दारया.... ॥

Colophon:—(Sheet No. 55).

यान्तवर्गः ।

Subject: Nānārthakośa otherwise known as Medinīkośa.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. On the title page is given

रङ्गनाथीयः । रङ्गण्णभट्टगोस्वामिनां पुस्तकम् ॥

॥ मेदिनीकोशः ॥

5027. MEDINĪKOŚAḤ.

J. L. Collection No. 709. Substance—Paper. Size—13 × 5 inches. Sheets—93. Lines—9 or 10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2300. Author—Medinīkara. Incomplete

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5028.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. On the title page is given

मुद्गलभट्ट महादेवभट्ट

॥ रसशब्दसरणिः ॥

5028. RASAŚABDASARAṆIḤ.

Burnell's Catalogue No. 10463. Page 52. Right column.

Substance—Palm leaf. Size—16¼ × 1¼ inches. Leaves —3 (72-74). Lines—4 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—28. Author—? Complete.

Beginning:

पदानि काव्यपूर्वाणि सङ्गृह्यात्र प्रयोगतः ।
रसशब्दसरण्याख्यनिघण्टुः कथ्यते मया ॥

इन्द्रे भोगवतीनाथो मन्मथे केलिनीप्रियः ।
सुरे निलिम्पः कुत्कीरः पर्वते च निगद्यते ॥

End:

प्रमाणिका रत्नदीप्तौ करिण्या रेणुका मता ।
करिमूल्ये राजवाता पशुमूल्येऽथमूलिका ॥

Colophon;

रसशब्दसरणिनिघण्टुः समाप्तः ॥

शिवायै जनन्यै नमः शिवाय जनकाय नमः ॥

Subject: Rasaśabdasaraṇiḥ.

Remarks:—The Ms. is in good condition. The author of the Rasaśabdasaraṇi is unknown. The work is not available in print. The Ms. is full of scriptorial errors.

॥ राजकोशनिघण्टुः ॥

5029. RĀJAKOŚANIGHAṆṬUḤ.

Burnell's Catalogue No. 5544. Page 48. Left column. Substance—Paper. Size—12½ × 5¼ inches. Sheets—18. Lines—9 to 12 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—370. Author—Raghunāthapaṇḍita. Complete.

Beginning:

राजा ज्ञेयः पादशाहः स्वामी साहेब ईरितः ।
अन्तःपुरन्तु दरुणीत्याहुर्यवनभाषया ॥
युवराजा परिज्ञेयो वलीयहद्नामकः ।
शाहजादाराजपुत्रः प्रधानः पेशवा तथा ॥

End:

हुणं वारो गोयतिः स्याद्दाशीवन्दीति शब्दिता ।
ढिण्ढीकस्तु धाण्डोराद्दालः स्यादापर्णं ध्वजः ॥

Colophon:

इति श्रीशिवच्छत्रपतिप्रियामात्येन नारायणाध्वरिसूनुना रघुनाथपण्डि-
तेन शिवराजनियोगतः कृते राजव्यवहारकोशे पण्यवर्गो दशमः
समाप्तः ॥

व्यासान्वयाब्धिचन्द्रेण लक्ष्मणव्याससूनुना ।
कोशोऽयं ढुण्ढिराजेन रघुनाथसुधे कृतः ॥
यथामति विचार्यैव नामान्यर्थानुसारतः ।
वितानीयं मया कार्यमार्यैरत्र मनो मनाक् ॥

माता यस्य सती गुणार्चितगुणाराजापि नाम्नी हनू-
मद्वंशाभरणं पिताध्वरिवरो नारायणाख्यः सुधीः ।
तेन...शिवसार्वभौमनृपतिप्रेमैकधाम्ना समा-
म्नातोऽयं रघुनाथनामविदुषा तोषाय कोशः सताम् ॥ १ ॥

श्रीरस्तु लेखकपाठकयोः ॥

Subject: Rājakośanighaṇṭu.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

Though in the colophon we find the work attributed to

Raghunātha, it is clear from the verses found after the colophon that the real author was Ḍhuṇḍirājavyāsa, the commentator on the Mudrārākṣasa Consequently the work should have been composed in the middle of the 17th century, A. D.

॥ राजकोशनिघण्टुः ॥

5030. RĀJAKOŚANIGHAṆṬUḤ.

Burnell's Catalogue No. 5545. Page 48. Left column. Substance—Paper. Size—$10\frac{1}{8} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Sheets—81. Lines—6 to 8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—870. Author—Rāghunāthapaṇḍita. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5029.

Remarks:—The Ms. is in good condition. A paper transcript of this work is available in this library. See T. V. No. 488.

॥ राजकोशनिघण्टुः ॥

5031. RĀJAKOŚANIGHAṆṬUḤ.

J. L. Collection No. 710. Substance—Paper. Size—$9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—8. Lines—10 to a page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—95. Author—Raghunātha. Incomplete.

Beginning :

श्रीदक्षिणामूर्तिगुरवे नमः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥

मदोत्कटकटभ्रमद्भ्रमरबृन्दपक्षानिला-

शनप्रमुदितस्फुरत्फणिफणामणिज्योतिषा ।

घनीभवदनेकयाद्वतिमुखे(?) सखे चिन्तय

प्रवालदलमञ्जुलं किमपि तुन्दिलं तन्महः ॥

End:

स्यादन्तर्द्वारिपालस्तु इरं बंकिप्रकीर्तितः ।

दोलत्वंकी महाद्वारपाल इत्यभिधीयते ॥

Colophon: (Sheet No. 7)

श्रीमद्व्यासकुलसमुद्भवेन ध्रुण्डिराजेन रघुनाथस्याज्ञया विरचिते राज-

कोशे उपोद्घातप्रकरणं समाप्तम् ॥

Subject: Rājakośanighaṇṭu.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition, but full of scriptorial errors. The work is not available in print.

॥ वर्णदीपिका ॥

5032. VARṆADĪPIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 10465 g. Page 58. Left column. Substance—Palm leaf. Size—17¼ × 1½ inches. Leaves—5 (88-92). Lines—4 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—58. Author—Svātmārāmayogin. Complete.

Beginning:

सर्वमन्त्रस्वरूपेण स्वात्मारामेण योगिना ।

वर्णानां रूपसिद्ध्यर्थं कथ्यते वर्णदीपिका ॥

कादयो व्यञ्जनाश्च स्युः स्पर्शास्ते मावसानिकाः ।

अथान्तस्थायरलवा ऊष्माणः शषसाः सहाः ॥



अकारोऽस्तु शिवो ब्रह्मा विष्णुश्च कमठेऽपि च ।

मृत्युञ्जयमहामन्त्रबीजं ब्रह्मकुलोद्भवः ॥

End:

दुःस्वप्ननाशको मन्त्रः पञ्चभूतात्मसम्भवः ॥

अचः प्राणसमाख्याः स्युर्हलस्तु प्राणिनो मताः ॥

Colophon:

इति स्वात्मरामयोगीन्द्रविरचिता वर्णदीपिका नाम निघण्टुः समाप्तः ॥

Subject: Varṇadīpikānighaṇṭu.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

The author of this work is one Svātmārāmayogin, about whom little is known.

The work is not available in print.

॥ विश्वप्रकाशः ॥

5033. VIŚVAPRAKĀŚAḤ.

Burnell's Catalogue No. 5577. Page 51. Left column.

Substance—Paper. Size—$10\frac{3}{4} \times 3\frac{3}{4}$ inches Sheets—133. Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2400. Author—Maheśvara. Complete.

Beginning:

नमस्तस्मै नताज्ञानघनसंतमसच्छिदे ।

योगिमानसपद्मैकमानवेऽतर्क्यविष्णवे ॥

स्तुवीमहि महामोहक्लेशान्तकभिषग्वरम् ।

त्रैकालिकनिदानज्ञं सर्वज्ञं दुःखशान्तये ॥

कलाविलासान्मकरन्दबिन्दु-
मुद्रां विनिद्रे हृदयारविन्दे ।
या कल्पयन्ती रमते कवीनां
देवीं नमस्यामि सरस्वतीं ताम् ॥

कवीन्द्रकुमुदानन्दकन्दोद्गमसुधाकरम् ।
वाचस्पतिमतिस्पर्धिशेमुषीचन्द्रिकोज्ज्वलम् ॥

*   *   *

यद्यस्तिवाङ्मयमहार्णवमन्थनोत्थं
प्राप्तं पदं फणिपतेर्यदि कौतुकं वः ।
विश्रमकाव्यमनिशं तदिदं निषेव्य
सम्भाव्यतां परमशेखरनैपुणश्रीः ॥

सतां पुस्तकसम्भारभारमोक्षः कृतो मया ।
नामानुशासनमिदं सम्पूर्णं तन्नु नाद्भुतम् ॥

एकद्वित्रिचतुःपञ्चषड्वर्णानुक्रमोज्वलैः ।
कान्तादिवर्गैर्नानार्थसङ्ग्रहोऽयं वितन्यते ॥

End:

तथा ह्यपश्यदद्राक्षीदित्यत्रार्थे क्रियापदम् ।
अन्वाचयस्तनूकुर्यादित्यत्रापि पदद्वयम् ॥

Colophon :

इति सकलकविचक्रमुक्ताशेखरस्य महेश्वरकरकवेः कृतौ शब्दभेद-
प्रकाशः समाप्तः ॥

(Sheet No. 125)

इति सकलवैद्यराजचक्रमुक्ताशेखरस्य गद्यपद्यविद्यानिधेः महेश्वरस्य कृतौ विश्वप्रकाशाभिधाने नानार्थपरिच्छेदो द्वितीयः समाप्तः ॥

Subject: Śabdabhedaprakāśa otherwise known as Viśvaprakāśa, 1-3 paricchedas,

Remarks:—The Ms. is in good condition.

The Viśvaprakāśa of Maheśvara is otherwise known as Śabdabheda Prakāśa also.

The work has been published by the Chowkhamba Press, Benares.

॥ विश्वप्रकाशः ॥

5034. VIŚVAPRAKĀŚAḤ.

Burnell's Catalogue No. 5578. Page 51. Left column. Substance—Paper. Size—9¾ × 4¾ inches. Sheets—1038. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2240. Author—Meheśvara. Incomplete.

Beginning— कवीन्द्रकुमुदानन्द० Same as No. 5033.

End:

एतां कृतिं कृतधियः कृतकृत्यभाव-
मापादयन्तु सदयं सदयन्तु चेतः ।
नित्यं महेश्वरकवेः परिभावयन्तः
वाचः परोक्षतिरथा हि भवन्तु लोके ॥ २२ ॥

Colophon:

इति सकलवैद्यराजशेखरस्य गद्यपद्यविद्यानिधेः श्रीमन्महेश्वरस्य

कृतौ विश्वप्रकाशोऽभिधानरत्ने द्वितीयः परिच्छेदः समाप्तः ॥

Subject: Śabdabhedaprakāśa 1—2 paricchedas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. Alternate sheets are sulpherated

---

॥ विश्वप्रकाशः ॥

5035. VIŚVAPRAKĀŚAḤ.

Burnell's Catalogue No. 5579. Page 51. Left column. Substance—Paper. Size—11 × 3¾ inches. Sheets—130. Lines—7 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas – 2400. Author—Maheśvara. Complete.

Beginning.— स्तुवीमहि० Same as No. 5033.

End, colophon and subject—Same as No. 5033.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ विश्वप्रकाशः ॥

5036. VIŚVAPRAKĀŚAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10429 b.

Substance—Palm leaf. Size—15 × 1½ inches. Leaves—65 (1-65). Lines—8 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—1800. Author—Maheśvara. Incomplete.

Beginning:

गण्डदानपयोधारागन्धाहृतमधुव्रतम् ।

गजाननं गणेशानं गङ्गाधरसुतं भजे ॥

कल्पविधानविरिञ्चं

कल्पतरुं काङ्क्षितेषु मनुजानाम् ।

कल्पकविनाश...

कल्पविदं कलितपन्नगाकल्पम् ॥

कलाविलासात्० Same as No 5033.

End:

बिलेशयो मूषिके स्या-

Colophon: (Leaf No. 61)

मान्तः ॥

Subject: Śabdabhedaprakāśa 1-2 Paricchedas.

Remarks:—The Ms. is in decaying condition. This work is not noticed by Dr. Burnell.

॥ विश्वप्रकाशः ॥

5037. VIŚVAPRAKĀŚAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10446 b. Page 51. Right column. Substance—Palm leaf. Size—$15\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves—101. Lines—5 to 7 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—2000. Author—Maheśvara. Incomplete.

Beginning—स्तुवीमहि० Same as No. 5033.

End:

अलं शक्तौ च निर्दिष्टं ई कल्याणे सुखे... ॥

Colophon: (Leaf No. 99)

इति विश्वप्रकाशे शान्तवर्गः ॥

Subject: Śabdabhedaprakāśa otherwise known as Viśvaprakāśa I and II Paricchedas.

Remarks:--The Ms. is in good condition. There are some fragmentary leaves in the end containing some verses from some Kośa,

---

॥ विश्वप्रकाशः ॥

5038. VIŚVAPRAKĀŚAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10447 Page 51. Right column. Substance—Palm leaf. Size—$14\frac{1}{4} \times 1$ inches. Leaves—92. Lines –6 to a Page. Script--Grantha. No. of Granthas—2000. Author—Maheśvara. Incomplete.

Beginning:

यः साहसाङ्कचरितादिमहाप्रबन्ध-
निर्माणनैपुणगुणागतगौरवश्रीः ।
यो वैदिकस्त्रयसरोजवनैकबन्धुः
बन्धुः सताञ्च कविकैरवकाननेन्दुः ॥

End:

भृशं प्रकर्षे चात्यर्थेऽवश्यं नित्यप्रयत्नयोः ।
अपि प्रश्नानुनययोः............ ॥

Colophon: (Leaf No 20.)

इति वैद्यराजचक्रमुक्ताशेखरस्य कविराजपरमेश्वरस्य पद्यगद्यविधानि-
धिश्रीमहेश्वरस्य कृतौ विश्वप्रकाशाभिधाने नानार्थः
प्रथमः परिच्छेदः ॥

Subject: Śabdabhedaprakāśa 1-2 Paricchedas.

Remarks:—The Ms is in a fairly good condition.

॥ विश्वप्रकाशः ॥

5039. VIŚVAPRAKĀŚAḤ.

J L. Collection No. 711. Substance—Paper. **Size** —9½ × 4¼ inches. Sheets—131. Lines—5 to 13 to a Page. **Script** —Devanāgarī. No. of Granthas—2000. Author—**Maheśvara.** I to II Paricchedas only.

Beginning—Same as No. 5034.

End:

अहोशब्दो नियोगार्थे क्षेपार्थेऽपि निबध्यते ।
मंक्षु शीघ्रे भृशार्थे च तत्त्वार्थे च क्वचिन्मतम् ॥

* * *

यद्यपूर्वतया किञ्चिच्छब्दमात्रं प्रतिभाति च ।
तत्तदन्विष्यतां सद्भिर्नामपारायणादिभिः ॥ २२३० ॥

Colophon:

इति सकल + द्वितीयः परिच्छेदः

After the colophon are found:—

हृत्कह्लारे निर्मलं निर्विकारं
नित्यानन्दं निर्विकल्पं निरीहम् ।
छन्दोवेद्यं विश्ववन्द्यं शिवाख्यं
तेजो नित्यं ध्यायतां जन्म धन्यम् ॥

दारुणचित्तव्याघ्रं धीरमनःखड्गधारया हत्वा ।
अभयारण्ये कोऽपि स्वैरविहारी जयत्येकः ॥

अज्ञानमृगवरोज्झितविज्ञानोत्तुङ्गशिखरिशृङ्गतले ।
मतिसलिलशीतलाङ्गो यतिमदकलभो विराजते विहरन् ॥

सर्वासामपि विद्यानामुत्कृष्टा श्रुतिरुच्यते ।
ऋग्यजुःसामवेदानां शतरुद्रीयमुच्यते ॥

एकादशानुवाकानामष्टमस्त्विष्टदायकः ।
षण्णां मनूनां द्वावेव तयोराद्यः प्रशस्यते ॥
तन्मध्ये जीवरत्नं स्याच्छिव इत्यक्षरद्वयम् ।
यस्य कण्ठे विषं तीक्ष्णं भूषा यस्य भुजङ्गमाः ॥
तस्य देवस्य तेजांसि रक्षां कुर्वन्तु मे सदा ॥

शिवो जयतितराम् । शिवार्पणमस्तु ॥

शिवाय नमः ॥

विजयसंवत्सरे उत्तरायणे हेमन्तर्तौ पौषमासे सितेतरपक्षे एकादश्यां मङ्गले इदं पुस्तकं शिवभक्ताग्रगण्यमय्यादीक्षितपौत्रेण गङ्गाधरात्मजेन लाण्डगमहादेवेन लिखितम् ॥

शिवप्रीत्यै विलिखितं विश्वकोशस्य पुस्तकम् ।
विश्वेश्वरस्ततः प्रीतो भूयात्सर्वेष्टदाग्रणीः ॥

Remarks:—The Ms. is in good condition. Alternate sheets are sulpherated. On the title page is given

इदं पुस्तकं वृकोपनाम्नो गङ्गाधरदीक्षितस्येति ज्ञेयम् ॥

॥ विश्वप्रकाशः ॥

5040. VIŚVAPRAKĀŚAḤ.

P. A. Collection No. 371. Substance—Paper. Size—$9\frac{1}{2} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheets—100. Lines—11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2330. Author—Maheśvara. Incomplete

Beginning:—Same as No. 5034.

End:

अहह स्यादनुशये परिहासे...कर्मया ॥ २३ ॥

अहोशब्दो नियोगार्थे क्षेपार्थेऽपि निगद्यते ।
मंक्षु शीघ्रे भृशार्थे च तत्वार्थे च इति स्मृतम् ॥ २४ ॥

Colophon:

इत्यव्ययानेकार्थवर्गः

यद्यपूर्वतया किञ्चिन्नमात्रं प्रतिभाति च ।
तत्तदन्विष्यतां सद्भिर्नामपारायणादिभिः ॥ २२३० ॥

इति + महेश्वरस्य कृतौ विश्वप्रकाशे अभिधानरत्ने द्वितीयः
परिच्छेदः समाप्तः ॥

Subject: Śabdabhedaprakāśa otherwise known as Viśvaprakāśa. 1-2 Paricchedas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition

॥ विश्वप्रकाशः ॥

5041. VIŚVAPRAKĀŚAḤ.

P. A. Collection No. 372. Substance—Paper. Size—11 × 3¾ inches. Sheets—14. Lines- 6 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—168. Author—Maheśvara. Incomplete.

Beginning—Same as No. 5034.

End:

॥ १८ ॥

स्यान्मदनशलाकापि सार्या कामोदयोपधौ ।

Colophon:

इति कान्तवर्गः ॥

Subject. Śabdabhedaprakāśa otherwise known as Viśvaprakāśa.

Remarks.—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ विश्वप्रकाशः ॥

5042. VIŚVAPRAKĀŚAḤ.

Burnell's Catalogue No. 5561. Page 51. Right column. Substance—Paper. Size—$3\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Sheets—12 (5-18). Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—200. Author—Maheśvara. Incomplete.

Beginning:

....खङ्गिलौ ॥ ६१ ॥

जनित्री जनयित्री च कफोनि कफणिस्तथा ।
वल्मीकोऽपि च वाल्मीको वाली वालिश्च कथ्यते ॥ ६२ ॥

End:

छन्दोऽनुप्रायसंसक्तं श्लेषभेदेषु निर्णयः ।
एष्वेवास्योपयोगश्च कवित्वं जानतोऽपि वा ॥ २७७ ॥

Colophon:

इति श्रीशब्दभेदप्रकाशः ॥

श्रीमल्लारिगुरुचरणसरोजं विजयतेतराम् ॥

Subject: Śabdabhedaprakāśa, or Viśvaprakāśa. 61-277 ślokas

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ विश्वप्रकाशः ॥

5043. VIŚVAPRAKĀŚAḤ.

Burnell's Catalogue No. 5551. Page 45. Left column. Substance—Paper. Size—$9\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{4}$ inches. Sheets—5

(4-48; 10, 11 & 43 missing). Lines—11 to a Page. Script —Devanāgarī. No. of Granthas—1300. Author—Maheśvara. Incomplete.

Beginning:

ग्रैवेयपारिबर्हेषु बालकम् ॥

End:

माया दम्भे कृपायाञ्च मायः पीताम्बरे वरे ॥

Colophon: (Sheet No. 46)

इति मान्तवर्गः ॥

Subject: Śabdabhedaprakāśa.

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition.

॥ वैजयन्ती ॥

5044. VAIJAYANTĪ.

Burnell's Catalogue No. 10442. Page 50. Left column. **Substance**—Palm leaf. **Size**—15×$\frac{3}{4}$ **inches. Leaves**—65. Lines—3 to 5 to a Page. Script—Grantha. **No. of** Granthas—1000. Author—Yādava. Complete.

Beginning:

अथ काण्डैरनेकार्थाः प्रोच्यन्ते विस्तृतैस्त्रिभिः ।
द्व्यक्षरास्त्र्यक्षराः शेषा इति काण्डेषु ते क्रमात् ॥ १ ॥

अकारादिक्षकारान्ता नाम्नामाद्यक्षरक्रमात् ।
सङ्ग्रहे द्व्यक्षरादीनां प्रोक्तः प्रायो विना पुरा ॥ २ ॥

अर्थः स्याद्विषये मोक्षे शब्दवाच्ये प्रयोजने ।
व्यवहारे धने शास्त्रे वस्तुहेतुनिवृत्तिषु ॥

End:

सर्वे जनाः सहस्राब्द्या युगपद्वक्तुमुद्यताः ।
न कलामपि भारत्या आयुर्वर्षशतैरपि ॥

इति यतिजनसङ्घपूजिताङ्घ्रिः प्रथितयशा भुवि यादवप्रकाशः ।
व्यरचयदभिधानशास्त्रमेतत्सह वचनैः सह लिङ्गसङ्ग्रहेण ॥

एतां कृतामष्टभिरुक्तकाण्डैर्भूतस्वरूपैरिव नाममालाम् ।
धत्तां विशालां हृदयेषु.... स्वां वैजयन्तीमिव वैजयन्तीम् ॥

Colophon:

इति भट्टयादवेन विरचितायां वैजयन्त्यामनेकार्थे काण्डे लिङ्गसङ्ग्रहा-
ध्यायः ॥

समाप्ता वैजयन्ती ॥

Subject: Vaijayantī 1-8 Kāṇḍas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

Yādvaprakāśa, the author of this lexicon flourished in the 10th century at Kāñcīpuram. He was the teacher of the famous Śrī Rāmānujācārya, the great Viśiṣṭādvaita philosopher of South India.

The work has been published by Dr. Oppert from Madras.

॥ वैजयन्ती ॥

5045. VAIJAYANTĪ.

Ms. No 15441. Substance—Palm leaf. Size—12¾×1 inches. Leaves—72. Lines—4 to 5 to a Page. Script—

Grantha. No. of Granthas—600. Author—Yādava. Complete.

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition. The whole is fragmentary.

॥ वैजयन्ती ॥

5046. VAIJAYANTĪ.

Burnell's Catalogue No. 5556. Page 50. Left column. Substance—Paper. Size—$12\frac{3}{4} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheets—5 Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—180. Author—Yādavabhaṭṭa. Incomplete.

Beginning:

वागीशाद्याः + गजाननम् ॥

अथ काण्डैः० Same as No. 5045.

End:

वर्षास्तायुनिनच्याञ्च ब्रज्या पर्यटने गतौ ।
विषा विधानेहस्त्वश्रेभृत्यामृद्धिप्रकारयोः ॥

Subject: Vaijayantī

Remarks:—The Ms. is in good condition. It is full of scriptorial errors.

॥ वैजयन्ती ॥

5047. VAIJAYANTĪ.

Burnell's Catalogue No. 10463 c. Page 50. Left column. Substance— Palm leaf. Size—$16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves—

6 (7 to 12). Lines—4 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—65. Author—Yādavabhaṭṭa. 8th Kāṇḍa only.

Beginning:

अथ नाम्नामिहोक्तानामनुक्तानाञ्च सर्वशः ।

सामान्यलक्षणैः कैश्चित्क्रियते लिङ्गनिर्णयः ॥

End·

सङ्ख्यार्थस्याबहुव्रीहेर्यथानेकावधूरिति ।

विरोधे पूर्वदौर्बल्यं लोकतः शेषमुन्नयेत् ॥

Colophon:

इति सामान्यलिङ्गाः ॥

इति यादवसार्वभौमविरचितलिङ्गनिर्णयनिघण्टुः

समाप्तः ॥

Subject: Vaijayantī. Eighth Kāṇḍa only.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ वैजयन्ती ॥

5048. VAIJAYANTĪ.

P. A. Collection No. 339. Substance—Paper. Size—9½×4 inches. Sheets—4. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—50. Author—Śrīnivāsa. Complete.

Beginning:

श्री हयग्रीवाय नमः ॥

श्रीवेङ्कटेशो जयति ॥

श्रियं विधिञ्च संव्याप्य भुजकीर्त्यनुषङ्गिणी ।
सौवर्णी वेङ्कटविभोर्वैजयन्ती पुनातु नः ॥ १ ॥

देशस्य गौडतैलिङ्गकर्णाटद्रविडोक्तिभिः ।
श्लिष्टामदुष्टां गीर्वाणीं वाणीं सन्तो विदन्तु मे ॥ २ ॥

End:

पाताले व्यालसाम्राद् दिवि बलमथनो भूप्रदेशेषु भूपा
भक्त्वा साहित्यकोशान् यदि मम फणितेः साम्यमस्ति ब्रुवन्तु ।
वक्ताहं श्रीनिवासो मम हृदि च मतिप्रेरकः श्रीनिवासो
यावान् देवो न यावान् त्रिजगति च कविः प्रागभूदग्रतः स्यात् ॥

Colophon.

इति श्रीनिवासविरचिता वैजयन्ती संपूर्णा ॥
श्रीवेङ्कटेशः प्रीयताम् ॥

Subject: Vaijayantī.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

This Vaijayantī is different from the work of Yādavabhaṭṭa. The author of this work is Śrīnivāsa and this is not available in print.

॥ वैजयन्ती ॥

5049. VAIJAYANTĪ.

P. A. Collection No. 340. **Substance**—Paper. Size—$10\frac{3}{4} \times 3\frac{3}{4}$ **inches**. Sheets—4. Lines—8 to a Page. Script—**Devanāgarī**. No. of Granthas—50. **Author**—**Śrīnivāsa**. **Complete**.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. **5048**.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ शब्दचन्द्रिका ॥

5050. ŚABDACANDRIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 10465 Page 49 Left column. Substance—Palm leaf Size—$17\frac{3}{4}\times1\frac{1}{2}$ inches. Leaves —11 (29-39). Lines—4 to a Page. Script —Telugu. No. of Granthas—100. Author—Bāṇa. Complete.

Beginning:

विद्यारण्यगुरून् सार्वभौमाद्यखिलसत्कवीन् ।
नमस्कृत्याथ बाणेन क्रियते शब्दचन्द्रिका ॥

स्वर्गे सारस्वतपुरी भोगभूमिस्तु सैरिकः ।
गीर्वाणनगरी वीरसाधारणपुरीति च ॥

End:

मालश्चण्डालको म्लेच्छो नीचोऽस्पृश्योऽथ पञ्चमः ।
तद्भेदाः शृङ्खलाः काला यादनाः पांसुका नराः ॥

Colophon:

इति बाणकविविरचितायां शब्दचन्द्रिकायां मनुष्याधिकारः
पञ्चमः सर्गः ॥
निघण्टुश्च समाप्तः ॥
श्रीहरे सर्वलोकशरण्य ॥

Subject. Śabdacandrikā. 1-5 Taraṅgas.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

The Śabdacandrikā of Bāṇabhaṭṭa belongs to the 14th century. This Bāṇa is identical with the author of the Pārvatī-

pariṇaya and other works. The work is not available in print.

॥ शब्दचिन्तामणिनिघण्टुः ॥

5051. ŚABDACINTĀMAṆINIGHAṆṬUḤ.

Burnell's Catalogue No. 10463 q. **Page** 51. Left **column**. **Substance**—Palm leaf. Size—$16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—108. Lines—4 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—35. Author—Vyāsaviṭṭalācārya. Complete.

Beginning:

श्रीमदानन्दतीर्थाय तीर्थपादाय योगिने ।
नमस्कृत्वाथ नानार्थशब्दचिन्तामणीर्यते ॥

वसुन्धरा धरायाञ्च शक्तिमत्यां निगद्यते ।
कुमारः पार्वतीसूनौ मन्मथे च कुशध्वजे ॥

End:

वैकुण्ठो विष्णुलोके च विष्णौ सूर्ये च मारुते ।
ऋषिवृक्षे च दूर्वायां व्रीहावपि निगद्यते ॥

Colophon:

इति श्रीव्यासविट्ठलाचार्यविरचितशब्दचिन्तामणिनिघण्टुः
समाप्तः ॥

Subject. Śabdacintāmaṇinighaṇṭu.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

The author, Vyāsaviṭṭhala was a Madhva Brahmin of South India. He probably belongs to the 18th century. The work is not available in print.

प्रणीता शब्दप्रदीपिका प्रकाशते । निघण्टुः समाप्त ।

Subject · Śabdapradīpikā.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ शब्दप्रदीपिका ॥

5053. ŚABDAPRADĪPIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 10163 j. Page 50. Right column and Page 51. Left column. Substance—Palm leaf. Size—16¾ × 1¼ inches. Leaves—23 (38 to 60). Lines—1 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—250. Author—Kavikumbhīnasādhipa Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5058.

॥ शब्दभेदनिर्देशः ॥

5054. ŚABDABHEDANIRDEŚAḤ.

J. L. Collection No. 712. Substance—Paper. Size—11½ × 5 inches. Sheets—11. Lines—12 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—375. Author—Śrī Harṣa. Complete.

Beginning.

प्रबोधमाधातुकशाब्दिकानां
कृपामुपेत्यापि सतां कवीनाम् ।
कृतो मया रूपमवाप्य शब्द-
भेदप्रकाशोऽखिलवाङ्मयाब्धेः ॥

  

विद्यादगारमागारमपगामापगामपि
अरातिमारातिमथो अम आमश्च कीर्तितः ।
भवेदमर्षं आमर्षं अङ्कुरोऽङ्कुर एव च
अन्तरीक्षमन्तरिक्षमगस्त्योऽगास्तिरित्यपि ॥

End:

छन्दोऽनुप्राससंसक्तश्लेषभेदेषु निर्णयः ।
एष्वेवास्योपयोगश्च कवित्वं जानतोऽपि वा ॥ ७७ ॥

Colophon·

इति श्रीशब्दभेदनिर्देशः ॥ संवत् १८११ ॥

Subject: Śabdabedanirdeśa.

Remarks·– The Ms ıs in good condition.

॥ शब्दभेदप्रकाशः ॥

5055. ŚABDABHEDAPRAKĀŚAḤ.

Burnell's Catalogue No. 5562. Page 51. Right column.
Substance—Paper Sıze—$8\frac{3}{4} \times 8\frac{1}{4}$ inches Sheets—6
Lines—12 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—130. Author—?. Complete.

Beginnıng.

प्रबोधमाधातुमशाब्दिकानां
कृपामुपेत्यापि सतां कवीनाम् ।
कृतो मया रूपमबोधशब्द-
भेदप्रकाशोऽखिलवाङ्मयाब्धेः ॥ १ ॥

प्रायो भवेद्यः प्रचुरप्रयोगः

प्रामाणिकोदाहरणप्रतीतिः ।

रूपादिभेदेषु विलक्षणेषु

विचक्षणो निश्चिनुयात्तमेव ॥ २ ॥

* * *

विद्यादगारमागारमपगामापगामपि ।

अरातिमारातिमथो अम आमश्च कीर्तितः ॥ ५ ॥

End;

तथाह्यपश्यदद्राक्षीदित्यत्रार्थे क्रियापदम् ।

.. ..दित्यन्यत्र पदद्वयम् ॥ १३३ ॥

Colophon.

इति शब्दभेदप्रकाशः ॥

Subject . Śabdabhedaprakāśa.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

The work is attributed to Bhaṭṭoji Dīkṣita in the Madras Government Oriental Mss Library. Descriptive Catalogue Vol. III No. 1757.

॥ शब्दरत्नसमन्वयः ॥

5056. ŚABDARATNASAMANVAYAḤ.

Burnell's Catalogue No. 5559. Page 52. Right column.

Substance—Paper Size—6½ × 3½ inches. Sheets—192. Lines—7 to 10 a Page Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1200 āh Author—Śahaji. Complete.

Beginning:

विविच्य विविधान् कोशान्स्वयं विपुलया धिया ।

वितनोति महाराजः शब्दरत्नसमन्वयम् ॥

अः वासुदेवे

आः ब्रह्मणि

इः कामे

ईः लक्ष्म्याम्

उः शङ्करे कोमलमन्त्रणे

ऊः केशवे

ऋः देवमातरि

ॠः दनुजेशे

ऌः देवमातरि

End:

॥ अथ क्ष च ॥

देववृक्षः = सप्तपर्णो

भूतवृक्षः = शाकोटे

वातरूक्षः = वातुले

विशालाक्षः = हरे

Colophon:

इति श्रीमन्महाराजरचिते कोशसङ्ग्रहे ।

क्षान्तवर्गोऽभवत्पूर्णः शब्दरत्नसमुच्चये ॥

इति श्रीमन्महोदधिवेलावलयिते इलावलयविख्यातकीर्तेः सकलकला-

निधेर्विद्यारण्यपञ्चाननस्य श्रीमन्महाराजशाहराजस्य कृतौ शब्द-

रत्नसमन्वयाभिधे राजकोशे क्षान्तवर्गः सम्पूर्णतामगमत ॥

Subject: Śabdaratnasamanvaya.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition

The Śabdaratnasamanvaya was compiled by Śāhaji, king of Tanjore 1684-1710. The work is not available in print.

॥ शब्दरत्नसमन्वयः ॥

5057. ŚABDARATNASAMANVAYAḤ.

Burnell's Catalogue No 5560. Page 52. Right column.

Substance—Paper. Size—$9\frac{3}{4}\times 8\frac{3}{8}$ inches. Sheets—11 (2-32). Lines—9 to a page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1500. Author—Śāhajī. Incomplete.

Beginning:

लृकारः स्याद्देवमातर्यपि लृर्नागमातरि ।
एकार उच्यते विष्णौ ऐकारः स्यान्महेश्वरे ॥

End:

कार्मुको वारनार्याञ्च करिमूर्धनि राक्षसे ॥ * *
गर्भो भ्रूणेऽर्भके कुक्षौ सन्धौ पनसकण्टके ॥

Colophon: (Leaf No. 80)

शब्दरत्नसमन्वये राजकोशापरपर्याये नान्तवर्गः ॥

Subject: Śabdaratnasamanvaya.

Remarks:—The Ms is in good condition.

॥ शब्दरत्नाकरः ॥

5058. ŚABDARATNĀKARAḤ.

Burnell's Catalogue No. 5555 Page 47. Left column.

Substance—Paper. Size—$12\frac{1}{4} \times 4\frac{3}{4}$ **inches**. Sheets—66. **Lines**—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1050. Author—Vāmanabhaṭṭabāṇa. 1-3 **Kāṇḍas**.

Beginning:

गिरिजाक्षीनीलनीरजहिमकरमर्कायुतद्युतसमानम् ।

विघ्नाद्रिभेदकुलिशं दन्तिमुखं नौमि सच्चिदानन्दम् ।

* * *

ब्रह्माविश्वसृडात्मभूः शतधृतिर्धातानिधाताविधिः

वेधा हंसरथो विरिञ्चिरमरज्येष्ठो विरिञ्चोऽब्जभूः ।

वागीशश्चतुराननः सरसिजावासः स्वयम्भूरजः

कः स्रष्टा द्रुहिणः प्रजापतिशतानन्दौ स्वभूर्नाभिज. ॥

End:

दृग्दृष्टिरक्षिनयनालोचनं चक्षुरीक्षणम् ।

अम्बकं दर्शनं नेत्रं निध्यानमवलोकनम् ॥

Colophon· (Sheet No. 64)

इति वत्सकुलवामनभट्टबाणविरचिते शब्दरत्नाकरे नामाध्याय:

सप्तदश: ॥

Subject: Śabdaratnākara 1-3 Kāṇḍas.

Remarks:—The Ms. is in good condition. This Ms. abruptly ends in the middle of the Third kānda.

This is another Kośa by the same Vāmanabhaṭṭabāṇa, whose Śabdacandrikā has been described already under No.

The lexicon is not available in print

॥ शब्दरत्नाकरः ॥

5059. ŚABDARATNĀKARAḤ.

Burnell's Catalogue No. 5541. Page 47. Left column

Substance—Paper. Size—10 × 4½ inches. Sheets—21. Lines—10 to a Page Script—Devanāgarī. No. of Granthas—500. Author—Vāmanabhaṭṭabāṇa First Kāṇḍa only.

Beginning.

सोमाङ्कमुत्तंसयते वामाङ्कमवयच्युते ।
नमः परस्मै देवाय तेजोभिः पश्यते त्रिभिः ॥

वरदाग्निचितः पौत्रः पुत्रः कोमटियज्वनः ।
जागर्ति वामनो बाणो वत्सवंशशिखामणिः ॥

* * ब्रह्माविश्व॰ Same as No. 5058.

End.

अयोमणिस्त्वयस्कान्तः स्यादयोविकृतिः कुशी ।
पीतलोहः स्त्रियां रीतिरारकूटकमस्त्रियाम् ॥

Colophon: (Sheet No 4)

इति वत्सकुलवामनभट्टविरचिते शब्दरत्नाकरे आदिदेवाध्याय प्रथमः ॥

Subject: Śabdaratnākara First Kāṇḍa.

Remarks:—The Ms. is in good condition. This Ms. abruptly ends towards the close of the first Kāṇḍa.

॥ शब्दरत्नाकरः ॥

5060. ŚABDARATNĀKARAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10443 a. Page 47. Left column.

Substance—Palm leaf. Size—15 × 1¼ inches. Leaves—112. Lines—6 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—2000. Author—Vāmanabhaṭṭabāṇa. Incomplete.

Beginning:

....भिक्षुर्दिगम्बरः

......त्रः प्रमथाधीश ईश उग्रोऽन्धमोक्षणः

व्योमकेशो दशभुजः सर्वज्ञोऽन्धकसूदनः ॥

End:

तत्र वैदग्ध्यमौचित्यं वैदग्धी चौचितीतिवत् ।

भवार्थे योपधाद्दस्या तत्र साहायकादिकम्(?) ॥

Colophon:

इति नपुंसकप्रकरणम् ॥

अभिनवबाणकोलं प्रस्फुटलिङ्गप्रसभदनमार्गा(?) ।

नित्यं निघण्टुतिलकः कविपरिषत्कर्णभूषणं भूयात् ॥

इति वत्सकुलवामनभट्टबाणविरचिते शब्दरत्नाकरे........ ।

Subject: Śabdaratnākara, 1-3 Kāṇḍas.

Remarks :— The Ms. is in a fairly good condition. This Ms. abruptly begins with the middle of First Kāṇḍa. The other work contained herein is some Itihāsa.

॥ शब्दरत्नाकरः ॥

5061. ŚABDARATNĀKARAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10444. Page 47. Left column. Substance—Palm leaf Size—20 × 1½ inches. Leaves—112 (5 to 116). Lines—6 to a Page. Script—Grantha. No of Granthas—2000. Author—Vāmanabhaṭṭabāṇa 1-3 Kāṇḍas.

Beginning:

आदित्या असुरा हेता(?) अदितिजा लेखा निलिम्पा सुराः ।
विबुधामर्त्या दिवौकसस्त्रिदशसुपर्वादितेयमरुद्भवः ॥

End:—Same as No. 5060.

Subject: Śabdaratnākara. 1-3 Kāṇḍas

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ शब्दसारनिघण्टुः ॥

5062. ŚABDASĀRANIGHAṆṬUḤ.

Burnell's Catalogue No. 10465 h. Page 52 Right column. **Substance**—Palm leaf. Size—$17\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{2}$ inches. **Leaves**—2 (93-94). Lines—4 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—20. Author—?. Complete.

Beginning:

स्वर्गे सुखञ्च वेगः स्यात्सिता तु सुरदीर्घिका ।
अर्कः सुरेश्वरश्चापि सुधायां कञ्जमित्यपि ॥

End:

उदकञ्चाप्युत्पले स्यात्कुमुद्वत्यनुमोदिनी ।
नलिका नालमित्युक्तं पद्मे पत्रं तु तूणिका ॥

Colophon.

इति शब्दसारनिघण्टुः समाप्तः ॥

Subject: Śabdasāranighaṇṭu.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. For the other works contained herein see Remarks under No. 4789.

The Śabdasāranighaṇṭu is of unknown authorship. The work is not available in print.

॥ शब्दार्थसङ्ग्रहः ॥

5063. ŚABDĀRTHASAṄGRAHAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10445. (giving in the errata list)

Substance—Palm leaf. Size—17 × 1⅛ inches. Leaves—28. Lines—5 to 6 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—250. Author—Śahāji. Incomplete.

Beginning

व्यात्वेशं चोलधरणीजानिना शाहभूभुजा ।
शब्दार्थसङ्ग्रहो बालव्युत्पत्त्यै सम्प्रणीयते ॥

वक्ता बृहस्पतिः श्रोता शक्रः कालोऽयुतं समाः ।
तथापि यावच्छब्दोपन्यासी नासीदिति श्रुतम् ॥

तथाप्येष यथाशास्त्रं यथामति सतां मुदे ।
द्वित्र्यक्षरादिक्रमतो दिङ्मात्रेण प्रदर्श्यते ॥

अथ = मङ्गलानन्तरारम्भप्रश्नकार्त्स्न्येष्वव्ययमेतत् ।
अक = दुःखे पापे च क्लीबं निर्जले वाच्यलिङ्गः
कक = लोले
चकः = तृप्ते
तकः = हसितरि

End:

मन्तु = अपराधे मर्त्ये च ।
कन्तुः = कन्दर्पे, चित्ते, सुखिनि, कुशले च
गन्तुः = (पटिके)........
तन्तुः = सूत्रे

इन्तुः = घातके मृत्यौ रोगे च

शन्तुः = सुखवति

Colophon: Nil.

Subject: Śabdārthasaṅgraha.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

This is another Kośa by the same Śāhaji whose Śabdaratnasamanvaya has been described already under No. 5056. The work is not available in print.

॥ शब्दार्थसङ्ग्रहः ॥

5064. ŚABDĀRTHASAṄGRAHAḤ.

Burnell's Catalogue No 10455.

Substance—Palm leaf. Size—17×1½ inches. Leaves—26. Lines—4 to 6 to a page. Script—Telugu. No. of Granthas—250. Author—Śāhaji Incomplete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5063.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. This work is not noted in Dr. Burnell's Catalogue. The other work contained herein is.

॥ श्लेषार्थपदसङ्ग्रहः ॥

5065. ŚLEṢĀRTHAPADASAṄGRAHAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10464 d. Page 50. Left column.

Substance—Palm leaf. Size—17×1½ inches. Leaves—11 (35-45). Lines—5 to 7 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—300. Author—Śrīharṣa. Complete.

Beginning:

साकेतसौधोपरि यौ सरागं विद्युत्पयोदाविव दिद्युताते ।
तौ पार्थिवौ चेतसि दम्पती मे दधात्समेतावनिशं रमेताम् ॥

किंदुरोजोभिरासीनमुन्दुरोरपराङ्कके(?) ।
वादलक्ष्मीकरं वन्दे तुन्दिलं धाम सुन्दरम् ॥

कोशान्तराणि तं वीक्ष्य समाहृत्य ततस्ततः ।
कृतः श्रीहर्षकविना श्लेषार्थपदसङ्ग्रहः ॥

वेदे हिरण्यगर्भे च वेदान्तज्ञेयवस्तुनि ।
महर्षौ बोध आनन्दे ब्रह्मशब्दः प्रकीर्तितः ॥

End:

स्त्रियान्तु धेनुः कथिता साङ्ख्यशास्त्रे च कापिलम् ।
कद्रुः पुमान् पिशङ्गे च स्त्रियान्तु भुजगप्रसूः ॥

Colophon:

इत्येवं कविराजेन श्रीहर्षेण महात्मना ।
एकाश्यायेन रचितः श्लेषार्थपदसङ्ग्रहः ॥

Subject: Śleṣārthapadasaṅgrahaḥ.

Remarks:—The Ms. is in good condition. For the other works contained herein see Remarks under No. 4791.

The Śleṣārthapadasaṅgraha of Śrīharṣa, author probably of the Naiṣadhacarita is not available in print.

॥ षडर्थनिर्णयः ॥

5066. ṢAḌARTHANIRṆAYAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10465 b. Page 51. Left column.

Substance—Palm leaf. Size—17¼ × 1½ inches. Leaves—6 (23-28). Lines—4 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas- 67. Author—Kavirākṣasa. Complete.

Beginning:

अब्जे मोक्षे जले क्षीरे सिंहे सूर्येऽपि चामृतम् ।
आकाशे त्रिदिवे त्यागे ध्याने स्वीये च निर्णये ॥

End:

लताभेदे हरिश्चापि चन्द्रे सूर्ये च घोटके ।
विष्णौ सिंहे सुरेन्द्रे च सूरिभिः परिकीर्तितः ॥

Colophon:

इति कविराक्षसप्रणीतषडर्थनिर्णयः
समाप्तः ॥
श्रीरामभद्राय परमगुरवे परस्मै ब्रह्मणे नमः ॥

Subject: Saḍarthanirṇaya.

Remarks:—The Ms. is in good condition. For the other works contained herein see Remarks under No. 4739.

The author Kavirākṣasa has brought together all those words that have six meanings.

The work is not available in print.

॥ षण्मुखवृत्तिनिघण्टुः ॥

5067. SAṆMUKHAVṚTTINIGHAṆṬUḤ.

Burnell's Catalogue No. 10463 e. Page 52. Left column. Substance—Palm leaf. Size—16¼ × 1¼ inches. Leaves—2 (18-19). Lines—4 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—19. Author—? Complete.

Beginning:

निलिम्पकन्तु कुत्कीलासुरमन्मथपर्वताः ।
आजवं जवमन्दाब्धिमरुतस्तु प्रकीर्तिताः ॥

End:

पारीन्द्रः पालदः पारिसिंहे सिद्धरसे मृगे ।
चन्द्राङ्कः कृत्तिकाकीर्तिर्व्याघ्रे सूकरपङ्कयोः ॥

Colophon:

इति षण्मुखवृत्तिनिघण्टुः समाप्तः ॥

Subject: Saṇmukhavṛttinighaṇṭu.

Remarks:—The Ms. is in good condition. For the other works contained herein see Remarks under No. 5006.

The Saṇmukhavṛttinighaṇṭu is of unknown authorship. The work is similar to the Saḍarthanirṇaya and not available in print.

॥ सकलग्रन्थदीपिका ॥

5068. SAKALAGRANTHADĪPIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 10463 r Page 48. Right column. Substance—Palm leaf. Size—16¼ × 1¼ inches. Leaves—103. Lines—4 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—85. Author—Sanatkumāra. Complete.

Beginning:

श्रीमद्वैकुण्ठवासाय वैकुण्ठायामितात्मने ।
केशवाय महाक्लेशवारणाय नमो नमः ॥

विश्वम्भरा धरा देवि रोहिणी विश्ववल्लभा ।
विश्वकृत्स्थिमहाश्यामा धारुणी धारिणी मही ॥

End.

सरघा मधुमक्षी स्यान्मधुसम्पादिनी स्मृता ।
तद्भेदे बम्भरालिश्च तीव्रास्याः कन्दवः स्मृताः ॥

Colophon:

इति सनत्कुमारीयकृतौ सकलग्रन्थदीपिकायां कोशाङ्कोनाम
दशमोऽध्यायः ॥

Subject: Sanatkumārīyanighaṇṭu 10th Kāṇḍa only.

Remarks:—The Ms. is in good condition. For the other works contained herein see remarks under No. 5006.

The Sakalagranthadīpikā of Sanatkumāra is a big work dealing with various topics. The tenth section of that work happens to be a section on the Kośas. The present Ms. represents the Kośa section. The work is not available in print.

॥ सञ्जीवनी ॥

5069. SAÑJĪVANĪ.

Burnell's Catalogue No. 10454. Page 48. Right column. Substance—Palm leaf. Size—15 × 1½ inches. Leaves—49. Lines—5 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas —1000. Author—Lakṣmīnṛsimha. Complete.

Beginning:

वैकुण्ठादिसुरैरीड्यो वैकुण्ठरमणश्रियः ।
अकुण्ठविक्रमः पातु कण्ठादुपरि केसरी ॥

प्राचां मतानुसारेण नात्यल्पो नातिविस्तरः ।
सतां सञ्जीवनी नाम निघण्टुः क्रियते मुदे ॥

द्वैतं द्वन्द्वं युगं युग्मं युगलं यमलं यमम् ।
उभयं द्वितयं पातु द्वयं हरिपदाब्जयोः ॥

End:

वारंवारं कारंकारं चारंचारं हारंहारम् ।
श्रावंश्रावं खण्डंखण्डं दर्शंदर्शं श्रान्यदप्यूह्यम् ॥

Colophon:

(इति सुजनानन्दिन्यां सञ्जीविन्यां तृतीयकाण्ड)द्वयाधिकारस्तृतीयो-
ऽध्यायः ॥

स्वातीकुलाब्धीन्दुलक्ष्मीनृसिंहकविना कृता ।
सञ्जीवनीयं विदुषां जीयात्सञ्जीवनी शुभा ॥

Subject: Sañjīvanī 1-3 Kāṇḍas

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

Lakṣmīnṛsimha is the author of this Kośa, Sañjīvanī by name. More about the author is unknown. The work is not available in print.

॥ संयमिनाममालिका ॥

5070. SAMYAMINĀMAMĀLIKA.

Burnell's Catalogue No. 10463 l. Page 47. Right column. Substance—Palm leaf. Size—$16\frac{1}{4}\times1\frac{1}{4}$ inches. Leaves—108. Lines—4 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—17. Author—Śaṅkarabhārati. Incomplete.

Beginning:

नमस्कृत्य यतीन्द्राय शङ्करानन्दयोगिने ।
ऋषीणां नामधेयानि कथ्यन्ते शास्त्रतः क्रमात् ॥

कश्यपोऽथर्वणो देवो जगत्कर्ता महामुनिः ।
अगस्त्यः कलशीपुत्रस्तपनः पीतना...रः ॥

End:

गर्ग्यो ज्यौतिषिको मुख्यो गार्गेयस्तस्य नन्दने ।
इत्याद्यो मुनीन्द्राः स्युः सर्वलोकैकचारिणः ॥

Colophon:

इति शङ्कराचार्यविरचिता संयमिनाममालिका समाप्ता ॥

Subject: Samyaminamamālikā.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

The Samyaminamamālikā by Śankara has been printed in extenso in Roman script by Dr. Burnell is his "Classified Index to Sanskrit Mss. in the Sarasvati Mahal Palace Library, Tanjore" (page 47). The author is a Śankara whose identity is unknown.

॥ सुप्रसिद्धपदमञ्जरी ॥

5071. SUPRASIDDHAPADAMAÑJARĪ.

Burnell's Catalogue No. 10463 n. Page 48. Right column.

Substance—Palm leaf Size—16¼ × 1¼ inches. Leaves—5 (75-79). Lines—4 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—42. Author—Murārī. Complete.

Beginning:

मसारसारवर्णाय मयूरायूरमौलिने ।
वारणक्रूरसन्तापवारणाय नमो नमः ॥

भवेदनन्तशब्दानामभिधानान्यनेकशः ।
तत्र सङ्गृह्य कतिचित्क्रियते नामसङ्ग्रहः ॥

ब्रह्मा विधाता विश्वात्मा तस्य शक्तिः सरस्वती ।

वाणी विश्वमयी ब्राह्मी तस्य पुत्रो हि नारदः ॥

End:

विश्वमूर्तिर्भूमदनवजीरः क्षत्रियो विराट् ।

सेनासमूहे चक्रं स्यात्परराष्ट्रे तु राष्ट्रकम् ॥

Colophon.

इत्युमामहेश्वरप्रसादसाधितैश्वर्यधुर्येण श्रीपतिसार्वभौमेन मुरारि-

कविना विरचितसुप्रसिद्धपदमञ्जरीनिघण्टुः समाप्तः ॥

Remarks:—The Ms. is in good condition. For the other works contained herein see remarks under No 5006.

The Suprasiddhapadamañjarī by Śrīpati Sārvabhauma Murārikavi. Who this author is, we cannot say at present. The work is not available in print.

॥ हारावली ॥

5072. HĀRĀVALĪ.

Ms. No. 15410 a. Substance—Palm leaf. Size—$11\frac{1}{2} \times \frac{3}{4}$ inches. Leaves—78. Lines—3 to 5 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—400. Author—Puruṣottama. Complete.

Beginning:

भुजगपतिविमुक्तस्वच्छनिर्मोकवल्ली-

विलसितमनुकुर्वन्यस्य गङ्गाप्रवाहः ।

शिरसि रभसभास्वन्मालतीदामलक्ष्मीं

लघयति हिमगौरः सोऽस्तु नः साध्यसिद्ध्यै ॥

* * *

विषमनयनशम्भूचन्द्रमौलिर्भगाली
वृषभगतिगणेशौ लेलिहानो वृषाङ्कः ।
त्रिपुरदहनभूलिस्थाणुखट्वाङ्गहिण्डी-
प्रियतमाशितिकण्ठाः भर्गकल्माषकण्ठौ ॥

End:

हित्वा महाशाब्दिकताभिमानं
मात्सर्यमन्यत्र समुन्निनीय ।
हारावलीं यो विदधाति कण्ठे
विदग्धगोष्ठीषु परं विभाति ॥

Colophon.

इति महाशाब्दिकपुरुषोत्तमविरचिता हारावली सम्पूर्णा ।

Subject: Hārāvalī.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. The other works contained herein is a Nighaṇṭusaṅgraha. Puruṣottama's Hārāvalī has been printed by the Nirṇayasagara, Press, Bombay.

॥ हेमचन्द्रीयम् ॥

5073. HEMACANDRĪYAM.

Burnell's Catalogue No. 10464 f. Page 45. Right column. Substance—Palm leaf. Size—17 × 1½ inches. Leaves—14 (60-73). Lines—4 to 5 to a Page. Script—Telugu. No of Granthas—200 Author—Hemacandra. Complete.

Beginning:

वसुन्धराधरापत्यपुरातनतपःफलम् ।
वदने द्विरदश्रेष्ठं वन्दे प्रत्यूहशान्तये ॥
पदानि कानि सङ्गृह्य प्रसिद्धानि प्रयोगतः ।
क्रियते हेमचन्द्रीयं कीर्तनीयं यशःपदम् ॥
गौरूर्ध्वलोको नाकः स्यान्निलिम्पा मरुतोऽमराः ।
शतानन्दः शतधृतिः विरिञ्चिः सर्वतोमुखः ॥

End:

छदः पक्षोगरुद्राजश्छदनञ्चतनूरुहम् ।
कुलायः पञ्जरं नीडं पेर्बिकोशश्च पुष्करे ॥

Colophon:

इति हेमचन्द्रीये पक्ष्याद्यधिकरो नाम एकादशोऽध्यायः ॥
हेमचन्द्रीयनिघण्टुश्च समाप्तः ॥

Subject: Hemacandrīyanighaṇṭu. 1-11 Adyāyas.

Remarks:—The Ms. is in good condition. For the other works contained herein see remarks under No. 4791.

The Hemacandrīya is another work of Hemacandra, remarks about whom have been made under No. 4726. The work is not available in print.

॥ सर्वसङ्ग्रहानिघण्टुः ॥

5074. SARVASAṄGRAHANIGHAṆṬUḤ.

Burnell's Catalogue No. 10451. Page 52. Right column.

Substance—Palm leaf. Size—16 × 1½ inches. Leaves—115. Lines—5 to 9 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—3000. Author—?. Incomplete.

Beginning:

कौमोदकः शौरिरीतिदुग... ध्वत्रे चाक्षिमध्यमाः ।

End:

कक्ष्या बृहतिकायां स्यात्कान्त्यामध्येमबन्धने ।
हर्म्यादीनां प्रकोष्ठे च कार्यहेतौ प्रयोजने ॥

Colophon: Nil.

Subject. Sarvasaṅgrahanighaṇṭu

Remarks:—The Ms. is in good condition.

The Sarvasaṅgrahanighaṇṭu is evidently a compilation, based upon other lexicons. The author is unknown and the work is not available in print.

॥ नानाविधनिघण्टुवचनम् ॥

5075. NĀNĀVIDHANIGHAṆṬUVACANAM.

Burnell's Catalogue No. 10466. Page 35. Left column.

Substance—Palm leaf. Size—19 × 1 inches. Leaves—25. Lines—1 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—120. Author—? Incomplete.

The compiler has taken passages from the Amara, Vaijayantī and other Kośas, and the works have been classified according to the subject they deal with. The name of the compiler is not known.

॥ निघण्टुसङ्ग्रहः ॥

5076. NIGHAṆṬUSAṄGRAHAḤ.

Ms. No. 15410 b. Substance—Palm leaf. Size—$13\frac{1}{4} \times \frac{1}{8}$ inches. Leaves—15. Lines—2 or 3 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—85. Author—?. Incomplete.

The work consists of extracts from various lexicons.

॥ छन्दस् ॥

CHANDAS.

॥ छन्दस्सूत्रम् ॥

5077. CHANDASSŪTRAM.

Burnell's Catalogue No. 5858. Page 58. Right column.

Substance—Paper. Size—$9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{8}$ inches. Sheets—41. Lines—8 or 9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—800. Author—Piṅgala. Complete.

Beginning:

जे विविहमत्तसाअरपारं पत्तो विविमलमइ हेल ।
पढमं भासतरण्डो णावोसो पिंगलो जअइ ॥ १ ॥

End:

साल्लूरा ॥

कइ पिंगलभणइ असद्दाचवु आलीसएदुरुअ सुजाणं ।

Colophon:

इति श्रीपिंगलग्रन्थः समाप्तः ।

शके १५९८ नले मार्गशुद्ध ३ चन्द्रे लिखितः त्र्यम्बकज्योतिर्विदा ॥

Subject: Chandassūtra.

marks:—The Ms. is in a fairly good condition. On the title page is given:—

'पिंगळपुस्तकं त्र्यम्बकज्योतिर्विदाम्'

This work is the basic text book on Sanskrit Prosody. Piṅgala, its author is very old; probably he belongs to the pre-Christian Era. There is a tradition which identifies him with Patañjali, the author of the Mahābhāṣya.

The work is available in print, having been published by the Nirnayasāgara Press, Bombay.

The present Ms is dated śaka 1598 corresponding to A. D. 1676.

॥ छन्दस्सूत्रम् ॥

5078. CHANDASSŪTRAM.

Burnell's Catalogue No. 5359. Page 53. Right column. **Substance**—Paper Size—$9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{4}$ inches. **Sheets**—14. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. **No. of Granthas**—200. Author—Piṅgala. Incomplete.

Beginning

पत्थारे तह मिलिचामरवरंदीसंतिवजुजलं रूवं ।
वेण विगन्धचामररसंहारं विमेरुतिकं? ॥

End :

वाणकलसप्रगणगणितमिहसुलणं शेषगुरुललितं वर-
वृत्तसारम् ॥

Colophon:

इति पिङ्गलं समाप्तम् ॥

Subject Chandassūtra

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition, and full of scriptoral errors. On the title page is written विद्याराय ॥

॥ छन्दस्सूत्रव्याख्या ॥

5079. CHANDASSŪTRAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 5360. Page 53. Right column. **Substance**— Palm leaf. Size—$8\frac{1}{4} \times 3\frac{3}{4}$ inches. **Sheets**—

94. Lines—9 to 12 to a Page. No. of Granthas—2400.

Author—Lakṣmīnātha. Incomplete.

Beginning:

गोपीपीनपयोधरद्वयमिलच्चेलाञ्चलाकर्षणा

केलिव्यापृतचारुचञ्चलकराम्भोजं व्रजत्कानने ।

द्राक्षामञ्जुलमाधुरीपरिणमद्वाग्विभ्रमं तन्मना-

गद्वैतं समुपास्महे यदुकुलालम्बं विचित्रं महः ॥

* * *

भट्टश्रीरामचन्द्रः कविविबुधकुले लब्धदेहः श्रुतो यः

श्रीमन्नारायणाख्यः कविमकुटमणिस्तत्तनूजोऽजनिष्ट ।

तत्पुत्रो रायभट्टः सकलकविकुलख्यातकीर्तिस्तदीयो

लक्ष्मीनाथस्तनूजो रचयति रुचिरं पिङ्गलार्थप्रदीपम् ॥

श्रीरायभट्टतनयो लक्ष्मीनाथः समुल्लसत्प्रतिभः ।

छन्दसि पिङ्गलभणितेस्तनुते टीकामुदारमतिः ॥

End:

एतानि पञ्चचत्वारिंशत्स्थानानि अन्यान्यपि प्रस्तार-

गत्या स्वबुद्ध्या सुधीभिरूह्यानि छन्दांसीत्युपरम्यते ॥

Colophon:

पिङ्गलाचार्यरचितमात्रावृत्तप्रकाशकम् ।

छन्दःप्रदीपममलं जगद्भुवनदीपकम् ॥

मुनीषुरसभूमीभिर्मितेऽब्दे श्रावणे सिते ।

नागराजतिथौ भक्त्या लक्ष्मीनाथो व्यरीरचत् (?) ॥

इति श्रीतार्किकचक्रचूडामणिश्रीमन्नारायणभट्टात्मजलक्ष्मीनाथविरचित-

....मात्रावृत्ताख्यः प्रथमः परिच्छेदः ॥

शकेयुग(४)शरा(५)शुगे(५)दु(१)गणितेऽङ्गिराद्दायने
शि...सि पूर्णिमोत्तमतिथौ शनेर्वासरे।
लिलेख जुन्नरे पुरे सु....नामा कविः
फणीशकृतपिङ्गलसालिलितां(?) स्फुरद्दीपिकाम् ॥

ल...फितैलेन धीमा छन्दःप्रदीपिकाम् ।
श्रुत्वा चिन्वन्तु विबुधाः वृत्तरत्नानि.... ॥

Subject Chandassūtravyākhyā otherwise known as Piṅgalārtha Pradīpa. First Pariccheda.

Remarks :—The Ms. is in a fairly good condition.

Bhaṭṭa Lakṣmīnātha is the author of this commentary. He tells us that he is the son of Rāmāyaṇabhaṭṭa. The date of the composition is given as saṃvat 1657, corresponding to 1600 A. D. The present Ms is dated śaka 1554, corresponding to 1632 A. D. Probably the Ms. was copied from the author's original itself. The work does not seem to have been printed so far.

॥ छन्दोमञ्जरी ॥

5080. CHANDOMAÑJARĪ.

Burnell's Catalogue No. 5365. Page 53. Left column.

Substance—Paper. Size—10×4½ inches. Sheets—80. Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—500. Author—Gaṅgādāsa Complete.

Beginning :

श्रीगणेशाय नमः ॥

वन्दे प्रणम्य गोपालं वैद्यगोपालदासजः ।
सन्तोषातनयश्छन्दो गङ्गादासस्तनोत्यदः ॥

सन्ति यद्यपि भूयांसश्छन्दोग्रन्था मनीषिणाम् ।

तथापि सारमाकृष्य नवकार्थोयमुद्यत (लवकार्थे ममोद्यमः) ॥

इयमच्युतलीलाढ्या सद्वृत्ता जातिशालिनी ।

छन्दसां मञ्जरी कान्ता सभ्यकण्ठे लगिष्यति ॥ २ ॥

End:

पारीन्द्रःपद्काननै नयनदीनाथे सुधादीधितिः

तर्कश्रोणिसरोरुहे सुतरणिः साङ्ख्यादिकुञ्जे करी ।

ज्योतिर्वैद्यकभारतागमसरोहंसः कवित्वे कृती

भट्टश्रीपुरुषोत्तमो विजयते यस्यात्र शिष्यः कविः ॥ ३ ॥

Colophon:

इति छन्दोमञ्जर्यां षष्ठस्तबकः गद्यलक्षणः । समाप्ता छन्दोमञ्जरी ॥

शके १६१२ प्रमोदसंवत्सरे पुष्यबद्यषष्ठीशुक्रवासरे विश्वनाथसू-

रिणा लिखितमिदं पुस्तकं समाप्तिमगमत्

Subject: Chandomañjarī 1-6 Stabakas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

Gaṅgādāsa, son of Vaidyagopāladāsa is the author of this work. The present Ms. is dated śaka 1612, corresponding to A. D. 1690. No. 5367 was copied in śaka 1608 or 1686 A. D. The author therefore should be older than that date at any date. The work has been published from Calcutta in 1915.

॥ छन्दोमञ्जरी ॥

5081. CHANDOMAÑJARĪ.

Burnell's Catalogue No. 5866. Page 58. Left column.

Substance—Paper. Size—9¼ × 4 inches. Sheets—38. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—500. Author—Gangādāsa. **Complete.**

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5080.

Remarks :—The Ms is in a fairly good condition. After the colophon is given

'लिखितेयं श्रीपतिना'

This Ms. was copied by Śrīpati

॥ छन्दोमञ्जरी ॥

5082. CHANDOMAÑJARĪ.

Burnell's Catalogue No. 5367. Page 58. Left column. **Substance**—Paper. Size—9 × 4½ inches. Sheets—19. Lines—12 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—500. Author—Gaṅgādāsa. **Complete.**

Beginning, end and subject—Same as No. 5080.

Colophon:

समाप्ता छन्दोमञ्जरी । शके १६०८ क्षयसंवत्सरे कार्तिककृष्णदशम्यां नागेशभट्टश्रोत्रियमजकरेण

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

This Ms. was copied in śaka 1608 or A. D. 1686.

॥ प्रस्तारविचारः ॥

5083. PRASTĀRAVICĀRAḤ.

Burnell's Catalogue No. 5085 c. Page 41. Right column. Substance—Paper. Size—7 × 3½ inches. Sheets—11.

Lines—8 to a Page Script—Devanāgarī. No of Granthas—50 Author—? Complete.

Beginning:

श्रीः सर्वगुर्मो मुखान्तलौ यरावन्तलगौ सतौ ।

गमध्याद्यौ ज्भौत्रिलोनोऽग्णौ भवन्त्यत्र गणाः त्रिका ॥

End:

प्रस्तारोऽयं समाख्यातश्छन्दोविचितिवेदिभिः ॥

Colophon:

इति प्रस्तार·

Subject:

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. The author is unknown. The work deals with the representation of the possible combinations of the syllables, long and short, in a particular metre.

॥ प्रस्तारशेखरः ॥

5084. PRASTĀRAŚEKHARAḤ.

Burnell's Catalogue No. 11517.

Substance—Palm leaf. Size—15×1 inches. Leaves—3 (1-3). Lines—6 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—45. Author—Śrīnivāsa. Incomplete.

Beginning:

ऋषयो हि त्रिकालज्ञाः प्रस्तारान् तपसा व्यधुः ।

अल्पधीः किं विधास्येऽहं हृदिस्थो वक्ति मे हरिः ॥ १ ॥

अमृतं सिन्धुमथनजं दत्तं येनैव भुञ्जते देवाः ।

प्रस्ताराब्धिमथनजं स मम हृदिस्थो ददातु विद्वद्भ्यः ॥ २ ॥

लक्ष्मीवेङ्कटनाम्नोस्तनयः सन् श्रीनिवासाख्यः ।

विप्रो वाजसनेयी ग्रन्थं प्रस्तारशेखरं कुरुते ॥ ३ ॥

अयं ग्रन्थो विजयतां नाम्ना प्रस्तारशेखरः ।
प्रस्तारकौशलं सर्वं यदतो नातिरिच्यते ॥ ४ ॥

वर्णानाम्मात्राणां छन्दः प्रस्तार एतदीयगणैः ।
विषमानुष्टुभमार्या(:) शब्दा(शुद्धा)न् प्रस्तारये स्वरावपि च ॥५॥

उक्तात्युक्तामध्या तथा प्रतिष्ठा च सुप्रतिष्ठा च ।
गायत्र्युष्णिगनुष्टुब्बृहतीपङ्क्तिस्तथा त्रिष्टुप् ॥ ६ ॥

End:

...लोकत्रयीशब्दाः कृताः श्लोकत्रयीमिताः ।
उद्दिष्टनष्टोच्चाराभ्यां गोचराभ्यां पृथक् पृथक् ॥ १५ ॥

आद्याद्वर्णादिकसङ्ख्यां शताद्यैर्वर्धयेत्क्रमात् ।
वर्णोपान्त्यान्तयोः स्फीतां सैकाङ्कोद्दिष्टमादिशेत् ॥ १६ ॥

पञ्चाशदन्तः कोऽप्यङ्कः स्फुटश्चेच्चयुतोऽपि वा ।
यथासङ्ख्यं लिखेद्वर्णं शेषाङ्कं द्विः प्रवर्धयेत् ॥ १७ ॥

शतांशे मेलयित्वैकं प्राग्वर्णं च पुनर्लिखेत् ।
यावच्छन्दो गृहीत्वैकं नष्टोद्धारो विधीयताम् ॥ १८ ॥

द्वाविंशतिलक्षोपरि सप्तसहस्रोपरि त्रिदशकोट्याम् ।
कोटिं शब्दान् प्रमयुः सहस्रशिष्याः पृथग्विबुधकोटेः ॥ १९ ॥

यः शब्दपेटिकामेनां बुद्धिमान् प्रतिपद्यते ।
प्रस्तासिन्धुरिवागस्त्यः स सर्वैः पूज्यते बुधैः ॥ २० ॥

एकैकभाषाब्धिभिरेधमानः
सर्वोऽस्तिशब्दः प्रलयाम्बुरूपः ।

तं श्रीनिवासः कविसार्वभौमः
प्रीत्यै सतां सङ्गृहे कृपार्थी ॥ २१ ॥

सत्प्रीत्यै श्रीनिवासेन कृते प्रस्तारशेखरे ।
शब्दप्रस्तारकथनादध्यायः पञ्चमोऽभवत् ॥ २२ ॥

Colophon.

इति शब्दप्रस्तारः सम्पूर्णं ॥

Subject: Prastāraśekhara. Adhyāyas First and Fifth only each containing 19 & 22 verses respectively.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

The first Adhyāya deals with Varnas and the fifth with śabdas.

Śrīnivāsa, son of Lakṣmī and Venkaṭa is the author of this work. He belonged to the Vājasaneyaśākhā. His date is unknown. The work does not seem to be available in print.

॥ प्रस्तारशेखरः ॥

5085. PRASTĀRAŚEKHARAḤ.

J. L. Collection No. 712. Substance—Paper. Size—7×10½ inches Sheets—2. Lines—19 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—45. Author—Śrīnivāsa. Incomplete.

Beginning:

श्रीशिवाय नमः ॥

शब्दप्रस्तारः ॥

पितरौ स्वयं रचयतः कृतिमारब्धां हि दुर्घटां शिशुना ।
लक्ष्मीवेङ्कटरमणौ मयोद्यतां कृतिममुं प्रपूरयतः ॥ १ ॥

संस्कृतान् सर्वभाषायां निर्व्यवस्थोद्भवानपि ।
यावच्छब्दान् परिज्ञातुं रचये शब्दपेटिकाम् ॥ २ ॥

वर्णयोगान् पृथक्कृत्वा तथा मात्रादिविक्रियाम् ।
व्यक्ताः शब्दाः स्फुरन्त्यत्र श्रीश्चतुर्धा यथा फलेत् ॥ ३ ॥

End:

केवलं विनिमयेन निश्चिताः स्थूलदृष्टिपथगोचराः स्वराः ।
कालतो विनिमयेन निर्णये कालकण्ठधिषणापि विभ्रमेत् ॥ १६ ॥

सत्प्रीत्यै श्रीनिवासेन कृते प्रस्तारशेखरे ।
स्वरप्रस्तारकथनात् षष्ठोऽध्यायश्च संवृतः ॥ १७ ॥
श्रीनिवासः प्रतस्तार ग्रन्थं प्रस्तारशेखरम् ।
पश्यन्त्वाचन्द्रमस्तारं सविस्तारं बुधोत्तमाः ॥ १८ ॥

Colophon.

इति श्रीनिवासकृतौ प्रस्तारशेखरः सम्पूर्णः ॥

Subject: Prastāraśekhara. Adhyāyas 5th and 6th.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. The Ms. abruptly begins with the fifth Adhyāya.

॥ प्रस्तारशेखरः ॥

5086. PRASTĀRAŚEKHARAḤ.

J. L. Collection No 713. Substance—Paper. Size—6¼ × 8 inches. Sheets—4. Lines—19 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—90. Author—Śrīnivāsa. Incomplete.

Beginning, colophon and subject—Same as No. 5084.

End:

उक्तादिपङ्क्तिपर्यन्तैश्छन्दोभिर्दशभिः कृतः ।
प्रस्तारोऽयं विजयतां यथाविष्णोर्दशाकृतिः ॥ ९ ॥

उक्ता छन्दांसि पूर्वस्मिन्नधोऽप्यक्रमशः पृथक् ।
अकारादिक्षकारान्तान्वर्णान् पञ्चाशदालिखेत् ॥ १० ॥

छन्दसो वर्णभूष्वेकं पञ्च निर्वर्धयेत्क्रमात् ।
विनैकां कंस्थितान्काग्रे बिन्दुने(नै)कादिकान्क्षिपेत् ॥ ११ ॥

अथ तत्सङ्ख्यमेकैकं लिखेद्वर्णं यथाक्रमम् ।
समा........ ....

Remarks:—The Ms. is in good condition The Ms ends abruptly with the first part of the 12th Verse of the fifth Adhyāya. The contents of this work are:—

1	वर्णप्रस्तारः	18	Verses
2	मात्राप्रस्तारः	20	,,
3	विषमानुष्टुप्प्रस्तारः	15	,,
4	आर्याप्रस्तारः	16	,,
5	शब्दप्रस्तारः	1—11	Verses

॥ प्रस्तारशेखरः ॥

5087. PRASTĀRAŚEKHARAḤ.

T. S. Collection No. 602. Substance—Paper. Size—8¼×7 inches. Sheets—5. Lines—14 to 15 to a Page. Script—Devanāgarī. No of Granthas—40. Author—Śrīnivāsa. Incomplete

Beginning—Same as No. 5084.

End:

नष्टं त्रिभज्योर्ध्वकोष्ठैः शेषं लक्षणमालिखेत् ।
लब्धंसैकं पुनर्भङ्क्त्वा लिखेच्छेषं तथा पुनः ॥

Colophon:

सत्प्रीत्यै श्रीनिवासेन + अध्यायोऽभूच्चतुर्थकः ॥

Subject: Prastāraśekhara 1-4 Adhyāyas.

Remarks:--The Ms. is in good condition.

॥ वृत्तमणिकोशः ॥

5088. VṚTTAMAṆIKOŚAḤ.

Burnell's Catalogue No. 11517 h.

Substance—Palm leaf. Size—16 × $1\frac{1}{4}$ inches. Leaves—5. Lines—8 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—165. Author—Śrīnivāsa. Complete.

Beginning:

शेषाद्रिशरणो नित्यतरुणो रमणश्रियः ।
कौस्तुभाभरणो विश्वोद्धरणस्त्रायतां हरिः ॥

लक्ष्मीवेङ्कटनाम्नोस्तनयः सन् श्रीनिवासाख्यः ।
विप्रो वाजसनेयी ग्रन्थमिमं प्राह वृत्तमणिकोशम् ॥

End:

पाताले व्यालसम्राडपि बलमथनो भूप्रदेशेषु भूयाः
भङ्क्त्वा साहित्यकोशान्यदि मम भणितेः साम्यमस्ति ब्रुवन्तु ।
वक्ताहं श्रीनिवासः हृदि मम च मतिप्रेरकः श्रीनिवासः
यावान्देवो नयवांस्त्रिजगति च कविः प्रागभूदग्रतः स्यात् ॥

2 (4 & 5). Lines—8 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—60. Author—Śrīnivāsa. Incomplete.

Beginning, end colophon and subject—Same as No. 5089.

Remarks :—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ वृत्तमणिकोशः ॥

5091. VṚTTAMAṆIKOŚAḤ.

Burnell's Catalogue No. 11517 k.

Substance—Palm leaf. Size—16 × 1¼ inches. Leaves—3. Lines—8 to Page. Script—Grantha. No. of Granthas—90. Author—Śrīnivāsa. Incomplete.

Beginning:

वहुमेने त्रिदशेश्वरोऽपि मघवा ॥

End, colophon and subject—Same as No. 5088.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ वृत्तमणिकोशः ॥

5092. VṚTTAMAṆIKOŚAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10562. Page 53. Right column.

Substance—Palm leaf. Size—17¼ × 1⅝ inches. Leaves—9. Lines—5 to a Page. Script—Telugu No. of Granthas—165. Author—Śrīnivāsa. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5088.

Remarks.—The Ms. is in good condition.

॥ वृत्तमणिकोशः ॥

5093. VṚTTAMAṆIKOŚAḤ.

T. S. Collection No 716. Substance—Paper. Size—$9\frac{1}{4}\times3\frac{3}{4}$ inches. Sheets—18 (2-19). Lines—6 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—150. Author—**Śrīnivāsa.** Incomplete.

Beginning:

भयौ पूर्वं जरौ मध्ये सतावन्ते मनौ त्रिषु ॥ ४ ॥

अष्टगणलघुगुरूणां विज्ञातुं नामपूर्वकं रूपम् ।
सूत्रं संग्रथयामस्तेषां नामाक्षरैर्दशभिः ॥ ५ ॥

End, colophon and subject—Same as No 5088.

Remarks: —The Ms. is in good condition.

॥ वृत्तरत्नाकरः ॥

5094. VṚTTARATNĀKARAḤ.

Burnell's Catalogue No 5356. Page 53. Left column. Substance—Paper. Size—$7\frac{3}{4}\times4\frac{3}{8}$ inches. Sheets—24. Lines—11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—450. Author—Kedārabhaṭṭa Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

सुखसन्तानसिद्ध्यर्थं नौमि ब्रह्माच्युतार्चितम् ।
गौरीविनायकोपेतं शङ्करं लोकशङ्करम् ॥

सर्वशास्त्रार्थतत्त्वज्ञः पथ्येकोभूद्द्विजोत्तमः ।

तस्य पुत्रोऽस्ति केदारः शिवपादार्चने रतः ॥

तेनेदं क्रियते छन्दो लक्ष्यलक्षणसंयुतः ।

वृत्तरत्नाकरं नाम बालानां सुखसिद्धये ॥

End:

वंशेऽभूत्कश्यपस्य प्रकटगुणगणः शैवसिद्धान्तवेत्ता

विप्रः पथ्येकनामा विमलतरमतिः वेदतत्त्वावबोद्धा ।

केदारस्तस्य सूनुः शिवचरणयुगाराधनैकाग्रचित्तः

छन्दस्तेनाभिरामं प्रविरचितमिदं वृत्तरत्नाकराख्यम् ॥

Colophon:

इति वृत्तरत्नाकरे षष्ठोऽध्याय:

Subject: Vṛttaratnākara 1-6 Adhyāyas.

Remarks:—The Ms is in a farily good condition. After the colophon is given 40 ślokas beginning with;—

तं भूसुतामुक्तिमुदारहासं

वन्दे यतो भव्यभवं दयाश्रीः ॥ १ ॥

चिरं विरञ्चिर्न चिरं विरञ्चि,

साकारतासत्यसतारकासा ॥ २ ॥

तामसीत्यसति सत्यसीमता

मायायाक्षमसमक्षयायमा ॥ ३ ॥

कातापश्रीतारकाद्यामविपापा

त्रेधाविद्यानोष्णकृत्यं निवासे ॥ ४ ॥

Kedārabhaṭṭa's Vṛttaratnākara is the most popular work on Sanskrit metrics in use to day. Kedāra is the son of one Pāṭhyaka and was a great dvotee of Śiva.

Kedārabhaṭṭa is at any rate older than the 15th century. Mallinātha has used this work in his commentaries. But how much older we cannot say at present. The work has been published by the Nirṇayasāgara Press, Bombay.

॥ वृत्तरत्नाकरः ॥

5095. VṚTTARATNĀKARAḤ.

Burnell's Catalogue No. 5357. Page 53 Left column, Substance—Paper. Size—$11\frac{3}{4} \times 4\frac{3}{4}$ inches Sheets—7 (1-7). Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—250. Author—Kedārabhaṭṭa. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5094.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. On the title page is given:—

'इदं पुस्तकं नीलकण्ठपुण्डे वृत्तरत्नाकरम्'

The other work contained herein is Dhīśodhanī—a commentary on the Vṛttaratnākara.

॥ वृत्तरत्नाकरः ॥

5096. VṚTTARATNĀKARAḤ.

Burnell's Catalogue No. 53c2. Page 53. Left column. Substance—Palm leaf. Size—$8\frac{3}{4} \times 5\frac{1}{4}$ inches. Sheets—11. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—150. Author—Kedārabhaṭṭa. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5094.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ वृत्तरत्नाकरः ॥

5097. VṚTTARATNĀKARAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10292. Page 53. Left column.

Substance—Palm leaf. Size—$16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—6. Lines—9 or 10 to a Page. Script—Grantha. No of Granthas—250. Author—Kedārabhaṭṭa Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5094.

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition.

ॐ लगाक्रियां सुधीः कुर्यात्समायेङ्कसिताः क्रमात्

* प्राक्कान्तावूर्ध्वमधो गुलध्वावृत्तसंख्यमेकैकम् ।

द्विगुणं द्विगुणद्वयादिध्वाच्छन्दोस्विखसुप्रस्तारे(?) ॥

समाप्त वृत्तरत्नाकरम् । सिद्धिविनायकाय नमः ।

नारायणेति नाम्नाभूद्वंशे वत्से तु भूसुरः ।

तस्य पुत्रो रामनामा ह्यलिखत्पुस्तकं स्फुटम् ॥

॥ वृत्तरत्नाकरः ॥

5098. VṚTTARATNĀKARAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10293. Page 53. Left column.

Substance—Palm leaf. Size—$14\frac{3}{4} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—8. Lines—7 or 8 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—160. Author—Kedārabhaṭṭa Incomplete.

Beginning—Same as No. 5094.

End :

उपर्याद्याद्गुरोरेवमेकद्व्यादिलगक्रिया ।

लगक्रियां.................. ॥

Colophon:

वृत्तरत्नाकरे पञ्चमोऽध्यायः ॥

Subject: Vṛttaratnākara 1-6 Adhyāyas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. This Ms. abruptly ends with the beginning of the 6th Adhyāya.

॥ वृत्तरत्नाकरः ॥

5099. VṚTTARATNĀKARAḤ.

Burnell's **Catalogue No.** 10489 a. Page 53. Left column. **Substance**—Palm leaf. Size—15 × 1½ inches. Leaves—6. Lines—6 to 8 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—150. Author—Kedārabhaṭṭa. Incomplete.

Beginning—Same as No. 5094.

End:

संख्यानमध्वयोगश्च षडेते प्रत्ययाः स्मृताः

Colophon:

इति केदारविरचिते वृत्तरत्नाकरे षट्प्रत्ययो नाम प्रथमोऽ(षष्ठो) ध्यायः ॥ वृत्तरत्नाकरः समाप्तः ॥

Subject: Vṛttaratnākara.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ वृत्तरत्नाकरः ॥

5100. VṚTTARATNĀKARAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10489 b. Page **53.** Left column. **Substance**—Palm leaf. Size—12½ × 1½ **inches.** Leaves—5 (18-22). Lines—6 to a Page. **Script**—Grantha. No. of

Granthas—150 Author—Kedārabhaṭṭa. Incomplete.

Beginning—Same as No. 5094.

End:

त्रिगुणनवलघुरवसीति गुरुरिति दक्ययुमकृततनुरिह रुचिरा ॥

Colophon:

इति वृत्तरत्नाकरे द्वितीयोऽध्यायः ॥

Subject: Vṛttaratnākara.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ वृत्तरत्नाकरः ॥

5101. VṚTTARATNĀKARAḤ.

T. S. Collection No. 715. Substance—Paper. Size—11×4½ inches. Sheets—6. Lines—9 or 10 to a Page. Script—Devanāgarī. No of Granthas—125. Author—Kedāra. Incomplete.

Beginning—Same as No. 5094.

End·

रसत्वं स्वैष्मौन्सौररगुरुयुता मेघविस्फूर्जिता स्यात् ॥

Colophon: (Sheet No. 3)

इति वृत्तरत्नाकरे मात्रावृत्तप्रकाशे द्वितीयोऽध्यायः ॥

Subject: Vṛttaratnākara 1-3 Adyāyas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. This Ms. abruptly ends in the middle of the third Adhyāya.

॥ वृत्तरत्नाकरः ॥

5102. VṚTTARATNĀKARAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10234. Page 83. Left column. Substance—Palm leaf. Size—15 × 1¼ inches Leaves—54. Lines—6 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—200. Author—Kedārabhaṭṭa. ? Incomplete.

Beginning:

म्रोगौहंसरुतमेतत् ।

कालिन्दीतटचरेऽस्मिन्कृष्णे नूपुरनिदनादैः ।

रम्यं हंसरुतमाहो नाश्राविन्यगापितजातम् ॥ १ ॥

End

म्भौ न्लौगः स्याद्भ्रमरविलसितम् ।

यश्चश्रु.... सिजेय

........भ्रमरविलसितम् ।

तत्पादाब्जे मम हृदयमपि

तत्त्वन्वीतप्रतिकलममलम् ॥

Colophon: Nil.

Subject: **Vṛttaratnākara.**

Remarks;—The Ms. is in a fairly good condition. The definitions of Vṛttas are given from Vṛttaratnākara with the examples in ślokas.

॥ वृत्तरत्नाकरः ॥

5103. VṚTTARATNĀKARAḤ.

J. L. Collection No. 714. Substance—Paper. Size—9¼ × 4½

inches. Sheets—10. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—180. Author—Kedārabhaṭṭa. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5095.

Colophon:

इति + षष्ठोऽध्यायः ॥

हेविळम्बिसंवत्सरे दक्षिणायने हेमन्तर्तौ मार्गशीर्षमासे कृष्णपक्षे चतुर्दश्यां समाप्तोऽयं ग्रन्थः ॥

On the title page is given

पुण्डोपनाम्नः वेङ्काजीनायकस्येदं पुस्तकम् ॥

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

This Ms. was copied in the cyclic year Hevilambi, Dakṣiṇāyana, Hemantartu, Mārgaśirṣa month, Black fortnight, 14th day.

This Ms. belonged to Veṅkājināyaka.

॥ वृत्तरत्नाकरः ॥

5104. VṚTTARATNĀKARAḤ.

J. L. Collection No. 715. Substance—Paper. Size—9×4 inches. Sheets—8. Lines—8 to a page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—120. Author—Kedārabhaṭṭa. Incomplete.

Beginning—Same as No. 5094.

End:

रसयुगहयैर्नैः सौरलौ गोयदाहरिणी तदा ॥

मन्दाक्रां... ..... ॥

Subject. Vṛttaratnākara.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ वृत्तरत्नाकरव्याख्या ॥

5105. VṚTTARATNĀKARAVYĀKHYĀ.

T. S. Collection No. 1066. Substance—Paper. Size—8⅜ × 4 inches. Sheets—20. Lines—7 to 9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—350. Author—Paṇḍitacintāmaṇi. Complete.

Beginning:

काव्यामृतरसाधारः केदारो यानचीकरत् ।
स्ववाक्कुमुदिनीजातश्छन्दःकुमुदकोरकान् ॥ १ ॥

यदर्थरसलोभेन यन्मानसमधुव्रताः ।
परितो यान्भ्रमन्तीह तेषां काम्यार्थसिद्धये

द्विजराजः स्वधीज्योत्स्नायोगाद्बुद्धाव्य तानिमान् ।
बुधचिन्तामणिश्चक्रे वृत्तपुष्पप्रकाशनम् ॥

End:

अग्रेऽग्रेऽङ्गुलाधिक्यम् । अधः अधोऽधोऽपि अङ्गुलिका-
व्याप्तिर्यतः ततोऽधोऽपि अङ्गुलादिकं तथेत्यर्थः ॥

Colophon:

इति श्रीमत्पदवाक्यप्रमाणपारावारीणधुरीणविद्यानिध्यपराभिधानपण्डि-
तचिन्तामणिविरचितायां वृत्तपुष्पप्रकाशनाख्यायां वृत्तरत्नाक-
रटीकायां षष्ठोऽध्यायः ॥

Subject. Vṛttaratnākara, otherwise known as Vṛttapuṣpaprakāśana 1-6 Adhyāyas.

Remarks·—The Ms. is in a fairly good condition.

Paṇḍita Cintāmaṇi is the author of this commentary. The work is not available in print.

॥ वृत्तरत्नाकरव्याख्या ॥

5106. VṚTTARATNĀKARAVYĀKHYĀ.

T. S. Collection No. 1065 Substance—Paper. Size—13×6 inches. Sheets—22. Lines—11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—550. Author—Nārāyaṇa. Incomplete.

Beginning:

शुक्लां + शान्तये ॥

श्वेताम्भोधिस्थितं देवं शुद्धस्फटिकसन्निभम् ।
वाग्विभूतिप्रदं साक्षाद्वन्दे गन्धर्वकन्धरम् ॥

नृसिंहयज्वनः पुत्रो नारायणपुरोहितः ।
वृत्तरत्नाकरव्याख्यां व्याकरोति यथामति ॥

आरीप्सितस्य ग्रन्थस्य विघ्नसमाप्तिप्रचयगमनार्थमिष्ट-देवतानमनं करोति ॥

सुखसन्तान + शाङ्करम् ॥
स्पष्टोऽर्थः ।

End:

नवमालिनीन्जौभ्यौ ॥ नौ जौयश्वताभरसम् । न्भौ-ज्यौ द्रुतपदाग्रखरं ता । न्यौज्रौ मत्तकोकिलम् ॥
त्मौज्रौ ललिता

Colophon:

इति पिङ्गलसूत्रे षष्ठोऽध्यायः ॥

इति पिङ्गलनागविरचितं वृत्तरत्नाकरं सव्याख्यानं संपूर्णम् ॥

इदं पुस्तकं हेवलम्बिनामसंवत्सरे आषाढमासे शुक्लपक्षे पञ्चम्य भृगुवारे समाप्त जातम् ॥

इदं कुप्पुस्वामिनामिति ज्ञेयम् ॥

करकृतमपराधं क्षन्तुमर्हन्ति सन्तः ॥

Subject: Vṛttaratnākaravyākhyā 1-6 Adhyāyas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition

In the Grantha edition of the Vṛttaratnākara, published from Madras in 1915, is contained the commentary of Nārāyaṇa.

॥ वृत्तरत्नाकरव्याख्या ॥

5107. VṚTTARATNĀKARAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 5857 b. Page 53 Left column. Substance—Paper. Size—1¾×4¾ inches. Sheets—44 (8-51) Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1000. Author—Śrīnātha. Complete.

Beginning:

प्रणम्याखिललोकेशं पूर्वाचार्यानुसारिणा ।
गोविन्दभट्टविदुषः श्रीनाथाख्येन सूनुना ॥

End:

प्रस्तारादयः प्रत्ययाः प्रमाणीनीति मतानि ज्ञाता छन्दः-
शास्त्रार्थवेत्तृभिः पिङ्गलाद्यैः पूर्वाचार्यैरिति ॥

Colophon:

इति श्रीमत्कविशार्दूलेन श्रीनाथेन विरचितायां वृत्तरत्नाकरव्याख्यायां धीशोधन्यां षष्ठोऽध्यायः

Subject: Vṛttaratnākaravyākhyā otherwise known as Dhīśodhanī 1-6 Paricchedas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. The other work contained herein is

वृत्तरत्नाकरः

Śrīnātha's commentary too is available in print in the Grantha edition of 1915, referred to above.

॥ वृत्तरत्नाकरव्याख्या ॥

5108. VṚTTARATNĀKARAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 5363. Page 58. Left column. Substance—Paper. Size—$9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—35 (Leaves 18-20 are missing). Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—650. Author —Śrīnātha. Incomplete.

Beginning—Same as No. 5107.

End:

तच्छन्दो गाथेति छन्दोविद्भिः कथितम् ।
एतादृशं काव्येषु कविभिर्नप्रयोज्यमिति ॥

Colophon;

इति वृत्तरत्नाकरव्याख्यायां पञ्चमोऽध्यायः ॥

Subject: Vṛttaratnākaravyākhyā otherwise known as Dhīśodhanī 1-5 Adhyāyas.

Remarks:—The Ms. is in a good condition.

॥ वृत्तरत्नाकरव्याख्या ॥

5109. VṚTTARATNĀKARAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10295. Page 53. Left column. Substance—Palm leaf. Size—16 × 1½ inches. Leaves—51. Lines—6 to a Page Script—Telugu. No. of Granthas—1300. Author—Śrīnātha. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5107.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ वृत्तरत्नाकरव्याख्या ॥

5110. VṚTTARATNĀKARAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10296. Page 53. Left column. Substance—Palm leaf. Size—11½ × 1 inches. Leaves—88. Lines—6 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—1300. Authors—Śrīnātha. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5107.

Remarks:—The Ms. is in good condition. There is one loose leaf at the end dealing with the same subject.

॥ वृत्तरत्नाकरव्याख्या ॥

5111. VṚTTARATNĀKARAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10297 b. Page 53. Left column. Substance—Palm leaf. Size—16 × 1¼ inches. Leaves—

12 (29-40). Lines—9 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—450 Author—Śrīnātha. Incomplete.

Beginning—Same as No 5107

End:

युग्मरचिता । युग्मपादवद्विरचिता । प्रवृत्तकस्य द्विती-
यचतुर्थपादवत्प्रथम...... ।

Colophon: (Leaf No. 35)

इति श्रीमत्कविशार्दूलेन श्रीनाथेन विरचितायां धीशोधन्यां
प्रथमोऽध्याय:

Subject: Vṛttaratnākaravyākhyā otherwise known as Dhīśodhanī. 1-2 Adhyayas.

Remarks:—The Ms is in a fairly good condition.

॥ वृत्तरत्नाकरव्याख्या ॥

5112. VṚTTARATNĀKARAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10297 a. Page 53. Left column. Substance—Palm leaf. Size—18×1½ inches. Leaves—21. Lines—6 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—500. Author—?. Complete.

Beginning.

ओम् ॥

शङ्करं श्रीकरं नत्वा सद्वृत्तं वृत्तसिद्धये ।
वृत्तरत्नाकरस्याहं वक्ष्ये टीकां लघीयसीम् ॥

कश्चिदित्यादिप्राज्ञः शिवपदार्चने रतः शिवस्य पादा-
र्चने निरतः सकलविद्यानां ज्ञाता चतुःषष्टिकलाप्रवीणः

च्छन्दःशास्त्रविशारदः छन्दःशास्त्रेऽतीव शिथितः केदा-
रो नाम कश्चिदसौ तेन छन्दः क्रियत इति सम्बन्धः ॥

End:

त्रयोविंशत्यक्षराणि भवन्ति । तां पदांगुलिपरिमिते
भूभेगे वृत्तानि भवन्तीति सर्वत्रैवं सहुन्नेयम् ।

Colophon:

इति वृत्तरत्नाकरटिकायां षष्ठोऽध्यायः । समाप्ता चेयं वृत्तरत्नाकरटीका ॥

हरिः ॐम् शुभमस्तु ॥

Subject. Vṛttaratnākaraṭīkā otherwise known as Laghuṭīkā 1-6 Adhyāyas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

This is an anonymous commentary. The work is not available in print.

॥ वृत्तरत्नावली ॥

5113. VṚTTARATNĀVALĪ.

Burnell's Catalogue No. 5364. Page 53. Right column. Substance—Paper. Size—13¼ × 5½ inches. Sheets—124. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—3000. Author—Sadāśiva Muni. Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

लक्ष्मैतत्सप्तगणा गोपेता भवति नेह विषमेजः ।
षष्ठोऽयं नलघूवा प्रथमेऽर्धे नियतमार्यायाः ॥

*   *   *

वारिजभववदनाम्बुज-
रङ्गस्थलवर्तिनीं भजे वाणीम् ।
चत्वारि यत्पदानि
स्फुरन्ति योगीन्द्रवृन्दस्य ॥

End:

श्रीनाथं कलये सदाश्रितावनदक्षं
विदितश्रवृत्तवृन्दमद्वा ।
यद्दत्तविबोधवैभवा-
त्पृथगपि च सुगुरोरुपदेशम् ॥

* * *

भातात्भाग्यवशान्मदीयचेतसि भानो-
स्तनयातटवनसञ्चरन्नृसिंहः ।
यस्त्वत्स्मरणेन दैत्यराट्
सुत इव गतभयोऽस्तु च स श्रीः ॥

Colophon:

इति श्रीसच्चिदानन्दयोगीन्द्रचरणाम्भोरुहबंभरायमाणमानसश्रीकृष्ण करुणाकटाक्षलब्धसारस्वतसदाशिवमुनिप्रणीतवृत्तरत्नावली स-म्पूर्णा ॥

Subject: Vṛttaratnāvali 1-5 Aśvāsas.

Remarks:—The Ms. is in good condition. There is a loose sheet containing certain ślokas from Harivamśa etc.

We do not known much about Sadāśivamuni, the author of this work, There is a reference to Śrīnātha and probably that Śrīnātha is the commentator on the Vṛttaratnākara, referred to above.

The work is not available in print.

॥ वृत्तरत्नावलिः ॥

5114. VṚTTARATNĀVALIḤ.

Burnell's Catalogue No. 10560 a. Page 53. Right column. Substance—Palm leaf. Size—14¾ × 1½ inches. Leaves—8 (1-8). Lines—6 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—120. Author—Venkaṭeśa. Complete.

Beginning.

म्यरस्तजभ्नगालश्चेत्येभिर्दशभिरक्षरैः ।
सकलं वाङ्मयं व्याप्तं त्रैलोक्यमिव विष्णुना ॥

आदिमध्य + गुरुलाघवम् ॥

* * *

श्रीमान् दन्तिमुखो देवः श्रेयांसि विदधातु नः ।
यत्प्रसादेन निर्विघ्नं सिध्यन्ति कृतिनां क्रियाः ॥

माभूत्सङ्गो जननि जनैस्तै-
र्मत्ता येषां मतिरिह वित्तैः ।
भाग्योदारैर्भवतु विहारो
भक्तैः सार्धं तव कृपया मे ॥

मत्तावृत्तम् ॥

End ·

अत्र कोलाहलं कृत्वा जनतामुक्तबुद्धयः ।
वाग्विभूतिसमृद्ध्यर्थं स्तोत्रं पठत सर्वदा ॥

Colophon:

वृत्तरत्नावलिरियं वेङ्कटेशेन गुम्भिता ।
सुदृशां हृदयेनैव सुचिरं धार्यतां मुदा ॥

अवधानसरस्वत्याः सूनुनात्रिकुलेन्दुना ।
रचिता वेङ्कटेशेन वृत्तरत्नावली नवा ॥

Subject: Vṛttaratnāvali.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. After the colophon is given an index of Vṛttas. The other work contained is a copy similar to this.

The author, Veṅkaṭeśa tells us that he is the son of Avadhānasarasvatī of Ātareya gotra. We know of an Avadhānasarasvati, who is the author of a work called Vedāntaśataślokī. Perhaps Veṅkaṭeśa is the son of the same person.

The work is not available in print.

॥ वृत्तरत्नावलिः ॥

5115. VṚTTARATNĀVALIḤ.

Burnell's Catalogue No. 10560 b.

Substance—Palm leaf. Size—17×1½ inches. Leaves—6 (66-71). Lines—8 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—100. Author—Veṅkaṭeśa. Incomplete.

Beginning and subject:

श्रीमान् दन्ति॰ Same as No. 5114.

End:

वातोर्मी सुमुखी पश्चात्सह मौक्तिकमालया ।
दोधकाख्येन वृत्तेन ललना वैश्वदे(विका) ॥

Remarks:—The Ms. is in decaying condition.

॥ वृत्तरत्नावलिः ॥

5116. VṚTTARATNĀVALIḤ.

Burnell's Catalogue No. 10561. Page 58. Right column. Substance—Palm leaf. Size—17⅝×1¼ inches. Leaves—9. Lines—5 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—120. Author—Veṅkaṭeśa. Complete.

Bginning, end, colophon and subject—Same as No. 5114.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ वृत्तरत्नावलीव्याख्या ॥

5117. VṚTTARATNĀVALĪVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 5861. Page 53. Left column. Substance— Paper. Size—8½×4¼ inches. Sheets—14. Lines—16 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas— 450. Author—?. Complete

Beginning·

श्रेयःप्राप्तिनिमित्तानि सेवितानि मनीषिभिः ।
श्रीरामगुरुपादाब्जरजांसि कलयामहे ॥
गुरोरपि च देवस्य नान्तरं प्राहुरागमाः ।
तस्मात्तयोश्च चरणं शरणं सततं वृणे ॥

  

श्रीमान् दन्तिमुखो + क्रियाः

इह किल कविकुलतिलकः पण्डितवर्यो वेङ्कटेशः प्रा-

रीप्सितानन्त...संप्रदायाविच्छेदलक्षणफलहेतुभूतस्य *

रूपं मङ्गलं निबध्नाति ॥ श्रीमानिति ॥

End:

इयं शुभा हिमकरमौलिवल्लभा

मनोहरा मरकतराजिभासुरा ।

कराम्बुजा कलितकदम्बकोरका

कलावती कलयतु कांक्षितानि नः ॥

Colophon:

इति श्रीवृत्तरत्नावलीव्याख्या समाप्ता ॥

Subject. Vṛttaratnāvalīvyākhyā.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. After the colophon is given the śloka.

मो भूमिखिगुरुः श्रियं वितनुते + प्राद्गुणानां पृथक् ॥

The author of this commentary is unknown.

॥ वृत्तरत्नावलिः ॥

5118. VṚTTARATNĀVALIḤ.

J. L. Collection No. 716. Substance—Paper. Size—$8\frac{1}{2} \times 4$ inches. Sheets—4. Lines—7 to a Page. Script—Devanāgarī No. of Granthas—40. Author—Kālidāsa. Incomplete.

Beginning:

पङ्क्तिछन्दांसि

माभूत्सङ्गो जननि जनैस्तैर्मत्ता येषां मतिरिह वित्तैः ।
भाग्योदारैर्भवतु विहारो भक्तैः सार्धं तव कृपया मे ॥

चम्पकमाला ॥

End:

स्रग्विणी ॥

श्रीररेराहता येन पङ्केरुह-
स्तेन नेत्राञ्चलेनास्तभक्तव्यथा ।
अम्ब ते विश्वसृड्बाहुना स्रग्विणी
मूर्तिरस्तु श्रियै मोहयन्त्यै सताम् ॥

Subject: Vṛttaratnāvalı 1-22 ślokas

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

This Vṛttaratnāvalī is ascribed to a Kālidāsa. It is unlikely that he is the same as his famous namesake.

The work has been printed in the Grantha edition of the Vṛttaratnākara published in Madras.

॥ वृत्तरत्नावलिः ॥

5119. VṚTTARATNĀVALIḤ.

J. L. Collection No. 717. Substance—Paper. Size—8 × 4½ inches. Sheets—3. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—45. Author—Kālidāsa. Incomplete.

Beginning: —Same as No. 5118.

End:

प्रमुदितवंदना ॥

ननिरुणिम ते पदाम्भोरुहं
मनसि ननु मम सक्तं क्रियाः ।
भगवति मदभीप्सितार्थं यतः
प्रमुदितवदना त्वमापूरयेः ॥ २० ॥

Subject: Vṛttaratnāvalı 1-20 ślokas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ वृत्तरत्नावलिः ॥

5120. VṚTTARATNĀVALIḤ.

J. L Collection No. 718 Substance—Paper. Size—8 × 4¼ inches. Sheets—11. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—150. Author—Kālidāsa. Complete.

Beginning—Same as No. 5118.

End:

दण्डकवृत्तम् ॥

ननिरुरुरुवतरोर्भो भवेत्तस्य
सर्वजनो कथयतां संततं गाहने ।
समधिकतरूपशोभोज्ज्वलाः
सन्ति मालकाः संपदश्चातियशेश्वराः ॥ ५५ ॥

Colophon:

इति श्रीकालिदासविरचिता वृत्तरत्नावली संपूर्णा ॥

वठके ॥

Subject: Vṛttaratnāvali 1-55 ślokas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. After the colophon is given.

अपुनरुक्ति आर्या ॥

श्रीसवृनी राजफणी शार्ङ्गितपोबलजषाप्रडंभाव: ।

खगछायाचमंकुली टेठेदेधीथहृक्षोर्गः ॥

॥ श्रुतबोधः ॥

5121. ŚRUTABODHAḤ.

Burnell's Catalogue No. 5869. Page 58. Left column. Substance—Paper. Size—$6\frac{1}{4} \times 3\frac{3}{8}$ inches. Sheets—9. Lines—6 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—50. Author—Kālidāsa. Complete.

Beginning:

छन्दसां लक्षणं येन श्रुतमात्रेण बुध्यते ।

तमहं कथयिष्यामि श्रुतबोधमविस्तरम् ॥

संयुक्ताद्यं दीर्घं सानुस्वारं विसर्गसंमिश्रम् ।

विज्ञेयमक्षरं गुरु पादान्तस्थं विकल्पेन ॥

End:

चत्वारो यत्र वर्णाः प्रथममलघवः षष्ठकः सप्तमोऽपि

द्वौ तावत्तोडशाद्यौ मृगमदमुदिते षोडशान्त्यौ तथान्त्यौ ।

रम्भास्तम्भोरुकान्ते मुनिमुनिमुनिभिर्यत्र कान्ते विरामः
बाले वन्द्यैः कवीन्द्रैः सुतनु निगदिता स्रग्धरा सा प्रसिद्धा ॥

Colophon:

इति श्रीकविकालिदासविरचितः श्रुतबोधश्छन्दोग्रन्थः समाप्तः ॥

Subject: Śrutabodha. 1-42 ślokas.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

Śrutabodha too is attributed to the same Kālidāsa. The work is available in print in the Chowkhamba Sanskrit Series, Benares

---

॥ श्रुतबोधः ॥

5122. ŚRUTABODHAḤ.

Burnell's Catalogue No. 5370. Page 53. Left column.
Substance—Paper. Size—10 × 4 inches. Sheets—5. Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—50. Author—Kālidāsa. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5121.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. On the title page is given:

'इदं पुस्तकं शङ्कराजी पण्डितानाम्'

॥ श्रुतबोधः ॥

5123. ŚRUTABODHAḤ.

Burnell's Catalogue No. 5371. Page 53. Left column.

Substance—Paper. Size—9⅞×4 **inches.** Sheets—5. Lines—7 to a Page Script—Devanāgarī. No. of Granthas—50. Author—Kālidāsa. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5121.

Remarks:—The Ms. is in very good condition. Sheets are sulpherated

---

॥ श्रुतबोधः ॥

5124. ŚRUTABODHAḤ.

Burnell's **Catalogue No. 5372.** Page 58. Left column. Substance—Paper. Size—10⅛×4⅜ inches. Sheets—6. Lines—7 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—50. Author—Kālidāsa. Incomplete.

Beginning—Same as No. 5121.

End:

आद्यश्चेत्त्रितयमथाष्टमं नवान्त्यं
चोपान्त्यं गुरु विरतौ सुभासिते स्यात् ।

Subject: **Śrutabodha 1-34 ślokas.**

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ श्रुतबोधः ॥

5125. ŚRUTABODHAḤ.

Burnell's Catalogue No. 5373. Page 153. Left column. **Substance—Paper.** Size—8½×4 inches. Sheets—16. Lines—6 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-

thas—50. Author—Kālidāsa. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5121.

Remarks:—The Ms is in a fairly good condition.

॥ श्रुतबोधः ॥

5126. ŚRUTABODHAḤ.

Burnell's Catalogue No. 5371. Page 53. Left column. Substance—Paper. Size—10×4 inches. Sheets—4. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—50. Author—Kālidāsa. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5121.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ श्रुतबोधः ॥

5127. ŚRUTABODHAḤ.

Not Noticed by Burnell Ms. No.15543.
Substance—Paper. Size—8×4½ inches. Sheets—7. Lines—11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—50. Author—Kālidāsa. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5121.

Remarks:—The Ms is in a fairly good condition.

॥ श्रुतबोधः ॥

5128. ŚRUTABODHAḤ.

T. S. Collection No. 601. Substance—Paper. Size—11½×4½

inches. Sheets -- 5. Lines—8 to a Page. Script—Deva-nāgarī. No. of Granthas—50 Author—Kālidāsa. Complete.

Beginning:

मस्त्रिगुरुस्त्रिलघुश्चनकारो + लघुरन्तः ॥ १ ॥

छन्दसां लक्षणं॰ Same as No 5121.

End, colophon and subject—Same as No. 5121.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ अलङ्काराः ॥

ALAṄKĀRAS.

॥ अलङ्कारमञ्जरीव्याख्या ॥

5129. ALAṄKĀRAMAÑJARĪVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10550. Page 57. Left column. Substance—Palm leaf. Size—$16\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves—69. Lines—7 to a Page Script—Grantha. No. of Granthas—1750. Author—Sudhīndrayati. Complete.

Beginning:

यत्कर्तृकं जगदिदं यदनुप्रविष्टं

यस्मिन्मुहुर्निविशते यदनन्यनाथम् ।

तं प्राप्नुवीमहि महीतनयाकटाक्ष-

पीयूषवीचिरचिताप्लवमादिदेवम् ॥

स्वदेहाभास्थूलंकरणकमलाद्दक्छविभृतं

शिलायाः स्त्रैणाढ्यंकरणचरणाम्भोरुहरजः ।

क्षणात्क्षोणीनग्नंकरणशरझाटोद्भटतरं

महोधन्विस्तोषीमहि महितनानारसघनम् ॥

* * *

प्राचामुपाचामदलङ्क्रियार्थं

वाचामनीचानि मतामृतानि ।

सुधीन्द्रगीतं तदिदं कृतालं-

क्रियागमं न स्पृहयन्ति के वा ॥

श्रीभ्युप(सुम)तीन्द्रयतीन्द्रो

व्यतनीदतनीयसीमसीमगुणाम् ।

व्याख्यां मधुधाराख्यां

विवृतालङ्कारमञ्जरीहृदयाम् ॥

आस्ताकी सुकविमुदे स्या-

त्सदलङ्कारमञ्जरीविवृतिः ।

मधुधाराख्यापङ्कज-

सौरभलक्ष्मीरिवातिहर्षाय ॥

अथ इदानीं तत्रभवान् सुधीन्द्र इति कवीन्द्रः "काव्यं यशसेऽर्थकृते" "काव्यात्पूजायशोलाभः" इति काव्यप्रकाशादिग्रन्थकारोक्तानेकप्रयोजनजालफले * * मङ्गलमाचरति ॥

वन्देमह्यानिशंनिजाङ्कविलसन्नीरेरुहाक्षीमणी

जाग्रद्गात्ररुचिं विहङ्गपारिणीचूडां सरूढासिकं ।

तं कंचिन्महिमानमुज्ज्वलपदाम्भोजद्वयीध्यायिनः

सर्वात्मानपरोक्षयत्यातितरां यस्य स्मृतिर्वाञ्छितान् ॥

इति ॥

तं प्रसिद्धं कंचिन्महिमानं महस्वं वन्देमहीति स-म्बन्धः ॥

End:

उभयचित्रं यथा ॥

अत्याखण्डलखण्डपरचण्डचुराण्डे दोर्लताभिण्डात्रीरल-रघुपतिः कोदण्डपाखण्डयत्पुण्ड्राखण्डकाण्डमण्डनमदप्रो-द्दण्डकाण्डप्रचण्डदण्डवीरप्रचण्ड इव वेतण्डाग्रकाण्डाग्रा-णीः ॥

अत्रोपमानप्रासयोर्वर्णनावुभयचिततः ॥

Colophon.

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यसर्वतन्त्रस्वतन्त्रश्रीमद्विजयीन्द्रपूज्य-चरणशिष्य सुधीन्द्रयतिविरचितालङ्कारमञ्जरीव्याख्यायां मधुधा-रासमाख्यायां शब्दालङ्कारमञ्जरीव्याख्यान समाप्तम् ॥

श्रीरुक्मिणीसमेतश्रीकृष्णाय नमः ॥

Subject: Alaṅkāramañjarīvyākhyā.

Sudhīndrayati pupil of Vijayīndra, (both, pontiffs of the Madhavamaṭha) is the author of a work called Alaṅkāra-mañjarī The author has commented upon his own work, laked Madhudhārā. The present work represents the commentary The text also is found in this work.

Sudhīndra was living in the 17th century in the Tanjore District. The work is not available in print.

॥ अलङ्कारमञ्जरीव्याख्या ॥

5130. ALAṄKĀRAMAÑJARĪVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No 10551. Page 57. Left column. Substance—Palm leaf. Size—$16\frac{1}{2}\times1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—104. Lines—7 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—1750. Author—Sudhīndrayati. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5129.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ अलङ्काररत्नाकरः ॥

5131. ALAṄKĀRARATNĀKARAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10557. **Page** 54. Left **column.** **Substance**—Palm leaf. Size—$10\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. **Leaves**—26. Lines—6 or 7 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—550. Author—Yajñanārāyaṇa ?. Incomplete.

Beginning:

श्रीराजगोपालाय नमः ।

पूर्वं दक्षिणवामभागकरयोरन्योन्याश्लेष...

* * *

(Leaf No. 5) यथावा—

आस्थाने स्वसमानकुण्डलमणिधारादिभिर्भूषितै-
रासीनां रघुनाथभूमिपरिणरिप्रेमधूनां गणे ।
तेजः सर्वजगत्प्रकाशनकरं द्वीपान्तरस्थैः....
दर्शं दर्शमनन्यराजसुलभं साश्चर्यमासेव्यते ॥

यथा वा अस्मदीये नाटके ॥

धर्म्या गुणाः परिचिता इव सन्निधौमा-
माकारयन्ति पुनरस्य महाविशेषः ।
रुन्धन्ति हन्त रुषिता इव तत्र किञ्चि-
दत्रोपसर्तु....मपि क्षमोऽहम् ॥

End:

....

....

दृश्यन्ते रघुनाथभूपसविधे ते सङ्कुचत्तेजसो
दीषा वासर............में क्षणे पश्य तान् ॥

Colophon:

अलङ्काररत्नाकरः

Subject: Alaṅkāraratnākara, a work eulogising Raghunāthanāyaka.

Remarks:—The Ms is in good condition. In most of the places there is lacunae.

Yajñanārāyaṇa Dīksita is already familiar to us as the author of two works, the Sāhityaratnākara and the Raghunāthābhyudaya, both treating of the achievements of his patron, Raghunāthanāyaka, King of Tanjore. The present work forms the third of the group. Almost all the stanzas in the work praise the doings of Raghunāthanāyaka. The work is similar to the Pratāparudrīya, Raghunāthanāyaka taking the place of Pratāparudra in this work.

The work is not available in print.

॥ अलङ्कारराघवम् ॥

5132. ALAṄKĀRARĀGHAVAM.

Burnell's Catalogue No. 5830. Page 54. Left column. **Substance**—Paper. Size—$13\frac{1}{4} \times 5\frac{1}{4}$ **inches. Sheets—212.** Lines—11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—6050. Author—Yajñeśvaradīkṣita. Complete.

Beginning:

सञ्जातं स्फुटमञ्जनापरिणमद्गर्भान्तरालाश्रवं
किञ्चिद्वस्तु वरेण्यमस्तु सततं वः श्रेयसे भूयसे ।

मार्ताण्डग्रसने मतिं कृतवतो यस्य प्रचण्डात्मन-
स्तेजोवैभवसम्भवेन भुवने सर्वं विधूतं तमः ॥
स्वस्थानानतिलङ्घनेन विहितं व्यालोललम्बोदरं
पूर्ण...पुरं पुरध्वनिकरव्यापारलीलाद्भुतम् ।
दम्पत्योः करतालकेलिमधुरं हासास्पदं पूर्वयो-
र्वैतण्डाननताण्डवं व्यतनुतां चण्डान्तरायव्ययम् ॥

* * *

गुरुपादाम्बुजद्वन्द्वं प्रणम्य दृढभक्तितः ।
अलङ्कारं कवीशानां कुर्वेऽलङ्काररराघवम् ॥
मनोवाञ्छितदातारं देवताचक्रवर्तिनम् ।
श्रीरामं सपरीवारमुदाहर्तुमियं कृतिः ॥
रामाज्ञया स्वप्ननिरूढया मे
विनिर्मितेऽलङ्कृतिराघवेऽस्मिन् ।
न युक्तिदौर्बल्यमुदाहृतीनां-
न मान्द्यमित्यादरयन्तु सन्तः ॥

End:

साधकेन संशयनिवृत्तिर्यथा ॥
दिगङ्गनाः पूर्वनृपालकीर्तौ
क्रमेण शाट्यां शिथिलीभवन्त्याम् ।
आच्छादयन्त्यद्य यशोदुकूल-
मात्मानुकूलं तव रामचन्द्र ॥

thas—6050. Author—Yajñeśvardīkṣita Complete.

Beginning end, colophon and subject—Same as No. 5132.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ अलङ्कारविचारः ॥

5134. ALAṄKĀRAVICĀRAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10498 b.

Substance— Palm leaf. Size—$15\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. **Leaves**—10. Lines—8 to 10 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—300. Author—?. Incomplete. only.

Beginning:

शब्दार्थयुगलं काव्यं निर्दोषं गुणसंयुतम् ।
अलङ्कृतमलङ्कारैरनलङ्कृतमेव वा ॥
शब्दार्थौ मूर्तिराख्यातौ जीवितं व्यङ्ग्यवैभवम् ।
हारादिवदलङ्कारास्तत्र स्युरुपमादयः ॥

End:

अकाण्डधृतमानसैर्व्यवसितोत्सवैः सारसै-
रकाण्डपटुताण्डवैरथ शिखण्डिनां मण्डलैः ।
दिशः समवलोकिताः स्ववशनिर्भरप्रोल्लस-
त्कुटप्रथुवरूथिनीरजनिभूर...... ... ॥

Subject: Alaṅkāravicāra.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

This is an anonymous work treating of the alaṅkāras and

connected topics. Many of the verses herein seem to have been taken from other standard works on rhetoric.

The work is not available in print.

The other works herein are

1. Kāvyaprakāśa
2. Bhāṣāpariccheda
3. a Tarka tract.

॥ अलङ्कारसर्वस्वम् ॥

5135. ALAṄKĀRASARVASVAM.

Burnell's Catalogue No. 10532 Page 54. Left column. Substance—Palm leaf. Size—16¼ × 1¼ inches. Leaves—29-103. Lines—6 to 8 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—2000. Author—Maṅkhaka. Complete.

Beginning:

नमस्कृत्य परां वाचं देवीं त्रिविधविग्रहाम् ।
गुर्वलङ्कारसूत्राणां वृत्त्या तात्पर्यमुच्यते ॥

End:

तस्मादाश्रयाश्रयिभावाश्रयणेनैव चिरन्तनमतानुस्मृतिः ॥

Colophon:

इति काश्मीरसान्धिविग्रहिकमङ्खुककृतमलङ्कारसर्वस्वाभिधानमलङ्कारशास्त्रं संपूर्णम् ।

इति मङ्खुको वितेने काश्मीरक्षितिपसन्धिविग्रहिकः ।
सुकविमुखालङ्करणं तदिदमलङ्कारसर्वस्वम् ॥

Mankhuka's Alaṅkārasarvasvam has been already published

in the Trivandram Sanskrit Series. The author is probably identical with the Maṅkha of Śrīkaṇṭhacarita fame. In that case the work may be dated in the 12th century. For detailed remarks on the author, refer to the Introduction to the Trivandram Edition of the work.

॥ अलङ्कारसर्वस्वम् ॥

5136. ALAṄKĀRASARVASVAM.

Burnell's Catalogue No. 10533. Page 54. Left column. Substance—Palm leaf. Size—$17\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—39. Lines—10 to a Page Script—Grantha. No. of Granthas—2000. Author—Maṅkhuka. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5135.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. After the colophon is given:—

गुणालङ्कारवक्रोक्तिभोगतूत्व ?ध्वनिस्पृशः ।

वामनोद्भटवक्रोक्तिभट्टेशानन्दवर्धनाः ।

॥ अलङ्कारसर्वस्वम् ॥

5137. ALAṄKĀRASARVASVAM.

Burnell's Catalogue No. 10534. Page 54. Left column. Substance—Palm leaf. Size—$16 \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves—67. Lines—5 to a page. Script—Telugu. No. of Granthas—1000. Author—Maṅkhuka. Complete.

Beginning, end and subject—Same as No. 5135.

Colophon:

इति श्री + अलङ्कारसर्वस्वम् ॥

विचक्षणाः क्षीरनीरविभागमिव सूरिणः ।

...तु कृपया...वेकं गुणदोषयोः ॥

पशुपाशकुलोत्पन्नवेङ्कटेश्वरसूरिणा ।

....र्थं काव्यालङ्कारसर्वस्वं जयति ध्रुवम् ॥

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition

॥ अलङ्कारसर्वस्वव्याख्या ॥

5138. ALAṄKĀRASARVASVAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10535. Page 54. Left column. Substance—Palm leaf. Size—$20 \times 1\frac{1}{2}$ inches Leaves—75. Lines—6 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—1500. Author—Samudrabandha. Complete.

Beginning.

प्रसन्नमानसाम्भोजप्रबोधनपरः क्रियात् ।

विघ्नान्धकारविध्वंसं विनायकविभाकरः ॥

End:

॥ तस्मादिति ॥

सुकविमुखालङ्कारमित्यनेन नैसर्गिकशक्तिमतामेवाल-

ङ्कारज्ञानं कवित्वे गुणातिशयमादधातीतिसिद्धम् ।

Colophon:

इत्यलङ्कारसर्वस्वव्याख्यानं संपूर्णम् ॥

Subject: Alankārasarvasvavyākhyā

Remarks:—The Ms. is in good condition. This work is published

in the Trivandram Sanskrit Series No. XL.

Samudrabandha's commentary on the Alaṅkārasarva accompanies the edition of this work in the Trivandrum Series.

॥ अलङ्कारसर्वस्वव्याख्या ॥

5139. ALAṄKĀRASARVASVAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10536 Page 54. Left column. Substance—Palm leaf. Size—16¼ × 1¼ inches. Leaves—105 (104-208). Lines—5 to 7 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—1500. Author—Samudrabandha. Complete.

Beginning, end colophon and subject—Same as No. 5138.

॥ अलङ्कारसूर्योदयः ॥

5140. ALAṄKĀRASŪRYODAYAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10548. Page 54. Left and Right column. Substance—Palm leaf. Size—15½ × 1½ inches. Leaves—28. Lines—8 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—800. Author—Yajñeśvaradīkṣita. Complete.

Beginning:

वागीशं कमलापतिं गिरिसुताधीशं गणाधीश्वरं

नत्वा देशिकपादपद्मयुगलं ध्यात्वा च चेतोऽम्बुजे ।

धृत्वा राघवकिङ्करं कविर......रहं कामुकः

क्य......सदाहरणाद्भुतं विरचयेऽलङ्कारसूर्योदयम् ॥

अथालङ्कारसामान्यलक्षणमुच्यते ॥

शय्यातिरिक्तसंयोगात्काव्ये शब्दार्थयोर्द्वयोः ।
वर्तते धर्मभेदो यः सोऽलङ्कारः सतां मतः ॥

End:

तथान्येषामप्यलङ्काराणां संसृष्टिसङ्करावुदाहार्यौ ॥

Colophon:

इति चरकोरिकोण्डुभट्टोपाध्यायतनयेन यज्ञेश्वरदीक्षितेन तिरुमलय-
ज्वप्रियसोदरेण विरचितेऽलङ्कारसूर्योदये संसृष्टिप्रकरणं संपूर्णम् ॥

Subject: Alaṅkārasūryodaya.

Remarks – The Ms. is in a fairly good condition.

The Alaṅkārasūryodaya is by the same Carakūri **Yajneś-vara** Dīkṣita, whose Alaṅkārarāghava has been described already under No, 5132.

The work is not available in print.

॥ अलङ्कारसूर्योदयः ॥

5141. ALAṄKĀRASŪRYODAYAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10549. Page 54. Left and Right column. Substance—Palm leaf. Size—$16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches Leaves—26 (141-166). Lines—6 to a Page. Script—Telugu. No of Granthas—700. Author—Yajñeśvara-dīkṣita. Incomplete.

Beginning:

तृतीयस्य उदाहरणम् ।

लोके पश्यति सद्विजेन्द्रवसुनिर्मोहापवादाकुले
प्रातर्भास्वति वारिसङ्क्रमामिषात्प्राप्ताम्बुधिन्योद्यमे(?) ।

कासारेषु पराजयेन विकसद्रत्नांबुजच्छद्मना
वेगोऽथमुखेभवं सकमला शङ्काब्जकान्तिक्षतात् ॥
अथ सन्देहालङ्कारः ॥

End, colophon and subject—Same as No. 5140.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ एकावली ॥

5142. EKĀVALĪ.

Burnell's Catalogue No. 5828. Page 54. Right column. Substance—Paper. Size—$13\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{4}$ inches. Sheets—77. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2100. Author—Vidyādhara. Complete.

Beginning:

प्राकेयाचलकन्यकाकुचतटीपत्रावलीशिल्पिनः
प्रेङ्खत्फालविलोचनानलशिखानिष्पीतचेतोभुवः ।
देवस्येन्दुविभूषणस्य रुचिरं पादारविन्दद्वयं
युष्मान् पातु सुरासुरेश्वरशिरोरत्नांशुकिञ्जल्कितम् ॥

End:

प्रतिभटटङ्काभुजतटमकरीलुण्टाकचापटङ्कारः ।
वीरनृसिंह इवाजौ वीरनृसिंहश्चिरं जयति ॥
अत्र लाटानुप्रासेन सहानन्वयस्य एकवचनानुप्रवेशेन सङ्करः ॥

Colophon:

इति श्रीमतो महामहेश्वरस्य कवेर्विद्याधरस्य कृतौ एकावलीनाम्न्यलङ्कारशास्त्रेऽर्थालङ्कारनिरूपणं नामाष्टमोन्मेषः ॥

Subject: Ekāvalī 1-8 Unmeṣas.

Remarks:—The Ms. is in very good condition.

Vidyādhara's Ekāvalī has been published in the Bombay Sanskrit Series. For detailed remarks on Vidyādhara, the reader is referred to the Introduction to that edition of the work. Vidhyādhara is believed to have flourished about the 13th century A. D

॥ कविकल्पलता ॥

5143. KAVIKALPALATĀ.

Burnell's Catalogue No. 10521. Page 54. Right column. Substance—Palm leaf. Size—$18\frac{3}{4} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—50. Lines—5 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1260. Author—Deveśvara. Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

गङ्गावारिभिरुज्झिताः फणिफणैरुत्पल्लवास्तच्छिखा-
रत्नैः कोरकिताः सुधांशुकलया स्मेरैकपुष्पश्रियः ।
आनन्दाश्रुपरिप्लुताक्षिहुतभुक्धूमैर्मिलद्दोहदा
नाल्पं कल्पलताः फलं ददतु वोऽभीष्टं जटाधूर्जटेः ॥

मालवेन्द्रमहामात्यश्रीमद्वाग्भटनन्दनः ।
देवेश्वरः प्रतनुते कवि कल्पलतामिमाम् ॥
प्रतिभाभावितात्मानः कवित्वं के न कुर्वते ।
अन्यत्र कविताधानकुशला विरला पुनः ॥
यदन्यैर्वर्त्म न क्षुण्णं तत्र सञ्चरतो मम ।
पदे पदे प्रस्खलतः सन्तः सन्त्ववलम्बनम् ॥

कविशिक्षाशतं वीक्ष्य कवीन्द्रानुपजीव्य च ।
निबद्धोऽयं मया धीरास्त्वरितश्लोकसिद्धये ॥

सुवृत्तरम्यस्तबका सदालिपरिशीलिता ।
कविकल्पलता सेयममला परिशील्यताम् ॥

ते चतुःपञ्चषट्सप्तकुसुमैरन्विताः क्रमात् ।
तत्राद्यस्तबके छन्दोऽभ्यासः सामान्यशाब्दिकः ॥

वर्णस्थितिरनुप्रासः कुसुमानि यथाक्रमम् ।
छन्दोभ्यासप्रसूनेऽत्र नेत्रभूते विपश्चिताम् ।
कथ्यन्ते केऽपि... शब्दैश्छन्दो मन्दोपि विन्दति ॥

श्रीर्लक्ष्मीः कमला पद्मालया च हरिवल्लभा ।
दुग्धाब्धिनन्दिनी क्षीरसागरापत्यमित्यपि ॥

क्षीरपाथोधितनयेत्येवमेकाक्षरादिकम् ।
आदौ साध्यं पदं स्थाप्यं शेषं कुर्याद्विशेषणैः ॥

End:

सर्वं विनश्यति विहाय कवित्वमेकं
कायेन साकमिति कस्य हि न प्रसिद्धम् ।
एतद्विमृश्य कविकल्पलता सुकाव्य-
संपत्तये सुमतिभिः सततं निषेव्या ॥

आविष्कृता वसुमती नृपतीश्वरेण
देवेश्वरेण कविना कविनायकेन ।
वाच्यज्ञमानसमुदे समुदेतु भूमा-
वाकल्पमेव कविकल्पलतावतारः ॥

Colophon:

इति श्रीमालवेन्द्रमहामात्यश्रीमद्वाग्भटनन्दनस्य देवेश्वरस्य कृतौ क-
विकल्पलतायां चतुर्थस्तम्बके समस्या नाम सप्तमं कुसुमम् ॥

इति कविकल्पलतिका संपूर्णा ॥

Subject. Kavikalpalata 1-7 stabakas.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

Deveśvara, the author of this Kavikalpalatā is the son of Vāgbhaṭa, minster to the king of Malva. This is a general work on poetics and has been published in the Bibliotheca Indica, Calcutta with the author's own commentary.

॥ कविकल्पलता ॥

5144. KAVIKALPALATĀ.

Burnell's Catalogue No. 5006. Page 157. Left column.

Substance—Paper. Size—$10\frac{1}{8} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—64. Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1250. Author—Deveśvara. Incomplete.

Beginning—Same as No. 5143.

End:

अथ क्षितिख्यातकियत्समस्या
पदाङ्कुरं पल्लवितं करोमि ।
यच्छायमाश्रित्य कविर्नविन्द्यात्
परिश्रमं वाङ्मयमार्गजाते ॥

त्रियामाशतयामास्याच्छतचन्द्रं नभस्तलम् ।
शतेषुरेष पञ्चेषुर्भवेद्यूनां वियोगिनाम् ॥ २ ॥

त्वद्राम्भीर्यगुण............

Colophon:

यत्किञ्चिदत्र न मया गदितं
ग्रन्थस्य गौरवभयात् ।
मत्कृतकविकल्पलता-
परिमलतस्तद्बुधैर्ज्ञेयम् ।

इति चतुर्थे स्तबके समस्यापूरणोपायो नाम षष्ठं कुसुमम् ॥

Subject: Kavikalpalatā 1-4 stabakas.

Remarks:—The Ms. is in good condition. This Ms. abruptly ends in the beginning of the last kusuma

---

॥ कविकल्पलता ॥

5145. KAVIKALPALATĀ.

Burnell's Catalogue No. 5007. Page 157. Left column. **Substance**—Paper. Size—10×5¼ **inches**. Sheets—50. Lines—11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1250. Author—Deveśvara. Incomplete.

Beginning, end and subject—Same as No. 5144.

Colophon:

इति चतुर्थे + षष्ठं कुसुमम् ॥

शरभोजिभूपतुष्ट्यै वरकविना वेङ्कटेशविबुधेन ।

·लिखिता कविकल्पलता वरचय (१२६१) शकचित्रभानुनभसो वर्षे ॥

शकवर्षाणि १६१४

Remarks:—The Ms. is in good condition.

This Ms. was copied by Veṅkaṭeśa for the sake of king Serfojee in śaka 1624 or A D. 1702

॥ कविकल्पलता ॥

5146. KAVIKALPALATĀ.

Burnell's Catalogue No. 5003. Page 15. Left column. Substance—Paper Size—$8\frac{3}{4} \times 3\frac{1}{4}$ inches. Sheets—73 (2-73). Lines—7 to a Page Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1040. Author—Deveśvara. Incomplete.

Beginning:

तत्राद्यस्तबके

छन्दोऽभ्यासः०

Same as No. 5143.

End:

अन्धाकारेण यथा ।

कैलासो विन्ध्यसङ्काशः कर्पूरः कज्जलप्रभः ।

जपातापिञ्छगुच्छश्रीस्तमसा भाति लिम्पिता ॥

Colophon: (Sheet No. 17)

इति कल्पलतायां चतुर्थे स्तबके रूपकादिकं नाम पञ्चमं कुसुमं परि-

समाप्तम् ॥

Subject: Kavikalpalatā. 1-4 stabakas.

Remarks:—The Ms. is in good condition This Ms abruptly ends in the middle of the 6th kusuma of the 4th stabaka.

॥ कविकल्पलता ॥

5147. KAVIKALPALATĀ.

Not Noticed by Burnell Ms No 14648.

Substance—Paper. Size—8½ × 4 inches. Sheets—56 (Several leaves are missing in the middle). Lines—6 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—850. Author—Deveśvara. Incomplete

Beginning—Same as No. 5144.

End:

कान्तकोपपरुषामलोचनां

लोचनान्तविततारुणद्युतौ ।

सान्ध्यराग..................

Colophon: (Sheet No. 57)

इदमद्भुतं नाम द्वितीयं कुसुमम् ॥

Subject: Kavikalpalatā 1-4 stabakas.

Remarks:—The Ms. is in good condition. This Ms. abruptly ends in the third Kusuma of the 4th stabaka.

॥ कविकल्पलता ॥

5148. KAVIKALPALATĀ.

Burnell's Catalogue No. 10522. Page 54. Right column. Substance—Palm leaf. Size—17¾ × 1¼ inches. Leaves—48. Lines—6 to 7 to a page. Script—Telugu. No. of Granthas—1260. Author—Deveśvara. Complete.

Beginning, end and subject—Same as No. 5143.

Colophon:

इति + सप्तमं कुसुमम् ॥

इति कविकल्पलता समाप्ता लिखिता प्रजोत्पत्तिसंवत्सरं आषाढशुद्धपौर्ण-

मी भट्टारकवारं नाडु.... रिमनरघुनाथभट्ट कौमारडु कृष्णाजम्मा

कौमारकडु वेङ्कटाचलशास्त्रि शाशिन कविकल्पलतास्तबक चतुर्थ

सम्पूर्णम् ॥

श्रीमन्नारायणेन्द्रगुरुचरणारविन्दाभ्यां नमः ॥

Remarks :—The Ms. is in good condition.

This Ms. was copied by Venkaṭācalaśāstrin, son of Kṛṣṇa-camma, son of Raghunāthabhaṭṭa.

॥ कविकल्पलता ॥

5149. KAVIKALPALATĀ.

J. L. Collection No. 719. Substance—Paper. Size—9×5 inches. Sheets—34. Lines—18 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—450. Author– Deveśvara. Complete.

Beginning—Same as No 5143.

End:

सर्वं विनश्यति विहाय कवित्वमेकं

कायेन साकमिति साधु विचार्यमार्याः ।

तस्मादनन्यमनसः सुकृतैकलभ्या-

स्वभ्यासमेव कवितासु परं कुरुध्वम् ॥

Colophon:

इति चतुर्थस्तबके समस्या नाम कुसुमम् ।

समाप्तश्चतुर्थस्तबकः ॥ संपूर्णोऽयं ग्रन्थः ॥

Subject: Kavikalpalatā 1-4 stabakas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ कवितावतारः ॥

5150. KAVITĀVATĀRAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10526. Page 54. Right column. Substance—Palm leaf Size—16½×1¼ inches. Leaves—136 Lines—5 to 6 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—4020. Author—Puruṣottamasudhīndra. Incomplete. (Wants end).

Beginning:

....

....स्वप्रतिबिम्बितानतसुरोत्तंसाश्मगर्भाङ्किताः ।
स्वान्तानन्ततपे नतां यदुदयात्प्रज्ञापयोराशयो?
ज्जृम्भन्ते बहुधामिलन्नवनवोन्मेषोर्मिकिर्मीरिता ॥

नत्वा तत्त्वार्थनिष्णातान्भामहादि...... ॥
....लक्षणरूपेण कवितामवतारये ॥

प्रतिभातिशयो नाम भूयसां तपसां फलम् ।
तथा तदनुरूपाणां तस्यापि प्रसरो गिराम् ॥

तस्यापि काव्यरूपत्वमनवद्यं विभूषणम् ।
लक्षणं प्रति तन............ननिरूपणम् ॥

भूषाविशेषतस्तस्या.... .. न स्वरूपता ।
तादृशस्य प्रबन्धस्य पुण्यश्लोकसमाश्रयः ॥

न चान्यः पुण्डरीकाक्षात्पुण्यश्लोकेष्वनुत्तमः ।
न च वर्णयितुं शक्यो न केनापि........ ॥

.........वर्णनीयोऽसौ गुणद्वारैव सूरिभिः ।

...णाद्भूमवतीर्णस्येव रञ्जनमनोहरात् ॥

यथा कनकस्यापि कटकात्मतां प्राप्तस्येव कमनीयता ॥

End;

यत्र महासमृद्धिमतोऽर्थस्य वर्णनं तत्रोदात्तालङ्कारः ॥

यथा ॥

स्वर्णस्थालीषु नानामणिगणरचितस्वस्तिकान्तःप्रदीप्त-

ज्वालाजालाभिरामारुणमणिघटितारात्रिकार्थप्रतिष्ठाः ।

तद्गेह....दासीनिकरविनिहितामार्गमध्ये त्रिसन्धि

चित्राचोत्कोररथात्यजति न हि चिरं फूत्कृतिं नागभूपः ॥

अथ निरूपितानामेतेषां सर्वेषामपि अन्याश्लेषविशेष-

परिश्लक्ष्णा संसृष्टिसङ्करालं...

Colophon: (Leaf No. 110)

इति श्रीपुरुषोत्तमसुधीविरचिते नागभूपालगुणोदाहरणोपचिते कविज-

नाभिमतार्थविस्तारे कवितावतारेऽलङ्कारशास्त्रे शब्दालङ्कारनिरूपणं

नाम नवमो विहारः ॥

Subject: **Kavitāvatāra 1-10 Vihāras.**

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. This Ms. abruptly ends towards the close of the **10th** Vihāra.

Purusottama, the author of this work seems to have been the contemparary of one Nāgabhūpa, probably some petty king of the North The work deals with poetics in general and is similar to the Pratāparudrīya.

The work is not available in print.

॥ कवितावतारः ॥

5151. KAVITĀVATĀRAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10527. **Page 54.** Right column. Substance—Palm leaf. Size—$15\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—182. Lines—6 to 7 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas- 4000. Author—Puruṣottamasudhīndra. Incomplete. (Wants end)

Beginning:

ज्ञाप्यते च तदुभयं काव्येऽनन्यसाधारणतया प्रवृत्त्युप-
योगित्वेन । प्रवर्तकञ्च त्रिविधम् ॥

End, colophon and subject—Same as No. 5150.

Remarks:—The Ms. is in good condition. This is a copy of the last.

॥ काव्यदर्पणः ॥

5152. KĀVYADARPAṆAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10490. **Page 54.** Right column. Substance—Palm leaf. Size—$16\frac{1}{2} \times 1\frac{5}{8}$ inches. Leaves—148. Lines—7 to 8 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—7000. Author—Rjācūḍāmaṇidīkṣita. Incomplete. (Wants end)

Beginning:

भव्यारम्भाय वो भूयाद्व्याजकरुणानिधिः ।
सव्यापाङ्गालोकने कश्चा दिव्या या कापि देवता ॥

End:

वपुःकरितेजइन्द्रशब्दानां देहगजप्रतापपुरन्दरादि-
पदान्तरसहिष्णुतयार्थाश्रयत्वमित्युभयाश्रयत्वं पुनरुक्तव-

दामासस्येति ध्येयम् ।

Colophon:

इति श्रीदन्तिद्योतिदिवाप्रदीपाङ्कविश्वामित्रवंशमुक्ताफललक्ष्मीभवभट्टसु-
कृतपरिपाकसामिचित्यविश्वजिदतिरात्रयाजिसत्यमङ्गलरत्नखेटश्री-
निवासदीक्षिततनयस्य कामाक्षीगर्भसम्भवस्य श्रीमदर्धनारीश्वर-
दीक्षितगुरुचरणसहजतालब्धविद्यावैशद्यस्य श्रीराजचूडामणिदीक्षि-
तस्य कृतिषु काव्यदर्पणे नवम उल्लासः ॥

Subject: Kāvyadarpaṇa 1-9 Ullāsas.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

The Kāvyadarpaṇa of Rājacūḍāmaṇi Dīkṣita is being published by the Śrī Vāṇī Vilas Press, Śrīrangam. For detailed remarks on Śri Rājacūḍāmaṇi refer to the Introduction to his Rukmiṇīkalyāṇa, published at Adyar, Madras.

॥ काव्यदर्पणः ॥

5153. KĀVYADARPAṆAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10491. Page 54. Right column. **Substance**—Palm leaf. Size—17 × 1½ inches. Leaves—288. Lines—6 to 9 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas —5400. Author—Rājacūḍāmaṇidīkṣita. Incomplete.

Beginning, end, colophon, and subject—Same as No. 5152.

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition.

॥ काव्यदर्पणः ॥

5154. KĀVYADARPAṆAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10492. Page 54. Right column.

Substance—Palm leaf. Size—18×1¼ inches. Leaves—299. Lines—6 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—7000. Author—Rājacūḍāmaṇidīkṣita. Incomplete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5152.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ काव्यदर्पणः ॥

5155. KĀVYADARPAṆAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10493 Page 54. Right column.
Substance—Palm leaf. Size—18½×1⅝ inches. Leaves—41. Lines—8 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—1500. Author—Rājacūḍāmaṇidīkṣita. Incomplete.

Beginning—Same as No. 5152.

End:

त्रिविधस्यात्र वाक्यार्थे ज्ञानानन्तरं वक्त्रादिवैशिष्ट्य-
ज्ञानवतां सहृदयानां यार्थान्तरधीः तदनुकूलोऽर्थस्य ॥

Colophon: (Leaf No. 41)

इति + द्वितीयोल्लासः

Subject: Kāvyadarpaṇa I and II Ullāsas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. The Ms. abruptly ends at the beginning of the second Ullāsa.

॥ काव्यदर्पणः ॥

5156. KĀVYADARPAṆAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10494. Page 54. Right column.
Substance—Palm leaf. Size—18⅝×1½ inches. Leaves—27. Lines—7 to a Page. Script—Telugu. No. of Gran-

thas—500. Author—Rājacūḍāmaṇidīkṣita Complete.

Beginning:

यद्यपि निर्दिष्टसगुणालङ्कारशब्दार्थयुगलं काव्यमित्यु-
क्तलक्षणे काव्ये विशेष्यभूतयोः शब्दार्थयोर्निरूपणे कृते
तद्विशेषणज्ञानार्थं गुणालङ्कारयोर्निर्दिष्टत्वस्य प्रतियोगि-
ज्ञानादिसत्वेन... .. ॥

End.

किमिति सपरिहासमुक्तय मुग्धया लज्जारुयभावो

Subject: Kāvyadarpaṇa, 4th Ullāsa.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ काव्यप्रकाशः ॥

5157. KĀVYAPRAKĀŚAḤ.

Burnell's Catalogue No 5332. Page 54. Right column. Substance—Paper. Size—$8\frac{1}{2} \times 3\frac{3}{4}$ inches. Sheets—100. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2500. Author—Mammaṭabhaṭṭa. Complete.

Beginning:

ग्रन्थारम्भे विघ्नविघाताय समुचितेष्टदेवतां ग्रन्थकृ-
त्परामृशति ॥

नियतिकृतनियमरहितां ह्लादैकमयीमनन्यपरतन्त्राम् ।
नवरसरुचिरां निर्मितिमादधती भारती कवेर्जयति ॥

End:

इत्येष मार्गो विदुषां विभिन्नोऽ
प्यभिन्नरूपः प्रतिभासते यत् ।

न तद्विचित्रं यदमुत्र सम्यक्
विनिर्मिता सङ्घटनैव हेतुः ॥

Colophon:

इति श्रीकाव्यप्रकाशे अर्थालङ्कारनिर्णयो नाम दशम उल्लासः । श्रीम-
द्विष्णुगुरोराज्ञयायं काव्यप्रकाशे दशमोल्लासः समाप्तः ॥
संवत्सरे विबुधनन्दयसैन्यवैक-
युक्तेऽर्जुने धवलपक्षयुते शशाङ्के ।
वारे शुभे प्रतिपदि प्रतिपन्न सम्यक्-
काव्यप्रकाशदशमोल्लसनं लिलेख ॥

Subject: Kāvyaprakāśa 1-10 Ullāsas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

Several editions of this standard work on poetics are available. The most important is the edition by Bhīmācārya Jhalkikar, Bombay. Mammaṭa the author, lived in the 11th century A. D.

This Ms. is dated A. D. 1809.

॥ काव्यप्रकाशः ॥

5158. KĀVYAPRAKĀŚAḤ.

Burnell's Catalogue No. 5383. Page 54. Right column.

Substance—Paper. Size—9¾×4 inches. Sheets—83 (2-84 and 93-94). Lines—9 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—1500. Author—Mammaṭabhaṭṭa. Incomplete.

Beginning:

राजादिगतोचिताचारपरिज्ञानमादित्यादेर्मयूरादीनामि-
वानर्थनिवारणम् ॥

End, colophon and subject—Same as No. 5157.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ काव्यप्रकाशः ॥

5159. KĀVYAPRAKĀŚAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10495. Page 54. Right column. Substance—Palm leaf. Size—$18\frac{3}{4} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—91. Lines—7 to a Page Script—Grantha. No. of Granthas —2500. Author—Mammaṭabhaṭṭa Complete.

Beginning, end and subject—Same as No. 5157.

Colophon.

इति + दशमोल्लासः

इति श्रीकाश्मीरचूडामणिमंमैराणपण्डितविरचितः काव्यप्रकाशः

समाप्तः ॥

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ काव्यप्रकाशः ॥

5160. KĀVYAPRAKĀŚAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10496. Page 54. Right column. Substance— Palm leaf. Size—$14\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves —77 (80-156). Lines—8 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—2500. Author—Mammaṭabhaṭṭa. Complete.

Beginning, end and subject—Same as No. 5157.

Colophon:

इति + दशमोल्लासः ॥

श्रीरामचन्द्राय सलक्ष्मणाय सीतासमेताय नमोऽस्तु नित्यम् ।
अग्रे हनूमत्प्रमुखैर्विनेयैरासेविताय द्विजपुङ्गवैश्च ॥

एतत्कौशिकवंश्येनचन्द्रशेखरसूरिणा ।
काव्यप्रकाशालङ्कारशास्त्रं विलिखितं शुभम ॥

इति काश्मीरचूडामणिममराजपण्डित(त)वीरप्रभो.........

Subject: Kāvyaprakāśa 1-10 Ullāsas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

There are two verses in addition in this Ms.

॥ काव्यप्रकाशः ॥

5161. KĀVYAPRAKĀŚAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10497 a. Page 54. Right column Substance—Palm leaf. Size—16 × 1¼ inches. Leaves—62(2-68). Lines—5 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—1500. Author—Mammaṭabhaṭṭa. Incomplete. (Wants beginning and end).

Beginning:

...रूपमाह ।

तददोषौशब्दार्थौ सगुणावनलङ्कृती पुनः क्वापि ।

दोषगुणालङ्कारा वक्ष्यन्ते । क्वापीत्यनेनैतदाह यत्सर्वत्र सालङ्कारौ । क्वचित्तु स्फुटालङ्कारविरहेऽपि न काव्यत्वहानिः ॥

End:

अपि तु श्लेषप्रतिभोत्पत्तिहेतुरुपमा । तथाहि यथा

कमलमिव मुखं मनोज्ञमेतत्कचातितरामित्यादौ गुणसाम्ये क्रियासाम्ये उभयसाम्ये न.. ।

Colophon: (Leaf No. 60)

इति काव्यप्रकाशे गुणालङ्कारभेदनियतगुणनिर्णयो नामाष्टमोल्लासः ॥

Subject: Kāvyaprakāśa 1-9 Ullāsas.

Remarks:—The Ms. is in good condition. This Ms. abruptly ends towards the close of the 9th Ullāsa. The last leaf contains some stotra

---

॥ काव्यप्रकाशः ॥

5162. KĀVYAPRAKĀŚAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10498 (a) Page 54. Right column. Substance—Palm leaf. Size—$15\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves—32 (1-32 out of 68). Lines—8 to 9 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—1150. Author—Mammaṭabhaṭṭa. Incomplete.

Beginning:—Same as No. 5157.

End:

एवं दोषानुक्त्वा रसशब्देनात्र तत्तत्स्थायिभाव उपलक्ष्यते ।

Colophon:

इति काव्यप्रकाशे दोषदर्शनो नाम सप्तम उल्लास:

Subject: Kāvyaprakāśa 1-7 Ullāsas.

Remarks:—The Ms. is in fairly good condition. For the other works contained herein see remarks under No. 5184.

॥ काव्यप्रकाशः ॥

5163. KĀVYAPRAKĀŚAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10499. Page 54. Right column. Substance—Palm leaf. Size—$16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Sheets—38 (190-227). Lines—8 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—1000. Author—Mammaṭabhaṭṭa. Incomplete. (Wants beginning and end).

Beginning:

कर्तुं मुहुर्गिरपि वैरिणि ते प्रवृत्ते
अन्याभिधायि तव नाम विभो गृहीतम् ।

End:

किं चैतदिति वक्तुं निर्दिश्य तद्रूपारोपवशात् रूपकम् ।
अथैतयोः समुच्चयविवक्षया दीपकः अथवा तुल्ययोगिता

....

Colophon: (Leaf No. 211)

इति काव्यप्रकाशे शब्दालङ्कारो नवमोल्लासः

Subject: Kāvyaprakāśa 5-10 Ullāsas.

Remarks:—The Ms. is in good condition This Ms. abruptly begins in the fifth Ullāsa and ends in towards the close of the 10th Ullāsa.

॥ काव्यप्रकाशः ॥

5164. KĀVYAPRAKĀŚAḤ.

T. S. Collection No. 600. Substance—Paper. Size—$10 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—(36-84). Lines—9 to a Page. Script—

Devanāgarī. No. of Granthas—1000. Author—Mammaṭa-bhaṭṭa. Incomplete.

Beginning:

...इत्यलैतद्गृहे भोक्तव्यमित्यत्र तात्पर्यमिति । स एव

वाक्यार्थ इत्युच्यते ।

End:

उदाहरणं —

सवितावियवति विधुरपि

सवितरति तथा दिनन्ति यामिन्यः ॥

Colophon: (Sheet No 39)

इति काव्यप्रकाशे गुणीभूतव्यङ्ग्यसङ्कीर्णनिर्णयो नाम पञ्चम उल्लासः

Subject: Kāvyaprakāśa. 1-6 Ullāsas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. This Ms. abruptly ends in the middle of the sixth Ullāsa.

॥ काव्यप्रकाशव्याख्या ॥

5165. KĀVYAPRAKĀŚAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10500. Page 54. Right column. **Substance**— Palm leaf. **Size**—18 × 1½ inches. Leaves—229. Lines—6 or 7 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—5000. Author—Lauhityabhaṭṭagopālaḥ. Complete.

Beginning:

ब्रह्मस्तम्बकुटुम्बसङ्कटितयोरग्राम्यभोगोत्सवं

साहित्यं शिवयोः प्ररोहयतु वः सौहित्यमव्याकुलम् ।

यस्यान्योन्यमुखावलोकनसुखं सम्पद्यते सस्मितं

मङ्गल्ये मणिदर्पणे महति (चा)योगे विमर्शोत्तरे ॥

भद्रं पक्ष्मलयन्तु वो नरहरेरक्षुद्रशौर्या नखा-

स्तोकोन्निद्रितपारिभद्रकलिकापाण्डित्यपाटच्चराः ।

ये गर्वोच्छ्वसदिन्दिराकुचतटीकाठिन्यसर्वंसहा-

क्रीडाकेतकपत्रलेखमलिखन्नेकान्तपत्राङ्कितम् ॥

प्रणौमि क्वणदोङ्कारमणिघण्टाविभूषिताम् ।

कविलोककुटुम्बस्य कामधेनुं सरस्वतीम् ॥

  

अथ वृत्तिकारः स्वकर्तृकाः कारिकाः परीक्षितुकामः विशिष्टविद्वज्जनानुष्ठितमादिवाक्यवर्तिनमाङ्गल्यमितिकर्तव्यताविशेषं व्याख्यातुं पीठिकां प्रतिष्ठापयति ग्रन्थारम्भ इति । इष्टदेवतानमस्कारलक्षणशिष्टप्रयुक्तो मङ्गलाचार इत्येतावन्मात्रसन्तुष्टखण्डिकोपाध्यायप्रस्थानातिक्रमेणाह समुचितेति ॥ अभिमतिविषयत्वादिष्टत्वमवगीतम् ॥

End:

इति रसमुपकर्तुं व्यापृतो व्याकृतोऽभू-

न्निपुणमिति विवेच्यो वाच्यभूषाप्रपञ्चः ।

ध्वनिरितिमुखमार्गापर्यवस्यन्त्यगाधे

सरित इव समुद्रे यत्र वाचो विचित्राः ॥

केचिद्वा विपरिस्खलन्ति कतिचिद्वाच्ये तदा का कथा

दूरोच्छूनचमत्क्रियागरिमाणि प्रौढावगाढे ध्वनौ ॥

संरम्भो किमफलोयमथवा जागर्ति तेषामपि
प्रत्यक्ज्योतिषि पर्वणि प्रतिफलन्सर्वोत्तरो धूर्जटी ।

दिशंदिशमविक्लवप्रहितलोचनस्सञ्चारधी-
...पुरुषोज्झितेऽध्वनि महाध्वनि क्रीडितुम् ।
अलं स परमः शिवः प्रतिभटोऽस्तु कोऽप्यस्ति चे-
दयञ्चतुरचण्डिमाविजयडिण्डिमस्ताडयते ॥

Colophon:

इति साहित्यचक्रवर्तिलौहित्यभट्टगोपालविरचितायां साहित्यचूडामणौ
काव्यप्रकाशविमृशिन्यां दशम उल्लासः ॥

याद्दशं + न विद्यते ॥
वर्ण + विधिज्ञाः ॥

श्रीसाम्बसदाशिवाय नमः ॥

Subject: Kāvyaprakāśavyākhyā otherwise known as Sāhityacūḍāmaṇi 1-10 Ullāsas.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

This commentary of Bhaṭṭa Gopāla has been published in the Trivandrum edition of the Kāvyaprakāśa.

॥ काव्यप्रकाशव्याख्या ॥

5166. KĀVYAPRAKĀŚAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10501. Page 54. Right column.
Substance—Palm leaf. Size—$16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves—90 (88-177). Lines—10 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—5000. Author—Lauhityabhaṭṭagopāla. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5165.

Remarks :—The Ms is in good condition.

॥ काव्यप्रकाशव्याख्या ॥

5167. KĀVYAPRAKĀŚAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10502. Page 54. Right column. Substance—Palm leaf. Size—$15\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves—117 (7-122). Lines—5 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—1500. Author—Sāhityacakaravartin. Incomplete.

Beginning:

काव्यं खल्वत्र प्रकरणेऽभिधेयम्। प्रकरणकाव्ययोर्यथाशास्त्रत्वानभिधेयभावरसं— काव्यप्रयोजनयोः कार्यकारणभावः श्रोतृवक्त्रोः व्युत्पाद्यव्युत्पादकभावः। काव्यस्वरूपपरिज्ञानं प्रयोजनम्।

End :

इयमवहितचेतश्चातुरीचर्चनीया
स तु सरसा च श्राव्यसी काव्यरेखा।
प्रकृतसुकृतचर्याशालिनो यां लभन्ते
प्रभवति भुवनेऽस्मिन् पश्चषाः पञ्च एव ॥

Colophon:

साहित्यचक्रवर्तिविरचितायां काव्यप्रकाशविमर्शिन्यां चतुर्थ उल्लासः ॥

Subject: Kāvyaprakāśavyākhyā otherwise known as Vimarśinī 1-4 Ullāsas.

Remarks:—The Ms. is in good condition. This Ms. abruptly

ends towards the close of the 4th Ullāsa.

॥ काव्यप्रकाशव्याख्या ॥

5168. KĀVYAPRAKĀŚAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10503. Page 54. Right column. Substance— Palm leaf. Size—17×1½ inches. Leaves—45 (3-47). Lines—8 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—1500 Author—Sāhityacakravartin. Incomplete.

Beginning:

....व्याचष्टे । ह्लादः स्वयं शान्तिलक्षण आनन्द एकः प्रकृतोऽयम् । परमाण्वादीत्यत्रादिपदेन दर्शनभेदात् ब्रह्मप्रधानप्रभृति परिगृह्यते ।

End, colophon and subject—Same as No. 5167.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ काव्यप्रकाशव्याख्या ॥

5169. KĀVYAPRAKĀŚAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 5334. Page 55. Left column. Substance—Paper. Size—8¾×3¼ inches. Sheets —296. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—7500. Author—Maheśvara. Complete.

Beginning:

मुखैश्चतुर्भिः स्तुवते विधात्रे
स्तोत्रे श्रुतीनाञ्च चतुष्टयाय ।

भुजैश्चतुर्भिश्चतुरोऽर्थवर्गा-
प्रमोददानाय चतुर्भुजाय ॥

सुकुमारान्राजकुमारान्स्वादुकाव्यप्रवृत्तिद्वारा गहने शा-
स्त्रान्तरे प्रवर्तयितुमग्निपुराणादुद्धृत्य काव्यरसास्वादकारण-
मलङ्कारशास्त्रं कारिकादिभिः संक्षिप्य भरतमुनिः प्रणीत-
वान् । तदुक्तम् ।

स्वादु काव्यरसोन्मिश्रं शास्त्रमप्युपभुञ्जते ।
प्रथमालीढमधवः पिबन्ति कटुभेषजम् ॥" इति ।

मम्मटभट्टस्तुताः कारिकाः सोदाहरणं व्याख्यातुं का-
रिकाग्रन्थादिभूतां 'नियतिकृत' इत्यादिकारिकां व्या-
ख्यातुमुत्थापयति । ग्रन्थारम्भ इत्यादि ॥

End:

अत्र तेजसः प्रभोः मशकाद्यप्रस्तुतकथनादेव व्याप्ति-
सम्भवे शब्दवाच्यत्वं पुनरुक्तिरेवेत्याहात्राचेतस इति ॥
अप्रस्तुतागमनाद्यनुचितकारिणोमशकादयः इदानीमेषां
दोषा यथायोगमिति कारिकार्थमुपसंहृत्य दर्शयति । त-
द्वात्र इति ॥

Colophon:

इति श्रीमहेश्वरन्यायालङ्कारभट्टाचार्यकृतौ काव्यप्रकाशादर्शे दशमो-
ऽर्थालङ्कारप्रतिबिम्बः । समाप्तश्चायं ग्रन्थः ॥

Subject Kāvyaprakāśavyākhyā otherwise known as Kāvya-
prakāśādarśā 1-10 Ullāsas.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

Maheśvarva is the author of this commentary. Who this

commentary is, is not known at present. The commentary is not available in print.

॥ काव्यप्रकाशव्याख्या ॥

5170. KĀVYAPRAKĀŚAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 5335. Page 55. Left column, Substance—Paper. Size—9×4 inches Sheets—77. Lines—8 to a Page. Script- Devanāgarī. No. of Granthas—1400. Author—Govindaṭhakkura. Incomplete.

Beginning:

सोनोदेव्याः प्रथमतनयः केशवस्यात्मजन्मा
श्रीगोविन्दो रुचिकरकवेः स्नेहपात्रं कनीयान् ।
श्रीमन्नारायणचरणयोः सम्यगाधाय चित्तं
नत्वा सारस्वतमपि महाकाव्यतत्त्वं व्यनक्ति ॥

End:

अथ बहूनां यथा ॥
रामोऽसौ भुवनेषु विक्रमगु........

Colophon: (Sheet No. 36)

इति श्रीमहोपाध्यायगोविन्दठक्कुरकृते काव्यप्रदीपेऽर्थव्यञ्जकतानिर्णय-
स्तृतीयोल्लासः ॥

Subject: Kāvyaprakāśavyākhyā otherwise known as Kāvyapradīpa 1-4 Ullāsas.

Remarks:—The Ms. is in good condition. This Ms. abruptly ends in the middle of the 4th Ullāsa.

Govindaṭhakkura's Kāvyapradīpa has been published by the Nirṇayasāgara Press, Bombay.

॥ काव्यप्रकाशव्याख्या ॥

5171. KĀVYAPRAKĀŚAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10504. Page 55. Left column. Substance—Palm leaf. Size—$16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves—51 (37–87). Lines—2 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—2000. Author—Vidvācakravartin. Incomplete.

Beginning:

...रैः सह सङ्करादिरूपवैचित्र्यं संभवतीति तदप्युक्ते-
यमित्यभिप्रेत्याह । ताभ्यां सह रामोऽस्तीत्ययं हि दुःखै-
कायतन स्वाद्य... ...... ॥

End

न तच्चित्तं सम्यक्समुचिताभिमतन्यायानुसारेण वैचि-
त्र्येन निर्मिता शास्त्रसङ्कटनैव तत्र हेतुः यतः निरूपणप्रकार-
मेव वैचित्र्येण ध्वनिदर्शनमेवेत्थं विद्वत्संप्रतिपत्तिसाक्षि-
कं यत्प्रतिष्ठाप्य प्रकाशितं न तदस्मासु चित्रमिति भावः ॥

Colophon:

सम्यक्समापिता चेयं श्रीविद्याचक्रवर्तिना ।
टीका काव्यप्रकाशस्य सम्प्रदायप्रदर्शिनी ॥

यस्मिन्नर्थे झटिति न भवत्यर्थसंपत्तिरस्यां
सोंशोमूले विषमाविषमे मूलमालोक्य भूयः ।

तत्संवित्या पुनरिह मनाक् दृष्टिरादीयते चे-
द्भावः सूक्ष्मो व्रजति विदुषां हस्तमुक्तामणित्वम् ॥

सूक्ष्मामव्याकुलामव्य शास्त्रयुक्त्युपबृंहितम् ।
मीमांसामुपजीवन्तु कृतिनः काव्यतान्त्रिकाः ॥

काव्यप्रकाशेऽलङ्कारसर्वस्व च त चेतसाम् (?) ।
येनादरो महांस्तेन व्याख्यातमुभयं स हि ॥

इति श्रीविद्याचक्रवर्तिविरचितायां काव्यप्रकाशबृहट्टीकायां संप्रदाय-
प्रकाशिन्यामर्थालङ्कारविवेचनो नाम दशम उल्लासः ॥

समाप्ता चेयं संप्रदायप्रकाशिनी सञ्जीवनी....काव्यप्रकाशबृहट्टीकेति ॥
अविरल + सन्तः ॥

लेखकसार्वभौमन् वेङ्कटाद्रि எழுத்து

Subject: Kāvyaprakāśavyākhyā otherwise known as Sampradāyaprakāśinī. 5-10 Ullāsas.

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition.

Vidyācakravartin's Bṛhaṭṭīkā accompanies the edition of the Kāvyaprakāśa, published in the Trivandrum Sanskrit Series.

॥ काव्यप्रकाशव्याख्या ॥

5172. KĀVYAPRAKĀŚAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10505. Page 55. Left column.

Substance—Palm leaf. Size—$16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves—80. Lines—7 to a Page. Script—Nandināgarī. No. of Granthas—3000. Author—Vidyācakravartin. Incomplete.

Beginning:

...लक्षणात् । सखि इष्टाघटनवचनात् । तत्र इति ।

End:

चकारौ वचनलक्षणक्रिययानेककर्तृत्वलक्षणां तुल्ययो-
गितामाहतुः । तव हि रे वराक....पगम्यापि यद्चीन....

Subject: Kāvyaprakāśavyākhyā otherwise known as Sampradāyapradarśinī.

Remarks: —The Ms. is in good condition.

॥ काव्यवृत्तिरत्नावली ॥

5173. KĀVYAVṚTTIRATNĀVALIḤ.

Not noticed by Burnell Ms. No. 39.

Substance—Palm leaf. Size—$16\frac{1}{8} \times 1\frac{1}{8}$ inches. Leaves—96. Lines—4 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—900. Author—Nārāyaṇa Complete.

Beginning:

प्रणम्य सूत्रकर्तारं पाणिनिं शब्दसन्ततेः ।
छन्दस्साहित्यशास्त्राणां स्थलमन्वीक्ष्य योजने ॥

वक्तव्यत्वेन प्रोक्तानां सूत्राणामुपयोगतः ।
नारायणोऽहं सङ्गृह्य वृत्तिं वच्मि सलक्षणाम् ॥

कात्यायनमहं नौमि सप्ताध्यायीप्रवर्तकम् ।
तन्मूलवाक्यकर्तारं गार्ग्यं वररुचिं तथा ॥

नत्वा गुरुपदाम्भोजं ध्यात्वा विघ्नविनायकम् ।
रत्नावलीमहं वक्ष्ये सवृत्तिं लक्षणादिमाम् ॥

काव्यादेर्नाटकादीनां प्रयोक्तुश्च कवेरपि ।
निबन्धनादि बहुशः सन्ति पूर्वकृतानि च ॥

तेषां मूलं व्याकरणमन्यदार्षं नवात्मकम् ।
कात्यायनः सूत्रकर्ता कर्ता वररुचिर्वृत्तेः ॥

उणादि निखिलं चात्र गमकं सहवार्तिकम् ।
निपाता बहवश्चात्र विस्तारमगमादयः ॥

तेषामनुक्रमाभावान्मूलग्रन्थस्य विस्तृतेः ।
विक्षिप्तत्वाच्च वृत्तीनां प्रयोगोऽपूर्वताकृतः ॥

एतच्छास्त्रविरुद्धश्चेदनादेयं विपश्चिता ।
काव्यादिनाटकादिश्च तथा चौशनसं मतम् ॥

मत्वा सर्वञ्च विस्तारं दुर्बोधं लक्षणोदयम् ।
वीक्ष्याहं पूर्वरचितं पारिजातञ्च मञ्जरीम् ॥
प्रयोगसारं साहित्यरत्नाकरमणी तथा ।
सारावलिं तथा काव्यचिन्तामणिसुधोदये ॥

पञ्चविंशतिकोशाद्यनिर्णयोदयमण्डनम् ।
गच्छद्रीष्पातिकल्पञ्च वर्ण्यावर्ण्यलतामपि ॥

ग्रन्थानेकादशालोच्य रच्यते लक्षणावलिः ॥

पूर्वप्रयोगे वाक्यार्थसंगतिः कविनिर्णयः ।

काव्यनाटककल्प्यादेर्व्यवस्थात्र प्रयोजनम् ।
कविस्वरूपं प्रथमं काव्यस्यापि च लक्षणम् ॥

रसस्वरूपनेत्रादि क्रियाव्ययनिरूपणम् ।

प्रयोज्यप्रयोज्यविवृतिः संधिभङ्गनिरूपणम् ॥
भावप्रकाशस्तात्पर्यबोधः कोशसुसंग्रहः ।
शास्त्रार्थातीतयुक्तिश्चेत्येवं प्रकरणं नव ॥

End:

हिमवांश्चेत्यत्र अहिमं धनवृद्ध्यर्थोपायेति व्रातपेत्रि-
यामिति कोशात् पदयोगो दर्शितः ॥

Colophon:

इति काव्यवृत्तिरत्नावली परिपूर्णा ।

Subject: Kāvyavṛttiratnāvalı 1-9 Prakaraṇas.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

One Nārāyaṇa is the author of this work. The author gives a long list of works, some already known, and others mostly unknown, which he consulted before composing this work. The work deals with the qualifications of the poet, the definitions of poetry, the elucidation of the prnicıples underlying the delectation of poetry and so on. The work is not available in print.

॥ काव्यसारसङ्ग्रहत्रयम् ॥

5174. KĀVYASĀRASAṄGRAHATRAYAM.

Burnell's Catalogue No. 10559. Page 55. Left column. Substance—Palm leaf. Size—18 × 1½ inches. Leaves—89 (30 to 168). Lines—6 or 7 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—750. Author—Śrīnivāsa. Complete.

Beginning:

अद्भुतं बालमुदरे सङ्गृहीतजगत्त्रयम् ।

of Granthas—200. Author—Śrīnivāsa, Incomplete.

Beginning—Same as No. 5174.

End:

भेदान्तरमन्यत्र द्रष्टव्यम् ॥

Colophon.

इति मात्रावृत्तिसरणिः ॥

Subject: Kāvyasārasaṅgrahatrayā

Remarks:—The Ms is in a fairly good condition For the other works contained herein see remarks under No 5134.

॥ काव्यादर्शः ॥

5176. KĀVYĀDARŚAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10511 b. Page 55. Left column. **Substance**—Palm leaf. Size—$11\frac{3}{8} \times 1\frac{1}{8}$ inches. Leaves—33 (125-157). Lines—10 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—600. Author—Daṇḍin. Complete.

Beginning:

चतुर्मुखमुखाम्भोजवनहंसवधूर्मम ।
मानसे रमतां नित्यं सर्वशुक्ला सरस्वती ॥

End:

व्युत्पन्नबुद्धिरमुना गुणदर्शितेन
मार्गेण दोषगुणयोर्वशवर्तिनीभिः ।
वाग्भिः कृताभिसरणो मदिरेक्षणाभिः
धन्यो युवेव रमते लभते च कीर्तिम् ॥

Colophon:

इत्याचार्यदण्डिन कृतौ काव्यादर्शे दुष्करदोषविभागो नाम तृतीयः परिच्छेदः ॥

काव्यादर्शः समाप्तः

Subject: Kāvyādarśa 1-3 Paricchedas.

Remarks·—The Ms. is in a fairly good condition. The other works contained herein are : i Daśarūpaka

After the colophon is given—ii. Daśarūpakavyākhyā.

पश्चैकादशिनाथो वै तोषयामास वन्त्रिणम् ।

लिलेख काव्यादर्शाख्यमलङ्कारं च ईश्वरः ॥

Daṇḍin the author of the work flourished in the 7th century at Kāñcipura. The work has been printed many times over. The most important edition is by Prof. M. Rangacharya M. A., printed by the Brahmavādin Press at Madras.

॥ काव्यालङ्कारसूत्रवृत्तिः ॥

5177. KĀVYĀLAṄKĀRASŪTRAVṚITTIḤ.

Burnell's Catalogue No. 10558. Page 57 Right column. Substance—Palm leaf. Size—18 × 1½ inches. Leaves—43. Lines—6 to Page. Script—Grantha No. of Granthas—775. Author—Vāmanācārya. Complete.

Beginning:

प्रणम्य परमं ज्योतिर्वामनेन कविप्रिया ।

काव्यालङ्कारसूत्राणां स्वेषां वृत्तिर्विधास्यते ॥

End

सदसन्तो मया शब्दा विचिन्त्याः समयोचिताः ।

अनयैव दिशा कार्यं शेषाणामप्यवेक्षणम् ॥

Colophon.

इति काव्यालङ्कारवृत्तावाचार्यवामनविरचितायां पञ्चमेऽधिकरणे

द्वितीयोऽध्यायः

Subject: Kāvyālankārasūtravṛtti 1-5 Adhikaraṇas.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

Vāmana was the joint author of the Kāśikavṛtti, along with Jayāditya in the 8th century A. D. This work has been published by the Śri Vāṇī Vilas Press, Srirangam.

॥ काव्यालङ्कारसूत्रवृत्तिः ॥

5178. KĀVYĀLAṄKĀRASŪTRAVṚITTIḤ.

Burnell's Catalogue No 10546 a. Page 57. Right column. Substance—Palm leaf. Size—$14\frac{3}{4} \times 1\frac{5}{8}$ inches. Leaves—61 (1-61). Lines—5 or 6 to a Page. Script—Telugu. No of Granthas—773. Author—Vāmanācārya. Complete.

Beginning:

वेधोवदनराजीववनहंसी सरस्वती ।
सत्पक्षपाता सततं मानसे रमतां मम ॥

प्रणम्य॰ Same as No. 5177.

End and subject—Same as No. 5177.

Colophon:

इति काव्यालङ्कारवृत्तावाचार्यवामनविरचितायां पञ्चमेऽधिकरणे शब्दशुद्धिर्नाम द्वितीयोऽध्यायः ।

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ काव्यालङ्कारसूत्रव्याख्या ॥

5179. KĀVYĀLAṄKĀRASŪTRAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10546 b. Page 58. Left column.

Substance—Palm leaf. Size—$14\frac{3}{4} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—134 (62-195) Lines—5 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—2000. Author—Gopīndratippabhūpāla. Complete.

Beginning:

कल्याणानि करोतु वः स भगवान्क्रीडावराहाकृतिः
दंष्ट्राग्रेण वरप्ररोहपुलकां देवीं धरामुद्वहन् ।
यस्याङ्गेषु वहन्ति रोमविवरा लग्ना महाम्भोधयः
तस्याः स्पर्शसुखादिव प्रकटितां स्वेदोदबिन्दोः श्रियम् ॥

End:

इति कृतरचनायामिन्दुवंशावतंस-
त्रिपुरहरधरित्रीमण्डलाखण्डलेन ।
ललितवचसि काव्यालङ्क्रियाकामधेनौ-
व्यधिकरणमयासीत्पञ्चमं पूर्तिमेतत् ॥

Colophon:

समाप्तमिदं प्रायोगिकं पञ्चममधिकरणम् ॥

इति गोपीन्द्रतिप्पभूपालविरचितायां वामनालङ्कारवृत्तिव्याख्यायां काव्यालङ्कारकामधेनौ प्रायोगिके पञ्चमेऽधिकरणे द्वितीयोऽध्यायः ॥

Subject: Kāvyālaṅkāra Sūtravyākhyā otherwise known as Kāmadhenu. 1-2 Adhyāyas. 1-5 Adhikaraṇas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

Tippabhūpāla's commentary is found in the Srī Vāṇī Vilas Press Edition of the work.

॥ कुवलयानन्दः ॥

5180. KUVALAYĀNANDAḤ.

Burnell's Catalogue No. 5336 Page 55. Right column.

Substance—Paper. Size—14×6 inches. Sheets—74. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1900. Author—Appayadīkṣita. Complete.

Beginning

परस्परतपःसंपत्फलायितपरस्परौ ।
प्रपञ्चमातापितरौ प्राञ्चौ जायापती स्तुमः ॥

उद्घाट्य योगकलया हृदयाब्जकोशं
धन्यैश्चिरादपि यथारुचि गृह्यमाणः ।
यः प्रस्फुरत्यविरतं परिपूर्णरूपः
श्रेयः स मे दिशतु शाश्वतिकं मुकुन्दः ॥

End :

अमुं कुवलयानन्दमकरोदप्पदीक्षितः ।
नियोगाद्वेङ्कटपतेर्निरुपाधिकृपानिधेः ॥

चन्द्रालोको विजयतां शरदागमसम्भवः ।
हृद्यः कुवलयानन्दो यत्प्रसादादभूत्स्वयम् ॥

Colophon :

इति श्रीमदद्वैतविद्याचार्यश्रीमद्भारद्वाजकुलजलनिधिकौस्तुभश्रीरङ्गरा-
जाध्वरिवरवरसूनोरप्पयदीक्षितस्य कृतिः कुवलयानन्दः सम्पूर्णः ॥

अङ्गिरोब्दे चाश्वयुजे पञ्चम्यां कृष्णपक्षके ।
शरभेन्द्राश्रितेनासौ लिखितोऽच्युतसूरिणा ॥

Subject. Kuvalayānanda

Remarks.—The Ms. is in good condition. Alternate sheets are sulpherated.

The **Kuvalayānanda** was composed by the famous Appayya Dīkṣita at the request of king Veṅkaṭapati. The work is based upon the Candrāloka of Jayadeva. The work has been published by the Nirṇayasāgar Press, Bombay.

Descriptive No.	Collection No.	Substance	Size inches.	No. of Sheets or leaves.
5181	B. L. No. 5337	Paper	$11\frac{7}{8} \times 5$	44
5182	„ 5343	„	$9\frac{1}{4} \times 5$	108
5183	„ 10477	Palm leaf.	$15\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{4}$	86
5184	„ 10478	„	$15 \times 1\frac{1}{4}$	78
5185	„ 10485	„	$16 \times 1\frac{3}{5}$	77
5186	„ 5338	Paper.	$9 \times 3\frac{1}{2}$	62
5187	„ 5339	„	$10\frac{1}{8} \times 5$	15
5188	„ 5340	„	$8 \times 4\frac{1}{2}$	10
5189	„ 5341	„	$8\frac{3}{4} \times 5$	14
5190	„ 5344	„	$10\frac{1}{2} \times 3\frac{3}{4}$	110
5191	„ 10480	Palm leaf.	$18\frac{1}{4} \times 1\frac{3}{8}$	70
5192	„ 10481	„	$16\frac{1}{2} \times 1$	107
5193	„ 10482	„	$14\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{4}$	21
5194	„ 10483	„	$15\frac{1}{4} \times 1\frac{3}{8}$	12
5195	„ 10487	„	$15 \times 1\frac{1}{4}$	19
5196	T. S. 1067	Paper.	10×4	46
5197	„ 1068	„	12×8	23
5198	B. L. 5342	„	$11\frac{3}{4} \times 4$	22
5199	„ 10311	Palm leaf.	$14\frac{7}{8} \times 1\frac{1}{2}$	86
5200	„ 10484	„	$15\frac{3}{4} \times 1\frac{1}{4}$	87
5201	„ 10486	„	$16 \times 1\frac{1}{4}$	88
5202	J. L. 720	Paper.	10×5	11
5203	„ 721	„	$9\frac{1}{2} \times 5$	68
5204	„ 722	„	$10 \times 4\frac{1}{4}$	74

No. of Lines per Page or Sheet.	Script	Complete or otherwise.	
12	Devanāgarī	Complete	
9	Do.	,,	
4-7	Grantha.	,,	
5-7	Nandināgarī.	,,	
6	Telugu.	,,	
7 or 8	Devanāgarī.	Incomplete.	(wants end)
15	Do.	,,	(Beginning only)
14 or 15	Do.	,,	,,
15	Do.	,,	,,
6-9	Do.	,,	(wants end)
6-8	Grantha.	,,	,,
5 or 6	Do.	,,	,,
6-8	Do.	,,	(Beginning only)
6-8	Telugu.	,,	,,
7	Grantha.	,,	,,
7 or 8	Devanāgarī.	,,	(wants end)
14	Do.	,,	,,
9	Do.	,,	(wants beginning and end)
5-6	Telugu.	,,	,,
4-8	Do.	,,	,,
6-8	Grantha.	,,	,,
12	Devanāgarī.	,,	,,
11	Do.	,,	(wants beginning)
9	Do.	,,	,,

॥ कुवलयानन्दव्याख्या ॥

5205. KUVALAYĀNANDAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 12357. Page 55, Right column. Substance—Paper. Size—$8\frac{1}{2} \times 4\frac{3}{4}$ inches Sheets—303. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—5285. Author—Gangādharavājapeyin. Complete.

Beginning.

एकत्र बोधमुद्रां कलयन्नन्यत्र पुस्तकं पाणौ ।
व्याकुर्वन्निगमान्तं देवः पायाद्वटद्रुतलवासी ॥ १ ॥

अधिमौलि कलां शशिनः शम्बररिपुवीटिकामिवाधाय ।
हरिणाक्ष्यै निजमङ्कं योऽदत्त स मेऽस्तु मङ्गलाय शिवः ॥ २ ॥

निश्वसितनिगममालां निर्मलविद्यामयाङ्गसंपन्नाम् ।
करविधृतवल्लकीं तां कलये निरवद्यवाङ्मयीं देवीम् ॥ ३ ॥

यत्पादपङ्कजरजःकणिकानुषङ्ग-
मासाद्य देवगुरुमप्यधरीकरोति ।
मूकोऽपि तं पशुपतेरपरावतारं
श्रीविश्वरूपयमिनं गुरुमानतोऽस्मि ॥ ४ ॥

अस्मत्पितामहसहोदरदेशिकेन्द्र-
मप्पय्ययज्वतिलकं प्रणमामि मूर्ध्ना ।
यस्यानवद्यकृतिभिः शततोऽधिकाभि-
र्वैपश्चिती बुधततेः प्रसरीसरीति ॥ ५ ॥

आसीदाशावकाशप्रसृतसितयशा दक्षिणाशाविभूषा-
शौर्यश्रीकेलिसौधायितकरकमलोदग्रराजत्कृपाणः ।
नानादेशोपसीदद्बुधवरनिकरस्तूयमानापदान-
श्चण्डांशोरन्ववाये त्रिभुवनमहिते श्रीवराहक्षितीन्द्रः ॥ ६ ॥

* * *

हृद्ये सारस्वताध्वन्यनवरतरसह्रादिनीनिर्गतानां
शृङ्गारप्रष्ठतत्तद्रसमयविसरत्सारणीनां समूहैः ।
व्याप्ते वैरिश्चवामामृदुलपदतलन्यासधन्ये महीन्द्र-
मालोकालोकभूमीधरमधिभुवनं कोऽध्वनीनो विना तम् ॥

नृपः कदाचित्कविभिर्बुधेन्द्रैः
सामाजिकैस्त्र्यम्बकमन्त्रिमुख्यैः ।
सभां सुधर्मामिव जम्भशत्रु-
रध्यावसन्वाक्यमवोचदित्थम् ॥

अप्पय्याध्वरिनिर्मिते कुवलयानन्दप्रबन्धेऽधुना
भावाविष्करणे कृती न भवतो मुक्त्वा बुधः कश्चन ।
एवं त्र्यम्बकयज्वमन्त्रिमुखतः श्रीमान्ययुङ्क्त ध्रुवं
शाहेन्द्रस्तदनुज्ञया कृतिमिमां कर्तुं प्रयत्नो मम ॥ ४० ॥

भावावबोधे फलयोजने वा
कृतेः प्रवन्धुर्न कृती तदन्यः ।
इत्याकलय्य प्रमदं दधानो
वैयर्थ्यचिन्तामपहाय सोऽयम् ॥ ४१ ॥

गङ्गाधराध्वरी प्रायः तनोति तदनुज्ञया ।

ऋज्वीं कुवलयानन्ददीपिकां नातिविस्तराम् ॥

निरन्तरं भगवदनुसन्धानादिलब्धान्तरायविरहोऽपि ग्रन्थकारो ग्रन्थारम्भे व्याख्यातृश्रोतॄणां निरन्तरायव्याख्यानश्रवणप्रचयगमनार्थं श्रीमन्नारायणानुस्मरणलक्षणं मङ्गलं निबध्नाति ॥ उद्घाट्येति ॥

हृदयाब्जकोशं हृदयपद्मकलिकां योगकलया योगाभ्यासपाटवेन उद्घाट्य विकासं प्रापय्य चिराद्धन्यैश्चिरकालसम्भृततपोबललब्धसुकृतपरिपाकशालिभिः पुरुषधौरेयैः यथारुच्यनुसन्धेयत्वेन * प्रस्फुरति प्रकाशते ॥

End:

चन्द्रालोकनाम्नो ग्रन्थस्य सर्वोत्कर्षेण वर्तनवर्णनाच्च-न्द्रावाविष्करणरूपस्य स्वग्रन्थस्येतरग्रन्थापेक्षयाधिक्यप्रतीतेरर्थशक्तिमूलो वस्तुना व्यतिरेकध्वनिश्चेति । अत्र शरदागमनामचन्द्रालोकटीकानवबोधकल्पितः । शारदागमेति पाठोऽर्थासङ्गतेरयुक्तमिति स्फुटमिति शिवम् ।

Colophon:

श्रीदेवसिंहसुमतेस्तनयः प्रतीतः

श्रीविश्वरूपयतिराजकृपानुबन्धी ।

श्रीचन्द्रचूडचरणाम्बुजगर्भदासो

गङ्गाधराध्वरिवरः श्रुतपारदृश्वा ॥

स्वां वैदुषीं प्रथयितुं विबुधावलीना-

मप्पय्यदीक्षितकृतेर्विवृतिच्छलेन ।

तास्ताः पुरातनकृतीः परिशील्य टीका-
मेनां व्यधात्कृतधियः परिशीलयन्तु ॥

इत्था कुवलयानन्दटीका रसिकरञ्जनी ।
अर्पिता पुष्पमालेव चन्द्रचूडपदाम्बुजे ॥

ध्वनिप्रथितरूपकप्रचुरवृत्तिवृत्तोज्ज्वला
विरुद्धकृतिकुन्मुखप्रकटदोषदूराकृतिः ।
सभावरसमेदुरा सकलसज्जनानन्दिनी
जगत्पतिपुरः सदा रसिकरञ्जनी नृत्यतु ॥

इति श्रीमदखिलकलामाम्राज्यसिंहासनाधिरूढराजकुलावतंसाभिनवभो-
जभोसलकुलाम्बुधिसुधाकर श्रीमत्र्यम्बकमखिमन्त्रिनिर्वर्तितनिखिल-
राजतन्त्रबुधजनानिरुपाधिदयानिधिश्रीशाहमहीमहेन्द्रनियुक्तेन श्रीम-
द्राघूलवंशमुक्ताफलश्रीदेवसिंहमखितनयेन श्रीविश्वरूपेन्द्रगुरुचरण-
दिव्यकरुणाकटाक्षवीक्षासमासादितनिखिलविद्यावैशारद्येन श्रीम-
त्साग्निचित्यवाजपेययाजिगङ्गाधराध्वरिपश्चिता विरचिता श्रीमद्भारद्वा-
जकुलजलधिकौस्तुभश्रीमदप्पय्यदीक्षितावतंसनिर्मितकुवलयानन्दटीका
रसिकरञ्जनी समाप्ता ॥

Subject: Kuvalayānandavyākhyā otherwise known as Rasika-rañjanī.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. It is clear from this Ms. that the work Bhosalavamśāvali noticed under No. 4232 is only a portion of Introduction given in this Ms. which deals with the History of the Mahratta rulers of Tanjore. The present work has been published by Pandit Halasyanatha Sastrigal at Kumbhakonam.

॥ कुवलयानन्दव्याख्या ॥

5206. KUVALAYĀNANDAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10488. Page 55. Right column. **Substance**—Palm leaf. **Size**—16½ × 1⅜ **inches. Leaves**—162 (1-82, 113-192). Lines—7 or 8 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—4500. Author—Gaṅgādharādhvarin. Incomplete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5205.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ गुणरत्नाकरः ॥

5207. GUṆARATNĀKARAḤ.

Burnell's **Catalogue No.** 5822. Page 158. Left column. Substance—Paper. Size—10⅞ × 4½ inches. Sheets—100. Lines—7 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1200. Author—Narasimha. Complete.

Beginning:

श्रीमानम्बुजसुन्दराननलसद्वंशीनिनादाहृत-
स्वान्ताभीरवधूविनोदचतुरश्रीकीर्तिशौर्योन्नतः ।
कृष्णः स्वेष्टजनेष्टसृष्टिनिरतः संफुल्लपद्मेक्षणः
मां पुष्णातु पयःपयोधितनयानाथः परं दैवतम् ॥

अलङ्कृतीनां कविसार्वभौमैः कृतं पुरा लक्षणपद्मजातम् ।
सङ्कीर्त्य वक्ष्याम्यहमत्र लक्ष्यं श्रीचोलभूमीशगुणानुबद्धम् ॥

यस्य ब्रह्माण्डभाण्डाद्बहिरपि वितता राजते श्लाघनीया
दैवैरप्यच्छकीर्तिः श्रुतिमहितमहादानजातप्रजाताः ।
वक्तुं नाहं सुशक्तः शरभनरपतेर्वैभवं तस्य भूयः
संक्षेपाद्वच्मि तस्मिन्मयि विबुधवराः कुर्वतां तेऽनुकम्पाम् ॥

अत्र सर्वेषामलङ्काराणामुपमालङ्कारबीजत्वात्स एवादौ कथ्यते ।

"उपमा यत्र सादृश्यलक्ष्मीरुल्लसति द्वयोः ।"

यत्र द्वयोर्वस्तुनोः सादृश्यलक्ष्मीरुल्लसति तत्रोपमालङ्कारः ॥

End

यथा वा ॥

स्त्रीणां शृङ्गारपात्रं मह इह महितः पश्यतां लोचनानां
सौख्यं विद्वज्जनानां कनकनिचयभृद्याजकानां समूहः ।
धर्माणां चोलसम्राट् छरभनरपतिः क्ष्मातलं पालयन्वै
जीवत्वाचन्द्रतारं जयतु सह सुतैर्वर्धतामस्य लक्ष्मीः ॥

अलङ्कृतिशतस्य यद्गदितमत्र तल्लक्षणं
कवीन्द्ररचितं मया न च नवीनमालोचितम् ।
किमत्र यदि दूषणं वदति कश्चिदीर्ष्यावशो
भवन्ति परिपन्थिनः कविवरास्तु तस्यापरे ॥

Colophon·

श्रीमाञ्छ्रीसुखतीर्थसत्कृतिसुधावाराशिपारंगतः
सङ्ख्यावान्नरसिंहनामकथितः श्रीचोलभूमण्डले ।
चक्रेऽलङ्कृतिशास्त्ररत्नमधिकं रत्नाकरं नामतः
ग्रन्थं तोषमसौ तनोतु विदुषां रक्षन्त्वमुं ते सुखम् ॥

नीलालकावृतमुखाम्बुजराजमान-
मन्दस्मितादरुणकञ्जदलायताक्षात् ।
कृष्णात्करीन्द्रवरदात्कपितुः श्रियो मे
वंशीकराच्चलतु नैव मनः परस्मात् ॥

विरोधिनाम्नि वर्षेऽस्मिन्ग्रन्थरत्नाकराभिधम् ।
आज्ञया शरभेन्द्रस्य सखभट्टो व्यलीलिखत् ॥

Subject: Guṇaratnākara

Remarks :—The Ms. is in a fairly good condition.

Narasimha, the author of this work was a contemporary of Serfoje (1684-1710) king of Tanjore.

The work is not available in print.

॥ गुणरत्नाकरः ॥

5208. GUṆARATNĀKARAḤ.

Burnell's Catalogue No. 5323. Page 158. Left column. Substance—Paper. Size—10¾×4½ inches. Sheets—79. Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1200. Author—Narasimha. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5207.

Remarks:—The Ms. is in very good condition.

॥ गुणरत्नाकरः ॥

5209. GUṆARATNĀKARAḤ.

Burnell's Catalogue No. 5324. Page 158. Left column.

Substance—Paper. Size—$10\frac{3}{4} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheets—102. Lines—7 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1200. Author—Narasimha. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5207.

Remarks:—The Ms. is in excellent condition.

॥ गुणरत्नाकरः ॥

5210. GUṆARATNĀKARAḤ.

Burnell's Catalogue No. 5325. Page 158. Left column.

Substance—Paper. Size—$9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—98. Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1200. Author—Narasimha. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5207.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ चन्द्रालोकः ॥

5211. CANDRĀLOKAḤ.

Burnell's Catalogue No. 5345. Page 55. Right column.

Substance—Paper. Size—$13\frac{1}{4} \times 5\frac{1}{8}$ inches. Sheets—8. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—161. Author—Jayadeva. Complete

Beginning

परस्परतपःसम्पत्फलायितपरस्परौ ।
प्रपञ्चमातापितरौ प्राञ्चौ जायापती स्तुमः ॥

End:

अष्टौ प्रमाणालङ्काराः प्रत्यक्षप्रमुखाः क्रमात् ।
इत्थं पञ्चदशानन्यानलङ्कारान्विदुर्बुधाः ॥

Colophon:

चन्द्रावलोकः समाप्तः ॥

Subject Candrāloka.

Remarks:—The Ms. is in good condition. Alternate sheets are sulpherated

Javadeva, the author of the Candrāloka belonged to the 12th century. Several editions of the work are available, the most important being the edition in the Gujarati Printing Press, Bombay.

॥ चन्द्रालोकः ॥

5212. CANDRĀLOKAḤ.

Burnell's **Catalogue No. 5346.** Page 55 Right column. Substance—Paper. Size—10×8⅜ inches. Sheets—10. Lines—8 to 9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—161. Author—Jayadeva. Complete.

Beginning, colophon and subject—Same as No. 5211.

End:

इत्थं शतमलङ्कारा लक्षयित्वा निदर्शिताः ।
प्राचामाधुनिकानाञ्च मतान्यालोच्य सर्वशः ॥

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ चन्द्रालोकः ॥

5213. CANDRĀLOKAḤ.

Burnell's Catalogue No. 5347. Page 55. Right column. Substance—Paper. Size—7¼×5 inches. Sheets—14.

Lines—9 or 10 to a Page. Script—Devanāgarī No of Granthas—185. Author—Jayadeva. Complete.

Beginning and colophon—Same as No. 5211.

End:

चत्वार रसवत्प्रेय ऊर्जस्वी च समाहितम् ।
भावस्य चोदयः सन्धिः शबलत्वमिति त्रयः ॥

* * *

अत्युक्तिप्रतिषेधौ च विधिहेतू ततः परम् ।
इत्थं शतमलङ्कारानुक्रमः समुदीरितः ॥

Subject: Candrāloka with Anukramaṇikā in ślokas.

Remarks:—The Ms is in a fairly good condition.

॥ चन्द्रालोकः ॥

5214. CANDRĀLOKAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10288 b.

Substance—Palm leaf. Size—16¾ × 1½ inches Leaves—12. Lines—6 to 8 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—160. Author—Jayadeva Complete.

Beginning and subject—Same as No 5211.

End:

लक्ष्मीविलासविदुषां कटाक्षाः वेङ्कटप्रभोः ।

Remarks:—The Ms is in a fairly good condition. Only the last śloka is omitted in this Ms. The other work contained herein is Bhartṛhariśataka. This work has not been noticed by Dr. Burnell under this No.

॥ चन्द्रालोकः ॥

5215. CANDRĀLOKAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10476. Page 55. Right column. Substance—Palm leaf. Size—15 × 1½ inches. Leaves—8. Lines—7 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—200. Author—Javadeva. Complete.

Bginning, end. colophon and subject—Same as No. 5212.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ चन्द्रालोकः ॥

5216. CANDRĀLOKAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10477. Page 55. Right column. Substance—Palm leaf. Size—12⅝ × 1½ inches. Leaves—17. Lines—5 or 6 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—161. Author—Jayadeva. Complete.

Beginning, end colophon and subject—Same as No. 5212.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ चन्द्रालोकः ॥

5217. CANDRĀLOKAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10545 d. Page 55. Right column. Substance—Palm leaf. Size—13 × 1½ inches. Leaves—8 (80-87). Lines—9 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—161. Author—Jayadeva. Complete.

Beginning:

अलङ्कारेषु बालानामवगाहनसिद्धये ।

End, colophon and subject—Same as No. 5212.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ चन्द्रालोकः ॥

5218. CANDRĀLOKAḤ.

Not noticed by Burnell Ms. No. 15342 b.

Substance—Palm leaf. Size—$14\frac{1}{8} \times \frac{7}{8}$ inches. Leaves—9. Lines—4 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas —75. Author—Jayadeva. Complete.

Beginning—Same as No. 5212.

End:

अप्यकाक्षारसासिक्तंरक्तं तच्चरणद्वयम् ॥ ७० ॥

Colophon:

कुवलयानन्दः समाप्तः

Subject: Candrāloka.

Remarks:—The Ms is in a fairly good condition The other works contained herein are:—

॥ चन्द्रालोकः ॥

5219. CANDRĀLOKAḤ.

J. L. Collection No. 723. Substance—Paper. Size—$9\frac{1}{2} \times 4$ inches. Sheets—2. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—30. Author—Jayadeva. Incomplete.

Beginning: —Same as No. 5212.

End:

लिम्पतीव तमोङ्गानि वर्षतीवाञ्जनं नभः ॥ ३० ॥

Subject: Candrāloka 1-30 ślokas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. On the title page is given.

विद्वदुपनाम्नो नागेश्वरपण्डितस्य

॥ चन्द्रालोकः ॥

5220. CANDRĀLOKAḤ.

J. L Collection No. 724. Substance—Paper. Size—10 × 3¾ inches. Sheets—16 Lines—7 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—190. Author—Jayadeva. Complete

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5211.

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition.

॥ चन्द्रालोकव्याख्या ॥

5221. CANDRĀLOKAVYĀKHYĀ.

J. L. Collection No. 725. Substance—Paper. Size—8½ × 3¾ inches. Sheets—51. Lines—11 to a page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1200. Author—Virūpākṣa. Incomplete.

Beginning:

....कारणं विघ्नवारणं तुरगाननम् ।

शशाङ्कभूत्पद्मयोनिमुखे...... ॥

........सेन चन्द्रालोकप्रबोधिनीम् ।
कुर्मः कुवलयानन्दसिद्धयै शारदशार्वरीम् ॥

...निर्विघ्नेन परिसमाप्त्यर्थमिष्टदेवतानुसन्धानल-
क्षणं मङ्गलं..........

परस्परतपःसम्पत्फलायितपरस्परौ ।
प्रपञ्चमातापितरौ प्राञ्चौ जायापती स्तुमः ॥

End:

क्वचित्सङ्कीर्णानामपि सङ्करो यथा ।

मुक्ताः केलिविसूत्रहारगलिताः संमार्जिनीभिः कृताः
प्रातः प्राङ्गणसीम्नि मन्थरचलद्बालाङ्घ्रिलाक्षारुणाः ।
दूराद्दाडिमबीजशङ्कितधियः कर्षन्ति केलीशुका
यद्विद्वद्भवनेषु भोजनृपते त्वत्त्यागलीलायितम् ॥

अत्रोदात्तातिशयोक्त्योरेकानुप्रवेशसङ्करः । तदा हे-
त्वलङ्कारस्यात्युक्त्यासह एकवाचकानुप्रवेशसङ्करः । तथा-
प्रस्तुताङ्कुरस्योदात्तेन सह एकवाचकानुप्रवेशसङ्करः ।
एषां चतुर्णां व्यङ्ग्यसाधारण्यान्न समप्राधान्यसङ्करः एव-
मप्यन्यदप्यूहनीयम् ।

कुर्वन्ती स्वच्छमन्तर्जडमपि च घनाम्भोदवार्तां हरन्ती
चन्द्रालोकप्रबोधिन्यखिलकुवलयानन्दसन्धानशीला ।
सङ्कल्पात्सकलाभृ. छ...तपदशिरसः श्रीविरूपाक्षनाम्न
प्रादुर्भूतप्रकाशा जगति विजयतां शारदी शार्वरीयम् ॥

Colophon.

इति श्रीमुद्गलरामचन्द्राध्वरीन्द्रनन्दनश्रीविरूपाक्षकृतिः शारदशार्वरी संपूर्णा ।

विजयाब्दे सिते माघे प्रथमायां गुरोर्दिने ।
व्यलिखद्वेङ्कटसुधीरेनां शारदशर्वरीम् ॥

Subject: Candrālokavyākhyā otherwise known as Śāradaśārvarī.

Remarks :—The Ms. is in decaying condition. On the title page is given

' पुस्तकमिदं वेङ्कटभट्टस्य '

॥ चन्द्रालोकव्याख्या ॥

5222. CANDRĀLOKAVYĀKHYĀ.

J. L. Collection No. 880 Substance—Paper. Size—7½ × 5 inches. Sheets—35 (out of 3-72). Lines—12 to 18 to a Page Script—Devanāgarī No. of Granthas—525. Author—?. Incomplete

Beginning.

....चन्दनबालातपयोर्हारनिर्झरयोश्च बिम्बप्रतिबिम्बभावेनाभेदाध्यवसायात्साधारणधर्मता किं पुनः बिम्बप्रतिबिम्बभाव इति चेदत्रोक्तं दीक्षितचरणैः। वस्तुतो भिन्नयोरप्युपमानोपमेययोः परस्परसादृश्यादभिन्नयोः पृथगुपादानं बिम्बप्रतिबिम्बभावः इत्यालङ्कारिकसमय इति ।
एवं पूर्णोपमां लक्षयित्वानन्तरं लुप्तोपमां लक्षयति ।

अन्योपमानधर्माणाम् + अष्टधा ॥

End:

अर्थापत्तिः कल्प्यतेऽन्यद्यद्यन्यथापपत्तितः ।

अङ्गनेनाश्रितस्ते स्याद्धरः कथमन्यथा ॥ १ ॥

यदि अन्यवस्तुनानुपपत्त्यान्यत्कल्प्यते चेदर्थापत्ति-
र्नामालङ्कारः

* * *

अभावधीरनुपलब्धिर्वस्तुनोः स्याददर्शनात् ।

यतः क्वापि न पश्यामि हृता लक्ष्मण जानकी ॥

वस्तुनः कस्यचिददर्शनादनुपलम्भादभावधीर्नास्तीति ।

Colophon Nil.

Subject: Candrālokavyākhyā.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ चित्रमीमांसा ॥

5223. CITRAMĪMĀMSĀ.

Burnell's Catalogue No. 5376. Page 56. Left column. Substance—Paper. Size—11¼ × 4½ inches. Sheets—56. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No of Granthas—1500. Author—Appayyadīkṣita. Incomplete.

Beginning:

अभिवन्द्य चन्द्रशेखरमाद्यं गौरीसखं परं ज्योतिः ।

वितनोमि विपुलविषयां विशदार्थामर्थचित्रमीमांसाम् ॥

End:

एवं षट्पञ्चाशद्भेदा वाच्योत्प्रेक्षा प्रतीयमानायाम् ॥

श्री सरस्वत्यै नमः

Colophon: (Sheet No 48)

इति चित्रमीमांसायामपह्नुतिप्रकरणम् ॥

Subject: Citramīmamsā.

Remarks:—The Ms is in a fairly good condition. On the last sheet is given:

विरिञ्चिवनिता कराञ्चितविपञ्चिकासञ्चर-

त्स्वरप्रसरमाधुरीरसरमाधुरीणां गिरः ।

जयन्ति मम मन्दरक्षुभितसिन्धुबन्धुभ्रमी

निरर्गलविनिर्गलद्गुडुलभङ्गभङ्गीभृत ॥

This is another work of Appaya Dīkṣita. Unfortunately the author has left the work incomplete. The reason is not known. The work has been published by the Nirṇayasāgar Press, Bombay

---

॥ चित्रमीमांसा ॥

5224. CITRAMĪMĀMSĀ.

Burnell's Catalogue No 10516. Page 53. Left column.

Substance—Palm leaf. Size—$17\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—90 Lines—5 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—1500. Author—Appayadīkṣita. Incomplete.

Beginning—Same as No 5223.

End·

अत्र एकदेशविवर्तिरूपकेन समञ्जसं भूयादेवेत्युत्प्रेक्षा गम्यते ॥

एवमन्यत्राप्युदाहार्यम् ॥

Colophon:

इति श्रीमद्भरद्वाजकुलजलधिकौस्तुभश्रीमदद्वैतविद्याचार्यश्रीमद्विश्वजिद्याजिश्रीरङ्गराजाध्वरिवरसूनोरप्पय्यदीक्षितस्य कृतौ चित्रमीमांसायामुत्प्रेक्षाप्रकरणम् ॥

Subject: Citramīmāmsā.

Remarks:—The Ms. is in good condition. After the colophon is given:—

अथातिशयोक्त्यलङ्कारस्य तावद्विविधस्यानुपादानाद्विषयः

There is a loose sheet dealing with the same subject.

॥ चित्रमीमांसा ॥

5225. CITRAMĪMĀMSĀ.

Burnell's Catalogue No. 10517. Page 56. Left column. Substance—Palm leaf. Size—15×1 inches. Leaves—95. Lines—5 or 6 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—1500. Author—Appayadīkṣita. Incomplete.

Beginning—Same as No. 5223.

End:

सारूप्यनिबन्धनाप्रस्तुतप्रशंसोदाहरणेषु चातिव्याप्तिः ॥

Colophon: (Leaf No. 98)

इति श्री + उत्प्रेक्षाप्रकरणम् ॥

Subject: Citramīmāmsā.

Remarks.—The Ms is in a fairly good condition. After the colophon is given the following

रूपदेशोपदेशः स्यात्स्वकेरुकेजनाकृते: ।

कियन्मारुतसाहाय्यं स्वयं वह्नेर्ज्वलिष्यतः ॥

ज्यतिषजति पद्थान् + चन्द्रकान्तः ॥

क्षीरोदार्णवकल्लोलकेलयः शाहभूपतेः ।

कटाक्षास्त्यागराजस्य कल्याणानि दिशन्तु ते ॥

॥ दशरूपकम् ॥

5226. DAŚARŪPAKAM.

Burnell's Catalogue No. 10511 c. Page 56. Left column. Substance—Palm leaf. Size—$11 \times 1\frac{1}{4}$ inches Leaves—21 (158-178). Lines—8 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—400. Author—Dhanañjaya. Complete.

Beginning

नमस्तस्मै गणेशाय यत्कण्ठः पुष्करायते ।

मदाभोगघनध्वानो नीलकण्ठस्य ताण्डवे ॥

End:

रम्यं जुगुप्सितमुदारमथापि नीच-

मुग्रं प्रसादि गहनं विकृतञ्च वस्तु ।

यद्वाप्यवस्तु कविभावकभाव्यमानं

तन्नास्ति यन्न रसभावमुपैति लोके ॥ ८० ॥

Colophon:

ஆக லெஜ்ஜாகை கூள.

इति दशरूपावलोकने रसविचारश्चतुर्थः प्रकाशः

शाखाब्धषण्डमार्ताण्डो रामपादाब्जषट्पदः ।

लिलेख दशरूपस्य प्रतिमीश्वरदीक्षितः ॥

Subject: Daśarūpaka.

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition. The Daśarūpakāvaloka too is found in this Ms.

The Daśarūpaka of Dhanañjaya with the Avaloka of Dhanika has been published by the Nirṇayasāgara Press, Bombay. Dhanika and Dhanañjaya were brothers and they belonged to the 11th century. The work deals exclusively with Dramaturjic principles.

॥ दशरूपकम् ॥

5227. DAŚARŪPAKAM.

Burnell's Catalogue No. 10512 a.

Substance—Palm leaf. Size—$15\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves—28 (1-28). Lines—4 or 5 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—400. Author—Dhanañjaya. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5226.

Colophon:

इति + चतुर्थः प्रकाशः ॥

श्रीरामाय नमः ॥

रुधिरोद्गारिनाम संवत्सरं माघशुक्लसप्तमी गुरुवारं नाडुवे शिवावतारं सुब्रह्मण्यशास्त्रुलु अनुमतिमोदनु गोविन्दपुरं लेखिनायस्तस्वामिशास्त्रुलवारि अल्लुडु मायूरं सुब्बरायुडुडु राशिंदि ॥

Remarks:—The Ms. is in good condition. This work has not been noted under this No. by Dr. Burnell.

॥ दशरूपकम् ॥

5228. DAŚARŪPAKAM.

Burnell's Catalogue No. 10512 b. Page 56. Left column.

Substance—Paper. Size—$15\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves—32. Lines—4 or 5 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—400. Author—Dhanañjaya. Complete.

Beginning, end, colophon and subject— Same as No. 5226.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ दशरूपकव्याख्या ॥

5229. DAŚARŪPAKAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10508. Page 56. Left column. Substance—Palm leaf. Size—$16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—66. Lines—6 to 8 to a Page Script—Telugu. No. of Granthas—2000. Author—Dhanika. Complete.

Beginning.

नमस्तस्मै गणेशाय यत्कण्ठः पुष्करायते ।
मदाभोगघनध्वानो नीलकण्ठस्य ताण्डवे ॥

सदाचारं etc. Same as No. 5230.

End:

विष्णोः सुतेनापि धनञ्जयेन
विद्वन्मनोरागनिबन्धहेतु ।
आविष्कृतं मुञ्जमहीशगोष्ठी-
वैदग्ध्यभाजा दशरूपमेतत् ॥

Colophon:

इति धनिकविरचिते दशरूपावलोकने चतुर्थः परिच्छेदः

Subject: Daśarūpakavyākhyā otherwise known as Daśarūpāvalokana.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition

It has been said already that Dhanika is the brother of the author of the text, Dhanañjaya. The text also is found in this Ms.

॥ दशरूपकव्याख्या ॥

5230. DAŚARŪPAKAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10503. Page 56. Left column. Substance—Palm leaf. Size—20 × 1½ inches. Leaves—71. Lines—7 to a page. Script—Grantha. No. of Granthas—2000. Author—Dhanika. Complete.

Beginning.

सदाचारं प्रमाणयताविघ्नेन प्रकरणपरिसमाप्त्यर्थमि-
ष्टदेवतायाः प्रकृताभिमतयोश्च देवतयोः नमस्कारः कृति-
ना क्रियते श्लोकद्वयेन

नमस्तस्मै ०

End, colophon and subject—Same as No 5229.

Remarks:—The Ms. is in a good condition.

॥ दशरूपकव्याख्या ॥

5231. DAŚARŪPAKAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10513. Page 56. Right column. Substance—Palm leaf. Size—18 × 1½ inches. Leaves—53. Lines—7 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—1500. Author—Dhanika Incomplete. (Wants end.)

Beginning—Same as No. 5229.

End:

स्वर्वभग्राम्ब्रिविविक्तसान्धिविलसद्भुश्वःस्फुरत्... ॥

Colophon: (Leaf No. 30)

इति द्वितीयः + परिच्छेद.

Subject: Daśrūpakavyākhyā otherwise known as Avalokana.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ दशरूपकव्याख्या ॥

5232. DAŚARŪPAKAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10510. Page 56. Left column. **Substance**—Palm leaf Size—$16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves—153 (4-155). Lines—4 or 5 to a Page. Script—Grantha. No. of **Granthas** —1900. Author—Dhanika. Incomplete.

Beginning:

...तीभेद इत्याशङ्क्याह ।

वस्तुनेता रसस्तेषां भेदक इति ॥

End:

एवमादीनि सन्ध्यन्तराणि एकविंशतिरुपमादिष्वलंका-

रेषु च हर्षोत्साहादिष्वन्तर्भावा....थ गुणानि रम्यजु....

Subject: Daśarūpakavyākhyā otherwise known as Avalokana.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ ध्वन्यालोकः ॥

5233. DHVANYĀLOKAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10506. **Page** 55. Right **column**.

Substance— Palm leaf. Size—18 × $1\frac{1}{2}$ **inches**. **Leaves**—49 (1-49). Lines—8 to 10 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—1800. Author—Ānandavardhana. Complete.

Beginning:

स्वेच्छाकेसरिणः स्वच्छस्वच्छायायासितेन्दवः ।
त्रायन्तां वो मधुरिपोः प्रपन्नार्तिच्छिदो नखाः ॥

End:

तथाहि मनुष्याणामेव तावद्दिग्देशादिभेदभिन्नानां ये व्यवहारादिषु विचित्रा विशेषाः । तेषां केन...गन्तुं विशेषतो योषितामुपनिबध्यत... ॥

Colophon: (Leaf No 16)

इति राजानकानन्दवर्धनविरचिते काव्यालोके द्वितीय उद्योतः ॥

Subject: Dhvanyāloka 1-4 Udyotas.

Remarks:— The Ms. is in a decaying condition. The Ms. abruptly ends towards the close of the 4th udyota. The other work contained herein is ध्वन्यालोकलोचनम्

Ānandavardhana's Dhvanyāloka has been published by the Nirṇayasāgar Press, Bombay. Ānandavardhana belonged to Kashmir and was living in the court of Avantivarman in the 9th century A. D.

॥ ध्वन्यालोकः ॥

5234. DHVANYĀLOKAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10507. Page 85. Left column.

Substance— Palm leaf. Size—18 × 1½ inches. Leaves—75 (1-70 out of 251). Lines—6 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—1800. Author—Ānandavardhana. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5233.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. The other work contained herein is ध्वन्यालोकलोचनम्

॥ ध्वन्यालोकव्याख्या ॥

5235. DHVANYĀLOKAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10506 b. Page 55. Left column. Substance— Palm leaf. Size—18 × 1½ inches. Leaves—87 (50-136). Lines—8 to 10 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—3100. Author—Abhinavagupta. Complete.

Beginning:

अपूर्वं यद्वस्तु प्रथयति विना कारणकलां
जगद्ग्रावप्रख्यं निजरसभरात्सारयति च ।
क्रमात्प्रख्योपाख्यप्रसरसुभगं भासयति तत्
सरस्वत्यास्तत्त्वं कविसहृदयाख्यं विजयते ॥

End.

वस्तुतः शिवमये हृदि स्फुटं सर्वतः शिवमयं विराजते ।
नाशिवं क्वचन कस्यचिद्वचः तेन वः शिवमयी दशा भवेत् ॥

Colophon:

इति महामहेश्वराचार्याभिनवगुप्ताचार्यविरचिते काव्यालोकलोचने
चतुर्थोद्योतः ॥

Subject: Dhvanyālokavyākhyā otherwise known as Locana 1-4 Udyotās.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

The other work contained herein is ध्वन्यालोक:

Abhinavagupta's Locana is one of the most important works in the field of Sanskrit literary criticism. The work has been published in the Nirnayasāgara Press, Bombay.

The auther belongs to the 10th and 11th centuries of the christian Era and he was a native of Kashmir.

॥ ध्वन्यालोकव्याख्या ॥

5236. DHVANYĀLOKAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10507. Page 55. Left column. Substance—Palm leaf. Size—18 × 1½ inches. Leaves—81 (71-251). Lines—6 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—3100. Author—Abhinavagupta. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5235.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ प्रतापरुद्रयशोभूषणम् ॥

5237. PRATĀPARUDRAYAŚOBHŪṢAṆAM.

Burnell's Catalogue No. 5848. Page 56. Right column. Substance—Paper. Size—9¾ × 4½ inches. Sheets—109. Lines—9 or 10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—600. Author—Vidyānātha. Complete.

Beginning:

विद्याकैरवकौमुदीं श्रुतिशिरःसीमन्तमुक्तामणिं
दारान् पद्मभुवस्त्रिलोकजननीं वन्दे गिरां देवताम् ।
यत्पादाञ्जनमस्क्रियाः सुकृतिनां सारस्वतप्रक्रिया-
बीजन्यासभुवो भवन्ति कवितानाट्यैकजीवातवः ॥

End:

एवं यथासंभवमन्येषामप्यलङ्काराणां संसृष्टिसंकरौ बो-
द्धव्यौ तत्र तत्र प्रबन्धेषु ॥

Colophon:

इति श्रीमन्महोपाध्यायविद्यानाथकृतौ प्रतापरुद्रयशोभूषणं नामाल-
ङ्कारशास्त्रं संपूर्णम् ॥

विद्यानाथकवीन्द्राय नमोऽस्तु ज्ञानसिन्धवे ।
यद्भाव काव्यपीयूषं धिनोति निखिलान्बुधान् ॥

Subject Pratāparudrayaśobhūṣaṇa.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

Alternate sheets are sulpherated There are two pages at the end dealing with the same subject.

Vidyānātha's Pratāparudrayośobhūṣaṇam has been published in the Bombay Sanskrit Series and the Śrī Balamanorama Press, Madras. The author was a protege of Pratāparudra, King of Warangal in the 14th century A. D.

॥ प्रतापरुद्रयशोभूषणम् ॥

5238. PRATĀPARUDRAYAŚOBHŪṢAṆAM.

Burnell's Catalogue No. 5349. Page 56. Right column.

Substance—Paper. Size—10¾ × 4½ inches. Sheets—118. Lines—9 to a Page Script—Devanāgarī. No.

of Granthas—2700. Author—Vidyānātha. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5237.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. After the colophon is given:—

अस्य ग्रन्थसंख्यापञ्चशरर्तुनेत्राणि (२६५५) इति गोपालस्वामिकृप

॥ प्रतापरुद्रयशोभूषणम् ॥

5239. PRATĀPARUDRAYAŚOBHŪṢAṆAM.

Burnell's Catalogue No. 5350. Page 56. Right column. Substance—Paper. Size—$11\frac{1}{8} \times 4\frac{1}{8}$ inches. Sheets—128. Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2700. Author—Vidyānātha. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5237.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ प्रतापरुद्रयशोभूषणम् ॥

5240. PRATĀPARUDRAYAŚOBHŪṢAṆAM.

Burnell's Catalogue No. 5351. Page 56. Right column. Substance—Paper Size—14×6 inches. Sheets—87. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2700. Author—Vidyānātha. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5137.

Remarks:—The Ms. is in excellent condition. Alternate sheets are sulpherated.

॥ प्रतापरुद्रयशोभूषणम् ॥

5241. PRATĀPARUDRAYAŚOBHŪṢAṆAM.

Burnell's Catalogue No. 5354. Page 56. Right column.
Substance—Paper. Size—9¾ × 5½ inches. Sheets—27.
Lines—14 or 15 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
Granthas—800. Author—Vidyānātha. Incomplete.

Beginning:

अथ गुणनिरूपणानन्तरमलङ्कारा निरूप्यन्ते ॥

End and colophon—Same as No. 5237.

Subject: Pratāparudrayaśobhūṣaṇa Alaṅkāraprakaraṇa.

Remarks:—The Ms. is in good condition. On the title page is given

त्र्यम्बकज्योतिर्विदाम्

॥ प्रतापरुद्रयशोभूषणम् ॥

5242. PRATĀPARUDRAYAŚOBHŪṢAṆAM.

Burnell's Catalogue No. 5355. Page 56. Right column.
Substance—Paper. Size—9 × 6 inches. Sheets—46.
Lines—14 to 22 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
Granthas—2000. Author—Vidyānātha. Complete.

Beginning—Same as No. 5237.

End:

सङ्घटनाधर्मत्वेन शब्दधर्मत्वेन गुणालङ्काराणां व्यव-
स्थानमिति प्रतीयमानवस्तु काव्योपस्कारतामायाति ।
इति गुणाः ॥

Colophon: (Sheet No. 33)

इति विद्यानाथकृतौ प्रतापरुद्रयशोभूषणालङ्कारे नाटकप्रकरणम्

Subject: Pratāparudrayaśobhūṣaṇa.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ प्रतापरुद्रयशोभूषणम् ॥

5243. PRATĀPARUDRAYAŚOBHŪṢAṆAM.

Burnell's Catalogue No. 10156 b.

Substance—Palm leaf. Size—15⅞ × 1⅛ inches. Leaves—8 (1-8). Lines—6 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—160. Author—Vidyānātha. Incomplete.

Beginning—Same as No 5237.

End:

भेदान्तरं यथासंभवमुदाहार्यम् ॥

Colophon:

नायकप्रकरणं समाप्तम् ॥

Subject: Pratāparudrayaśobhūṣaṇa.

Remarks:—The Ms. is in good condition. This work has not been noticed by Dr. Burnell. The other works contained herein is —Gītagovindavyākhyā.

॥ प्रतापरुद्रयशोभूषणम् ॥

5244. PRATĀPARUDRAYAŚOBHŪṢAṆAM.

Burnell's Catalogue No. 10467. Page 56. Right column.

Substance—Palm leaf. Size—19¼ × 1⅜ inches. Leaves— Lines—7 to a Page. Script—Telugu No. of Granthas—2700. Author—Vidyānātha. Complete.

Beginning, end colophon and subject—Same as No. 5237.

Remarks:—The Ms. is in very good condition.

॥ प्रतापरुद्रयशोभूषणम् ॥

5245. PRATĀPARUDRAYAŚOBHŪṢAṆAM.

Burnell's Catalogue No. 10468. Page 56 Right column. Substance—Palm leaf. Size—$18\frac{1}{4}\times1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—54. Lines—6 to 8 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—1700. Author—Vidyānātha. Incomplete.

Beginning—Same as No 5237

End:

आशामण्डल + रुद्रावतारो हरिः ॥

Colophon:

प्रतापरुद्रनाटकं संपूर्णम् ॥

Subject: Pratāparudrayaśobhūṣaṇa

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ प्रतापरुद्रयशोभूषणम् ॥

5246. PRATĀPARUDRAYAŚOBHŪṢAṆAM.

Burnell's Catalogue No. 10469 Page 56. Right column. Substance—Palm leaf. Size—$16\frac{1}{4}\times1\frac{1}{4}$ inches Leaves—185. Lines—4 or 5 to a Page Script—Grantha. No. of Granthas—2000. Author—Vidyānātha. Incomplete.

Beginning—Same as No. 5237.

End:

क्रियाफलोत्प्रेक्षा यथा ॥

दम्भोलिसंरम्भमहाजगो

Colophon: (Leaf No. 117)

इति गुणप्रकरणम्

Subject: Pratāparudrayaśobhūsaṇam.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ प्रतापरुद्रयशोभूषणम् ॥

5247. PRATĀPARUDRAYAŚOBHŪṢAṆAṂ.

Burnell's Catalogue No. 10470. Page 56 Right column. Substance—Palm leaf. Size—14⅞ × 1½ inches. Leaves—42. Lines—5 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—700. Author—Vidyānātha. Incomplete.

Beginning:

तत्र प्रथममनेकालङ्कारवीजत्वात् उपमा निरूप्यते ।

End, colophon and subject—Same as No. 5237.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ प्रतापरुद्रयशोभूषणम् ॥

5248. PRATĀPARUDRAYAŚOBHŪṢAṆAṂ.

Burnell's Catalogue No 10471. Page 56. Right column. Substance—Palm leaf. Size—17¾ × 1¼ inches. Leaves—91 (3-93.) Lines—5 or 6 to a page. Script—Telugu. No. of Granthas—2000. Author—Vidyānātha. Incomplete.

Beginning:

...नश्यतीति । निरूपितं भोजराजेन ।

कवेरल्पापि वाग्वृत्तिर्विद्वत्कर्णावतंसति ॥

End, colophon and subject—Same as No. 5237.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ प्रतापरुद्रयशोभूषणम् ॥

5249. PRATĀPARUDRAYAŚOBHŪṢAṆAM.

Burnell's Catalogue No. 10472. Page 56. Right column. Substance—Palm leaf. Size—13¾ × 1½ inches. Leaves—85 (out of 120). Lines—6 or 7 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—2000. Author—Vidyānātha. Incomplete.

Beginning:

............न्यवधूकथाम् ।

शत्रावप्यगुणारोपं काकतीन्द्रो न मृष्यते ॥

End, colophon, and subject—Same as No. 5237.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. On the title page is given:

त्रिद्वीपाम्बापुरवासिविश्वनाथदीक्षितप्रतापरुद्रीयं पुस्तकम्

॥ प्रतापरुद्रयशोभूषणम् ॥

5250. PRATĀPARUDRAYAŚOBHŪṢAṆAM.

J. L. Collection No. 727. Substance—Paper. Size—10½ × 8¾

inches. Sheets—150. Lines—7 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2100. Author—Vidyānātha. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5237.

Remarks :—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ प्रतापरुद्रयशोभूषणव्याख्या ॥

5251. PRATĀPARUDRAYAŚOBHŪṢAṆA-VYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10473. Page 57. Left column. Substance—Palm leaf. Size—$15\frac{1}{8} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—152. Lines—6 or 7 to a Page Script—Grantha. No. of Granthas—4000. Author—Kumārasvāmin. Complete.

Beginning:

कल्याणानि करोतु कश्चन....
..............लैश्चालयन् ।
यत्पादाम्बुरुहावलम्बशरणे पूर्वे पुमांसस्त्रय-
स्त्रैलोक्यस्थितिसर्गसंहृतिविधौ निर्विघ्ननिर्मोद्यमाः ॥

End:

जगति निखिलविद्यासिन्धुसुद्धिंधयानां
परभणितिपरीक्षा युज्यते सज्जनानाम् ।
तदिह मम निबन्धे दूषणं भूषणं वा
भवति यदि विदग्धैस्तद्वयत्रयं विमृश्यम् ॥

Colophon:

इति पदवाक्यप्रमाणपारावारपारीणश्रीमहोपाध्यायकोलाचलमल्लिनाथ

सूरिसूनुना विश्वजनीनविद्यस्य विद्वन्मणेः पेद्दार्यस्यानुजेन कुमारस्वामिसोमपीथिना विरचिते प्रतापरुद्रीयव्याख्याने रत्नापणाख्याने मिश्रालङ्कारनिरूपणं नाम नवमं प्रकरणम्

Subject: Pratāparudrayaśobhūṣaṇa, otherwise known as Ratnāpaṇa.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

Kumārasvāmin is the son of Mallinātha, the commentator on the famous kāvyas. The commentary is available in the edition published in the Bombay Sanskrit Series as well as in the Śrī Bālamanoramā Series, Madras.

॥ प्रतापरुद्रयशोभूषणव्याख्या ॥

5252. PRATĀPARUDRAYAŚOBHŪṢAṆA-VYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10474. Page 57. Left column.

Substance—Palm leaf. Size—15¾ × 1¼ inches. Leaves—217. Lines—5 to 7 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—4500. Author—Kumārasvāmin. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5251.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ प्रतापरुद्रयशोभूषणव्याख्या ॥

5253. PRATĀPARUDRAYAŚOBHŪṢAṆA-VYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10475. Page 57. Left column.

Substance—Palm leaf. Size—$17\frac{7}{8} \times 1\frac{3}{8}$ inches. Leaves—66. Lines—6 or 7 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—1500. Author—Kumārasvāmin. Incomplete.

Beginning—Same as No 5251.

End:

चापलं लक्ष्यते। चपलानिति। रागद्वेषमात्सर्यादिमूल-
वसानं चापलमित्यर्थः। तत्र रागमूलं चा.... ॥

Colophon: Nil.

Subject: Pratāparudrayaśobhūṣaṇavyākhyā otherwise known as Ratnāpaṇa.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ प्रतापरुद्रयशोभूषणव्याख्या ॥

5254. PRĀTAPARUDRAYAŚOBHŪṢAṆA-VYĀKHYĀ.

J. L. Collection No. 728. Substance—Paper. Size—$12 \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheets—120. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—3000. Author—Kumārasvāmin. Incomplete.

Beginning—Same as No. 5251.

End:

स दृष्टान्तः यत्र सापेक्षवाक्यद्वये सा निदर्शनेति महा-
ननयोर्भेदः..

Colophon: Nil.

Subject: Pratāparudrīyavyākhyā.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ रसतरङ्गिणी ॥

5255. RASATARAṄGIṆĪ.

Burnell's Catalogue No. 4824. Page 57. Left column. Substance—Paper. Size—$9\frac{7}{8}\times4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—38. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—700. Author—Bhānudatta. Incomplete.

Beginning:

लक्ष्मीमालोक्य लुभ्यन्निगममुपहसन्शोचयन्यज्ञजन्तून्
क्षत्रं शोणाक्षि पश्यन् समिति दशमुखं वीक्ष्य रोमाञ्चमञ्चन् ।
हृत्वा ह्य्यंगवीनं चकितमपसरन् म्लेच्छरकैर्दिगन्ता-
न्सिञ्चन्दन्तेन भूमिं विलमिव तुलयन्पातु मां पीतवासाः ॥

भारत्याः शास्त्रकान्तारश्रान्तायाः श्रान्तिकारिणी ।
क्रियते भानुना भूरिरसा रसतरङ्गिणी ॥

वाणीकमलिनीभानोरेषा रसतरङ्गिणी ।
हंसाः कृतधियस्तत्र युक्तमत्र प्रतीयताम् ॥

गिरां देवि तरङ्गिण्यां वारय क्रूरवारणान् ।
यन्नविष्यति लोकानामाविलो विरलो रसः ॥

हेतोः पूर्ववर्तित्वनियमादतःपूर्वमेव तस्योपन्यासः सूचितो रसस्य हेतवो भावादयः । तेन रसात्पूर्वं भावादयो निरूप्यन्ते ॥

End:

विद्वद्वारिधराः स्नेहं तथा वर्षन्तु सन्ततम् ।
लभते विपुलां वृद्धिंयथा रसतरङ्गिणी ॥

अवगाहस्व वाग्देवि दिव्यां रसतरङ्गिणीम् ।
अस्मदेकेन पद्येन रचय श्रुतिभूषणम् ॥

यावद्भानोः कृता कापि कालिन्दी भुवि नन्दते ।
तावत्तिष्ठतु मे भानोरेषा रसतरङ्गिणी ॥

Colophon·

इति श्रीकविकुलसनाथश्रीगणनाथतनयमैथिलश्रीभानुदत्तविरचितायां रसतरङ्गिण्यामष्टमस्तरङ्गः ॥

Subject: Rasataraṅgiṇī 1–8 Taraṅgas

Remarks:—The Ms. is in very good condition.

Bhānudatta's Rasataraṅgiṇī has been published in Bombay. The work is a brief exposition of the various sentiments Śṛṅgāra etc.

॥ रसतरङ्गिणी ॥

5256. RASATARAṄGIṆĪ.

Burnell's Catalogue No. 4828. Page 57. Left column.
Substance—Paper. Size—$9\frac{1}{4} \times 4$ inches. Sheets—27. Lines—11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—700. Author—Bhānubhaṭṭa Complete.

Beginning end, colophon and subject—Same as No. 5255.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ रसतरङ्गिणी ॥

5257. RASATARAṄGIṆĪ.

Burnell's Catalogue No. 4825. Page 57. Left column.

Substance—Paper. Size—9½ × 4¼ inches. Sheets—53. Lines—8 or 9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—700. Author—Bhānudatta. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5255.

Remarks:—The Ms. is in good condition. On the title page is given: तुळजाराजस्य पुस्तकम्

॥ रसतरङ्गिणी ॥

5258. RASATARAṄGIṆĪ.

Burnell's Catalogue No. 4826. Page 57. Left column. Substance—Paper. Size—9⅛ × 4⅛ inches. Sheets—37. Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—700. Author—Bhānudatta. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5255.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ रसतरङ्गिणी ॥

5259. RASATARAṄGIṆĪ.

Burnell's Catalogue No. 4827. Page 57. Left column. Substance—Paper. Size—9⅛ × 4¾ inches. Sheets—28. Lines—10 to 14 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—700. Author—Bhānudatta. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5255.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. On the title page is given—

श्रीमनोहरस्येदं रसतरङ्गिणी पुस्तकम्

॥ रसतरङ्गिणी ॥

5260. RASATARAṄGIṆĪ.

Burnell's Catalogue No. 4828. Page 57. Left column.
Substance—Paper. Size—$9\frac{1}{8}\times5\frac{3}{4}$ inches. Sheets—16. Lines—17 or 18 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—700. Author—Bhānudatta. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5255.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ रसतरङ्गिणी ॥

5261. RASATARAṄGIṆĪ.

Burnell's Catalogue No. 4829. Page 57. Left column.
Substance—Paper. Size—$9\frac{3}{4}\times4\frac{3}{4}$ inches. Sheets—33. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—100. Author—Bhānudatta. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5255.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ रसतरङ्गिणी ॥

5262. RASATARAṄGIṆĪ.

Burnell's Catalogue No. 4830. Page 57. Left column.
Substance—Paper. Size—$10\frac{1}{8}\times6\frac{3}{4}$ inches. Sheets—20. Lines—17 or 18 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—700. Author—Bhānudatta. Complete.

Beginning, end and subject– Same as No. 5255

Colophon:

इति श्री + समाप्त. ॥

श्रीमन्महाराजश्रीशाहभूपस्येदं पुस्तकम् ॥

Remarks: —The Ms is in a fairly good condition.

॥ रसतरङ्गिणी ॥

5263. RASATARAṄGIṆĪ.

Burnell's Catalogue No. 4831. Page 57. Left column
Substance—Paper. Size—$10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Sheets—11.
Lines —6 or 7 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of
Granthas—160. Author—Bhānudatta. Incomplete.

Beginning—Same as No. 5255.

End.

कायिका भुजक्षेपणादयः । मानसाः प्रमोदादयः ।

Colophon: Nil.

Subject. Rasataraṅgiṇī.

Remarks:—The Ms is in a fairly good condition.

॥ रसतरङ्गिणी ॥

5264. RASATARAṄGIṆĪ.

Burnell's Catalogue No. 4832. Page 57. Left column.
Substance—Paper. Size—$7\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—9
(33-42.) Lines—12 or 11 to a Page Script—Deva-

nāgarī. No. of Granthas—150. Author—Bhānudatta Incomplete.

Beginning :

........................विक्षितम् ।

सुग्रीवेण विचिन्तितं हनुमता व्यालोलमालोकितम् ॥

End, colophon and subject—Same as No 5255.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ रसतरङ्गिणी ॥

5265. RASATARAṄGIṆĪ.

Burnell's Catalogue No. 10519. Page 57. Left column. Substance—Palm leaf. Size—16×1½ inches. Leaves—65 Lines—4 to a Page Script—Telugu. No. of Granthas—900. Author—Bhānudatta. Complete.

Beginning, end and subject—Same as No 5255.

Colophon:

अष्टमस्तरङ्गः ॥

क्षन्तव्यो मेऽपराधः शिव शिव शंभो श्रीमहादेवशम्भो ।

रुधिरोद्गारिनामसंवत्सरं माघबहुलप्रतिपदाभृगुवासरं गूडिन शुभदिन-

मुंदुने किरि नायकस्वामि अल्लुडु मायूर सुब्बरायुडु रसतरङ्गिणी

स्वहस्तलिखितं चातनुराशिदि श्रीराम ॥

Remarks.—The Ms. is in very good condition. The first and last sheets are decorated with floral designs.

॥ रसतरङ्गिणी ॥

5266. RASATARAṄGIṆĪ.

Burnell's Catalogue No 10520. **Page 57**, **Left column.** Substance—Palm leaf. Size—15¾×1¼ **inches.** Leaves—50. Lines—5 to a Page. Script—Telugu. **No. of Granthas**—700. Author—Bhānudatta. **Complete.**

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5255.

Remarks—The Ms. is in decaying condition.

॥ रसमञ्जरी ॥

5267. RASAMAÑJARĪ.

Burnell's Catalogue No. 4839. Page 59. Left column. Substance—Paper. Size—11¼×4⅝ inches. Sheets—29. Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. **No. of** Granthas—465. Author—Bhānudatta. **Complete.**

Beginning:

श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

आत्मीयं चरणं दधाति पुरतो निम्नोन्नतायां भुवि
स्वीयेनैव करेण कर्षति तरोः पुष्पं श्रमाशङ्कया ।
तल्पे किञ्च मृगत्वचा विरचिते निद्राति भागैर्निजै-
रन्तः प्रेमभरालसां प्रियतमामङ्के दधानो हरः ॥ १ ॥

विद्वत्कुलमनोभृङ्गरसव्यासङ्गहेतवे ।
एषा प्रकाश्यते श्रीमद्भानुना रसमञ्जरी ॥ २ ॥

तत्र रसेषु शृङ्गारस्याभ्यर्हितत्वादालम्बनविभावत्वेन च नायिका तावन्निरूप्यते ॥

End:

माध्वीकस्यन्दसन्दोहसुन्दरीं रसमञ्जरीम् ।
कुर्वीत कवयः कर्णभूषणं कृपया मम ॥

तातो यस्य गणेश्वरः कविकुलालङ्कारचूडामणिः
देशो यस्य विदर्भभूःसुरसरित्कल्लोलकिर्म्मीरिता ।
पद्येन स्वकृतेन तेन कविना श्रीभानुना योजिता
वाग्देवी श्रुतिपारिजातकुसुमस्पर्धाकरी मञ्जरी ॥

Colophon:

इति श्रीमद्भानुदत्तमिश्रविरचिता रसमञ्जरी समाप्ता ॥

Subject: Rasamañjarī.

Remarks:—The Ms. is in good condition

The Rasamañjarī is another work of the same author. This has been published in the Benares Sanskrit Series.

Descriptive No.	Collection No.	Substance	Size inches.	No. of Sheets or leaves.
5268	B. L. 4833	Paper	$8\frac{1}{2} \times 2\frac{1}{2}$	21
5269	„ 4834	„	$8\frac{7}{8} \times 4$	14
5270	„ 4835	„	$8\frac{3}{4} \times 3\frac{7}{8}$	27
5271	„ 4836	„	$8\frac{1}{2} \times 4\frac{7}{8}$	23
5272	„ 4837	„	$8\frac{3}{4} \times 4\frac{3}{4}$	9
5273	„ 4838	„	$9\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{2}$	15
5274	„ 4840	„	$6\frac{7}{8} \times 3\frac{1}{2}$	31
5275	„ 4841	„	$9\frac{1}{2} \times 4$	44
5276	„ 4842	„	$12 \times 5\frac{1}{4}$	26
5277	„ 4843	„	$9\frac{1}{4} \times 5\frac{1}{4}$	12
5278	„ 4844	„	$7\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$	38
5279	T. S. 706	„	$10\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{4}$	26
5280	„ 707	„	$9\frac{1}{8} \times 4\frac{1}{4}$	18
5281	B. L. 4845	„	$8\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$	18
5282	„ 10554	Palm leaf.	$17\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$	20
5283	„ 11570 c.	„	16×1	16

No.of Lines per Page or Sheet.	Script.	Complete or otherwise.
9	Devanāgarī.	Complete.
12	,,	,,
8 or 9	,,	,,
11	,,	,,
16	,,	,,
12	,,	,,
8 or 9	,,	,,
6 or 7	,,	,,
8 or 9	,,	,,
14 or 15	,,	,,
6 or 7	,,	,,
8	,,	,,
9	,,	,,
9 or 10	,,	Incomplete (wants end)
4	Telugu.	,, ,,
6	Grantha	,, ,,

॥ रसमञ्जरीव्याख्या ॥

5284. RASAMAÑJARĪVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 4846. Page 59. Left column.

Substance—Paper. Size—$10\frac{3}{8}\times5\frac{1}{8}$ inches. Sheets—40. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—750. Author—Mahādeva. Complete.

Beginning:

श्रीमन्तं साम्बमीशानं प्रणम्याखिलदेशिकम् ।
विवृती रसमञ्जर्या महादेवेन तन्यते ॥

'आशीर्नमस्क्रियावस्तुनिर्देशो वापि तन्मुखम्' इत्याचार्यदण्डिशासनाल्लोकोत्तरशृङ्गारालम्बनार्धनारीश्वरतद्व्यापारनिर्देशात्मकं मङ्गलमाचरति ।

॥ आत्मीयमिति ॥

End:

प्राचीन्व्याख्याः परामृश्य बालानां सुखबुद्धये ।
टीकां वात्सयमहादेवकृतां क्षाम्यन्तु सूरयः ॥

Colophon:

श्रीरसमञ्जरीव्याख्या संपूर्णा ॥

श्रीमद्धर्मसंवर्धिनी श्रीमत्पञ्चापगेशः प्रियताम् ॥

अये जिह्वापीठे जननि समवस्थाप्य भवतीं
ममाघौघं तुभ्यं मयि समुपहर्तुं व्यवसिते ।
तव स्मृत्यैवासौ बत कवलितः किंनु करवै
क्षमस्वेमं मन्तुं भगवति पुरां भेत्तुरभिके ॥

Subject: Rasamañjarīvyākhyā.

Remarks:—The Ms. is in very good condition.

This is a commentary on the Rasamañjarī of Bhānudatta by one Mahādeva The author tells us that he composed this commentary after having consulted various other commentaries. This particular commentary is not available in print.

॥ रसमञ्जरीव्याख्या ॥

5285. RASAMAÑJARĪVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10555. Page 59. Left column.

Substance—Palm leaf. Size—19 × 1½ inches. Leaves—8. Lines—9 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—400. Author—? Incomplete.

Beginning:

आत्मीयं + हर ॥

हरः जयतीत्यध्याहार्यः ।

End:

रथोद्धता छन्दः । तल्लक्षणं तु—

रात्परौ नरलगौ रथोद्धता.........

Subject: Rasamañjarīvyākhyā.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ रसमञ्जरीटीका ॥

5286. RASAMAÑJARĪṬĪKĀ.

J. L. Collection No. 729. Substance—Paper. Size—9¾ × 4 inches. Sheets—18 (65-82). Lines—12 to a Page. Script

—Devanāgarī. No. of Granthas—430. Author—Anantapaṇḍita Incomplete.

Beginning:

........ल इति व्यज्यते। तथा अहिः सर्पः कथं दिव्यं यतः स च अहिः तव अङ्के देहे॥

End:

वाग्देव्याः श्रोत्रे यत्पारिजातकुसुमं तत्सदृशा मञ्जरीव मञ्जरी जयतु आकल्पं तिष्ठतु॥ १३७॥

Colophon:

इति श्रीगौतमीतीरपुण्यस्तम्भस्थितिमतितिलकायमानश्रीनीलकण्ठपण्डिततनूजबालोपण्डितात्मजश्रीत्र्यम्बकपण्डितात्मजानन्तपण्डितविरचिता श्रीमहाराजाधिराजप्रभुकुलतिलकायमानश्रीवीरसिंहदेवतनूजप्रौढप्रतापद्युमणिमरीचिनिरस्तसकलजनदुःखौघध्वान्तचन्द्रभानुकुतूहलकुमुदवनविकासिनी रसमञ्जरीव्यङ्ग्यार्थकौमुदी समाप्तिमगमत्॥

Subject: Rasamañjarīvyākhyā otherwise known as Vyaṅgyārthakaumudī.

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition. On the title page is given

व्यङ्ग्यार्थकौमुदीयं भट्टगोस्वामिरङ्गनाथीया॥

Anantapaṇḍita is the author of this commentary and it is called Vyaṅgyārthakaumudī. This commentary is available in print, having been published in Benares Sanskrit Series.

॥ रसरत्नदीपिका ॥

5287. RASARATNADĪPIKĀ.

Burnell's Catalogue No. 4850. Page 161. Left column. Substance—Paper. Size—$8\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Sheets—18. Lines—10 to 14 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—324. Author—Allarāja. Incomplete.

Beginning:

....

गोष्ठीरसाहृतजनस्य मनोविकारः ।
अङ्गे करोति पुलकं नयने विकासं
कान्तिञ्च कामपि मुखे स्फुरणञ्च बाह्वोः ॥ १३ ॥

End:

यथा वा—
श्लिष्यति कामपि चुम्बति कामपि कामपि रमयति रामाम् ।
पश्यति सस्मितचारुतरामपरामनुगच्छति वामाम् ॥
यदि पुन....................

Colophon: (Sheet No. 24)

इति श्रीमन्महाराजाधिराजधम्मीरात्मजश्रीमदल्लराजविरचितायां रस-
रत्नदीपिकायां रसलक्षणं नाम पञ्चमः परिच्छेदः ॥

Subject: Rasaratnapradīpikā

Remarks:—The Ms. is in good condition.

Rasaratnapradīpikā by Allarāja is not available in print. We do not know much about the author. The work deals with the various sentiments like Śṛṅgāra etc.

॥ रसविवेकः ॥

5288. RASAVIVEKAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10665 c.

Substance—Palm leaf. Size—18½ × 1¼ inches. Leaves —32 (56-87). Lines—6 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—750. Author—? Incomplete.

Beginning:

......द्लहरीपरंपरा ।

प्रहारमूर्छनाप्रलयकातराव्युत्थानानन्तरं प्रसङ्गुत्थानयोग्यतां चेतसः काव्यार्थभावनास्वादेन सम्पादयन्तो विलोक्यन्ते । किञ्च नाटकप्रमुखान्यपि रूपकाणि महाप्रयत्नेन शृङ्गारादीनुल्लास्य तन्मुखेनैवास्वादापरपर्यायं परमानन्दं परिषद्वलयेषु तन्वन्ति । मन्दधीस्तु तान्यपि व्युत्पत्तिमात्रफलानीति मन्यते । उक्तं हि ।

आनन्दनिष्यान्दिषु रूपकेषु
व्युत्पत्तिमात्रं फलमल्पबुद्धिः ।
योऽपीतिहासादिवदाह साधु-
स्तस्मै नमः स्वादुपराङ्मुखाय ॥

इति नास्य सर्वलोकानुरञ्जकत्वमपि रसायत्तमेव । यदुक्तम् ।

देवानामिदमामनन्ति + समाराधनम् ॥

End:

अत्र त्रासस्योदयो यथा ॥

असोढा तत्कालोल्लसदसहभावस्य तपसः
कथानां विस्रम्भेष्वथ च रसिकः शैलदुहितुः ।

प्र........पात्कपरवशवेपापनयने

त्वराशैथिल्याभ्यां युगपदभियुक्तः स्मरहरः ॥

तत्रावेगधैर्ययोः सन्धिः ॥

पश्येत्कश्चित्..............

....

....

हस्तालम्बं वितरह...व्युत्क्रमः कासि यासि ॥

इत्थं पृथ्वीपरिवृढभवद्विद्विषोवक्त्रवृत्तः.........वां-
गत्वामिति

Colophon:

इति रसविवेकनाम्नि काव्यादर्शे तृतीयोल्लासः ॥

करबदरसदृशमखिलं भुवनतलं यत्प्रसादतः कवयः ।

पश्यन्ति सूक्ष्ममतयः सा जयति सरस्वती देवी ॥

(Leaf No. 68)

इति रसविवेकनाम्नि काव्यादर्शे रसस्वरूपनिर्णयो नाम प्रथमोल्लासः

Subject: Rasaviveka, otherwise known as Kāvyādarśa. 1-3 Ullāsas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

This work has not been noted by Dr. Burnell. For other works contained herein see No. 4264.

॥ रससर्वस्वम् ॥

5289. RASASARVASVAM.

Burnell's Catalogue No. 10552. Page 57. Left column.

Substance—Palm leaf. Size—19 × 1¼ inches. Leaves—

20. Lines—8 or 9 to a Page Script—Telugu. No. of Granthas—700. Author—Bhīmeśvarabhaṭṭa. Complete.

Beginning:

लक्ष्मीवर्धितलक्ष्मीकवक्षोऽवस्थितकौस्तुभम् ।
वन्दे वन्दारुमन्दारं वल्लवीजनवल्लभम् ॥

अनादि सादि गोपालं गोपीवल्लविकं भजे ।
....सार्वभौममजीजनत् ॥

End:

कृपया मयि वा कृष्णगुणसम्बन्धतोऽपि वा
प्रबन्धरससर्वस्वं परिगृह्णन्तु पण्डिताः ।

Colophon:

इति श्रीरङ्गभट्टतनयश्रीभीमेश्वरभट्टोपाध्यायकृतौ रससर्वस्वनाम्यलङ्कारशास्त्रे द्वितीयोल्लास: ॥

Subject: Rasasarvasva 1-2 Ullāsas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

Bhīmeśvarabhaṭṭopādhyāya, the author of this work is the son of one Raṅgabhaṭṭa. The work is not available in print.

॥ रससर्वस्वम् ॥

5290. RASASARVASVAM.

Burnell's Catalogue No. 10553. Page 57 Left column. Substance—Palm leaf. Size—$18\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—48. Lines—5 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—700. Author—Bhīmeśvarabhaṭṭa. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5289.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition

॥ रसार्णवसुधाकरः ॥

5291. RASĀRṆAVASUDHĀKARAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10529. Page 57. Right column. Substance—Palm leaf Size—14¾ × 1⅛ inches. Leaves—32. Lines—7 or 8 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—900. Author—Singabhūpāla. Complete.

Beginning:

स्वच्छस्वादुरसाधारो वस्तुच्छायामनोहरः ।
सेव्यः सुवर्णनिधिभिर्नाट्यमार्गः सनायकः ॥

End:

इत्यादि सर्वमापन्न्य लक्षणं कृतबुद्धिना ।
कविना कल्पितं काव्यमाचन्द्रार्कं प्रकाशयेत् ॥

Subject: Rāsarṇavasudhākara.

Remarks:—The Ms is in good condition.

Singabhūpāla's Rasārṇavasudhākara has been published in the Trivandrum Sanskrit Series. The author belonged to the 17th century A. D.

॥ रसार्णवसुधाकरः ॥

5292. RASĀRṆAVASUDHĀKARAḤ.

Burnell's Catalogue No 10528 Page 57. Right column. Substance—Palm leaf. Size—18 × 1⅜ inches. Leaves—27. Lines—6 to a Page. Script—Telugu No. of Granthas—900. Author—Singābhūpāla Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5291.

Remarks:—The Ms. is in good condition. On the title page is given—

रामाभट्टब्राह्मिनवु

॥ रसार्णवसुधाकरः ॥

5293. RASĀRṆAVASUDHĀKARAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10530. Page 57. Right column. Substance—Palm leaf. Size—$12\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—30. Lines—10 to a Page Script—Grantha. No. of Granthas—1000. Author—Śingabhūpāla. Complete.

Beginning—Same as No. 5292.

End:

भरतागमपारीणः श्रीमाञ्छिंगमहीपतिः ।

रसिकः कृतवानेवं रसार्णवसुधाकरम् ॥

Colophon:

रसार्णवसुधाकरः समाप्तः

Subject: Rasārṇavasudhākara.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. After the colophon is given the following

नेपथ्यलक्षणमथो कथ्यते तच्चतुर्विधम् ।

* * *

भावयत्नान्तरं भावं व्यापारो भाव उच्यते ।

॥ रसार्णवसुधाकरः

5294. RASĀRṆAVASUDHĀKARAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10581. Page 57 Right column.
Substance—Palm leaf. Size—16×1 inches. Leaves—77. Lines—3 or 4 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—1000. Author—Śiṅgabhūpāla. Complete.

Beginning end, colophon and subject—Same as No. 5291.

Remarks:—The Ms. is in very good condition.

The verses found after the colophon in No. 5293. are also found herein.

॥ लक्षणरत्नावलीव्याख्या ॥

5295. LAKṢAṆARATNAVALĪVYĀKHYĀ.

Not Noticed by Burnell Ms. No. 15355.
Substance—Palm leaf. Size—12×1 inches. Leaves—30. Lines—2 or 3 to Page. Script—Grantha. No. of Granthas—75. Author—? Incomplete.

Beginning:

अथ श्रीमन्तोऽप्पयदीक्षिताः सर्वविद्याकलाकलापचातुर्यसचारसस्वारस्यविज्ञानसरस्वतः सारस्वतावतारप्रथितमहिम्नो महीपालचूडामणेः श्रीवेङ्कटेशाभिधानस्य स्वाभिलाषपरिपूरणकामधेनोर्नियोगेन निखिलकाव्यनाटकल

क्षणनिबन्धनं चिकीर्षुस्तत्र लक्षणरत्नावल्याख्यां लक्षणपद्धतिं प्रदर्शयन् स्वात्मदेवस्य निखिलदेवताराध्यपादुकस्य निःशेषभुवनावनदक्षस्य श्रीचन्द्रशेखरस्य प्रणामं समस्तदुस्तरप्रतिबन्धनिवर्तकं निबध्नाति नान्द्याख्यपद्येन वन्दारुवृन्दारकमौलीत्यादिना ॥

वन्दारुवृन्दारकमौलिरत्न-
ज्वालासमुद्भासिपदारविन्दम् ।
नतेप्सितार्थार्पणकामधेनुं
नमामि बालेन्दुलसत्किरीटम् ॥ इति ॥

अथ नाटकेषु नान्द्याख्यपद्यस्य वरसन्देशकाविभेदेन पदनियमतदभावपक्षद्वयमपि मनसि निधाय पादस्य क्वचिद्वाक्यस्य क्वचिदर्धस्य क्वचित्पदाभिधां गौणताप्रकाशिनीमप्यनुसन्धाय तल्लक्षणमभिधत्ते यत्राष्टाभिरिति ।

यत्राष्टभिर्द्वादशभिरष्टादशाभिरेव वा ।
द्वाविंशत्या पदैर्युक्ता सा नान्दी परिकीर्तिता ॥

यत्र नान्द्याख्यपद्ये अष्टपदानि द्वादशपदानि अष्टादशपदानि द्वाविंशत्पदानि सन्ति एव(?) वेत्युक्तत्वात् । एतेषु मध्ये पदाष्टकस्य पदद्वादशकस्य पदाष्टादशकस्य पदद्वाविंशतेरेकसत्त्वेऽपि लक्षणं घटत इत्यर्थः । पादस्य पदत्वे चतुष्पदापि । अर्धस्य पदत्वे द्विपदापीति लभ्यते । वाक्यस्यपदत्वे

उक्तसंख्यया सामञ्जस्ये पदनियमो द्रष्टव्यः । अनियतत्वे पदानां नियमोऽपि वेति वक्ष्यमाणलक्षणः पक्षः । नियमाभावसूचको बोध्य इति स्पष्टम् । अथ नान्द्याख्यपद्यं किं कथारूपतयाभाति चेत्समञ्जसं भवतीत्याधारमन्वीक्ष्य वदति , आशीर्नमस्क्रियारूप इति । वक्ष्यमाणलक्षणव्यतिरिक्तकथांशकं नान्दीपद्यं न भवतीति तत्रैव- नान्दीति कथ्यत इति व्यवहरन् तस्यां नान्द्यां पदनियमो यः पूर्वोक्तः सोऽपि पक्षाश्रित इति स्पष्टमाचष्टे । अपि वेत्यन्तेन । तत्र च नान्द्यां तदात्मकतया निबद्धो यः श्लोकः स वक्ष्यमाणकथांशघटकनायकनायकीगुणगणवर्णनाप्रस्तावसमुल्लासितसौख्यभावसमुन्नेयसर्वचरित्राधारसं- सूचकत्वेन भवितव्य इत्यपि स्पष्टं दर्शयति ।

आशीर्नमस्क्रियारूपः श्लोकः काव्यार्थसूचकः ।
नान्दीति कथ्यते तस्यां पदानां नियमोऽपि वा' ॥ इति

एवञ्च काव्यार्थसूचकः श्लोकः पदनियमतदभावयुक्तोऽपि आशीर्वादरूपो वा नमस्क्रियारूपो वा यदि तदानीं नान्द्याख्यो भवतीत्यर्थः । अथ तस्यां नान्द्यां पदनियमसत्वासत्वेऽपि पदानि किंरूपार्थानि सन्त्विति तल्लक्षणमाह । माङ्गल्येत्यादिना ॥

माङ्गल्यशङ्खचक्राब्जकोककैरवशंसिनी ।
नान्दीपदैर्वा दशभिरष्टाभिर्वाप्यलङ्कृता ॥ इति ॥

अत्र पदानियमसत्त्वे दशपदा मुख्येति अष्टपदात्र गौणेति सूचयितुं पुनरारम्भः ।

अथ नान्द्यां निषिद्धपदान्याह—

गर्तगह्वरनिम्नाण्डपल्वलप्रमुखैः पदैः ।

नञर्थवाचकैश्चापि तथोपक्षयवाचकैः ॥

पूर्वोत्तरविरुद्धार्थैं रौद्रबीभत्ससूचकैः ।

प्रकृतानुपयुक्तार्थैरलङ्कारविवर्जितैः ।

संहारवाचकैश्चापि तथा मरणवाचकैः ।

एवमाद्यैः पदैर्हीना नान्दी कल्याणदा भवेत् ॥ इति ॥

अथ नान्द्यां स्तुत्यदेवतारूपमाह—

शृङ्गारलीलारसिकं मन्दस्मितविराजितम् ।

प्रसन्नं वरदं देवं भक्ताभयवरप्रदम् ॥

वनितामुखसौन्दर्यविनोदनसमुत्सुकम् ।

कन्दर्पकोटिसौन्दर्यं स्वप्रबन्धप्रभुं शुभम् ॥

ध्यायेन्नान्दीमुखे भक्त्या तत्परं मङ्गलं चरेत् ।

अत्र नान्द्यनन्तरं मङ्गलाचरणमपि विहितम् । तच्च सूत्रधारमुखेन कार्यं । तदपि नान्दीत्युच्यत इत्याह ।

आर (म्भजा)... ताधविशुद्धिहेतोः

कल्याणिनीं कामपि भाव्यनिर्जराम् ।

नेपथ्यसञ्छन्नसमस्तपात्रः

कुर्यादयं सूत्रभृगेव नान्दीम् ॥ इति ।

अथ सूत्रधारस्वरूपमाह ।

प्रथमं भारतं शास्त्रं स्वयं सम्यगधीत्य यः ।

शिष्यान् पाठयति प्राज्ञः सूत्रधारः स कथ्यते ॥

तेनैव कार्यं नान्द्याख्यं शिष्यवर्गसभान्तरे ॥ इति ॥

एवं सूत्रधारस्वरूपमुक्त्वा पूर्वरङ्गार्चनं पुष्पाञ्जलिना निजमहिमपुरःसरं रङ्गपीडानिवर्तकं सूत्रधार एव करोत्विति तत्र विधिं दर्शयति । नान्दीप्रशंसनादूर्ध्वमिति ॥

नान्दीप्रशंसनादूर्ध्वं पूर्वरङ्गार्चनं चरेत् ।

पौष्पमञ्जलिकं श्रेयः प्रगायन्निजसंस्तरम् ॥ इति ॥

तादृशस्य पौष्पाञ्जलेर्विकरणदिशमपि दर्शयति—

रङ्गपीडानिवृत्त्यर्थं विकिरेदूर्ध्वदिङ्मुखः । इति ॥

एतदपि नेपथ्यान्तरप्रविष्टेन कार्यम् । पश्चाद्रङ्गमण्डपं प्रविश्य सामाजिकान्बोधयता सूत्रधारेण प्रवर्तितव्यमित्याह । ततोपनीय नेपथ्यादिति ॥

ततोऽपनीय नेपथ्यात्कुटुम्बाद्रङ्गमण्टपम् ।

प्रविश्य तत्समाजाग्र्यान् चतुर्दशकलाविदः ॥

अत्र कला विद्या इत्यर्थः ।

-विद्यानां चतुष्षष्टिकलासंप्रदायकाराः सङ्ग्रहेण च-

तुर्दशविद्या इत्याहुः । "विद्यासु चतुर्दशस्वयम्" इति नैषधकाव्यप्रोक्ता रीतिर्मन्तव्या । अत एव सर्वविद्यासमथोः सामाजिका भवेयुरिति तात्पर्यम् । यद्यपि विद्यावत्वे तेषामभिनीतिसिद्धान्तपारीणत्वं सर्वजनसंमतचेष्टावत्वञ्चाप्यावश्यकमित्याह ।

भरताचार्यसिद्धान्तपारगान्सर्वसंमतान् ।
प्रस्तुत्य वरयेत् किञ्चिदभिनेष्यामि वः पुरः ।

सामाजिकमानसोप्सितरूपकमेवाभिनेतव्यम् । तदिष्टमिव तद्वचनमङ्गीकृत्यैव कुर्युरित्याह ' रूपकं श्रीमतामिष्टं किन्तद्विज्ञाप्यताम् ' इति । तेषां सामाजिकानां नियोग ग्रहणेऽसाक्षात्साक्षादिति द्वेधा मनसि कृत्य प्रथमपक्षे तदुक्त्यानुवादः । द्वितीयपक्षे पूर्वोक्तवत् स्मरणसमागमाभिनय इति विशद्य प्रकटयति ।

तेषां प्रच्छन्नपात्रत्वाद्यदुक्तीरनुसंवदेत् ।
तैर्यथेष्टनियोगे तु तादृशीं स्मृतिमानयेत् ॥

स्मरणमभिनीयेत्यादि कथनीयम् । कविकाव्यनटनाट्यसभासभ्यप्रकृतोचितवर्ण्यवस्तुषु नटादेः प्रश्नपूर्वकं लक्षणोपेतरूपकनिरूपणपुरःसरं यथोचितं यत्किञ्चित् आवश्यकत्वेन वर्णनीयमिति तत्र च कवेः संश्लाघनमत्यन्तावश्यकमिति च तच्च कुशीलवसनातनविद्यावृत्तवपुर्यशःसमुदाचारादिकेषु यथोचितं च वर्णनीयमिति प्ररोचनाय निदानं दर्शयति ।

रूपकं लक्षणोपेतं नटादिप्रश्नपूर्वकम् ।
महयेत्कृतिनेतारं कविञ्च कुलशीलतः ॥

भारतीञ्च प्रशंसित्वा प्रबन्धार्थस्य सूचकैः ।
पदैः प्रसङ्गकरणं पूर्वरङ्गमिति स्मृतम् ॥

नाट्यार्थसंसूचकप्रकृतोपयोगिप्रस्तुतार्थपदैः कश्चिदुपभोगक्षममृतुमवष्टभ्य तदनुकूलवर्णनया पूर्वापूर्वगुणोत्कथनं पूर्वरङ्गमिति नामेत्यर्थः । एवं पूर्वरङ्गविधानानन्तरं कथाप्रस्तावरूपायाः प्रस्तावनायाः अप्राकृतप्राकृतरूपै रूपकोपक्रमसूचकैरर्थान्तरपरैः शब्दैः प्रकृतार्थप्रशंसारूपाभिधानशक्त्या अवतारसमय इति प्रशंसति ।

पूर्वरङ्गविधैः पश्चात्प्रस्तावनमुदाहृतम् ।
अर्थान्तरपरैः शब्दैरप्राकृतपरैरपि ॥

प्रकृतार्थप्रशंसा स्याद्रूपकोपक्रमस्तथा ॥

एवं नान्द्यनन्तरभारतीवृत्त्याश्रयणेन पूर्वरङ्गविधानपूर्वकप्रस्तावनावसरमुक्त्वा

सूत्रधारो नटीं ब्रूते मारिषं वा विदूषकम् ।
स्वकार्यप्रस्तुताक्षेपि चित्रोक्त्या यत्तदामुखम् ॥ इति ।

प्राचीनलक्षणसङ्गत्यनुसरणेन नटनटीसमाह्वानाय तत्स्वरूपमादौ विशदयति ।

सूत्रधारादल्पविद्यः गीतिशास्त्रविशारदः ।
भावग्राहयिता प्राज्ञो नट इत्यभिधीयते ॥

तज्जातीया तु वनिता नटीति परिकीर्त्यते ।

एवं नटनटीस्वरूपमुक्त्वा सूत्रधारस्य नटाह्वानपरवच-
नविसर्गावसरे नटस्य संज्ञान्तरमप्यस्तीति प्रकटयन्
नट्या अपि संज्ञान्तरमप्यस्तीतित्याह—

This Ms. abruptly breaks off here.

Colophon: Nil.

Subject: Lakṣaṇaratnāvalīvyākhyā.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

The Lakṣaṇaratnāvalī is a hitherto unknown work of Śrīmad Appayya Dīkṣita. The work is accompanied by a commentary, which is very probably his own.

The work is not available in print.

॥ लापिलक्षणम् ॥

5296. LĀPILAKṢAṆAM.

Not Noticed by Burnell Ms. No. 15411.

Substance—Palm leaf. Size—18⅝ × 1½ inches. Leaves—44. Lines—3 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—15. Author—? Complete.

Beginning:

अथ लापिनां लक्षणञ्चाह—

बालानां पदबोधार्थं लापानां पद्धतिः कृता ।
दण्डिना कल्पितामूलं किञ्चित् संस्मृत्य वाग्झरी ॥

End:

अत्र विद्यानाथः ॥

चतुर्दशानां बन्धानां चित्रकाव्यार्थसिद्धये ।
भागुरिप्रहितानाञ्च पूर्वं लक्षणमुच्यते ॥

अन्यैः कविभिरुक्तानां लापीनां लक्ष्यपूर्वकम् ।
नियमः कथितः तस्मात् कथितोऽयं तु दिक्क्रमः ॥

Colophon:

इति सम्पूर्णम्

Subject: Lāpilakṣaṇam

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. For the other works contained herein see remarks under No. 4748.

॥ वाग्भटालङ्कारः ॥

5297. VĀGBHAṬĀLAṄKĀRAḤ.

Burnell's Catalogue No. 5831. Page 57. Right column.

Substance—Paper. Size—$7\frac{1}{2} \times 4$ inches. Sheets—7. Lines—12 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—150. Author—Vāgbhaṭa. Incomplete.

Beginning:

श्रियं दिशतु वो देवः श्रीनाभेयजिनः सदा ।
मोक्षमार्गं सतां ब्रूते यदागमपदावली ॥

End:

श्लेषो यत्र पदानि स्युः स्यूतानीव परस्परम् ।
ओजः समासभूयस्त्वं तद्गद्येष्वतिसुन्दरम् ॥ ११ ॥
मुदाय.........

Colophon (Sheet No. 6)

इति श्रीवाग्भटालङ्कारे द्वितीयः परिच्छेदः ॥

Subject: Vāgbhaṭālaṅkāra. 1-7 Paricchedas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

The Ms. abruptly ends in the middle of the 7th Pariccheda.

Vāgbhaṭa belonged to about the 12th century A. D. He was a Jaina by caste and was a good doctor. The present work deals with the figures of speech. The work has been published by the Nirṇayasāgara Press, Bombay.

॥ व्यक्तिविवेकः ॥

5298. VYAKTIVIVEKAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10524. Page 58. Right column. Substance—Palm leaf. Size—16½ × 1½ inches. Leaves—129. Lines—7 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—2900. Author—Mahimabhaṭṭa. Complete.

Beginning:

अनुमानान्तर्भावं सर्वस्यैव ध्वनेः प्रकाशयितुम् ।
व्यक्तिविवेकं कुरुते प्रणम्य महिमा परां वाचम् ॥

End.

प्रायः प्रतीतिवैचित्र्यरसास्वादविदः प्रति ।
उपकारक्रियैवेयं साफल्यमुपयास्यति ॥ इति सङ्ग्रहश्लोकाः ॥

Colophon:

इति व्यक्तिविवेके काव्यालङ्कारे अन्तर्भावोपदर्शनं नाम
तृतीयो विमर्शः ॥

आधातुं व्युत्पत्तिर्नृणां क्षेमयोगभाजां नः ।
सत्सु प्रथितनयानां भीमस्यामितगुणस्य तनयानाम् ॥
श्रीधैर्याङ्कभुवा महाकवेः श्यामलस्य शिष्येण ।

व्यक्तिविवेको विदधे राजानकमहिमकेनायम् ॥

प्रतिपाद्य बुद्ध्यपेक्षा प्रायः संक्षेपविस्तरौ कर्तुः ।
तेन न बहुभाषित्वं विद्वद्भिरसूयितं नव्यः ॥

अन्यैरनुल्लिखितपूर्वमिदं ब्रुवाणो
नूनं...विषयतां विदुषामुपेयाम् ।
ह्रासैककारणगवेषणया नवार्थ-
तत्त्वावमर्शपरितोषसमीहया वा ॥

समाप्तश्चायं व्यक्तिविवेको नामालङ्कारः ।

Subject: Vyaktiviveka 1-3 Vimarśas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

Mahimabhaṭṭa was an younger contemporary of Abhinavagupta and the Vyaktiviveka was composed by the author with the express purpose of attacking Abhinavagupta.

The work has been published in the Trivandrum Sanskrit series.

॥ व्यक्तिविवेकः ॥

5299. VYAKTIVIVEKAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10525. Page 58. Left column.

Substance—Palm leaf. Size—18 × 1½ inches. Leaves—61. Lines—10 to 12 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—2900. Author—Mahimabhaṭṭa. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5298.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. The other work

लक्ष्मीरूपेऽर्थे शक्तः श्रीशब्दः प्रयुज्यते। तथा शक्ये भर्तृरूपेऽर्थे शक्तः पतिशब्दः प्रयुज्यत इत्याद्यूह्यम् । शब्दश्च शक्यमर्थं शक्त्या बोधयति । शक्तिर्नाम केयमिति चेच्छब्दस्यार्थबोधनसामर्थ्यं शक्तिः । सा चाभिधेत्युच्यते । शब्दनिष्ठैव सा, यथा घटपटादिप्रकाशनशक्तिर्दीपनिष्ठा ।

End:

एवं शक्यार्थेन लक्ष्यार्थेन व्यङ्ग्यार्थेन च नानार्थाः शक्या भवन्तीत्याद्यूह्यम् ।

Colophon: Nil.

Subject: Śabdabhedanirūpaṇa.

Remarks :—The Ms. is in a fairly good condition. This Ms. contains two more works with the similar name by different authors.

॥ शब्दभेदनिरूपणम् ॥

5302. ŚABDABHEDANIRŪPAṆAM.

Burnell's Catalogue No. 10523 b. Page 58. Left column. Substance—Palm leaf. Size—$16\frac{1}{4} \times 1$ inches. Leaves —8 (1-9). Lines—5 or 6 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—150. Author—Veṅkaṭakṛṣṇa. Incomplete.

Beginning:

श्रीरामं शिरसा नत्वा शाहेन्द्राज्ञया स्फुटम् ।

कुर्वे वेङ्कटकृष्णोऽहं शब्दभेदनिरूपणम् ॥

तत्र श्रोत्रग्राह्यो गुणः शब्दः । स च द्विविधः । ध्वनिरूपो वर्णरूपश्च । तत्राद्यो वाद्यादिघोषः । अन्त्यस्त्वकारककारादिवर्णात्मकोऽपि द्विविधः, अर्थवानर्थकश्चेति । तत्र हुंफडादिरपभ्रंशश्चानर्थकः । तदितरस्त्वर्थवान् । अर्थवत्त्वञ्च वर्णसमूहात्मकानां पदानामर्थैः सम्बन्धः । स चेह वृत्तिरूप एव विवक्षितः । वृत्तिश्च शाब्दबोधानुकूलपदार्थस्मृतिहेतुभूतपदपदार्थसंबन्धः । सा च वृत्तिर्द्विविधा । शक्तिर्लक्षणा चेति । आलङ्कारिकास्तु व्यञ्जनाख्यामतिरिक्तां वृत्तिमङ्गीकृत्य वृत्तित्रैविध्यं मन्यन्ते । गौणी तु लक्षणायामेवान्तर्भूतेति नोक्तविभागानुपपत्तिः ।

End:

यस्य च यशस्तोमः समुज्जृम्भमाणः शत्रुविलासिनीनां चन्द्रकान्तं मुखं शोकसमयेऽपि सन्तताश्रुसलिलसमुत्पादनेन चन्द्रकान्तान्वर्थमेव स्वयमातनोति । यस्य च....

Subject: Śabdabhedanirūpaṇa.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ शब्दभेदनिरूपणम् ॥

5303. ŚABDABHEDANIRŪPAṆAM.

Burnell's Catalogue No. 10523 c. Page 58. Left column.

Substance—Palm leaf. Size—16¼ × 1⅛ inches. Leaves—13

(1-13). Lines—5 or 6 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—150. Author—Nārāyana. Complete.

Beginning:

श्रीरामभद्राध्वरिणां प्रणम्य चरणाम्बुजम् ।
नारायणः प्रणयते शब्दभेदनिरूपणम् ॥

इहतावदालङ्कारिकसङ्केतात् ॥

काव्यादिषु शब्दास्त्रिविधाः, वाचकाः लक्षकाः व्यञ्जकाश्चेति । वाचका अपि द्विविधाः । एकार्थानानार्थाश्चेति । एकार्था यथा, घटः पटः वृक्षः प्लक्ष इत्यादि । नानार्था यथा, अ...पादा माषाः सैन्धवा इत्यादि । उभयेऽप्येते वाच्योपाधिभेदाच्चतुर्विधाः, जातिशब्दाः गुणशब्दाः क्रियाशब्दाः द्रव्यशब्दाश्चेति ।

End:

तदेवं व्यञ्जका द्विविधा निरूपिताः। यद्यपि व्यञ्जना बहुप्रकारा तथापि दुरवगाहत्वात् बालबोधनेऽस्मिन्प्रकरणे न प्रपञ्च्यते । तथा च काव्यनाटकादिषु त्रिविधा एव शब्दा इति सिद्धम् ॥

Colophon:

इति नारायणः सूरिः शब्दभेदनिरूपणम् ।
श्रीमच्छाहमहाराजप्रीणनाय प्रणीतवान् ॥

दातारो भुवि सन्तु न त्वमिव ते सौम्यातिरम्योक्तय-
श्श्रोतारश्च वसन्तु न त्वामिव ते मातापितृभ्यां समाः ॥

ज्ञातारः परमाद्भुतां त्वमिव किं ते साहितीं जानते ।
नातः शाहमहीपतेऽस्ति भविता भूद्वापरस्त्वादृशः ॥

मन्थानाचलमथ्यमानविलुठद्दुग्धाब्धिमध्योद्गल-
त्सत्यमामृतवीचिकासहचरा वाचा क्रमास्ताचकाः ।
चेतोरागनटनटेशमकुटी विभ्राम्यदभ्रापगा
कल्लोलावलिविभ्रमं विदधती श्रीशाहपृथ्वीपते ॥

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ शाहराजीयम् ॥

5304. ŚĀHARĀJĪYAM.

Burnell's Catalogue No. 5326. Page 54. Left column. Substance—Paper. Size—10 × 4¼ inches. Sheets—117. Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1800. Author—Lakṣmaṇakavi. Complete.

Beginning:

दर्चा भक्तैरसकृदमितान् मोदकानाननान्त-
र्लम्भं लम्भं श्रमविलुलितं कुण्डलीकृत्य मन्दम् ।
शुण्डादण्डं विपुलविपुलं योऽधितुन्दं निधत्ते
वन्दं वन्दं तमिभवदनं भावये भव्यबृन्दम् ॥

स्फुरति हृदि या भूयो भूयो मनीषिभिरीडितान्
क्षितिपतिमणेः श्रावं श्रावं मनोज्ञगुणोच्चयान् ।
कथमथ न सा कांश्चित्कांश्चित्कथञ्चन तानमून्
मम कथयतो वाणीं वाणी पटूकुरुतेऽधुना ॥

काशीनिवासचतुरौ पितरौ भवानी-

विश्वेश्वरौ सुकृतिरोचितसच्चरित्रौ ।

धीसिद्धये सपदि लक्ष्मणनामधेय-

बालो नमामि नितरामतिमाननीयौ ॥ ३ ॥

संनम्य प्रियगुणसांसदान् समस्तान्

श्रीशाहक्षितिपतये समर्पयाणि ।

औचित्याद्वचनमयानि भूषणानि

स्वां वाणीमपि परितोषमापयानि ॥ ४ ॥

अलङ्कारैः स्फारैरनिशमतिसङ्ख्यैर्विलसतोऽ-

प्यलङ्कारोभायादतिविनयिशाहावनिपतेः ।

अलङ्कारग्रन्थः सुगुणमणिपूर्णद्युतिरसा-

वलङ्कारैरेतैरपि च मम वाणी विलसतात् ॥ ५ ॥

स शाहभूपः परभूमिपालान्

जेतुं यदा जातु सहायवर्गान् ।

कृतिस्तदोदाहरणानि दातुं

प्राचीनकाव्यानि न कांक्षतीयम् ॥ ६ ॥

सुगुणैकग्रहणोत्सुकसूरिगणोऽस्मिन् प्रमोदयताम् ।

अपि च समन्तादवनौ सोऽयं ग्रन्थो ममोदयताम् ॥ ७ ॥

इह खलु जगति कृतिनिपुणतकृतिजनैर्दृष्टादृष्टफलक-तयानुगुणसुकृतिनायकगुणगणवर्णनबहुलं काव्यं करणी-यमेव ॥

यथा च श्रीमत्सूत्रम् । "काव्यं सदृष्टादृष्टार्थं प्रीति-

कीर्तिहेतुत्वात्" इति ॥

End:

अङ्गाङ्गिभावेन यथा ।

जम्बूद्वीपस्य रत्नं निरवधिसुषमा चोलविश्वम्भरायाः

भाग्यं तज्ज्ञानगर्भा मणिमयमकुटं भोसलाख्यान्वयस्य ।

एकेन्द्रक्षोणिभर्तुर्धृततनुसुकृतं सैष दीपाम्बिकायाः

श्रीमानानन्दराशिर्भुवि जयतुतमां शाहभूपालमौलिः ॥

जम्बूद्वीपादीनां रत्नादिरिति मालारूपकं कारणाल-

ङ्कारे । तत एवातिशयेन जयतामित्यलङ्कारम् । अतोऽसा-

वङ्गाङ्गिभावसङ्करः ॥

Colophon:

एवमत्र ग्रन्थे श्रीशाहमहाराजे रचिताः सर्वेऽलङ्काराः सभेदलक्षण-

लक्ष्यं प्रतिपादिताः

Subject: Śāharājīya.

Remarks:—The Ms. is in good condition. On the left half of the title page is painted the God Vināyaka in dancing posture with two attendants. On the right side is painted the Goddess Sarasvatī with two female attendants. On the last page is given the picture of Pārvatī and Parameśvara in sitting posture.

This is a work dealing with the various aspects of literary criticism of the type of the Pratāparudrīya of Vidyānātha. The author is one Lakṣmaṇakavi, a court poet of Śāhaji

(1684-1710) king of Tanjore. Śahaji is praised in most of the stanzas of the work. The work is not available in print.

॥ शाहराजीयम् ॥

5305. ŚĀHARĀJĪYAM.

Burnell's Catalogue No. 5327. Page 54. Left column. Substance—Paper. Size—10×4½ inches. Sheets—54. Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—848. Author—Lakṣamaṇakavi. Complete.

Beginning, end and subject—Same as No. 5304.

Colophon: Nil

Subject: Śāharājīya. Number of Ślokas 476.

Remarks:—The Ms is in good condition. On the title page is given

काशीकरलक्ष्मणकृत शाहनाथोपरि अलङ्कारग्रन्थ

॥ शृङ्गारतिलकम् ॥

5306. ŚṚṄGĀRATILAKAM.

Burnell's Catalogue No. 4849. Page 163. Left column. Substance—Paper. Size—9¾×3¾ inches. Sheets—12 (26-37). Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—192. Author—Rudrabhaṭṭa. Incomplete.

Beginning:

...भेदः स्यादुपेक्षाप्रणतिस्तथा ।

तथा प्रसङ्गविद्वेषो दण्डः शृङ्गारहा ननु ॥ ६२ ॥

End :

महतीं वृद्धिमिच्छन्ति विरसं तच्च केच(न) ॥ ७४ ॥

Colophon: (Sheet No. 31).

इति श्रीरुद्रभट्टविरचिते शृङ्गारतिलकाख्ये काव्यालङ्कारे विप्रलम्भाभि-
धानं नाम द्वितीयः परिच्छेदः ।

Subject: Śṛngāratilaka.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

Rudrabhaṭṭa's Śṛṅgāratilaka has been published in the Nirṇayasāgara Press, Bombay. Rudrabhaṭṭa belonged to the 11th century A. D.

॥ सरस्वतीकण्ठाभरणम् ॥

5307. SARASVATĪKAṆṬHĀBHARAṆAM.

Burnell's Catalogue No. 5375. Page 58. Left column. Substance—Paper. Size—$9\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Sheets—335. Lines—8 or 9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—6000. Author—Bhojarāja. Complete.

Beginning:

ध्वनिर्वर्णाः पदं वाक्यमित्यास्पदचतुष्टयम् ।
यस्याः सूक्ष्मादिभेदेन वाग्देवीं तामुपास्महे ॥

निर्दोषं गुणवत्काव्यमलङ्कारैरलङ्कृतम् ।
रसान्वितं कविः कुर्वन्कीर्तिं प्रीतिञ्च विन्दति ॥

End:

यावन्मूर्ध्नि हिमांशुकन्दलभृतिस्रवोहिनी धूर्जटे-
र्यावद्वक्षसि कौस्तुभस्तबकिता लक्ष्मीः मुरद्वेषिणः ।

यावच्चित्तभुवस्त्रिलोकविजये प्रौढं धनुः कौसुमं

भूयात्तावदियं कृतिः कृतधियां कर्णावतंसोत्पलम् ॥

Colophon :

इति महाराजाधिराजश्रीभोजदेवविरचिते सरस्वतीकण्ठाभरणालङ्कार-रसविवेचनो नाम पञ्चमः परिच्छेदः समाप्तः ॥

(Sheet No. 112)

इति + द्वितीयः परिच्छेदः ॥

श्रीसंवत्सराः १८७१ शके १७३६ वैशाखशुक्लैकादशशिनौ लिपिरं-पूरि ॥

Remarks :—The Ms. is in very good condition. Alternate sheets are sulpherated.

Bhoja, king of Dhārā is the author of this work which deals with the principles of Rhetoric. The work has been published by the Nirṇayasāgara Press, Bombay.

The date of the Ms, corresponds to A. D. 1814.

॥ साहित्यचिन्तामणिः ॥

5308. SĀHITYACINTĀMANIḤ.

Burnell's Catalogue No. 10514. Page 58. Left column. Substance—Palm leaf. Size—$13\frac{1}{2} \times 1\frac{3}{4}$ inches. Leaves—197 (1-197). Lines—8 to 11 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—5000. Author—Vīranārāyaṇa. Incomplete.

Beginning :

अथेदानीं ग्रन्थकारः स्वग्रन्थस्य प्रयोजनसिद्धये प्रति-पाद्यस्य काव्यस्य प्रयोजनान्याह ।

काव्यात्पूजायशोलाभो....वक्षतिः ।
आनन्द उपदेशश्च स्त्रीसंमिततया भवेत् ॥
लोकोत्तरवर्णनानिपुणस्य कवेः सरसशब्दार्थसङ्घटनात्मकं यत्कर्म तत्काव्यम् ।

End:

गद्यैः पद्यैश्च विविधैर्वर्णयञ्चाटुवृत्तिभिः ।
आशीर्वादं प्रयुञ्ज्यान्ते वाक्येन भरतस्य च ॥
स निष्क्रामेत्ततो यत्र सा भवेद्रङ्गघोषणा ।
भाषान्तरवतीश्चैतां बध्नीयान्निपुणः कविः ॥
नामावली लघुमालादयस्त्वत्यन्तचमत्कारित्वाभावान्नास्माभिर्लक्षिताः । एवमन्तोनिबद्धगण इति सिद्धम् ॥

Colophon:

इति श्रीवीरनारायणीये साहित्यचिन्तामणावलङ्कारशास्त्रे श्रव्यकाव्यनिरूपणं नाम त्रयोदशः परिच्छेदः ॥

ॐ श्रीरामचन्द्राय नमः ॥

Subject: Sāhityacintāmaṇi 1-13 Paricchedas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

Vīranārāyaṇa is the patron of the Vāmanabhaṭṭabāṇa, the author of the Pārvatīpariṇayanāṭaka.

The work has been printed by the Nirṇayasāgara Press, Bombay.

॥ साहित्यचिन्तामणिः ॥

5309. SĀHITYACINTĀMAṆIḤ.

Burnell's Catalogue No. 10515. Page 58. Left column.

Substance— Palm leaf. Size—$18\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—188 (2-189). Lines—8 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas— 4000. Author—Vīranārāyaṇa. Incomplete.

Beginning:

....मर्षयोरक्तत्वं चकोरेषु चन्द्रिकापानम् ॥

End:

भावैर्निर्वेदादिभिरङ्गरसैर्गृहीतमुक्तैः प्रकाशिततिरोहितैः

...ख्यापरिपोषणीयः ॥

Colophon: (Leaf No. 120)

इति श्रीवीरनारायणीये साहित्यचिन्तामणावलङ्कारशास्त्रे वृत्तिनिरूपणं नाम दशम परिच्छेदः ॥

Subject: Sāhityacintāmaṇi 1-11 Paricchedas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ साहित्यदर्पणः ॥

5310. SĀHITYADARPAṆAḤ.

Burnell's Catalogue No. 5829. Page 58. Left column. Substance—Paper. Size—$18\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{8}$ inches. Sheets—93. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī No. of Granthas—2500. Author—Viśvanātha. Complete.

Beginning:

ग्रन्थारम्भे निर्विघ्नप्रारीप्सितसमाप्तिकामो वाङ्मयाधिकृततया वाग्देवतायाः साम्मुख्यमादत्ते ।

शरदिन्दुसुन्दररुचिश्चेतसि सा मे गिरां देवी ।

अपहृततमः सन्ततमर्थानखिलान्प्रकाशयतु ॥

End:

यावन्प्रसन्नेन्दुनिभानना श्री·
नारायणस्याङ्कमलङ्करोति ।
तावन्मनःसंमदयन्कवीना-
मेवं प्रबन्धः प्रथितोऽस्तु लोके ॥

Colophon.

इत्यालङ्कारिकचक्रवर्तिध्वनिप्रस्थानपरमाचार्याशेषभाषाविलासिनीभुज-
ङ्गसाहित्यार्णवकर्णधारसहायालश्रीविश्वनाथकविराजकृतसाहित्यदर्पणे
दशमश्चायं परिच्छेदः । समाप्तश्चायं साहित्यदर्पण इति ॥

Subject: Sāhityadarpaṇa. 1-10 Paricchedas.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

Viśvanātha's Sāhityadarpaṇa has been published by the Nirṇayasāgar Press, Bombay.

The work daals with all the principles of literary criticism.

॥ साहित्यदर्पणः ॥

5311. SĀHITYADARPAṆAḤ.

J. L. Collection No. 780. Substance—Paper. Size—11×5 inches. Sheets—107. Lines—10 to 12 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—3850. Author—Viśvanātha. Complete.

Beginning, end and subject—Same as No. 5310.

Colophon:

इति + समाप्तः

संवत् १८११ समए कार्तिकसुदी एकादश्याम्

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. The Ms. is dated Saṃvat 1811 corresponding to A. D. 1754.

॥ साहित्याब्धिः ॥

5312. SĀHITYĀBDHIḤ.

Burnell's Catalogue No. 4851. Page 168. Left column. Substance—Paper. Size—$8\frac{1}{2} \times 5$ inches. Sheets—4. Lines—13 to 17 to a page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—100. Author—Veṇīdatta. Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

ग्रन्थादौ मङ्गलं निबध्नाति ॥

नितम्बिनृपनन्दिनी कुचकदम्बकादम्बिनी
विडम्बनसडम्बरा जयति शम्बरारिद्विषः ।
कृताग्रहकचग्रहोद्धुरकरग्रहाविग्रह-
प्रशान्तिसहगामिनीशयनखांशुसौदामनी ॥ १ ॥

* * *

वासुदेवसमुद्भूतभाग्यभूधोगिसूनुना ।
वेणीदत्तेन कविना साहित्याब्धिर्विरच्यते ॥

End:

कलक्कणितकिङ्किणीकनकदामराजत्कटिं
कनत्कनकनूपुरारवविधूतकेकारवाम् ।
सुरेन्द्ररचिताईणां त्रिपुरवैरिवामाश्रितां
नितम्बितनयां भजे सततमन्नपूर्णाम्बिकाम् ॥

Colophon: (Sheet No. 4)

इति श्रीवेणीदत्तकविविरचितानि ॥

Subject: Sāhityābdhi.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ साहित्यमीमांसा ॥

5313. SĀHITYAMĪMĀMSĀ.

Burnell's Catalogue No. 10518. **Page** 58. Left column.

Substance—Palm leaf. Size— $16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves —20. Lines—5 or 6 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—450. Author—?. Complete

Beginning:

निदानं जगतां वन्दे वस्तुनी वाच्यवाचके ।
यया साहित्यवैचित्र्या सतां रसविभूतयः ॥

End:

लक्ष्म्याः निदानस्य श्रवणात् कविकाव्ययोः महत्त्वं
पिकस्य च प्रयोजनं श्रुतिसिद्धमेवेति सर्वं समञ्जसम् ॥

Colophon:

इति साहित्यमीमांसायामष्टमं प्रकरणम्

Subject. Sāhityamīmāmsā 1-8 Prakaraṇas.

Remarks:—The Ms is in a fairly good condition. A paper transcript of this Ms. is found in this library.

SUPPLEMENT.

॥ अलङ्कारतिलकः ॥

5314. ALAṄKĀRATILAKAḤ.

Not noticed by Burnell Ms. No. 12362.

Substance—Paper. Size—8½ × 5 inches. Sheets—28. Lines—15 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—870. Author—Bhānudatta. Complete.

Beginning.

सोयं मे मुदमातनोतु भगवान् क्रोडावतारो हरिः

सिन्धोः क्लेशमपास्य यस्य दशनप्रान्ते स्थिताया भुवः ।

तारा हारति वारिधिस्तिलकति स्रवाहिना(हिनी) माल्यति

क्रीडा दर्पणति क्षमावतिरहर्देवश्च ताटङ्कति ॥

End:

दण्डीयति यतो दण्डी वामनीयति वामनः ।

तदलंकारतिलकं धीराः कुर्वन्तु भूषणम् ॥

Colophon:

भानुदत्तविरचिते अलङ्कारतिलके ऽर्थालङ्कारनिरूपणं नाम पञ्चमः

परिच्छेदः ॥

तञ्जापुरे लिखितमिदं पुस्तकं रामचन्द्रेण

Subject Alaṅkāratilaka 1-5 Paricchedas.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ अलङ्कारशास्त्रसर्वस्वसङ्ग्रहः ॥

5315. ALAṄKĀRAŚĀSTRASARVASVA-SAṄGRAHAḤ.

P. A. Collection No. 352. Substance—Paper. Size—11 × 3⅞ inches. Sheets—13. Lines—6 to a Page. Script—Devanāgarī No. of Granthas—150. Author—?. Incomplete.

Beginning.

पूर्वेभ्यो भामहादिभ्यः सादरं विहिताञ्जलिः ।
वक्ष्ये सम्यगलङ्कारशास्त्रसर्वस्वसङ्ग्रहम् ॥

व्याख्या ॥

अथालङ्कारशास्त्रप्रणेतृप्रणामपूर्वकं वक्ष्यमाणमर्थं प्रतिजानीते । पूर्वेभ्य इति । यद्यपि रसालङ्काराद्यनेकविधमिदं शास्त्रं तथापि छत्रिन्यायेनालङ्कारशास्त्रमुच्यते । तत्र सर्वस्वं रसादिप्रमेयं सङ्गृह्यते संक्षिप्यते येनासौ । अलङ्कारशास्त्रसर्वस्वसङ्ग्रहः । प्रारीप्सितो ग्रन्थः । तं सम्यक् विशदं वक्ष्य इति योजना ।

End:

यथा ॥

गच्छाग्रे सखि का प्रियागमकथा प्राप्तो निशीथः परं
सङ्केतालयमोक्ष्यसे मम मुधा जातोऽश्रुभिः पङ्किलः ।
यद्वा रुद्रनरेश्वरे प्रियतमे राज्याश्रियो वल्लभे
भारत्या दयिते भुवः कृतपदाः प्रायो वयं वञ्चिताः ॥४९॥

विप्रलब्धामाह काचिदिति । उदाहरति ।
॥ गच्छेति ॥

द्वारदेशं प्रति यातायाः(?) तेनोच्यते

अन्यथा पङ्क्ति

Subject: Alaṅkārasarvasvasārasaṅgraha.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ कुवलयानन्दः ॥

5316. KUVALAYĀNANDAḤ.

P. A Collection No. 358. Substance—Paper. Size—$10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—98 Lines—9-10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2009. Author—Appayadīkṣita. Complete

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5180.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ प्रतापरुद्रयशोभूषणम् ॥

5317. PRATĀPARUDRAYAŚOBHŪṢAṆAM.

P. A. Collection No. 351. Substance—Paper. Size—$8 \times 5\frac{1}{2}$ inches. Sheets—80. Lines—12 to 14 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1750. Author—Vidyānāthā. Incomplete.

From the beginning to Doṣaprakaraṇa.

॥ प्रतापरुद्रयशोभूषणव्याख्या ॥

5318. PRATĀPARUDRAYAŚOBHŪṢAṆA-VYĀKHYĀ.

P. A. Collection No 349. Substance—Paper. Size—11×3¾ inches. Sheets—430. Lines—6-7 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—4500. Author—Kumārasvāmin. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 5226.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ प्रतापरुद्रयशोभूषणव्याख्या ॥

5319. PRATĀPARUDRAYAŚOBHŪṢAṆA-VYĀKHYĀ.

P. A. Collection No. 350. Substance—Paper. Size—11×3¾ inches. Sheets—28. Lines—6 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—250. Author—Kumārasvāmin. Incomplete.

This Ms consists of Alaṅkāra, Doṣa and Guṇa-prakaraṇas.

॥ रसतरङ्गिणी ॥

5320. RASATARAṄGIṆĪ.

P. A. Collection No. 355. Substance—Paper. Size—11¼×5 inches. Sheets—24. Lines—11 or 12 to a Page. Script—Devanāgarī. No of Granthas—1200. Author—Bhānudatta. Incomplete.

The Ms. is in a fragmentary condition.

॥ शृङ्गारतिलकः ॥

5321. ŚṚṄGĀRATILAKAḤ.

Not Noticed by Burnell Ms. No. 13956

Substance—Paper. Size—10 × 4¾ inches Sheets—34. Lines —9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—640. Author—Rudrabhaṭṭa. Complete.

Beginning:

शृङ्गारीगिरिजानते

End:

का वा काव्यकथा कीदृग्वैदग्ध्यं को रसागमः ।
किं गोष्ठीमण्डनं हन्त शृङ्गारतिलकं विना ॥ ८२ ॥

Colophon:

इति श्रीरुद्रभट्टविरचिते शृङ्गारतिलकाख्ये काव्यालङ्कारे सङ्कीर्णरसवर्णनं नाम तृतीयः परिच्छेदः

Subject: Śṛṅgāratilaka.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ वाग्भटालङ्कारः ॥

5322. VĀGBHAṬĀLANKĀRAḤ.

Not Noticed by Burnell Ms. No. 13942.

Substance—Paper. Size—8 × 4 inches. Sheets —16. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—480. Author—Vāgbhaṭa. Incomplete.

Beginning:

....मापिकम् ।

परिसङ्ख्या तथा प्रश्नोत्तरसङ्कर एव च ॥

यत्राङ्गसन्धितद्रूपैरक्षरैर्वस्तुकल्पना ।

सत्यां प्रसक्तौ तच्चित्रं चित्रकृच्च यत्(?) ॥

जनस्य जनयन्स्थानध्वान(?) एनश्छिनत्तु नः ।

पुनःपुनर्जिन पीनज्ञानध्यानधनः स नः ॥ ८ ॥

End:

दोषैरुज्झितमाश्रितं गुणगणैश्चेतश्चमत्कारिणं

नानालङ्कृतिभिः परीतमभितो रीत्या स्फुरन्त्या सताम् ।

तैस्तैस्तन्मयतां गतं नवरसैराकल्पकालं कविः

स्रष्टारो रचयन्तु काव्यपुरुषं सारस्वतध्यायिनः ॥ ३३ ॥

Colophon:

इति श्रीवाग्भटालङ्कारे पञ्चमः परिच्छेदः समाप्तः ॥

शके १६८३ ध्रुवसंवत्सरे मार्गशीर्षशुद्ध १२ शनिवारे त्र्यम्बकेनेदं लिखितम् अहंमदानगरे ॥

Subject: Vāgbhaṭālaṅkāra.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. This Ms. is dated Śaka 1686, corresponding to A. D. 1764.

॥ शब्दभेदनिरूपणम् ॥

5323. ŚABDABHEDANIRŪPAṆAM.

Burnell's Catalogue No. 10030 a. Page 42. Left column.

Substance—Palm leaf. Size—17×1 inches. **Leaves**—7

(1-7 out of 28). Lines—4 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—110. Author—Nārāyaṇa. Incomplete.

This work is the same as No. 5303 but incomplete.

॥ शब्दभेदनिरूपणम् ॥

5324. ŚABDABHEDANIRŪPAṆAM.

Burnell's Catalogue No. 10080 b. Page 42. Left column. Substance—Palm leaf. Size—17×1 inches. Leaves—13. Lines—4 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—240. Author—Nārāyaṇa. Complete.

This work is the same as No. 5303.

॥ शब्दभेदनिरूपणम् ॥

5325. ŚABDABHEDANIRŪPAṆAM.

Burnell's Catalogue No. 10080 c. Page 42. Left column. Substance—Palm leaf. Size—17×1 inches. Leaves—12. Lines—4 or 5 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—100. Author—Veṅkaṭakṛṣṇa. Incomplete.

This work is the same as No. 5302 but incomplete.

ERRATA ET ADDENDA of VOL. IX.

Page	Line	For	Read.
3720	8	5007	5006
3724	Last line	680	680 b.
3728	3	5007	5006
,,	11	200	2000
3735	15	4790	4789
,,	26	कोरि	कोटि
3743	23	4792	4791
3747	11	5007	5006
3748	13	5007	5006
,,	15	सभापतिविलासनाटक	वेङ्कटेशचम्पू
3752	15	Add 1541I after No.	
3757	4	4790	4789
3758	6	4790	4789
3759	2	5007	5006
3763	18	4792	4791
3764	20	5007	5006
3765	20	5007	5006
3769	4	4792	4791
3773	5	मरीचे	मरिचे
,,	25	श्नास्ति	श्नास्वी
3777	7	ज्यष्ठ	ज्येष्ठ
3778	10	त्रिषु	स्त्रिषु
3787	18	पूमान्	पुमान्
3810	22	विचारितर:	विचारितार:
3816	2[illegible]	पुंजीवातु:	पुंसिजीवातु:

Page	Line	For	Read
3854	26	अगधस्य	अगाधस्य
3856	14	दु:साध्य	दु:साध
3860	18	स्याप्रति	स्वात्प्रति
3867	20	पाकसुर	पाकासुर
3881	17	वितानीयं	व्यतानीयं
3884	3	अकारोऽस्तु	अकारस्तु
3902	22	धातुक	धातुम
3931	7	पारीन्द्:	पारीन्द्र:
3949	15	योगावुत्थाख्य	योगादुत्थाख्य
,,	23	ताभरसं	तामरसं
3955	6	भेगे	भागे
3973	16	Laked	Named
3976	7	व्यतनुतां	वितनुतां
3996	19	व्दितीय	द्वितीय
3997	18	Mammata	Mammaṭa
4012	13	No. 39.	15313
4013	8	बन्धनादि	बन्धनानि
4029	15	सभ्राट्	सम्राट्
4038	15	380	726
4039	25	वात्स्यौत्प्रक्षा	वात्स्यौत्प्रेक्षा
4107	3	Not noticed by Burnell Ms. No.	Burnell's Catalogue No.
,,	10	वारिधि:	वारिद:
,,	11	क्षमावति	क्षपापति

APPENDIX A.

INDEX OF AUTHORS (VOL. IX).

NAMES	NUMBERS
Anantapaṇḍita ...	5286
Appayyadīkṣita ...	5180-5204 5223-25 5316
Abhinavagupta ...	5235 & 36
Amarasiṃha ...	4792-4988
Allarāja ...	5287
Ahirāja ..	4791
Ādināthakavi .	4742
Ānandavardhana ...	5233 & 34
Īśvarakṛṣṇakālidāsa ..	5079
Kavikumbhīnaśanātha ...	5052 & 53
Kavibhallaṭa ...	4752 & 5011
Kavirākṣasa ...	5866
Kavirājaśekhara ..	4766
Kālidāsa ...	5118 to 28
Kedārabhaṭṭa ..	5094-5104
Keśavadaivajña ...	4739-41
Kumarasvāmin ...	5251-54 5318 & 19
Kṣīrasvāmin ..	4934
Gangādāsa ...	5080-82
Gangādharavājapeyin ..	5205 & 06
Gopīndratippabhūpāla ...	5179
Govindaṭhakkura ...	5170
Jayadeva ...	5211-20

NAMES.		NUMBERS
Jaimini	.	4754
Tiruveṅkaṭārya	...	4994-97
Trivikramācārya	...	4753
Daṇḍin	...	5176
Irugapadaṇḍādhinātha	...	4737
Daṇḍādhinātha	...	4768 4769 & 74
Deveśvara	..	5148-49
Dhanañjaya	..	5015-18
Do.	...	5226 & 28
Dhanika	..	5229-32
Dharmarāja	..	‘7 ı 8
Naṭkīrakavi	. .	5020
Nandanabhaṭṭa	.	5222
Narasiṃha	..	5207-10
Nārāyaṇa	...	5106, 9517, 5808 5823&24
Paṇḍitacintāmaṇi	. .	5105
Piṅgala	..	5077 & 78
Puruṣottama	...	4755-58, 5072
Do. Sudhīndra	...	5150 & 51
Bāhlikeyamiśra	.	5008
Bilhaṇakavi	...	4759
Bhānujī	...	4944-47, 4950-54
		4956 & 57, 4959 & 5004
Bhānudaṭṭa	...	5755-83 5814 & 20
Bhārgavācārya	...	5006
Bhāskara	...	4770-73, 4775-4785
Bhīmeśvarabhaṭṭa	...	5289 & 5290
Bhojarāja	...	5807
Maṅkhaka	...	5185-87

NAMES	NUMBERS.
Maṇḍanamiśra	4786
Mammaṭa	5157-64
Mayūra	5009
Mahādeva	5284
Mahimabhaṭṭa	5298 & 99; 5300
Maheśvara	5033-5043
Do.	5169
Murārī	5071
Medinīkara	5023-27
Yajñanārāyaṇa	5131
Yajñeśvaradīkṣita	5132 & 33, 5140 & 41
Yādava	5044-47
Raghunāthapaṇḍita	5029-31
Rājacandra	4761
Rājacūḍāmaṇidīkṣita	5152-56
Rāma	4744-47
Rāmakṛṣṇadīkṣita	4970
Rāmabhadramakhin	5301
Rāmāśramin	4948 & 49, 4955-58
Rudrabhaṭṭa	5306 & 5321
Lakṣmaṇakavi	5304 & 05
Lakṣminṛsimha	5069 & 79
Liṅgayyasūrin	4960-69
Lauhityabhaṭṭagopāla	5165 & 66
Varadarājācārya	4790
Vararuci	4738
Vāgbhaṭa	5297
Vāmanabhaṭṭabāṇa	5050, 5058-61
Vāmanācārya	5177 & 78

Names		Numbers
Vikramāditya	..	4748
Vidyādhara	...	5142
Vidyācakravartin	...	5171 & 72
Vidyānātha	.	5237-50 & 5317
Virūpākṣa	.	5241
Viśvanātha	..	5310 & 11
Vīranārāyaṇa	..	5308 & 09
Veṅkaṭakṛṣṇa	...	5202 5325
Vedāntācārya	...	4760
Veṅkaṭeśa	...	4978-80, 5114-16
Veṅkaṭeśvara	.	4732
Veṅkateśvaraśāstrin	...	5011 & 12
Veṇidatta	...	5312
Vyāsaviṭṭhalācārya	...	5051
Śaṅkarabhāratī	...	5070
Śākīyamallubhaṭṭa	..	4781
Śiṅgabhūpāla	...	5291-94
Śāhaji	...	5055-5057, 5063 & 64
Śrīnātha		5107-11
Śrīnivāsa	...	5048 & 49, 5084-93
		5174 & 75
Śrīnivāsayajvan	..	4971
Śrīsārvabhaumamiśra	...	5021
Śrīharṣa	..	4764 & 65
Do.	..	5054-65
Sanatkumāra	...	5068
Sadāśivamuni	.	5118
Samudrabandha	..	5138 & 39
Sāhityacakravartin	...	5167 & 68

Names		Numbers
Saivānanda	...	4938-43
Sudhīndrayati	...	5129 & 30
Svātmārāmayogin	...	5032
Hanūman	...	4787
Halāyudha	...	4727-30
Hemacandra	..	4723-26; 5078

APPENDIX. B.

INDEX OF OWNERS OF MSS. (Vol. IX).

Names		Numbers
Anantabhaṭṭa	...	4970
Kuppusvāmin	...	5106
Gaṅgādharadīkṣita	..	5039
Gangādharaputra	...	4780
Tulajāmahārāja	...	4819, 4854, 4863, 4903 & 5257
Tryambakajyotirvid	...	5077 & 5241
Nageśvarapaṇḍitar	...	5219
Nārāyaṇavarada	..	4950
Nīlakaṇṭhapuṇḍe	...	5095
Pañcanadīśvaraḥ	...	4806
Bimbanāthadīkṣita	...	5249
Manohara	...	5259
Mahādeva	...	4756
Mahādevabhaṭṭa	...	5027
Raṅgaṇṇabhaṭṭagosvāmin	...	4725
Raṅganāthabhaṭṭagosvāmin	...	5286
Raṅgabaṭṭabhaṭṭagosvāmin	...	4957
Raṅgabhaṭṭagosvāmin	...	5024, 5026
Ratnākarātmaja	...	4864, 4904
Rājatyāgarāja	...	4908
Yādavabhaṭṭa	...	4718
Śrīpatirāya	...	4794

Names		Numbers
Vidyārāya	...	5078
Veṅkaṭanārāyaṇa	...	4800
Veṅkaṭapati	..	4936
Veṅkaṭabhaṭṭa	...	5221
Venkājināyak	.	5108
Velambhaṭṭa	...	4810, 4907
Śaṅkarajīpaṇḍita	...	5112
Sarfoji	...	5207
Śāmārājadīkṣita	...	5023
Śāhaji	...	5262; 4945

APPENDIX. C.

INDEX OF SCRIBES.

NAMES.		NUMBERS.
Aruṇācalabhaṭṭa	...	4948
Īśvara	...	5176
Īśvaradīkṣita	...	5226
Kṛṣṇāvadhāni	...	4803
Gaṅgādharaputra	..	4780
Tiruveṅkaṭayyan	...	4804
Tryambaka	...	5822
Tryambakajyotirvid	...	5077
Paraśurāmabhaṭṭa	..	4945, 4959
Mahādevalaṇḍage	...	5089
Muttānai	...	4958
Raghupatibhaṭṭa	...	4905
Rāmacandra	.	5314
Rāmābhaṭlu	...	5292
Rāmabhaṭṭa	...	4945, 4940
Lakṣmaṇācārya	...	4778
Viśvanāthasūrin	..	5080
Veṅkaṭasudhī	...	5221
Veṅkaṭādrin	...	5171
Veṅkājināyak	...	4948
Sakhambbhaṭṭa	...	5207
Subbarāya	. .	5227 & 5265

APPENDIX D.

INDEX TO DATED MSS.

Dates	Numbers	Dates	Numbers
1669 —	5004	1754 —	5311
1674 —	5157	1761 —	5322
1676 —	5077	1814 —	5307
1686 —	5080	1832 —	4756
1702 —	5145		

APPENDIX. E.

INDEX TO WORKS NOTICED (VOL. IX.)

NAMES	NUMBERS
* Agastyanighaṇṭuḥ	4712
* Anekārthamañjarī	4713-22
Anekārthasaṅgrahaḥ	4723-25
Abhidhānacintāmaṇiḥ	4726
Abhidhānaratnamālā	4727-30
* Avyayasaṅgrahanighaṇṭuḥ	4731
* Alaṅkāramañjarīvyākhyā	5129-30
* Alaṅkāratilaka	5314
* Alaṅkāraratnākaraḥ	5131
* Alaṅkārarāghavaḥ	5132-33
* Alaṅkāravicāraḥ	5134
* Alaṅkāraśāstrasarvasvasaṅgrahaḥ	5315
Alaṅkārasarvasvam	5135-37
Do. Vyākhyā	5138-39
* Alaṅkārasūryodayam	5140-41
* Upādinighaṇṭuḥ	4732
Ekākṣaranighaṇṭuḥ	4733-36
Ekākṣararatnamālā	4737
Ekāvalī	5142
* Aindranighaṇṭuḥ	4738
Kalpadruḥ	4739-41
Kavikalpalatā	5143-49
* Kavijanaśevadhiḥ	4742

* The asterisks indicate that the work is not available in print.

Names		Numbers
* Kavijīvananighaṇṭuḥ		4743
* Kavitāvatāraḥ		5150-51
* Kavidarpaṇanighaṇṭuḥ		4744-47
* Kavidarpaṇakośasangrahaḥ		4748
* Kavidīpikā		4749
Kāvyadarpaṇaḥ		5152-56
Kāvyaprakāśaḥ		5157-64
Do.	Vyākhyā	5165-72
* Kāvyavṛttiratnāvalī		5173
* Kāvyasārasaṅgrahatrayam		5174-75
Kāvyādarśaḥ		5176
Kāvyālankārasūtravṛttiḥ		5177-78
Kāvyālaṅkārasūtravyākhya		5179
Kuvalayānandaḥ		5180-5204; 5316
Do.	Vyākhyā	5205-6
* Kriyāpadanighaṇṭuḥ		4750-51
* Gaṇamañjarī		4752
* Gīrvāṇabhāṣābhūṣaṇam		4753
* Guṇaratnākaraḥ		5207-10
Candrālokaḥ		5211-20
Do.	Vyākhyā	5221-22
Citramīmāṃsā		5223-25
Chandassūtram		5077-78
Do.	Vyākhyā	5079
Chandomañjarī		5080-82
* Jaimininighaṇṭuḥ		4754
Trikāṇḍaśeṣaḥ		4755-58
* Trirūpakośaḥ		4759
* Daśadīpanighaṇṭuḥ		4760

Names	Numbers.
* Nighaṇṭusaṅgrahaḥ	5007 & 5076
* Naighaṇṭukādhyāyaḥ	5008
* Padacandrikā	5009
* Padamañjarī	5010
* Padamaṇimañjarī	5011-12
* Padasaṅgrahanighaṇṭuḥ	5013-14
Pratāparudrayaśobhūṣaṇam	5237-50; 5317
Pratāparudrayaśobhūṣaṇa Vyākhyā	5251-54; 5318-19
* Pramāṇanāmamālā	5015-18
* Prayuktapadamañjarī	5019
* Prastāravicāraḥ	5083
* Prastāraśekharaḥ	5084-87
* Bālaprabodhikā	5020
* Bhuvanapradīpikā	5021
* Mātṛkānighaṇṭuḥ	5022
Medinīkośaḥ	5023-27
Rasataraṅgiṇī	5255-66; 5320
Rasamañjarī	5267-83
Do. Vyākhyā	5284-86
* Rasaratnadīpikā	5287
* Rasavivekaḥ	5288
* Rasaśabdasaraṇiḥ	5028
* Rasasarvasvam	5289-90
Rasārṇavasudhākaraḥ	5291-94
* Rājakośanighaṇṭuḥ	5029-31
* Lakṣaṇaratnāvalī	5295
* Lāpilakṣaṇam	5296
* Varṇadīpikā	5032
Vāgbhaṭālaṅkāraḥ	5297; 5322

NAMES	NUMBERS
Viśvaprakāśaḥ	5033-43
Vaijayantī	5044-49
Vyaktivivekaḥ	5298
Vyaktivivekakārikā	5300
* Vṛttāmaṇikośa	5088-93
Vṛttaratnākaraḥ	5094-5104
Do. Vyākhyā	5105-12
* Vṛttaratnāvalī (Sadāśiva's)	5113
Do. (Venkaṭeśa's)	5114-16
Do. Vyākhyā	5117
Do. (Kālidāsa's)	5118-20
* Śabdacandrikā	5050
* Śabdacintāmaṇinighaṇṭuḥ	5051
* Śabdapradīpikā	5052-3
Śabdabhedanirūpaṇam (Rāmabhadra's)	5301
* Do. (Venkaṭakṛṣṇa's)	5302; 5325
* Do. (Nārāyaṇa's)	5303; 5323-24
* Śabdabhedanirdeśaḥ	5054
* Śabdabhedaprakāśaḥ	5055
* Śabdaratnasamanvayaḥ	5056-57
* Śabdaratnākaraḥ	5058-61
* Śabdasāranighaṇṭuḥ	5062
* Śabdārthasaṅgrahaḥ	5063-64
* Śāharājīyam	5304 & 5305
Śṛṅgāratilakam	5306; 5321
Śrutabodhaḥ	5121-28
* Śleṣārthapadasaṅgrahaḥ	5065
* Ṣaḍarthanirṇavaḥ	5066
* Ṣaṇmukhavṛttinighaṇṭuḥ	5067

Names.	Numbers
* Sakalagranthadīpikā	5068
* Sañjīvanī	5069
* Saṃyamināmamālikā	5070
Sarasvatīkaṇṭhābharaṇam	* 5307
* Sarvasaṅgrahanighaṇṭuḥ	5074
Sāhityacintāmaṇiḥ	5308
Sāhityadarpaṇaḥ	5310 & 5811
* Sāhityābdhiḥ	5812
* Sāhityamīmāmsā	5813
* Suprasiddhapadamañjarī	5071
Hārāvalī	5072
Hemacandrīyam	5073